

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม

โดย

นางสาวทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพัฒนศึกษา

ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม

โดย

นางสาวทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพัฒนศึกษา

ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

**A STUDY OF FACTORS INFLUENCING TO WELL LEARNING BEHAVIOR
OF MATHAYOMSUKSA 3 STUDENTS UNDER OFFICE OF THE PRIVATE
EDUCATION COMMISSION IN NAKHON PATHOM PROVINCE**

By

Tippawan Sukjairungwattana

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF EDUCATION

Department of Education Foundations

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2009

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม” เสนอโดย นางสาวทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. อาจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุ๋นอารมย์เลิศ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.คณิต เขียววิชัย

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.ลุยง วีระนาวิน)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนายศ ธนธิตี)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุ๋นอารมย์เลิศ)

...../...../.....

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.คณิต เขียววิชัย)

...../...../.....

50260301 : สาขาวิชาพัฒนศึกษา

คำสำคัญ : พฤติกรรมการเรียนที่ดี, นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3, สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา : การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัด

สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อ.ดร.ธีรศักดิ์ อุ๋นอารมย์เลิศ, รศ.ดร.คณิต เขียววิชัย. 238 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม 2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม 3) เพื่อศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2552 จำนวน 8 โรงเรียน นักเรียนจำนวน 334 คน การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน (Two-Stage Random Sampling) ดำเนินการเก็บข้อมูล ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2552 – เดือนมกราคม 2553 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม ปัจจัยทางจิตวิทยาและพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่ดีอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่ดีด้านการปฏิบัติตัวในการสอบ และด้านการทำงานที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน ด้านการปฏิบัติตัวในชั้นเรียน ด้านการจัดระบบการเรียนและด้านการทบทวนบทเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

2. พฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ขนาดโรงเรียน เกรดเฉลี่ยสะสม ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา รายได้ต่อวันของนักเรียน แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อจำแนกตามเพศและรายได้เฉลี่ยของผู้ปกครอง พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและปัจจัยทางจิตวิทยาเป็นปัจจัยสนับสนุนพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม สามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม พบว่า การตระหนักรู้ด้านการเรียน ได้รับคัดเลือกเข้าสมการเป็นลำดับที่ 1 มีประสิทธิภาพในการทำนายพฤติกรรมการเรียนที่ดีได้ร้อยละ 28.4 ส่วนบรรยากาศทางการเรียนเป็นตัวแปรที่ ได้รับคัดเลือกเข้าสมการเป็นลำดับที่ 2 มีประสิทธิภาพในการทำนายพฤติกรรมการเรียนที่ดีได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 11.6 และการสนับสนุนของครอบครัว เป็นตัวแปรที่ ได้รับคัดเลือกเข้าสมการเป็นลำดับที่ 3 มีประสิทธิภาพในการทำนายพฤติกรรมการเรียนที่ดีได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย การตระหนักรู้ด้านการเรียน บรรยากาศทางการเรียนและการสนับสนุนของครอบครัวมีประสิทธิภาพในการทำนายร่วมกันต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดี ร้อยละ 41.3 และสามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .495 + .296(X_1) + .364(X_2) + .111(X_3)$$

$$\text{และในรูปคะแนนมาตรฐาน } \hat{Z} = .337 Z_{(x1)} + .346 Z_{(x2)} + .133 Z_{(x3)}$$

ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2552

ลายมือชื่อนักศึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1.

2.

50260301 : MAJOR : DEVELOPMENT OF EDUCATION

KEY WORDS : WELL LEARNING BEHAVIOR / MATHAYOMSUKSA 3 STUDENTS / OFFICE OF THE PRIVATE EDUCATION COMMISSION

TIPPAWAN SUKJAIRUNGWATTANA : A STUDY OF FACTORS INFLUENCING TO WELL LEARNING BEHAVIOR OF MATHAYOMSUKSA 3 STUDENTS UNDER OFFICE OF THE PRIVATE EDUCATION COMMISSION IN NAKHON PATHOM PROVINCE. THESIS ADVISORS : THIRASAK UNAROMLERT, Ph.D. AND ASSOC. PROF. KANIT KHEOVICHAI, Ed.D. 238 pp.

The purposes of this research were 1) to study the well learning behavior levels of Mathayomsuksa 3 students under Office of the Private Education Commission in Nakhonpathom province. 2) to compare the well learning behavior levels of Mathayomsuksa 3 students under Office of the Private Education Commission in Nakhon Pathom province with different personal factors. 3) to study the social environmental factors and the psychological factors influencing in the well learning behavior levels of Mathayomsuksa 3 students under Office of the Private Education Commission in Nakhon Pathom province. This research made a study of a sample of 334 Mathayomsuksa 3 students in 8 schools under Office of the Private Education Commission in Nakhon Pathom province. The sample were 334 Mathayomsuksa 3 students in 8 schools under Office of the Private Education Commission in Nakhon Pathom province in academic year 2009 The samples were derived by two-stage random sampling. The data was collected during October 2009 to January 2010. The data-gathering instruments used in the research were a questionnaire and in-depth interviewing with personal factors, the social environmental factors and psychological factors and well learning behavior's students. The data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, One-way ANOVA, stepwise multiple regression analysis and content analysis.

The research findings were as follows:

1) The well learning behavior levels of Mathayomsuksa 3 students under Office of the Private Education Commission in Nakhon Pathom province was at a moderate level in over all but considering in each item found that examination practicing and work assignment were high level in order. Pre-studying, classroom practicing, learning management and lesson reviewing were at a moderate level.

2) The well learning behavior levels of Mathayomsuksa 3 students under Office of the Private Education Commission in Nakhon Pathom province with different personal factors were found that school size, grade point average, parent's education, parent's occupations and student's allowance were not significance differences. Considering with sex and income averages' parents had significance differences at the .05 .

3) The social environmental factors and the psychological factors influencing in the well learning behavior levels of Mathayomsuksa 3 students under Office of the Private Education Commission in Nakhon Pathom province were found that learning awareness was selected by ranking no.1, learning's atmosphere was selected by ranking no.2 and family supportive was selected by ranking no.3 can be predicted to operation effectively of well learning behavior at 28.4 %, 11.6 % and 1.4 % respectively with statistical significance at the level of .05 learning awareness, learning's atmosphere and family supportive can be predict to operation effectively in students' well learning behavior at 41.3 % as follows :

$$\text{The predicting equation in raw scores: } \hat{Y} = .495 + .296(X_4) + .364(X_3) + .111(X_1)$$

$$\text{The predicting equation in standard scores: } \hat{Z} = .337 Z_{(x4)} + .346 Z_{(x3)} + .133 Z_{(x1)}$$

Department of Education Foundations

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2009

Student's signature

Thesis Advisors' signature 1. 2.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุ่ นอารมย์เลิศ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.คณิต เขียววิชัย กรรมการควบคุม วิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและคำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอด ระยะเวลาที่วิจัย และเก็บรวบรวมข้อมูล จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ลุยง วีระนาวัน ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนายศ ธนธิตี ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือ และแก้ไขข้อบกพร่อง จนทำให้วิทยานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ สังข์รักษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปาริชาติ จันทร์เพ็ญ ผู้เชี่ยวชาญตรวจ เครื่องมือ ที่กรุณาตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำในการปรับปรุงเครื่องมือ ทำให้เครื่องมือในการ วิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม และนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ครูอาจารย์ ผู้บรมสั่งสอน ที่ให้ความรักความเมตตาแก่ผู้วิจัยด้วยดี เสมอมา เพื่อนและรุ่นพี่สาขาพัฒนศึกษา ตลอดจนเพื่อนทุกคน และคณะครูจากโรงเรียนเจ็ยหัว และโรงเรียนวัดบางหลวง ซึ่งเป็นกำลังใจ ให้คำแนะนำ สนับสนุน และคอยช่วยเหลือเป็นอย่างดี จนวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถกล่าวนามได้ทั้งหมด ณ ที่นี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณดำรงค์ชัย - คุณบุญดี สุขใจรุ่งวัฒนา บิดาและ มารดาอันเป็นที่รักและเคารพยิ่ง คุณทวีศักดิ์ - คุณไพศาล สุขใจรุ่งวัฒนา พี่ชายและน้องชาย คุณสุพจน์ - คุณเพ็ญศรี นายปิยโรจน์ เด็กหญิงปิยรัตน์ และเด็กหญิงนพรัตน์ รัตนมาลัยรักษ์ น้า และน้องๆ ที่ให้ความช่วยเหลือ เป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยเสมอมา และผลักดันให้ผู้วิจัยได้มี ความสำเร็จในวันนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฏ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ข้อคำถามของการวิจัย.....	8
สมมติฐานการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน.....	13
สาเหตุของพฤติกรรมเด็ก.....	13
ความหมายของพฤติกรรม.....	20
ความหมายของพฤติกรรมการเรียน.....	22
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียน.....	23
พฤติกรรมการเรียนที่ดี.....	24
การพัฒนาพฤติกรรมการเรียน.....	35
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้.....	37
ความหมายของการเรียนรู้.....	37
องค์ประกอบของการเรียนรู้.....	39
กระบวนการเรียนรู้.....	40
แนวคิดเกี่ยวกับการเรียน.....	42

บทที่	หน้า
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	44
องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	44
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการของวัยรุ่น.....	46
ความหมายของวัยรุ่น.....	46
ธรรมชาติของวัยรุ่น.....	47
พัฒนาการของเด็ก.....	49
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม.....	52
การสนับสนุนทางสังคม.....	52
ความหมายของการสนับสนุนทางสังคม.....	52
ประเภทของการสนับสนุนทางสังคม.....	54
แหล่งของแรงสนับสนุนทางสังคม.....	57
ระดับของการสนับสนุนทางสังคม.....	58
กระบวนการของการสนับสนุนทางสังคม.....	59
การสนับสนุนของครอบครัว.....	61
การสนับสนุนของเพื่อน.....	66
บรรยากาศทางการเรียน.....	70
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยทางจิตวิทยา.....	75
ความตระหนัก.....	75
ความหมายของความตระหนัก.....	76
ขั้นตอนและกระบวนการเกิดความตระหนัก.....	77
การวัดความตระหนัก.....	79
ปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนัก.....	80
การตระหนักรู้ด้านการเรียน.....	82
ความคาดหวังของผู้ปกครอง.....	82
ความหมายของความคาดหวัง.....	82
ประเภทของความคาดหวัง.....	84
ลักษณะของความคาดหวัง.....	85
ทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง.....	87

บทที่		หน้า
	แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้.....	93
	ความหมายของการรับรู้.....	94
	ธรรมชาติของการรับรู้.....	96
	องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับรู้.....	96
	ลำดับขั้นของการรับรู้.....	99
	การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง.....	98
	สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน.....	100
	การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน.....	100
	ประวัติความเป็นมาในการจัดตั้งโรงเรียนเอกชน.....	101
	โครงสร้างสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชน.....	101
	หน้าที่ความรับผิดชอบ.....	102
	ขอบข่ายความรับผิดชอบ.....	103
	การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนจังหวัดนครปฐม.....	103
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	104
	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	116
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	117
	ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย.....	117
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	117
	ตัวแปรที่ศึกษา.....	120
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	121
	การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	123
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	125
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	127
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	130
	ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล.....	131
	ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางสังคมและปัจจัยทางจิตวิทยา.....	135
	ตอนที่ 3 การวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนที่ดี.....	141

บทที่	หน้า
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการเรียนที่ดี.....	147
ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสนับสนุนกับ พฤติกรรมการเรียนที่ดี.....	155
ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและปัจจัย ทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดี.....	157
ตอนที่ 7 การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนที่ดี.....	158
ตอนที่ 8 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับพฤติกรรม การเรียนที่ดี.....	159
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	168
สรุปผลการวิจัย.....	168
อภิปรายผลการวิจัย.....	170
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	183
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	186
บรรณานุกรม.....	187
ภาคผนวก.....	204
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ-ผู้ทรงคุณวุฒิ..	205
ภาคผนวก ข การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม.....	207
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม- แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ที่ใช้ในงานวิจัย.....	216
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและ หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	231
ประวัติผู้วิจัย.....	238

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากร นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม.....	118
2	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	120
3	แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคล.....	131
4	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัจจัยสภาพแวดล้อม ทางสังคม ด้านการสนับสนุนของครอบครัว.....	135
5	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัจจัยสภาพแวดล้อม ทางสังคม ด้านการสนับสนุนของเพื่อน.....	136
6	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัจจัยสภาพแวดล้อม ทางสังคม ด้านบรรยากาศทางการเรียน.....	137
7	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัจจัยทางจิตวิทยา ด้าน การตระหนักรู้ด้านการเรียน.....	139
8	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของปัจจัยทางจิตวิทยา ด้าน การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง.....	140
9	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของพฤติกรรมการเรียนที่ดี ของนักเรียน ด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน	141
10	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของพฤติกรรมการเรียนที่ดี ของนักเรียน ด้านการปฏิบัติตัวในชั้นเรียน.....	142
11	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของพฤติกรรมการเรียนที่ดี ของนักเรียน ด้านการทบทวนบทเรียน.....	143
12	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของพฤติกรรมการเรียนที่ดี ของนักเรียน ด้านการทำงานที่ได้รับมอบหมาย.....	144
13	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของพฤติกรรมการเรียนที่ดี ด้านการปฏิบัติตัวในการสอบ.....	145
14	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของพฤติกรรมการเรียนที่ดี ของนักเรียน ด้านการจัดระบบการเรียน.....	146

ตารางที่		หน้า
15	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบตัวแปรเพศกับ พฤติกรรมกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน.....	147
16	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบตัวแปรขนาด โรงเรียนกับพฤติกรรมกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน.....	147
17	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของพฤติกรรมกรรมการเรียนที่ดี ของนักเรียน จำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม.....	148
18	แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน จำแนกตาม เกรดเฉลี่ย.....	148
19	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของพฤติกรรมกรรมการเรียน ที่ดีของนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา.....	149
20	แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน จำแนกตามระดับ การศึกษาของบิดา.....	149
21	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของพฤติกรรมกรรมการเรียน ที่ดีของนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา.....	150
22	แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน จำแนกตามระดับ การศึกษาของมารดา.....	150
23	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของพฤติกรรมกรรมการเรียนที่ดี ของนักเรียน จำแนกตามอาชีพของบิดา.....	151
24	แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักเรียนที่ดี จำแนกตามอาชีพ ของบิดา.....	151
25	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของพฤติกรรมกรรมการเรียน ที่ดีของนักเรียน จำแนกตามอาชีพของมารดา.....	152
26	แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน จำแนกตามอาชีพ ของมารดา.....	152
27	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของพฤติกรรมกรรมการเรียนที่ ดีของนักเรียน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยของผู้ปกครอง.....	153
28	แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน จำแนกตามรายได้ เฉลี่ยของผู้ปกครอง.....	153

ตารางที่		หน้า
29	เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยของผู้ปกครอง.....	154
30	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบตัวแปรรายได้ ต่อวันของนักเรียนกับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน.....	155
31	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและปัจจัย ทางจิตวิทยากับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน.....	156
32	การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและปัจจัย ทางจิตวิทยาเป็นปัจจัยสนับสนุนพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน.....	157
33	ค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม แบบมาตราส่วน ประเมินค่า.....	208

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	ความหมายของการเรียนรู้.....	39
2	ความสำคัญของการปฏิสัมพันธ์ของอินทรีย์และสิ่งแวดล้อม.....	41
3	องค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความตระหนัก.....	78
4	ทฤษฎีความคาดหวังของวรูม (Vroom)	87
5	ความแตกต่างระหว่างการรับรู้เกี่ยวกับความสามารถของตนเอง และความ คาดหวังผลที่จะเกิดขึ้น.....	90
6	การรับรู้เกี่ยวกับความสามารถของตนเอง และความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้น...	91
7	ขอบวนการรับรู้.....	94
8	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	116

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง สำหรับการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและการแก้ไขปัญหาในการพัฒนาประเทศด้านต่างๆ เพราะการศึกษาช่วยให้บุคคลมีความรู้ ความสามารถและมีคุณภาพเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ได้กำหนดให้จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทยเป็น 10 ปี ภายในปี 2554 โดยเป้าหมายดังกล่าวกำหนดไว้ในกรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษา ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 ด้วย และเป็นเป้าหมายที่หน่วยงานทางการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จภายในระยะเวลาที่กล่าวถึงข้างต้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2550 : 1) เป้าหมายดังกล่าวเพื่อการพัฒนาประเทศ มุ่งสร้างความสมดุลของวิถีการพัฒนาให้เกิดขึ้นในทุกมิติของการพัฒนาแบบองค์รวมที่มีคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา เป็นการบูรณาการเชื่อมโยงทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และการเมืองเข้าด้วยกัน เพื่อให้คนไทยทุกคนได้รับการพัฒนาทั้งทางร่างกาย จิตใจ ความรู้ ความสามารถ ทักษะการประกอบอาชีพ และมีความมั่นคงในการดำรงชีวิตครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้กับตนเองที่จะนำไปสู่ความเข้มแข็งของครอบครัว ชุมชน และสังคมไทย

การจัดการศึกษาจึงต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข นั่นคือ ความมุ่งหมายของการศึกษาไทยในยุคปฏิรูปที่กำหนดไว้ในมาตรา 6 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ๗ เป็นการสร้างทิศทางใหม่ของการศึกษาจากการมุ่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มาเป็นการศึกษาเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2549 : 57) การศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ประชากรของชาติโดยมีพื้นฐานการศึกษาสูงย่อมสามารถพัฒนาชาติให้เจริญก้าวหน้าในทุกด้านได้อย่างรวดเร็ว รัฐบาลจึงปรับเปลี่ยนจุดหมายในการพัฒนาประเทศโดยมุ่งพัฒนาคนทางด้านการจัดการศึกษาให้เป็นคนดีมีคุณภาพ ซึ่งคุณภาพชีวิตได้กลายเป็นหัวใจของทิศทางที่เปลี่ยนแปลงในการพัฒนาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2545 :

ไม่ปรากฏเลขหน้า) เครื่องมือที่ดีที่สุดคือ การศึกษาซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาประเทศ หากประเทศชาติมีประชากรที่ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงแล้ว ก็หวังได้ว่าการพัฒนาทุกด้านจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น ไม่ว่าจะด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม ดังนั้นการจัดการศึกษาที่ดีและเหมาะสมจึงนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545 : 2 - 15) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 4 ให้ความหมายของการศึกษาว่า คือ กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การศึกษาช่วยให้คนเจริญงอกงาม ทั้งทางปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม การศึกษาจึงเป็นความจำเป็นของชีวิตอีกประการหนึ่ง ปัจจัยที่ 5 ของชีวิต เป็นปัจจัยที่จะช่วยแก้ปัญหาทุกๆด้านของชีวิต การศึกษาจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญตามกระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (พระบรมราโชวาทและกระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช 2551 : 241) “การศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรมของบุคคล สังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วน ล้วนพอเหมาะกับทุกๆด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถธำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไว้ และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอด” การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้บุคคลเกิดการพัฒนาตนเอง เนื่องจากระดับมัธยมศึกษาเป็นระดับที่วางพื้นฐานความรู้ที่จะนำไปศึกษาต่อในระดับสูงและการประกอบอาชีพ จึงควรได้รับการเอาใจใส่จากทุกฝ่ายอย่างจริงจัง ปัญหาคุณภาพของพลเมือง และปัญหาอื่น ๆ อันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศส่วนเกี่ยวกับมัธยมศึกษาทั้งสิ้น ซึ่งปัญหาในการจัดการศึกษาที่ครูผู้สอนประสบอยู่ทั้งในอดีตและปัจจุบันคือ พฤติกรรมการเรียนที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน

สำนักตรวจราชการ ประจำเขตราชการที่ 3 จังหวัดลพบุรี (2550 : 2) สำรวจปัญหาเบื้องต้นพบว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมการเรียนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ปัญหาในการจัดการศึกษาที่ครูผู้สอนประสบอยู่ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรคือ พฤติกรรมการเรียนที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน เกิดจากการไม่ตั้งใจเรียน พุดคุยกันในห้องเรียน ขาดการวางแผนในการเรียน ไม่ส่งงานตามกำหนด ซึ่งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเหล่านี้ ทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถดำเนินไปในทิศทางที่พึงประสงค์ ตลอดจนนักเรียนไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนเท่าที่ควร พฤติกรรมการเรียนที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนที่เกิดขึ้นมา

นานแล้ว ดังจะเห็นได้จากผลการศึกษาของหน่วยงานต่างๆ เช่น สถาบันรามจิตติ (2549) สำนักวิจัยเอแบคโพลล์ (2548) และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2546) พบว่า ปัญหาพฤติกรรมที่เกิดขึ้นกับเยาวชน ได้แก่ หลบหนีการเรียน เล่นเกม และอินเทอร์เน็ต ดื่มสุรา สูบบุหรี่ และมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ส่วนพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษามีผู้ศึกษาวิจัยไว้ได้ผลสอดคล้องกัน ดังเช่น พิสมัย อานุนามัง (2547) กองสารวัตรนักเรียน (2543) และกิตติพงษ์ พัฒนพงษ์ (2533) พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ทางการเรียน ได้แก่ ไม่สนใจเรียน ไม่มีวินัยในตนเอง ไม่มีความรับผิดชอบ คุยหรือเล่นเสียงดังในห้องเรียน และมีพฤติกรรมก้าวร้าวแสดงมารยาทไม่สุภาพกับเพื่อนในห้อง และฮิลเดรท (Hildreth 1966 : 424) ที่พบว่า สาเหตุที่เด็กฉลาดจำนวนหนึ่งไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน เนื่องมาจากมีพฤติกรรมที่ปฏิบัติมาประจำด้านการเรียนไม่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของโฮลทซ์แมน (Holtzman 1967 : 5) ได้ทำการศึกษาพบว่า ถ้านักเรียนที่ปฏิบัติมาประจำด้านการเรียนที่เหมาะสม มีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จทางการเรียนสูง นอกจากนี้ จากการศึกษาของแมดดอกซ์ (Maddox 1965 : 11) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของแต่ละบุคคลขึ้นอยู่กับองค์ประกอบด้านปัญญา ร้อยละ 50 ถึง 60 ขึ้นอยู่กับความพยายามและวิธีการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพร้อยละ 30 ถึง 40 และขึ้นอยู่กับโอกาสและสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ร้อยละ 10 ถึง 15 สถานศึกษาจึงเป็นสถาบันหลักในการทำหน้าที่อบรม สั่งสอน ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดี และมีส่วนสำคัญในการพัฒนาพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียน

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมา ได้มีผู้ศึกษาถึงสาเหตุของพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กและเยาวชนกันอย่างหลากหลาย ลัดดาวัลย์ เกษมเนตรและคณะ (2539), สุภาพ วีระวิญญู (2538) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียน พบว่า สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากตัวนักเรียนเอง รองลงมาเป็นสาเหตุจากสภาพแวดล้อมทางบ้าน เช่น การอบรมสั่งสอน และสภาพแวดล้อมทางโรงเรียน เช่น สภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นสาเหตุทำให้นักเรียนไม่ยอมมาโรงเรียนมากที่สุด ได้แก่ ไม่ประทับใจในการสอนของครู ไม่ชอบบรรยากาศทางการเรียน ครูไม่มีความเป็นกันเอง รวมทั้งเพื่อนไม่เข้าใจ ไม่มีน้ำใจต่อกัน ขอบอิจฉา นินทาซึ่งกันและกัน จะเห็นได้ว่า สาเหตุของการเกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนเกิดจากสาเหตุหลายประการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่ใกล้ชิดนักเรียน ได้แก่ บิดา มารดา ครู เพื่อน ตลอดจนตัวแบบทางสังคม ดังนั้น การแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนจะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง แต่ปัจจุบันพบว่าหน่วยงานและสถาบันต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและห้อมล้อมเด็กมีการปฏิบัติหน้าที่แบบต่างคนต่างทำไม่มีศักยภาพในองค์กรรวม ประกอบกับปัญหาความเสื่อมโทรมทางสังคม ความเจริญทางเทคโนโลยี ตลอดจนพฤติกรรมของตัวแบบสังคม ที่ปรากฏตามสื่อต่างๆ ทำให้เด็กและ

เยาวชนได้รับผลกระทบและส่งผลให้เด็กและเยาวชนส่วนหนึ่งมีคุณลักษณะและพฤติกรรม เบี่ยงเบนไม่เป็นไปตามความคาดหวังของสังคมไทย (สำนักตรวจราชการ ประจำเขตราชการที่ 3 จังหวัดลพบุรี 2550 : 2) สภาพปัญหาดังกล่าว สะท้อนให้เห็นปัญหามากมายที่ต้องรีบแก้ไขอย่าง เร่งด่วน พร้อมทั้งพัฒนาส่งเสริมนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้รู้ถึงการเปลี่ยนแปลง และสามารถพัฒนาตนเองให้ดำรงอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข โดยเฉพาะการศึกษาเล่าเรียน ปลูกฝังให้ นักเรียนตั้งใจเรียน มีพฤติกรรมการเรียนที่ดี และสามารถเป็นภูมิคุ้มกันในการพัฒนาทรัพยากร มนุษย์ได้เป็นอย่างดี

สังคมทุกวันนี้และในอนาคตเป็นสังคมฐานความรู้ที่การเรียนรู้ ความรู้ และ นวัตกรรมเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมและสร้าง สภาพการณ์เพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพ และขีดความสามารถ ของคนส่วนใหญ่ในประเทศ โดยยึดหลักการให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการ กำหนดและตัดสินใจในกิจกรรมสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับตนเองและชุมชนท้องถิ่น การสนับสนุน ให้สังคมและทุกระดับได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ โดยเฉพาะการสนับสนุนจากครอบครัว จากเพื่อน หรือจากโรงเรียน และการสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อความสำเร็จ อันจะเป็นฐานราก ที่มั่นคงในการพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนตลอดไป (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ 2545 : 3) การจัดการศึกษานอกจากจะคำนึงถึงการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนแล้ว ยังต้องคำนึงถึงกระบวนการและวิธีการสอนของครูผู้สอน รวมถึงพิจารณาพฤติกรรมการ เรียนของนักเรียนด้วย เพราะการจัดการศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาจะยึดผู้เรียนเป็นสำคัญให้ นักเรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนการสอน การศึกษาพฤติกรรมการ เรียนของผู้เรียนจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะนำไปสู่การปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอน โรงเรียนเป็นสถาบันสำคัญต่อการเรียนรู้และการสร้างคุณลักษณะของมนุษย์เป็นสถานที่อบรม สั่งสอนให้วิชาความรู้ ความคิด ทักษะ และเจตคติที่จะนำไปสู่การดำรงชีวิต รวมทั้งพัฒนาสังคมให้ เกิดความสุขและเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป สภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นการผสมผสานกันระหว่าง หลักสูตรเนื้อหาสาระของวิชาที่เรียน ครู ภูมิ ระเบียบ ข้อบังคับการปกครอง การจัดการกิจกรรม การเรียนการสอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียนร่วมโรงเรียน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อ ผู้เรียนทั้งในด้านการพัฒนาความคิด การสร้างเสริมประสบการณ์ การปรับตัวและบุคลิกภาพ นอกจากนี้จะคำนึงถึงกระบวนการและวิธีการสอนของครูผู้สอน จะต้องพิจารณาถึงพฤติกรรมการ เรียนของผู้เรียนด้วยเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพและการดำรงชีวิตในสังคม เพราะการจัดการศึกษา ในยุคปฏิรูปการศึกษาจะยึดผู้เรียนเป็นสำคัญให้นักเรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการจัด กระบวนการเรียนการสอน (วิระวัฒน์ ปันนิตามัย 2545 : 34) การศึกษาพฤติกรรมการเรียนที่ดีของ

ผู้เรียนจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะนำไปสู่การปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอน การมุ่งความสนใจ และศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคลจะทำให้ครูเข้าใจพฤติกรรม การเรียนที่ดีของนักเรียนในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน ด้านการปฏิบัติตัวในชั้นเรียน ด้านการทบทวนบทเรียน ด้านการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ด้านการปฏิบัติตัวในการสอบ และด้านการจัดระบบการเรียนได้ดีขึ้น รวมทั้งปัจจัยจิตวิทยาที่จะช่วยให้นักเรียนได้รู้จักอารมณ์ ความรู้สึกของตน ให้ตระหนักในเรื่องของการเรียน นักเรียนที่มีความรู้สึกในการรับรู้ เข้าใจ จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง รับผิดชอบ และเห็นความสำคัญในเรื่องของพฤติกรรมกรรมการเรียนมากก็จะนำไปสู่ การกระทำหรือพฤติกรรมกรรมการเรียนที่ดีตามไปด้วย

การจัดการศึกษาเอกชนในประเทศไทย มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาของชาติ เพราะช่วยในการแบ่งเบาภาระการจัดการศึกษาของรัฐเป็นอย่างมาก ในการจัดการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา รวมทั้งศึกษานอกระบบ จึงจำเป็นอย่างยิ่ง ที่โรงเรียนเอกชนต้องเร่งพัฒนาโรงเรียนเชิงคุณภาพ เพื่อรองรับผู้รับบริการทางการศึกษา พัฒนา คุณภาพมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษา พัฒนาผู้เรียน โดยเฉพาะคุณภาพของผู้เรียนให้ได้ มาตรฐานสูงอยู่ในระดับสากล สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีเป้าหมายสูงสุด คือ คุณภาพการศึกษาที่ต้องสร้างคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานสากล (สุรัฐ ศิลปะอนันต์ 2543 : 14) การปฏิรูปการศึกษาได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการดำเนินงาน ของโรงเรียนเอกชน และการส่งเสริมสนับสนุนจากภาครัฐ อย่างไรก็ตาม การจัดการศึกษาโรงเรียน เอกชนส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานอยู่หลายประการ ทั้งจากการ ดำเนินงานของโรงเรียนเอง จากบทบัญญัติของกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่รัฐกำหนด ตลอดจน นโยบายการจัดการศึกษาของรัฐ

การจัดการศึกษาโดยเอกชนยังอยู่ระดับต่ำมีสัดส่วนโดยรวมร้อยละ 17.3 ในปี การศึกษา 2549 – 2550 ซึ่งแสดงว่ายังไม่มีการส่งเสริมให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพิ่มขึ้นอย่างจริงจัง ส่วนหนึ่งเพราะสถานศึกษาของภาครัฐเก็บค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายต่ำกว่าเอกชน แต่ผลการประเมินคุณภาพโรงเรียนระดับพื้นฐานทั้งประเทศรวมสามหมื่นกว่าแห่ง โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่า โรงเรียนที่ไม่ได้ มาตรฐาน มีถึงร้อยละ 65 ส่วนใหญ่ คือ สถานศึกษาของรัฐขนาดเล็กในชนบท ขณะที่โรงเรียน สาธิต โรงเรียนเอกชน องค์กรปกครองท้องถิ่นได้มาตรฐานเป็นสัดส่วนที่สูงกว่า (สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา 2548 : 42) และรายงานสภาวะการศึกษา ในปี 2551- 2552 พบว่า คุณภาพ การศึกษาโดยรวมหรือโดยเฉลี่ยของทั้งประเทศ เมื่อเทียบกับประเทศพัฒนาอุตสาหกรรม และประเทศส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะวัดโดยผลสัมฤทธิ์ในการสอบวิชาสำคัญของนักเรียน การประเมิน

ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประยุกต์ใช้ เป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ในการสอบระดับชาติในช่วงชั้น ป.6 ม.3 และ ม.6 คิดแบบถัวเฉลี่ยทั่วประเทศแล้วอยู่ในเกณฑ์ต่ำ การประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและคุณภาพภายนอก (สมศ.) พบว่า สถานศึกษาคูครู นักเรียน ที่ได้มาตรฐานอยู่ในเกณฑ์ดีมีสัดส่วนต่ำ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้ และส่วนน้อยอีกหนึ่งส่วนอยู่ในระดับต้องปรับปรุง คุณภาพของการศึกษายังมีความแตกต่างกันสูง ระหว่างสถานศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลางในเมือง และสถานศึกษาขนาดเล็กในชนบท และชุมชนแออัดในเมือง และมีความแตกต่างกันสูง ระหว่างนักเรียนที่เก่งกับนักเรียนที่เรียนไม่เก่ง (วิทยากร เชียงกูล 2551 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) การจัดการศึกษาโดยเอกชนนั้นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามาเป็นระยะเวลายาวนาน รวมทั้งมีส่วนสำคัญในการพัฒนาการศึกษาให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น จากผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ผ่านมา ภาคเอกชนสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสามารถจัดการศึกษาภายใต้ต้นทุนค่าใช้จ่ายต่ำกว่าภาครัฐ แต่บริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผลสัมฤทธิ์โดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ที่ดีกว่า

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาที่มุ่งผลิตคนระดับกลางให้มีความรู้พื้นฐานเป็นกำลังของชาติ การศึกษาระดับมัศึกษานับว่ามีความสำคัญเพราะผู้เรียนอยู่ในวัยรุ่น ซึ่งมีลักษณะอ่อนไหว มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และค่านิยมได้มาก การศึกษาระดับนี้จึงมีส่วนในการสร้างคุณลักษณะที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างดี เป็นที่ยอมรับของสังคม มีความรู้ ความสามารถ ที่จะประกอบอาชีพเลี้ยงตนเอง เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต ดังนั้น โรงเรียนมัธยมศึกษาจึงเป็นสถาบันการศึกษาที่วางรากฐานทางความคิดและความประพฤติของวัยรุ่น ปลูกฝังคุณธรรมและความสำนึกในสิทธิและหน้าที่ความเป็นพลเมืองสร้างควมมีวัฒนธรรมให้เหมาะสมกับพลเมืองดีของชาติ การจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กิตติพงษ์ สุวรรณประทีป 2531 : 1) และปัญหาที่พบมากที่สุดทางการศึกษา คือ จะมีวิธีการอย่างไรที่จะช่วยให้นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาที่อยู่ในวัยของการพัฒนาการไปสู่วัยผู้ใหญ่ เด็กส่วนมากจะมีปัญหา ในช่วงวัยนี้ ถ้าหากผ่านพ้นอุปสรรคต่าง ๆ ในวัยนี้ไปได้ ก็เกือบจะสรุปได้ว่าเขาประสบความสำเร็จในชีวิตไปแล้วประมาณหนึ่งในสามของชีวิต ซึ่งจะมีวิธีการอย่างไรที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถเลือกแนวทางการดำเนินชีวิตตามความพอใจของตนเองไปในทางที่ถูกต้องและมีความสุข

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวจะพบว่า พฤติกรรมการเรียนที่ดีขึ้นอยู่กับองค์ประกอบด้านต่างๆ เช่น ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และปัจจัยทาง

จิตวิทยาส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดี ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาในโรงเรียน จึงต้องการศึกษาเกี่ยวกับ “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม” ประกอบด้วยนักเรียน ซึ่งบุคคลเหล่านี้อยู่ในช่วงของวัยที่เป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ ซึ่งเป็นวัยที่อยู่ระหว่างวัยเด็ก วัยรุ่นและเจริญเติบโตไปเป็นวัยผู้ใหญ่ เป็นวัยที่สมองเจริญเติบโตเต็มที่ มีพัฒนาการทางธรรมชาติและสังคม เผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม ค่านิยม และอิทธิพลของการสื่อสารในยุคเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งส่งผลกระทบต่อพฤติกรรม วิธีชีวิต และการดำรงชีวิต เพราะวัยรุ่นเป็นช่วงของการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย สังคม อารมณ์ และจิตใจ วัยรุ่นที่เข้าใจปัญหาประจำวันของตนเองและสามารถปรับตัวดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสม คือ วัยรุ่นที่จะประสบความสำเร็จในอนาคต หากปรับตัวและแก้ไขไม่เหมาะสมก็จะกลายเป็นมีพฤติกรรมเรียนที่ไม่พึงประสงค์

ประเทศไทยมีความต้องการนักการศึกษาที่เป็นนักพัฒนศึกษา เพื่อพัฒนาประเทศได้ อย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ มีความสามารถในการบูรณาการองค์ความรู้ด้านพัฒนศึกษา ด้านศึกษาศาสตร์ ด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์มาศึกษาวิเคราะห์ร่วมกัน เพื่อเป็นการสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนการศึกษาให้เกิดผลในการพัฒนาประเทศอย่างสมดุล ในฐานะที่เป็นนักศึกษาสาขาวิชาพัฒนศึกษา ซึ่งเป็นการพัฒนาวิชาการในลักษณะสหวิทยาการเพื่อพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเจริญและการศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาทุกด้าน จึงได้สนใจว่ามีตัวแปรใดบ้างที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ในระดับที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาปรับปรุงพฤติกรรมเรียนที่ดีของนักเรียนในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. เพื่อศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม

ข้อคำถามของการวิจัย

จากความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และเป็นแนวทางในการพยายามหาคำตอบของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดข้อคำถามของการวิจัยดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับใด
2. พฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล มีความแตกต่างกันหรือไม่
3. ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม มีความแตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

1. พฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและปัจจัยทางจิตวิทยาบางประการที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2552 จำนวนโรงเรียน 16 โรงเรียน นักเรียนจำนวน 2,003 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2552 จำนวนโรงเรียน 8 โรงเรียน นักเรียนจำนวน 334 คน จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน (Two-Stage Random Sampling) โดยจับสลากเลือกกลุ่มตัวอย่าง และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาตามสูตรของทาโร ยามานะ (Taro Yamane)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปร 2 ประเภท คือ

2.1 ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและปัจจัยทางจิตวิทยา

2.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

2.1.1.1 เพศ

2.1.1.2 ขนาดโรงเรียน

2.1.1.3 เกรดเฉลี่ยสะสม

2.1.1.4 ระดับการศึกษาของบิดา

2.1.1.5 ระดับการศึกษาของมารดา

2.1.1.6 อาชีพของบิดา

2.1.1.7 อาชีพของมารดา

2.1.1.8 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง

2.1.1.9 รายได้ต่อวันของนักเรียน

- 2.1.2 ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม
 - 2.1.2.1 การสนับสนุนของครอบครัว
 - 2.1.2.2 การสนับสนุนของเพื่อน
 - 2.1.2.3 บรรยากาศทางการเรียน
- 2.1.3 ปัจจัยทางจิตวิทยา
 - 2.1.3.1 การตระหนักรู้ด้านการเรียน
 - 2.1.3.2 การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง
- 2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ พฤติกรรมการเรียนที่ดี
 - 2.2.1. พฤติกรรมการเรียนที่ดี
 - 2.2.1.1 ด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน
 - 2.2.1.2 ด้านการปฏิบัติตัวในชั้นเรียน
 - 2.2.1.3 ด้านการทบทวนบทเรียน
 - 2.2.1.4 ด้านการทำงานที่ได้รับมอบหมาย
 - 2.2.1.5 ด้านการปฏิบัติตัวในการสอบ
 - 2.2.1.6 ด้านการจัดระบบการเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัยครั้งนี้ไว้ดังนี้

1. พฤติกรรมการเรียนที่ดี หมายถึง การปฏิบัติตนหรือการกระทำที่แสดงออกทางการเรียนของนักเรียนที่ปฏิบัติเป็นประจำทั้งในและนอกห้องเรียน ก่อนและหลังเรียนเพื่อให้เข้าใจบทเรียนและเพื่อส่งเสริม และพัฒนาการเรียนของตนเอง ผู้วิจัยได้ใช้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของเสาวนีย์ เพ็ชรนาดี (2548 : 6) พฤติกรรมการเรียนที่ดี ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน ด้านการปฏิบัติตัวในชั้นเรียน ด้านการทบทวนบทเรียน ด้านการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ด้านการปฏิบัติตัวในการสอบ และด้านการจัดระบบการเรียน

1.1 ด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน หมายถึง การปฏิบัติตัวของนักเรียนในการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะศึกษาหาความรู้ การทบทวนเนื้อหาเดิม การเตรียมคำถาม การพูดคุยกับเพื่อนเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะเรียน ตลอดจนการจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียน

1.2 ด้านการปฏิบัติตัวในชั้นเรียน หมายถึง การปฏิบัติตัวของนักเรียนมีความสนใจและเอาใจใส่ต่อการเรียน มีความรับผิดชอบ การร่วมกิจกรรม และตั้งใจเรียนตลอดเวลาที่อยู่ในห้องเรียน

1.3 ด้านการทบทวนบทเรียน หมายถึง การใช้เวลาในการทบทวนเนื้อหาสาระและการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม หลังจากที่ยังเรียนผ่านมาแล้ว

1.4 ด้านการทำงานที่ได้รับมอบหมาย หมายถึง การปฏิบัติตัวของนักเรียนในการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง ได้แก่ การบ้าน รายงาน การฝึกทักษะต่างๆ ตลอดจนการส่งงาน

1.5 ด้านการปฏิบัติตัวในการสอบ หมายถึง การเตรียมความพร้อมก่อนการสอบของนักเรียน การอ่านหนังสือศึกษาเพิ่มเติม ฝึกทำข้อสอบ และการปฏิบัติตัวในการสอบ

1.6 ด้านการจัดระบบการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผน และการตั้งจุดมุ่งหมายวางแผนเป้าหมายในการเรียน การปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ ตลอดจนการปรับปรุงและพัฒนาวิธีการเรียนของตนอยู่เสมอ

2. การสนับสนุนของครอบครัว หมายถึง การที่นักเรียนได้รับการส่งเสริม หรือสนับสนุนเพื่อให้มีพฤติกรรมการเรียนที่ดีจากผู้ปกครอง ได้แก่ การสนับสนุนด้านอารมณ์ การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียนและการสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร

3. การสนับสนุนของเพื่อน หมายถึง การที่นักเรียนได้รับการส่งเสริม หรือสนับสนุนเพื่อให้มีพฤติกรรมการเรียนที่ดีจากเพื่อน ได้แก่ การสนับสนุนด้านอารมณ์ การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียนและการสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร

4. บรรยากาศทางการเรียน หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนที่มีผลต่อนักเรียน ได้แก่ วิธีการสอนของครู สถานที่เรียน สื่อและอุปกรณ์ทางการศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนในชั้นเรียน ซึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีและพัฒนาการทางสังคม อารมณ์ และสติปัญญาของนักเรียน

5. การตระหนักรู้ด้านการเรียน หมายถึง ความรู้สึกในการรับรู้ เข้าใจ จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง รับผิดชอบ และเห็นความสำคัญในเรื่องของพฤติกรรมการเรียนที่ดี

6. การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนถึงความคิด การกระทำของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียนที่จะให้นักเรียนปฏิบัติตามความปรารถนา เป้าหมาย ความมุ่งหวังและความต้องการของผู้ปกครองที่ตั้งใจไว้ในด้านการเรียน

7. โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน หมายถึง สถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนตาม

พระราชบัญญัติการศึกษาเอกชน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 และในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 โดยในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2552

8. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนแตกต่างกัน ตามกำหนดของกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ แบ่งตามขนาดตามจำนวนนักเรียนที่มีในโรงเรียนนั้น ๆ ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนที่เรียนประจำอยู่ตั้งแต่ 1-120 คน โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนที่เรียนประจำอยู่ตั้งแต่ 121- 600 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนที่เรียนประจำอยู่ตั้งแต่ 601- 1,500 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนที่เรียนประจำอยู่ตั้งแต่ 1,500 คน ขึ้นไป (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 2 : 3) แต่ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดโรงเรียนเป็น 2 ขนาด ได้แก่

8.1 โรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า 1,500 คน หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนที่เรียนประจำอยู่ตั้งแต่ 1 – 1,500 คน

8.2 โรงเรียนที่มีนักเรียนมากกว่า 1,500 คน หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนที่เรียนประจำอยู่ตั้งแต่ 1,500 คน ขึ้นไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยครั้งนี้จะได้รับประโยชน์คือ

1. ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

2. ผลการศึกษาวิจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม จะสามารถนำไปใช้ในการวางแผนการจัดชั้นเรียน เพื่อให้เกิดพฤติกรรมการเรียนที่ดีต่อไป

3. เพื่อช่วยในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม

4. เพื่อเป็นข้อเสนอแนะแนวทางในการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่เหมาะสมต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า จากเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัย เกี่ยวข้องตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการของวัยรุ่น
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม
5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยทางจิตวิทยา
6. สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
8. กรอบแนวคิดของการวิจัย

โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน

1.1 สาเหตุของพฤติกรรมเด็ก

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2537 : 26 - 27) ได้กล่าวถึงแนวคิดที่เกี่ยวกับสาเหตุของพฤติกรรมที่เป็นปัญหาไว้ 2 ประเด็นใหญ่ๆ คือ

1. พฤติกรรมที่เป็นปัญหาอันเป็นผลเนื่องมาจากพันธุกรรม ปัจจุบันแนวคิดนี้ได้รับการยอมรับเท่าที่ควร เนื่องจากยังไม่มีข้อมูลใดที่จะชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่าพฤติกรรมของมนุษย์เป็นผลเนื่องมาจากพันธุกรรม อีกทั้งนักจิตวิทยามีความเห็นที่ว่าถ้าบางพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเป็นผลเนื่องมาจากพันธุกรรมจริงๆแล้ว ก็ไม่สามารถที่จะแก้ไขหรือป้องกันได้เลย นักจิตวิทยาส่วนใหญ่จึงมุ่งความสนใจไปยังแนวคิดที่สอง

2. พฤติกรรมที่เป็นปัญหาอันเนื่องมาจากสภาพแวดล้อม สภาพแวดล้อมที่มนุษย์จะต้องมีปฏิสัมพันธ์ด้วยตลอดเวลาสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 สถานการณ์ คือ

2.1 สภาพครอบครัว ครอบครัวจัดได้ว่าเป็นสภาพแวดล้อมแรกของเด็กที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อลักษณะของพฤติกรรมของเด็ก เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีความรักและอบอุ่นจะเป็นเด็กที่มีความมั่นคงในอารมณ์สูงและสามารถปรับตัวได้ดีในสังคมทั่วไป ในขณะที่เด็กที่มาจากครอบครัวแตกแยก มักจะมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว ไม่มีความมั่นคงในอารมณ์ตลอดจนไม่สามารถที่จะปรับตัวในสังคมได้อย่างเหมาะสม

2.2 สภาพในโรงเรียน โรงเรียนจัดได้ว่าเป็นบ้านหลังที่สองของเด็ก ซึ่งโรงเรียนควรที่จะมีหน้าที่ในการที่จะสร้างพลเมืองที่ดีของชาติ แต่ถ้าพิจารณาอีกอาจจะพบได้ว่า เด็กที่แสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ปัจจุบันนี้เป็นผลเนื่องมาจากสภาพในโรงเรียนค่อนข้างที่จะมีสิ่งที่ไม่พึงพอใจแก่เด็ก

2.3 สภาพของสังคม ปัจจุบันนี้เทคโนโลยีต่างๆเจริญขึ้นอย่างมากมายทำให้สภาพสังคมภายนอกมีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมของเด็ก

ผดุง อารยะวิญญู (2542 : 13 – 15) กล่าวถึงสาเหตุของพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กไว้ว่าเด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมนั้น อาจจะมีสาเหตุเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการแต่การวินิจฉัยหาสาเหตุของพฤติกรรมนั้น เป็นเรื่องที่ยากจะสลับซับซ้อน ดังนั้น การวินิจฉัยหาสาเหตุของพฤติกรรมควรจะทำด้วยความระมัดระวังและรอบคอบ องค์ประกอบสำคัญที่มีผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์แบ่งออกได้ดังนี้

1. พฤติกรรม ปัญหาทางพฤติกรรมจะมีสาเหตุเนื่องมาจากกรรมพันธุ์มากน้อยเพียงใดนั้น ยังเป็นปัญหาที่นักพฤติกรรมศาสตร์กำลังถกเถียงกันอยู่ และยังไม่สามารถชี้ขาดลงไปได้เนื่องจากมีองค์ประกอบอื่นๆเกี่ยวข้องด้วย แต่อย่างไรก็ตามพันธุกรรมนั้นมีความสำคัญต่อความสามารถพัฒนาการและการปฏิบัติตนบางประการของบุคคล ระดับสติปัญญาเป็นสิ่งที่นักวิทยาศาสตร์เชื่อว่าสามารถถ่ายทอดได้โดยทางพฤติกรรม

2. สารเคมีในร่างกาย ความไม่สมดุลของสารเคมีในร่างกายมีอิทธิพลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ และพฤติกรรมบางอย่าง ในทำนองเดียวกันการเจ็บป่วยอย่างหนักหรือการได้รับอุบัติเหตุทำให้พฤติกรรมบางอย่างของคนเปลี่ยนไปได้โดยอย่างยิ่งอุบัติเหตุที่ทำให้สมองและระบบประสาทกระทบกระเทือน

3. สภาพทางครอบครัว ครอบครัวมีบทบาทสำคัญต่อพฤติกรรมของเด็กมาก เด็กที่มาจากครอบครัวที่ยากจนอาจขโมยของของคนอื่น เนื่องจากบิดามารดาไม่สามารถจะจัดหามาให้ได้ เด็กที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาหย่าร้างกันหรือแยกกันอยู่อาจจะขาดความอบอุ่นรู้สึกว่าเหวขาดที่พึ่ง อันมีผลต่อปัญหาทางอารมณ์โดยตรง และทำให้ผลการเรียนต่ำ การอบรมเลี้ยงดู มีความสำคัญต่อพฤติกรรมของเด็กมาก เด็กที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาตามใจและประคบ

ประมมมากจนเกินไปอาจกลายเป็นคนที่ทำอะไรเองไม่เป็น เด็กที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามี อารมณ์ร้าย ซึ่งอาจจะแสดงออกมาในลักษณะของการฉุนเฉียวทางอารมณ์ โกรธจัด ก้าวร้าว

4. สภาพทางสังคมและสิ่งแวดล้อม เป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กมาก เด็กที่เกิดและเจริญเติบโตขึ้นมาในสังคมชนบทเป็นเด็กที่สร้างปัญหาให้แก่สังคมน้อยกว่า เด็กที่เกิดและเติบโตขึ้นมาในสังคมตามเมืองใหญ่ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสภาพแวดล้อมในชนบท ไม่มีสิ่งปลุกใจชั่วๆ ให้เด็กเสียคนได้ง่าย มีอิทธิพลกัน มีมิตรอันดีต่อกัน มีความโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน เมื่อมีเด็กประพฤติผิดก็ช่วยกันว่ากล่าวตักเตือนและสั่งสอนอยู่เสมอ ตรงข้ามกับสังคมในเมืองใหญ่ๆ ที่มีสิ่งชั่วๆ มากมาย การดำรงชีพต้องอาศัยเงินเป็นสำคัญทำให้บางคนประพฤติตนไปในทางมิดีมิชอบได้ง่าย เด็กที่อาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี อาจจะชักจูงให้เด็ก มีพฤติกรรมไปในทางที่ไม่ถูกไม่ควรได้

5. ความต้องการของบุคคล ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์มีอยู่ 4 อย่าง คือ ความต้องการอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค แต่นักจิตวิทยาสมัยใหม่ได้ผนวกความต้องการทางเพศเข้าไว้ในความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ด้วยเป็นความต้องการพื้นฐานอย่างที่ 5 มนุษย์ทุกคนเมื่ออยู่ในวัยอันควรย่อมมีความต้องการทางเพศและจะขาดเสียมิได้ เช่นเดียวกับความต้องการทางอาหาร

สมพร สุทัศน์ (2547 : 86 – 96) กล่าวว่า การที่เด็กมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ซึ่งเกิดจากจิตใจที่ผิดปกติเป็นส่วนหนึ่ง มักพบในเด็กและเยาวชน สาเหตุที่ทำให้เด็กมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหานั้น มีดังนี้

1. สาเหตุจากตัวเด็ก โดยมีสาเหตุ 2 ประการ คือ ทางกาย เช่น มีร่างกายผิดปกติ ปัญญาอ่อน ขาดสารอาหาร เป็นต้น และทางใจ ซึ่งเกิดจากการสูญเสียบุคคลอันเป็นที่รัก ทำให้ขาดความอบอุ่น ความน้อยใจที่ไม่ได้รับความรัก ความเอาใจใส่ ทำให้เป็นเด็กเงิบขริบไม่พุดจา และแยกตัวออกจากสังคม

2. สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วย สิ่งแวดล้อมทางบ้าน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ เข้มงวด หรือปล่อยปละละเลยมากเกินไป สัมพันธภาพในบ้านที่คนในครอบครัวชอบทะเลาะวิวาทกันเป็นประจำ สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน ได้แก่ เพื่อนในโรงเรียน ชอบข่มเหงรังแก ครูขาดความยุติธรรม ขาดความเอาใจใส่ ขาดความมั่นคงทางอารมณ์ การสอนและการปกครองของครู กฎระเบียบของโรงเรียนที่เด็กไม่มีส่วนร่วมในการบัญญัติขึ้นหรือกฎระเบียบที่ขัดกับพัฒนาการทางธรรมชาติของเด็ก สิ่งแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ แหล่งการพนัน แหล่งซื้อขายสิ่งเสพติดและของมีค่า แหล่งมั่วสุมทางเพศ คนในชุมชนชอบใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา สิ่งแวดล้อมทางสื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร โทรทัศน์

ภาพยนตร์ และอินเทอร์เน็ต ที่เสนอสิ่งที่ไม่เหมาะสม ทำให้เด็กมีนิสัยก้าวร้าวและประพฤติตนไม่เหมาะสมกับวัย

ประณม จันทิม (2533 : 16 - 21) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนไม่ดี มีดังนี้

1. การป่วยด้วยโรคทางด้านร่างกาย เด็กที่มีสุขภาพร่างกายไม่แข็งแรงสมบูรณ์ มีโรคประจำตัว อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่บั่นทอนสมรรถภาพทางร่างกายและสติปัญญา จนทำให้เด็กเรียนได้ไม่ดี เช่น โรคขาดอาหารหรือขาดวิตามิน โรคหืดหอบ ภูมิแพ้ เป็นต้น

2. ความพิการของอวัยวะและประสาทสัมผัส เด็กบางคนอาจมีความบกพร่องหรือพิการเกี่ยวกับอวัยวะและประสาทสัมผัส เช่น สายตาสั้น สายตาเอียง หูตึง พูดไม่ชัด ซึ่งอาจมีผลทำให้เด็กเรียนหนังสือด้วยความยากลำบาก เมื่อต้องทำความเข้าใจในบทเรียนและการสอนของครู ผลสุดท้ายจึงทำให้เบื่อหน่าย ท้อแท้ต่อการเรียน

3. ระดับเข่าปัญญาต่ำกว่าปกติ จะพบว่าเด็กมีพัฒนาการในด้านต่างๆช้ากว่าเด็กปกติ หากเป็นมากก็อาจถึงขั้นปัญญาอ่อน

4. การอบรมเลี้ยงดูบกพร่อง ในการอบรมเลี้ยงดู ไม่ว่าจะบิดามารดาจะเลี้ยงดูบุตรด้วยกลวิธีใด หากวิธีการนั้นไม่ถูกต้องขาดความเหมาะสมกับวัยและการเจริญพัฒนาการของเด็กแล้ว ก็อาจส่งผลกระทบต่อตัวเด็กไม่ได้รับการเตรียมตัวเพื่อความพร้อมในการพัฒนาการอันสมควรแก่วัย โดยเฉพาะการพัฒนาด้านการเรียนที่จะนำไปสู่คุณสมบัติของความสำเร็จทางการศึกษาเล่าเรียนของเด็ก

5. สภาพแวดล้อมตัวเด็ก โดยอาจแยกเป็น 2 ประเภท คือ

5.1 สภาพแวดล้อมทางครอบครัว ครอบครัวเป็นสภาพแวดล้อมที่เด็กสัมผัสใกล้ชิดมาตั้งแต่เด็กจนกระทั่งเติบโตใหญ่ จึงมีอิทธิพลค่อนข้างสูงต่อการพัฒนาการในด้านต่างๆของเด็ก

5.2 ปัญหาทางอารมณ์ เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีปัญหา อาจมีปัญหาทางด้านจิตใจหรือมีโรคทางจิต อันส่งผลต่อการเรียนของเด็กไม่ดี อาจก่อให้เกิดพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความก้าวร้าว

สุชา และสุรางค์ จันทร์อม (2532 : 129) ได้กล่าวถึงการที่ทำให้พฤติกรรมของเด็กเปลี่ยนแปลงไป สาเหตุของพฤติกรรมมีมากมายหลายอย่าง แต่สิ่งที่อยู่เบื้องหลังการแสดงออกของมนุษย์ส่วนใหญ่นั้น ได้แก่ แรงขับภายในตัวมนุษย์ ซึ่งเกิดขึ้นเพราะมีสิ่งเร้าจากภายนอกมากระตุ้น อวัยวะสัมผัส เราจึงอาจกล่าวได้อีกอย่างหนึ่งว่า พฤติกรรมทั้งหมดของมนุษย์เกิดจากสิ่งเร้า ดังนั้น ต้นตอสำคัญของพฤติกรรมของมนุษย์ก็คือ แรงขับซึ่งเกิดจากความต้องการของร่างกายอีก

ขึ้นหนึ่ง ความต้องการของมนุษย์มีมากมาย แต่นักจิตวิทยาได้สรุปสาเหตุของพฤติกรรมของเด็กว่า เนื่องมาจากความต้องการ 2 ประการ ได้แก่

1. ความต้องการทางกาย หรือความต้องการทางสรีระ ความต้องการประเภทนี้เป็นสิ่งจำเป็นของการมีชีวิตอยู่ เช่น ความต้องการออกกำลังกาย ความต้องการขับถ่ายของเสีย เป็นต้น สิ่งต่างๆที่ร่างกายของเด็กต้องการนี้ หากว่าไม่ขาดตกบกพร่องเด็กก็จะเกิดความสุขและความพอใจ แต่ถ้าหากเกิดขาดขึ้นมาในขณะใดก็เป็นสาเหตุให้เด็กต้องดิ้นรน ตัดสินใจทำอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้ได้สิ่งที่ขาดมา

2. ความต้องการทางสังคม ถ้าหากพฤติกรรมของเด็กมีสาเหตุมาจากความต้องการแต่เพียงอย่างเดียว การเข้าใจพฤติกรรมของเด็กก็คงจะง่ายขึ้น เพราะมีสาเหตุจำกัดและมองเห็นได้ชัด แต่เนื่องจากมนุษย์เราเป็นสัตว์สังคม เด็กจึงมีความต้องการทางสังคมมากขึ้น เช่น ความต้องการความสำเร็จ ต้องการความรัก ต้องการให้คนอื่นยกย่องและยอมรับนับถือ ต้องการเป็นอิสระและอื่นๆ ความต้องการทางสังคมแต่ละอย่างอาจทำให้เกิดพฤติกรรมนานาชนิด อย่างไรก็ตามที่จะทราบว่ามีพฤติกรรมอย่างไรนั้น หรือว่าทำไมเด็กจึงประพฤติเช่นนั้น ก็จำเป็นต้องสืบสวนค้นคว้ากันหลายๆทาง ฉะนั้นในฐานะที่เราเป็นครู หรือเป็นพ่อแม่คนจะต้องมีความเข้าใจในพฤติกรรมของเด็กโดยทั่วไป และพฤติกรรมเฉพาะอย่างลงไป เช่น การก้าวร้าว ความคับข้องใจ การพยายามไปถึงจุดมุ่งหมาย การถอยหนี การขโมย ฯลฯ

นอกจากนี้ สุชา จันท์ธรม (2545 : 159 – 160) ยังได้กล่าวถึงปัญหาต่างๆที่เกี่ยวกับเด็กและวัยรุ่น ทั้งที่เป็นปัญหาของตัวเด็กและปัญหาที่เกิดจากการที่เด็กได้รับสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี ทั้งสิ้น ตั้งแต่บ้าน โรงเรียน ตลอดจนสังคมภายนอกซึ่งก่อให้เกิดปัญหาที่ร้ายแรงอื่นๆตามมา เช่น ปัญหาโสเภณีวัยรุ่น ปัญหาอาชญากรรมวัยรุ่น เป็นต้น ล้วนเป็นปัญหาสังคมที่ร้ายแรงทั้งสิ้น ซึ่งพอกกล่าวถึงสาเหตุของปัญหาได้ดังนี้

1. ครอบครัว

1.1 พ่อแม่ขาดการศึกษาไม่เข้าใจเด็ก และไม่มีความรู้ด้านพัฒนาการของเด็กในด้านต่างๆ ไม่สามารถทำให้สมาชิกในครอบครัวอยู่อย่างสงบสุขได้ ไม่รู้หลักจิตวิทยาและไม่สามารถปกครองลูกให้มีความสุขได้ ยังคงใช้วิธีการแบบเดิมคือใช้อำนาจ

1.2 พ่อแม่ประพฤติตัวไม่ดี เช่น ดื่มสุรา เล่นการพนัน และลุ่มหลงอบายมุขต่างๆ

1.3 ขาดการส่งเสริมให้เด็กได้ทำงานตามวัย

1.4 ลักษณะครอบครัวแบบบ้านแตกสาแหรกขาดก็ทำให้เกิดปัญหาแก่เด็ก เช่น พ่อแม่แยกกันหรือทะเลาะกันบ่อยๆ

1.5 เศรษฐกิจทางบ้านไม่ดี ทำให้เด็กไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการ กลายเป็นเด็กมีปัญหา

1.6 ลักษณะที่ตั้งบ้านตั้งอยู่ในสลัม ได้พบตัวอย่างที่ไม่ดีอยู่เสมอ

2. โรงเรียนเป็นแหล่งสำคัญที่รับหน้าที่อบรมให้วิชาความรู้ตลอดจนปลูกฝังนิสัย ความประพฤติที่ดีให้แก่เด็กต่อจากทางบ้านเพื่อให้เด็กเตรียมพร้อมที่จะอยู่ในสังคมต่อไป โรงเรียน ที่ทำให้เด็กเกิดปัญหา คือ

2.1 โรงเรียนที่มีนักเรียนมากเกินไป หรือขนาดเล็กเกินไปไม่พอกับนักเรียน

2.2 ครูไม่เพียงพอกับนักเรียน

2.3 ครูไม่มีความรู้ความเข้าใจเด็กเท่าที่ควร

2.4 อุปกรณ์การสอนไม่มีหรือมีแต่น้อยไป

2.5 การอบรมทางศีลธรรมจริยธรรมไม่เพียงพอ

2.6 ขาดการควบคุมกวดขันทางระเบียบวินัย

2.7 ไม่มีผู้ใหญ่คอยควบคุมดูแลเด็กนักเรียนต่างจังหวัดที่มาเข้าบ้านอยู่ร่วมกัน

ทำให้เด็กหนีเรียน และเด็กหญิงบางคนถึงกับเสียคน

3. สิ่งแวดล้อมอื่นๆ เป็นต้นว่าสวัสดิการที่ทางบ้านเมืองจัดหาให้ไม่เพียงพอ เช่น สนามเด็กเล่น ห้องสมุด อนามัย หรือที่พักผ่อนหย่อนใจต่างๆ

4. การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและสังคม ได้แก่ การหลงเชื่อเครื่องรางของขลัง และลัทธิบางอย่าง การใช้ถ้อยคำภาษาและเพลง การเหยียดและวัฒนธรรมต่างชาติ ปัญหาการมีสัมพันธภาพเพศที่เลียนแบบต่างประเทศ และอื่นๆ เป็นต้น

ส่วนสถาบันที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กโดยดูได้จากแบบแผนบุคลิกภาพ พื้นฐานของเด็กนั้นว่าเป็นกระบวนการที่ถูกสร้างขึ้นโดยมีตัวกำหนดต่างๆดังนี้

1. การเลี้ยงดูของพ่อแม่ ถ้าเด็กมีโภชนาการที่ดี สุขภาพแข็งแรง ไม่มีโรคติดต่อ ได้รับความรักและความอบอุ่นใจ เด็กก็จะเติบโตทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

2. การศึกษาอบรม เป็นส่วนสำคัญยิ่งต่อพัฒนาการของมนุษย์ แม้บุคคลจะมีความสามารถทางสติปัญญาสูงจากพันธุกรรม แต่ถ้าขาดโอกาสที่จะเรียนรู้ ความสามารถทางสติปัญญาจะไม่พัฒนาได้อย่างเต็มที่

3. การเข้าสังคม สิ่งนี้สามารถทำให้เด็กมีพฤติกรรมเป็นที่ยอมรับของสังคม เมื่อผู้ใหญ่ทราบว่าเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ผู้ใหญ่ก็ไม่ควรตีค่าของเด็กว่าใครดีกว่าใคร แต่ละคนอาจมีคุณค่าต่อสังคมเท่าเทียมกัน แต่ว่าเด็กเกรตต้องการการปฏิบัติไม่เหมือนกัน

เด็กพัฒนาความสามารถที่มีมาแต่กำเนิดให้เจริญเต็มที่ ดังนั้น ความรับผิดชอบของพ่อแม่ก็คือ การชี้แนะให้แก่เด็กเพื่อให้เขาได้มีการปรับตัวอย่างเต็มที่ตามศักยภาพที่เขาได้รับมา

1. ครอบครัว

ครอบครัวเป็นสถาบันที่สำคัญที่สุด และเป็นสถาบันอันดับแรกที่จะสร้างให้เด็กเป็นบุคคลที่สามารถดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขได้มากน้อยเพียงใด เนื่องจากเป็นสิ่งแวดล้อมที่เด็กได้รู้จักใกล้ชิดมากที่สุดและนานที่สุด ฉะนั้นเด็กจะเจริญเติบโตและมีพัฒนาการได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการปฏิบัติของพ่อแม่เป็นสำคัญ การมีบุคลิกภาพที่ดีสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี โดยได้รับการส่งเสริมด้วยอาหารที่มีคุณค่าและถูกสัดส่วนให้เล่นและทำกิจกรรมเพื่อใช้อวัยวะเคลื่อนไหวให้เกิดทักษะ ทั้งต้องมีการพักผ่อนและป้องกันให้พ้นอันตราย จะทำให้เด็กเข้าสังคมได้ดีและมีพัฒนาการทางอารมณ์ที่ดีอีกด้วย

2. โรงเรียน

โรงเรียนโดยทั่วไปถือเป็นแหล่งอบรมบ่มนิสัย โดยการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และส่งเสริมพัฒนาทักษะที่พึงประสงค์ให้เจริญงอกงามยิ่งขึ้น แนวความคิดในการพัฒนาเด็กโดยการให้การศึกษาเล่าเรียนมีความสำคัญดังนี้ คือ

2.1 เด็กเป็นเป้าหมายรวมของการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งมีจุดประสงค์ที่จะเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กไปตามแนวทางที่ปรารถนา

2.2 เด็กเป็นจุดเริ่มต้นของสังคม โรงเรียนจึงเป็นการจำลองสังคมเพื่อให้เด็กได้มีโอกาสฝึกฝนลักษณะนิสัยตามแนวทางที่สังคมปรารถนา โรงเรียนมีหน้าที่พัฒนาทรัพยากร คือ เด็ก เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและตัวเด็กมากที่สุด

2.3 เด็กในฐานะทรัพยากร จะแตกต่างจากทรัพยากรในรูปแบบอื่นๆตรงที่ว่าเด็กจะเติบโตขึ้นเป็นผู้ผลิตและผู้ใช้ทรัพยากรในรูปแบบอื่น โรงเรียนจึงต้องพัฒนาเด็กให้เป็นผู้ที่สามารถใช้ทรัพยากรอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 เด็กจะเป็นทรัพยากรที่มีค่าได้ก็ต่อเมื่อเด็กมีคุณภาพ โรงเรียนจึงมีหน้าที่พัฒนาเด็กให้มีคุณภาพ ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และทักษะความชำนาญ

3. สังคม

วัยรุ่นอายุ 13 – 18 ปี วัยนี้มีพัฒนาการของร่างกายและอารมณ์เปลี่ยนแปลงอย่างมากและรวดเร็ว เป็นผลให้พัฒนาการทางสังคมเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย จึงเป็นวัยที่อาจเกิดความคับข้องใจกับผู้ใหญ่ เช่น พ่อแม่ ครู เนื่องจากมีลักษณะทางอารมณ์แบบ Ambivalence คือ ไม่แน่ใจว่าตนเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่กันแน่ บางครั้งอาจมีปฏิกิริยาทำท้าวอดดี โดยเฉพาะกับคนในบ้าน แต่กับคนนอกบ้านเชื่อฟังและเคารพนบนอบดี ทักษะของพ่อแม่ต่อความรู้สึกนึกคิดของเด็ก

วัยรุ่นนี้จำเป็นต้องทำความเข้าใจอยู่ตลอดเวลา นอกจากนั้นแล้วทัศนคติของพ่อแม่ต่อการเข้าสังคมกับเพศตรงข้ามและการเลือกวิชาชีพอของเด็กรุ่นนี้ก็มีความสำคัญ เพราะในวัยนี้เป็นวัยที่เขาได้วางรากฐานถือปฏิบัติไปตลอดชีวิต

4. อิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อสิ่งแวดล้อมของเด็ก

สื่อมวลชนในปัจจุบันมีหลายประเภท เช่น วิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ นิตยสารต่างๆ ฯลฯ

จากความหมายของสาเหตุของปัญหาต่างๆที่กล่าวมา สรุปได้ว่า สาเหตุของปัญหาต่างๆเกิดจากปัญหาของเด็กและปัญหาที่เด็กได้รับสภาพแวดล้อม ซึ่งได้แก่ จากครอบครัว โรงเรียน และสังคม รวมทั้งปัจจัยทางจิตวิทยาอื่นๆ ดังนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจึงต้องคอยดูแลและแก้ไขพฤติกรรมของเด็กให้เป็นที่ไปในทางที่ดีขึ้น เพราะสาเหตุเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็กตามมา

1.2 ความหมายของพฤติกรรม

พฤติกรรมเป็นการกระทำหรือการแสดงออก ซึ่งนักการศึกษาและนักจิตวิทยาที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ ได้ให้ความหมายไว้ต่างกััน ดังนี้

ครอนบาช (Cronbach 1963 : 68 - 70) พฤติกรรม หมายถึง การกระทำของสิ่งมีชีวิต เช่น ม่านตาเบิกโพลง ร้องกรี๊ดเมื่อตกใจ พฤติกรรมของมนุษย์มีองค์ประกอบ 7 ประการ ดังนี้

1. เป้าหมาย หรือความมุ่งหมาย (goal) คือวัตถุประสงค์ หรือความต้องการซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรม เช่น ความต้องการมีหน้ามีตาในสังคม
2. ความพร้อม (Readiness) หมายถึง ระดับวุฒิภาวะและความสามารถที่จำเป็นในการทำกิจกรรม เพื่อตอบสนองความต้องการ
3. สถานการณ์ (Situation) หมายถึง ลู่ทางหรือโอกาส หรือเหตุการณ์ที่เปิดโอกาสให้เลือกทำกิจกรรม เพื่อสนองความต้องการ
4. การแปลความหมาย (Interpretation) เป็นการพิจารณาลู่ทางหรือสถานการณ์เพื่อเลือกหาวิธีที่คิดว่าจะสนองความต้องการเป็นที่พอใจมากที่สุด
5. การตอบสนอง (Response) คือ การดำเนินการทำกิจกรรมตามที่ตัดสินใจเลือกสรรแล้ว
6. ผลรับที่ตามมา (Consequence) คือ ผลที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรมนั้นซึ่งอาจได้ผลตรงกับที่คาดไว้ (Confirm) หรือตรงกันข้ามกับที่คิดหวังไว้ (Contradict) ก็ได้

7. ปฏิกริยาต่อความผิดหวัง (Reaction to Thwarting) เป็นปฏิกริยาที่เกิดขึ้นเมื่อสิ่งที่เกิดขึ้นไม่สามารถตอบสนองความต้องการ จึงต้องกลับไปแปลความหมายใหม่เพื่อเลือกหาวิธีที่จะตอบสนองความต้องการได้ แต่เห็นว่าเป้าประสงค์นั้นมันเกินความสามารถก็ต้องยอมละเลิกความต้องการนั้นเสีย

สม โภชน์ เอี่ยมสุภายิต (2523 : 71) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง สิ่งที่บุคคลกระทำ แสดงออก ตอบสนอง หรือโต้ตอบสิ่งใดสิ่งหนึ่งในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งที่สามารถสังเกตได้ วัดได้ตรงกัน ด้วยเครื่องมือที่เป็นวัตถุวิสัย ไม่ว่าจะการแสดงออกหรือการตอบสนองนั้นจะเกิดขึ้นภายในหรือเกิดขึ้นภายนอกร่างกาย เช่น การวิ่ง การอ่านหนังสือ การเต้นของหัวใจ การกระตุกของกล้ามเนื้อ เป็นต้น

สุชา และสุรางค์ จันทรเอม (2532 : 129) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง กิจกรรมที่มนุษย์แสดงออกทั้งหมด อาจจะมีมองเห็นได้ง่าย เช่น การเดิน การพูด การเขียน และสิ่งที่มองเห็นได้ยากหรือมองไม่เห็น เช่น การฟัง การจำ และการคิดหาเหตุผล จากการศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ทุกวัย พบว่าพฤติกรรมทุกชนิดที่แสดงออกมีจุดหมายปลายทางที่ผู้แสดงออกต้องการไปให้ถึง และมีหลักในการศึกษาพฤติกรรม ดังนี้

1. พฤติกรรมทุกชนิดจะต้องมีสาเหตุ
2. พฤติกรรมที่เหมือนกัน อาจจะมีสาเหตุที่แตกต่างกัน
3. พฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่จำเป็นจะต้องเกิดมาจากสาเหตุเพียงอย่างเดียว

แต่อาจจะเกิดขึ้นมาจากสาเหตุหลายอย่างก็ได้ พฤติกรรมของเด็กย่อมมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดกับความเจริญเติบโต ความเปลี่ยนแปลงของร่างกายและจิตใจ ตลอดจนความปรารถนาของหัวใจ นอกจากนั้น ขนบธรรมเนียมประเพณีหรือวัฒนธรรมก็เป็นส่วนที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมขึ้นแก่เด็กและสิ่งประกอบที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กก็คือ ตัวบุคคล เช่น พ่อ แม่ ครู เพื่อนฝูง และประชาชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็กได้ติดต่อสัมพันธ์ด้วย แม้แต่ตัวของตัวเองก็ยังเป็นเหตุ เช่น เมื่อเด็กรู้สึกเกิดปมด้อย รู้สึกขาดความเชื่อมั่นในตนเอง รู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจเห็นตัวเองไม่มีค่า ก็ทำให้พฤติกรรมของเด็กเปลี่ยนแปลงไป

ราชบัณฑิตยสถาน (2542 : 580) ระบุไว้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิด และความรู้สึก เพื่อตอบสนองสิ่งเร้า

ชนินทร์ชัย อินทிரารณ และสุวิทย์ หิรัญยกานต์ (2548 : 28) ให้ความหมายของพฤติกรรมว่า พฤติกรรม เป็นการกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางด้านร่างกาย ความคิด ความรู้สึกทางกล้ามเนื้อ (Muscles) ทางสมอง (Mental) ทางต่อม (Gland) และทางอารมณ์ (Emotional) เพื่อตอบสนองสิ่งเร้า ซึ่งพฤติกรรมของคนเราเกิดจากการเรียนรู้ทั้งสิ้น กล่าวคือ บุคคลย่อมสามารถ

ปรับปรุงพฤติกรรมตนให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมของสังคม จึงเห็นได้ว่า การเรียนรู้ก็คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยผ่านประสบการณ์

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกในลักษณะต่างๆของบุคคล เพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าการแสดงออกนั้น อาจจะสามารถสังเกตเห็นหรือไม่สามารถสังเกตเห็นและใช้เครื่องมือทดสอบได้ เพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้า การแสดงออกพฤติกรรมจึงครอบคลุมทั้งการกระทำและความรู้สึกนึกคิดของบุคคล

1.3 ความหมายของพฤติกรรมการเรียนรู้

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายๆท่าน ได้ให้ความหมายและอธิบายถึงลักษณะของพฤติกรรมการเรียนรู้ไว้ดังนี้

โฮลทซ์แมน (Holtzman 1965 : 17) ได้กล่าวเกี่ยวกับนิสัยในการเรียนว่า หมายถึง พฤติกรรมการเรียนที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับ

1. การใช้เวลาเรียน ได้แก่ การรู้จักใช้เวลาได้อย่างเหมาะสมในการเรียนและการทำงานรู้จักแบ่งเวลาว่าควรทำอะไรก่อนหลัง ไม่ผัดผ่อน หลีกเลียง รอเวลาทำในเวลากระชั้นชิด ไม่เสียเวลากับเรื่องที่ไม่เป็นสาระจนเกินควร ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายทันต่อเวลา

2. วิธีการเรียน ได้แก่ การรู้จักใช้วิธีการเรียนอย่างถูกต้อง มีการวางแผน เตรียมงานก่อนลงมือทำ รู้จักแหล่งข้อมูลที่ต้องการทราบ ทำงานด้วยความมีระเบียบ

ไอแซงค์ อาโนลด์ และเมลลี (Eysenck , Arnold and Meili 1972 : 92 - 93) กล่าวว่า นิสัย หมายถึง พฤติกรรมที่แต่ละบุคคลแสดงออกจนเป็นกิจนิสัย และเป็นไปโดยอัตโนมัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อได้รับการฝึกฝนหรือประสบการณ์ ดังนั้น นิสัยทางการเรียนจึงเป็นพฤติกรรมทางการเรียนที่ปฏิบัติเป็นประจำจนกลายเป็นนิสัย

แครนตัน และบาร์คเลย์ (Cranston and Barcley 1985 : 136) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมในการเรียนของผู้เรียน หมายถึง เจตคติของผู้เรียนที่มีต่อการเรียน การสอน ผู้สอน และสัมพันธ์ภาพกับเพื่อน และวิธีการเรียนของผู้เรียนที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าขณะนั่นเอง

สุมานัน รุ่งเรืองธรรม (2525 : 63) กล่าวถึง ความหมายเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเรียนว่า การเรียน คือ การเปลี่ยนแปลงปรับปรุงพฤติกรรม เพื่อให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามสูงสุดโดยผ่านประสบการณ์และการเรียนคือสิ่งที่บุคคลกระทำในขณะที่เขาเรียน

กรมสามัญศึกษา (2526 : 66) ให้ความหมายพฤติกรรมกรรมการเรียน คือ การศึกษาเล่าเรียนอย่างมีความรับผิดชอบ หมายถึง การที่ศึกษาเล่าเรียนจนประสบความสำเร็จด้วยความขยันหมั่นเพียร อดทน เข้าห้องเรียนและส่งงานตรงตามเวลาที่นัดหมาย เมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจใน

บทเรียนก็พยายามศึกษาค้นคว้าซักถามให้เข้าใจ เมื่อทำแบบฝึกหัดฝึกก็ยอมรับว่าทำผิด แล้วพยายามแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องด้วยตนเองอยู่เสมอ มีผลการเรียนผ่านทุกวิชาในทุกภาคเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกลุ่มนักวิชาการ ที่กล่าวว่า การศึกษาเล่าเรียน หมายถึง การตั้งใจศึกษาเล่าเรียนจนประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายด้วยขยันหมั่นเพียร ละเอียดรอบคอบ อดทน ซื่อสัตย์ และมีระเบียบวินัย โดยมีพฤติกรรม ดังนี้ 1. ตั้งใจเรียน 2. เข้าห้องเรียนทันเวลา 3. เข้าห้องเรียนทุกชั่วโมง 4. ส่งงานทันตามกำหนดเวลา 5. มีผลการเรียนสม่ำเสมอหรือดีขึ้น 6. ไม่ทุจริตในการสอบ 7. ร่วมกิจกรรมการเรียน 8. รู้สึกอยากเรียน 9. มีการตรวจทานงานที่ทำเสร็จแล้ว

เจเลียว บุษเนียร (2530 : 14) กล่าวว่า การเรียน คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามสูงสุด และวิธีการเรียนเป็นวิธีการตอบสนองต่อสิ่งเร้า ด้านการเรียนการสอนของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ การสอน ครู และกับเพื่อน ๆ

อรพินท์ ชูชม และอัจฉรา สุขารมณ (2531 : 30) กล่าวถึง พฤติกรรมการเรียนในความหมายของนิสัยในการเรียน หมายถึง ทักษะในการเรียนการศึกษา ที่ได้รับการฝึกฝนเป็นประจำจนเป็นนิสัย โดยแบ่งเป็นการหลีกเลี่ยงการผัดเวลา คือ ความพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย มีความรับผิดชอบในตนเอง มีการวางแผนในการเรียนจัดระบบการเรียนและระบบการทำงานวิธีการทำงานและวิธีการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาโดยส่งเสริมการเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่า พฤติกรรมการเรียน หมายถึง การปฏิบัติตนหรือการกระทำที่แสดงออกทางการเรียนของนักเรียนที่ปฏิบัติเป็นประจำทั้งในและนอกห้องเรียน ก่อนและหลังเรียนเพื่อให้เข้าใจบทเรียน และเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเรียนของตนเอง

1.4 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียน

อเนกกุล กริแสง (2520 : 43 - 50) ได้เน้นให้เห็นถึงความสำคัญของวิธีการเรียนของนักเรียนซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในการเรียนว่า นักเรียนจะบรรลุจุดมุ่งหมายในการเรียนที่ดีนั้นจะต้องมีวิธีการเรียนที่ถูกต้อง โดยวิธีการเรียนมีองค์ประกอบที่นักเรียนจะต้องให้ความสนใจ คือ การฝึกฝน การรู้ผลงาน การแบ่งบทเรียนเป็นตอน ๆ ให้ประสาทรับรู้ ในการเรียน เครื่องล่อใจ หมายถึง สิ่งของหรือสถานที่ ทำให้เกิดแรงจูงใจ ให้ทำกิจกรรมหรือแสดงพฤติกรรม และความเอาใจใส่ต่อการเรียน

สัจด์ อุทรานันท์ (2525 : 42) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า องค์ประกอบของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนนั้น นอกเหนือจากวิธีการเรียนแล้ว ลักษณะของการเรียน อัตราการเรียนของผู้เรียนก็มีส่วนสำคัญเช่นกัน

1. ลักษณะของผู้เรียน ซึ่งได้แก่ ความพร้อม ความต้องการที่จะเรียนรู้ ความสามารถในการรับรู้ อารมณ์ที่อยากจะเรียนรู้ ความสามารถในการจะทำสิ่งที่เรียนรู้แล้ว ระดับเชาวน์ปัญญา เจตคติต่อการเรียนรู้ และสุขภาพจิต

2. ลักษณะของสิ่งที่จะเรียนรู้ สิ่งที่จะเรียนรู้อาจแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

2.1 บทเรียน ได้แก่ เนื้อหาสาระหรือเรื่องราวที่จะเรียน โดยลักษณะของบทเรียนที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ คือ ความสั้น – ยาว ของบทเรียน ความยาก – ง่ายของบทเรียน เป็นต้น

2.2 สื่อประกอบการเรียน ได้แก่ สื่อการเรียนต่าง ๆ ที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น เร็วขึ้น เช่น หนังสือ รูปภาพ แผนภูมิ สไลด์ ภาพยนตร์ และอื่น ๆ โดยลักษณะของสื่อประกอบของบทเรียนที่มีต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ ได้แก่ ความชัดเจน ความซับซ้อน และความเหมาะสมของสื่อ

3. วิธีการเรียนรู้ การเรียนรู้ของบุคคลอาจแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ

3.1 การเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.2 การเรียนรู้โดยมีครูสอน

4. แรงจูงใจในการเรียน จะเป็นสิ่งกระตุ้น หรือแรงดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมทางการเรียนรู้ออกมา ความต้องการอยากรู้ อยากพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า มีความพึงพอใจที่จะเรียน มีเจตคติที่ดีต่อบทเรียน ต่อครูผู้สอน ย่อมก่อให้เกิดผลการเรียนที่น่าพอใจ

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักเรียน นั้น ประกอบด้วยลักษณะของผู้เรียน ลักษณะของสิ่งที่จะเรียนรู้ และวิธีการเรียนรู้ ซึ่งปัจจัยที่กล่าวมานี้ จะส่งผลให้ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนตามความมุ่งหวังหรือไม่นั้นก็ขึ้นอยู่กับผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.5 พฤติกรรมการเรียนที่ดี

การวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ในครั้งนี้ จะเป็นการศึกษาถึงลักษณะการกระทำของนักเรียนในกิจกรรมการเรียน การศึกษาที่ทำให้ได้เรียนรู้ ได้รับการพัฒนาในด้านความรู้ทักษะหรือความสามารถ เพื่อจะได้เข้าใจถึงลักษณะการปฏิบัติตนในการเรียนการศึกษที่แสดงผลออกมาว่าเรียนดีหรือไม่ดี และให้ความสำคัญในการศึกษาการแสดงออกทางพฤติกรรมการเรียนที่ดี มีเหตุปัจจัยมาจากตัวของเด็กนักเรียนเอง เกี่ยวกับด้านต่างๆที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดี ซึ่งได้ให้ความสำคัญปัจจัยที่มีผล

ต่อพฤติกรรมการเรียนใน 6 ด้าน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของเสาวนีย์ เพ็ชรนาดี (2548 : 6) อันได้แก่ ด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน ด้านการปฏิบัติตัวในชั้นเรียน ด้านการทบทวนบทเรียน ด้านการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ด้านการปฏิบัติตัวในการสอบ และด้านการจัดระบบการเรียน เนื่องจากพฤติกรรมการเรียนที่ดีทั้ง 6 ด้านนี้ เป็นการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ซึ่งจะเกิดในการจัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และประสบความสำเร็จด้านการเรียน โดยจะได้กล่าวถึงพฤติกรรมการเรียนที่ดีในแต่ละด้านดังนี้

1.5.1. ด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน

ยุคา รักไทย และปานจิตต์ โกญจนาวรรณ (2550 : 31 - 32) กล่าวถึง การเตรียมความพร้อมเป็นปัจจัยที่สามารถช่วยให้เราทำสิ่งต่างๆ ได้ดีขึ้น และสำหรับการเข้าห้องเรียนนั้น เราต้องเตรียมความพร้อมใน 2 ด้านต่อไปนี้

1. รู้จักผู้สอน

การรู้จักผู้สอนในที่นี้ หมายถึง รู้นิสัยใจคอ สไตล์การสอนของอาจารย์ประจำแต่ละวิชา เพื่อที่เราจะได้ปรับวิธีการฟัง การตอบ - การถาม หรือแม้แต่การจดโน้ตได้อย่างเหมาะสม เพราะอาจารย์ทุกคนล้วนมีลักษณะเฉพาะของตนเอง

2. อ่านหนังสือล่วงหน้า

โดยปกติทุกวิชาจะมีตำราเรียน 1 เล่ม ตามที่หลักสูตรกำหนด นอกเหนือจากตำราก็อาจมีสมุดแบบฝึกหัด หนังสืออ่านประกอบ ซึ่งถึงแม้จะมีบ่อยครั้งที่ผู้สอนไม่ได้บรรยายตามหนังสือ แต่กระนั้นตำราก็ยังคงเป็นพื้นฐานสำคัญของวิชา ที่เราต้องอ่าน และควรอ่านล่วงหน้า แม้จะรู้ว่าอาจารย์ท่านนี้จะไม่บรรยายตามที่เรารออ่านมาแล้วก็ตาม

โชติกานต์ เทียงธรรม (2552 : 153) กล่าวถึง การเตรียมตัวก่อนเข้าเรียน ควรเตรียมอะไรบ้าง เช่น

1. สร้างคำถาม ร่างความสงสัย และสิ่งที่ยากู้ในเนื้อหาวิชาที่จะเรียนต่อไปโดยการอ่านเนื้อหาวิชานั้นคร่าวๆ หรืออ่านหัวข้อหลักล่วงหน้าก่อนที่จะเข้าห้องเรียน

2. ตั้งใจฟังคำบรรยายว่าตรงกับที่ตั้งประเด็นไว้หรือเปล่า หากตรงประเด็นให้จดบันทึกเป็นคำตอบไว้ หากไม่ตรงให้ตั้งเป็นคำถาม จะได้เพิ่มพูนความรู้จากคำตอบนั้นๆ และปัญหาที่ตั้งจะทำให้จำได้ดี

ดังนั้น การเตรียมตัวก่อนการเรียน จึงเป็นการปฏิบัติตัวของนักเรียนในการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะศึกษาหาความรู้ การทบทวนเนื้อหาเดิม การเตรียมคำถาม การพูดคุยกับเพื่อนเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะเรียน ตลอดจนการจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียน

1.5.2 ด้านการปฏิบัติตัวในชั้นเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 : 17 - 21) ประเวศ วะสี ได้ให้แนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่เรียกว่า กระบวนการทางปัญญา ดังนี้

1. ฝึกสังเกต สังเกตในสิ่งที่เราพบเห็น สิ่งแวดล้อมหรือในขณะที่ทำงาน การฝึกสังเกตจะทำให้เกิดปัญญา โลกทัศน์ และวิธีคิด ส่วนสติ-สมาธิ จะเข้าไปมีผลต่อการสังเกตและสิ่งที่สังเกต

2. ฝึกบันทึก เมื่อสังเกตอะไรแล้วควรบันทึกไว้ จะวาดรูป จดบันทึกข้อความ ถ่ายภาพ ถ่ายวิดีโอทัศน ละเอียดมากขึ้นตามวันและตามสถานการณ์ การบันทึกเป็นการพัฒนาปัญญา

3. ฝึกการนำเสนอ เมื่อทำงานเป็นกลุ่ม เรียนรู้อะไร บันทึกอะไร ควรนำเสนอให้เพื่อนหรือครูรู้เรื่อง ต้องฝึกการนำเสนอ การนำเสนอที่ดีจึงเป็นการพัฒนาปัญญาทั้งของผู้นำเสนอและของกลุ่ม

4. ฝึกการฟัง ถ้ารู้จักฟังคนอื่นก็จะทำให้ฉลาดขึ้น เรียนว่า พหูสูต บางคนไม่ได้ยินคนอื่นพูดเพราะหมกมุ่นอยู่ในความคิดของตนเองหรือมีความพึงใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจนเรื่องอื่นเข้าไม่ได้ ฉันทะ สติ สมาธิ จะช่วยให้ฟังได้เร็วขึ้น

5. ฝึกปุจฉา-วิสัชนา เมื่อมีการนำเสนอและการฟังแล้วฝึกปุจฉา - วิสัชนา หรือถามตอบ ซึ่งเป็นการฝึกใช้เหตุผล วิเคราะห์ สังเคราะห์ ทำให้เกิดความแจ่มแจ้งในเรื่องนั้นๆ ถ้าเราฟังโดยไม่ถาม-ตอบก็จะไม่แจ่มแจ้ง

6. ฝึกการตั้งสมมติฐานและตั้งคำถาม เวลาเรียนรู้อะไรไปแล้ว เราต้องสามารถตั้งคำถามได้ว่า สิ่งนี้คืออะไร สิ่งนั้นเกิดจากอะไร อะไรมีประโยชน์ ทำอย่างไรจะสำเร็จประโยชน์นั้น และการฝึกการตั้งคำถาม ถ้ากลุ่มช่วยกันคิดคำถามที่มีคุณค่าและมีความสำคัญก็จะอยากได้คำตอบ

7. ฝึกการค้นหาคำตอบ เมื่อมีคำถามแล้วก็ควรไปค้นหาคำตอบจากหนังสือ จากตำรา จากอินเทอร์เน็ตหรือไปคุยกับคนเฒ่าคนแก่ แล้วแต่ธรรมชาติของคำถาม การค้นหาคำตอบต่อคำถามที่สำคัญจะสนุกและทำให้ได้ความรู้มาก ต่างจากการท่องหนังสือโดยไม่มีคำถาม

บางคำถามเมื่อค้นหาคำตอบทุกวิถีทางจนหมดแล้วก็ไม่พบ แต่คำถามยังอยู่ และมีความสำคัญ ต้องหาคำตอบต่อไปด้วยการวิจัย

8. การวิจัยเพื่อหาคำตอบ เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ทุกระดับ การวิจัย จะทำให้ค้นพบความรู้ใหม่ ซึ่งจะทำให้เกิดความภาคภูมิใจ สนุกและมีประโยชน์มาก

9. การเชื่อมโยงบูรณาการ ให้เห็นความเป็นทั้งหมดและเห็นตัวเอง ธรรมชาติของ สรรพสิ่งล้วนเชื่อมโยง เมื่อเรียนรู้อะไรมาอย่าให้ความรู้ที่แยกเป็นส่วนๆ แต่ควรจะเชื่อมโยงเป็น บูรณาการให้เห็นความเป็นทั้งหมด ในความเป็นทั้งหมดจะมีความงาม และมีมิติอื่นผุดบังเกิด ออกมาเหนือความเป็นส่วนๆ และในความเป็นทั้งหมดจะมองเห็นตัวเอง เกิดการเรียนรู้ตัวเองตามความ เป็นจริงว่าสัมพันธ์กับความเป็นจริงทั้งหมดอย่างไร

10. ฝึกการเขียนเรียบเรียงทางวิชาการ ถึงกระบวนการเรียนรู้และความรู้ใหม่ที่ได้มา การเรียบเรียงทางวิชาการเป็นการเรียบเรียงความคิดให้ประณีตขึ้น ทำให้ค้นคว้าหาหลักฐานที่ มาอ้างอิงของความรู้ให้ถี่ถ้วน แม่นยำขึ้น การเรียบเรียงทางวิชาการจึงเป็นการพัฒนาปัญญาของ ตนเองอย่างสำคัญและเป็นประโยชน์ในการเรียนรู้ของผู้อื่นในวงกว้างออกไป

ยุดา รักไทย และ ปานจิตต์ โกญจนวรรณ (2550 : 31 - 32) กล่าวถึง การปฏิบัติตัว ในชั้นเรียนว่าผู้เรียนจะได้ประโยชน์อย่างเต็มที่ก็ต่อเมื่อมีทักษะในการฟังที่ดี เพื่อที่จะได้เกิดความ เข้าใจ จับประเด็นสำคัญและแนวคิดหลักๆที่ผู้สอนถ่ายทอด

การปฏิบัติตัวในชั้นเรียน จึงเป็นการปฏิบัติตัวของนักเรียนมีความสนใจและเอาใจใส่ ต่อการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบ การร่วมกิจกรรม และตั้งใจเรียนตลอดเวลาที่อยู่ในห้องเรียน

1.5.3 ด้านการทบทวนบทเรียน

การทบทวนในการเรียนการสอน เป็นวิถีทางของการย้ำให้เกิดการเรียนรู้ เพราะไม่ มีใครจำสิ่งที่เรียนมาแล้วได้ทั้งหมด การสรุปสาระสำคัญของบทเรียนเป็นการทบทวนวิธีหนึ่งที่มี ความจำเป็นต่อการเรียนการสอน เพราะการสรุปสาระสำคัญจะทำให้เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ไป ยังสถานการณ์ใหม่หรือทำให้ผู้เรียนได้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ใหม่กับความรู้เดิม ซึ่งการ สรุปสาระสำคัญจะช่วยเพิ่มสมรรถภาพการเรียนรู้ในสถานการณ์ใหม่ด้วย

วิสิทธิ์ โรจน์พจนรัตน์ (2542 : 3 - 4) ได้เสนอแนะวิธีการทำการบ้านและวิธีการ ทบทวนบทเรียนไว้ดังนี้

1. การทำการบ้านเป็นส่วนสำคัญมากของการเรียนเพราะถือเป็นการทบทวนบทเรียน ที่มีระยะเวลาสั้นกว่าทำความเข้าใจมากกว่าในห้องเรียน มีหน้าที่ควรยึดถือปฏิบัติ ดังนี้

1.1 จัดเวลาทำการบ้าน ควรจะเป็นระยะเวลา 20.00 – 21.00 น. กับครึ่งวันเช้า หรือบ่ายของวันหยุด และต้องทำอย่างสม่ำเสมอ ถ้าวันใดไม่มีการบ้านต้องทบทวนบทเรียนแทน

1.2 ตรวจสอบความยากง่าย เมื่อได้รับคำสั่งจากครูให้ทำการบ้าน แบบฝึกหัดหรือบทเรียนใด ให้ตรวจสอบอย่างคร่าวๆว่าพอทำได้หรือไม่ หากมีข้อสงสัยควรถามครูก่อน

1.3 รับผิดชอบบ้านอย่างทันท่วงที เมื่อได้รับการบ้านวันใด ให้รีบทำให้เสร็จในวันนั้น ถึงแม้กำหนดส่งการบ้านจะเหลืออีกหลายวัน ยกเว้นจะได้รับการบ้านหลายวิชาจึงทำวิชาที่ต้องส่งก่อนเป็นอันดับแรก หากทำการบ้านตามเวลาที่กำหนดไว้ไม่ทันต้องทำในเวลาทบทวนบทเรียน

1.4 ตรวจสอบความถูกต้องก่อนส่งครู

2. ทบทวนบทเรียน เป็นกระบวนการที่สำคัญเพราะเป็นการเสริมความเข้าใจและช่วยให้จำแม่นยิ่งขึ้น ควรมีหลักปฏิบัติดังนี้

2.1 จัดเวลาทบทวนบทเรียน ควรต่อจากการทำการบ้าน ควรทบทวนในช่วงพักกลางวันหรือเวลาอื่นๆเช่น ก่อนครูเข้าสอน หรือชั่วโมงว่าง เป็นต้น

2.2 โน้ตย่อใจความสำคัญของบทเรียน นอกจากจะเป็นประโยชน์สำหรับคู่มือก่อนสอบแล้ว ยังเป็นการทบทวนไปในตัวด้วย เพราะการย่อใจความสำคัญได้ต้องอ่านและเขียนไปด้วย ซึ่งทำให้จำได้แม่นยำกว่าการอ่านเพียงอย่างเดียว การย่อควรใช้กระดาษฟูลสเก็ปปับกลาง 1 คู่ของกระดาษ ก็ย่อได้หลายบท การย่อให้ย่อต่อกันไปที่ละบท หรือจะใช้กระดาษสมุดที่ไม่ใช้แล้วมาพับก็ได้

2.3 สำหรับวิชาคำนวณควรย่อเฉพาะกฎ ทฤษฎี นิยาม สูตร และหมั่นทำแบบฝึกหัดที่เรียนไปแล้วเป็นการทบทวนสูตรไปด้วย

2.4 อ่านโน้ตย่อทุกเวลาที่ว่างพอจะอ่านได้ เช่น เวลาเช้าเมื่อมาถึงโรงเรียน เวลาพักกลางวัน ชั่วโมงว่าง เป็นต้น

กล่าวได้ว่า การทดสอบตนเอง เป็นการเตรียมตัวให้พร้อมก่อนการสอบ และเป็น การตรวจสอบความรู้ที่ได้เรียนมา ว่ามีข้อบกพร่องเรื่องใดบ้าง หรือควรค้นคว้า อ่านหนังสือเพิ่มเติมในส่วนใด และก่อให้เกิดพฤติกรรมทางเรียนที่ดีตามมา

วิทยากร เชียงกูล (ม.ป.ป. : 156) กล่าวว่า การได้เห็นอะไรบ่อย การทบทวนกลับมาอ่านข้อมูลหลายครั้งจะช่วยทำให้เราจำได้ดีขึ้น เพราะทุกครั้งที่ตัวสื่อ Neurotransmitter เดินทางไปสู่หนทาง (Path) ของความจำ หนทางนั้นจะเรียงลงทำให้การเดินทางครั้งหลังๆง่ายขึ้น เมื่อทบทวนครั้งหลังๆเราจะจำได้ไวขึ้นกว่าครั้งแรกๆ

ประธาน วัฒนาวณิชย์ (2540 : 40) กล่าวถึงการทบทวนเป็นสิ่งสำคัญในการเรียน คือ ควรจะทำให้เป็นนิสัยทุกครั้งที่ยเรียน การทบทวนอย่างฉลาดจะช่วยเพิ่มความสามารถในการจดจำ การทบทวนควรจะกลายเป็นกิจวัตรทั้งก่อนและหลังชั่วโมงเรียน

เมื่ออ่านตำราเรียนจบ ควรจะหันกลับไปสำรวจข้อความที่ได้ขีดเส้นใต้ และข้อความที่ทำเครื่องหมายไว้ก่อนจะปิดหนังสือ การทบทวน 2 - 3 นาทีนี้ จะช่วยให้จดจำไว้อย่างไม่ลืมในเรื่องที่เพิ่งเรียนไป

ก่อนที่จะเริ่มต้นอ่านบทใหม่ ควรจะทบทวนสิ่งที่ได้เรียนมาก่อน ระลึกถึงสิ่งที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้เริ่มต้นและเข้าใจสิ่งใหม่ๆ ได้ดีขึ้น ถ้านักเรียนอ่านและทบทวนตลอดทั้งเทอมก็จะพบว่า การเตรียมตัวสอบนั้นเป็นสิ่งที่ง่าย

บรรณานุกรมหนังสือ ส่วนเพิ่มเติม คู่มือการเรียน คำโครงและแบบฝึกหัดจะช่วยการอ่านได้มาก นักเรียนสามารถแน่ใจได้ว่าการอ่านสิ่งเหล่านี้เพิ่มเติมจะทำให้เข้าใจในวิชานั้นๆ มากขึ้น ประเด็นใดที่ดูแล้วไม่แน่ใจ ไม่ชัดเจนในตำราสามารถทำให้เข้าใจได้โดยการอ่านเพิ่มเติม ในระหว่างการทบทวน นักเรียนอาจจะเห็นว่า การอ่านคำแนะนำการเรียนหนังสือคู่มือและแบบฝึกหัดจะช่วยได้ เพราะจะประกอบด้วยแบบฝึกหัดและแบบทดสอบต่างๆ เพื่อทดสอบตัวเอง ในการเรียนรู้จากตำรา อันจะช่วยให้อ่านและเตรียมสอบจริงได้ดี

ดังนั้น การทบทวนบทเรียน จึงเป็นการใช้เวลาในการทบทวนเนื้อหาสาระและการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม หลังจากที่ย่านผ่านมาแล้ว

1.5.4 ด้านการทำงานที่ได้รับมอบหมาย

คริสทีน วอร์ด (Christine Ward 2549 : 118) กล่าวว่า การทำงานที่ได้รับมอบหมายของนักเรียนส่วนใหญ่เป็นการบ้าน การบ้านที่มีประโยชน์นอกจากจะช่วยเพิ่มเติมประสบการณ์จากที่ได้ในชั้นเรียนแล้ว ยังช่วยชี้แนะให้นักเรียนพัฒนาอุปนิสัยในการเรียน เพื่อช่วยในการเรียนรู้และการสื่อสารกับผู้อื่นในอนาคต และต้องสนับสนุนรูปแบบการเรียนรู้หลายรูปแบบ และมีแรงจูงใจอยู่ในตัว ต้องรักษาภาวะความพร้อมสมบูรณ์ของสมองด้วยการให้ทางเลือก เสนอความหลากหลาย ความสนุกสนาน และความรู้สึกเป็นเจ้าของ นอกจากนี้ ควรให้ครอบครัวได้เข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างบ้านกับโรงเรียน

การบ้านต้องทำให้นักเรียนกระตือรือร้น มีสมาธิ และมีผลสำเร็จ ต้องถูกวางแผนมาเพื่อรวบรวมหรือขยายความจำเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนในห้อง หรือเตรียมพร้อมสำหรับการเรียนเนื้อหาต่อไป ซึ่งหมายรวมถึงการพัฒนาทักษะทั้งทางร่างกาย และจิตใจ การให้การบ้านอย่างสม่ำเสมอและเหมาะสม จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนในทุกๆวิชา ซึ่งควรมีลักษณะดังนี้

1. ทำให้จำเนื้อหาในบทเรียนได้แม่นยำขึ้น
2. กระตุ้นให้นักเรียนไตร่ตรองเกี่ยวกับเนื้อหาในบทเรียนและทักษะต่างๆ
3. เตรียมนักเรียนให้พร้อมรับเนื้อหาใหม่
4. ช่วยให้นักเรียนสามารถจดจำเนื้อหาด้วยวิธีของตนเองได้
5. เน้นที่ความหลากหลายและให้นักเรียนมีทางเลือกของตนเอง
6. ช่วยให้ครอบครัวได้มีโอกาสสื่อสารและมีส่วนร่วมกับการเรียนที่โรงเรียน

ยุดา รักไทย และ ปานจิตต์ โกญจนวรรณ (2550 : 31 - 32) กล่าวถึง การส่งงานตามกำหนด เช่น การบ้าน หรือ งานต่างๆ ล้วนเป็นโอกาสให้เราทบทวนความรู้ และฝึกฝนทักษะของเราเอง ความผิดพลาดที่ปรากฏในงานหรือการบ้านจะถูกแก้ไขเพื่อไม่ให้เราทำความผิดนั้นอีกในตอนสอบ ฉะนั้นนักเรียนควรทำงานที่ได้รับมอบหมายทุกชิ้นด้วยความตั้งใจ

โชติกานต์ เทียงธรรม (2552 : 121) กล่าวถึง การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำนั้น ถ้าเรารู้หลักเทคนิควิธีการเขียน และวิธีการจัดการกับเรื่องเหล่านี้ ปัญหาต่างๆ ก็จะไม่เกิดขึ้น ดังนั้นนักเรียนจึงต้องเรียนรู้และวางแผนงานในเรื่องการเขียนบทความ เรียงความ และการทำรายงานต่างๆ ให้เข้าใจดีเสียก่อน และควรที่จะทำด้วยตนเอง อย่าหวังพึ่งพาคนอื่น เพราะจะทำให้เสียเวลาและไม่ได้รับความรู้อะไรเลย

ดังนั้น การทำงานที่ได้รับมอบหมาย หมายถึง การปฏิบัติตัวของนักเรียนในการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง ได้แก่ การบ้าน รายงาน การฝึกทักษะต่างๆ ตลอดจนการส่งงานตามเวลา

1.5.5 ด้านการปฏิบัติตัวในการสอบ

วิสิทธิ์ โรจน์พจนรัตน์ (2542 : 32 - 34) ได้เสนอการเตรียมตัวและการทำข้อสอบซึ่งพอสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

1. ทำตารางสอบที่จะต้องสอบ ทั้งสอบกลางภาค ปลายภาค และสอบเก็บคะแนนไว้ ซึ่งอาจจะดูได้จากคู่มือนักเรียน นักศึกษา หรือปฏิทินของสถาบันการศึกษา หรือสอบถามอาจารย์ผู้สอนในกรณีของการสอบย่อยเก็บคะแนน
2. อ่านหนังสือเตรียมสอบ ควรอ่านวิชาที่สอบวันแรกไปจนถึงวันสุดท้ายแล้วจึงย้อนจากวันสุดท้ายถึงวันแรกอีกครั้ง ทั้งนี้ต้องอ่านให้เสร็จก่อนเลย
3. ดูข้อสอบเก่าประกอบ ซึ่งอาจขอจากรุ่นพี่ การศึกษาจากข้อสอบเก่าจะทำให้เห็นแนวข้อสอบชัดเจนยิ่งขึ้น

4. การติวกับเพื่อน การติวร่วมกันด้วยการตั้งคำถามผลัดกันถาม โต้เถียงในเนื้อหาวิชา จะช่วยทำให้จำได้ง่าย เห็นข้อผิดพลาดของตัวเองและรู้สึกไม่เบื่อหน่าย

5. การค้นคว้าเพิ่มเติม ควรจะสอบถามอาจารย์ผู้สอนก่อนว่าต้องการให้ค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการเรียนหรือไม่ หรือข้อสอบจะออกเฉพาะที่บรรยายหรือในตำราเท่านั้น

6. จำหัวข้อสำคัญๆ ไว้ โดยเฉพาะหัวข้อที่อาจารย์ผู้สอนเน้นเป็นพิเศษและควรจํารายละเอียดในหัวข้อนั้นๆด้วย

7. การตีความคำถามในข้อสอบให้ถูกต้อง เมื่อทำข้อสอบ ควรอ่านคำถามอย่างรอบคอบและตีความหมายให้ชัดเจนว่าให้ตอบอย่างไร เช่น คำต่อไปนี้ อธิบาย ยกตัวอย่างตรงข้าม เปรียบเทียบ คำจำกัดความ วิจาร์ณ สรุปล เป็นต้น

8. การเตรียมตัวในคืนก่อนสอบ ในกรณีที่ไม่ได้วางแผนเตรียมดูหนังสือมาก่อน ช่วงเวลานี้นักเรียน มักจะหักโหมอย่างหนึ่งซึ่งไม่มีประโยชน์อะไร นอกจากจะจำอะไรไม่ได้แล้วยังทำให้สุขภาพทรุดโทรมอีก ฉะนั้น ถ้าได้ดูหนังสือมาอย่างหนักแล้ว คืนก่อนสอบควรนอนให้เต็มที่ ส่วนการทบทวนวิชาที่สอบในวันรุ่งขึ้น ควรทบทวนตั้งแต่ตอนเย็นของคืนก่อนสอบ และตอนเช้ามีคของวันสอบ

9. การเตรียมตัวในเช้าวันสอบ ควรตื่นนอนแต่เช้ากว่าปกติ ทานอาหารตามปกติ แต่ต้องระวังอาหารที่จะทำให้ท้องเสีย เตรียมอุปกรณ์การสอบให้เรียบร้อยครบถ้วนและควรมีเงินไว้บ้าง รวมทั้งนาฬิกาและสิ่งจำเป็นส่วนตัว เช่น ยาแก้โรคประจำตัว เดินทางไปห้องสอบแต่เช้าให้ทันเวลาสอบ ถ้ามีเวลาก่อนเข้าห้องสอบอาจทบทวนโน้ตย่อได้

10. การทำข้อสอบที่เป็นปรนัย ควรทำให้ครบทุกข้อ สำหรับตัวเลือกนั้นผู้ออกข้อสอบมักเฉลยคำตอบที่ถูกไว้ในตัวเลือกอย่างละตัวเท่าๆกัน การเลือกตัวเพียงตัวใดตัวหนึ่งทั้งหมดก็จะได้คะแนนไม่ถึงครึ่ง ข้อสังเกตในการเลือกตัวเลือก ตัวเลือกที่สั้นหรือยาวเกินไปมักจะมิชวน่าสนใจคือผิดแน่หรือถูกแน่ ในกรณีที่มีการหักคะแนนคำตอบที่ตอบผิด ไม่ควรเสี่ยงเดา แต่ถ้าไม่มีการหักคะแนนก็ควรเดาดีกว่าไม่ตอบ แต่อย่าเดาอย่างไม่มีเหตุผล

11. การทำข้อสอบที่เป็นอัตนัย หลักใหญ่ในการตอบคำถามแบบอัตนัย คือ ผู้ตอบต้องดูหนังสือมากพอและจะต้องอธิบายอย่างละเอียดให้ตรงประเด็นคำถาม ระวังการใช้ภาษาควรเป็นภาษาสุภาพ ไม่วกวน ไม่ใช่ภาษาแสลง หรือภาษาพูด เรียงหัวข้อตามลำดับอย่างชัดเจน ไม่ควรเขียนบรรยายติดกันยาวๆ โดยไม่แบ่งหัวข้อ เขียนด้วยลายมือที่อ่านง่ายและสะอาดตา คิดให้ละเอียดก่อนลงมือเขียนคำตอบ ถ้าข้อสอบมีหลายข้อ ควรแบ่งเวลาให้แต่ละข้อ เลือกทำข้อที่ทำได้ก่อน อย่าคิดนานจนเกินไป ถ้าลืมคำตอบอาจจะละเว้นที่ว่างไว้และเมื่อนึกคำตอบได้จึงนำมาเขียนเพิ่มเติมลงไป

12. การทำข้อสอบควรตรวจสอบและดูข้อสอบให้ทั่วทุกหน้า บางคนรีบทำแล้วลืมไปว่ามีข้อสอบอยู่ด้านหลังอีกก็เป็นได้

13. ถ้ามีเวลาเหลือในการทำข้อสอบ ควรทบทวนคำตอบ โดยเฉพาะข้อสอบอัตนัย และถ้าเป็นข้อสอบปรนัย ควรตรวจสอบว่าทำครบทุกข้อหรือไม่

14. อย่าลืมนำรายละเอียดปลีกย่อยก่อนส่งกระดาษคำตอบ เช่น การเขียนชื่อ เลขที่นั่งสอบ ในทุกหน้าของกระดาษคำตอบ เป็นต้น

ประธาน วัฒนวาณิชย์ (2540 : 65 - 66) กล่าวถึงการเตรียมสอบก่อนสอบ ดังนี้

1. การเตรียมสอบก่อนสอบ ควรทราบรายละเอียด ซึ่งได้แก่ จำนวนข้อ ลักษณะคำถามในข้อสอบ เช่น คำถามที่ให้ตอบแบบบรรยาย ข้อสอบแบบปรนัยการสอบภาคปฏิบัติ การสอบปากเปล่า ฯลฯ

2. การสอบ

2.1 ควรเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนวันสอบ และเตรียมอุปกรณ์ที่จะต้องใช้ในการสอบ เช่น ปากกา ดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัด เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้สำหรับการสอบแต่ละวิชา

2.2 ในกรณีที่ไม่น่าคุ้นเคยกับสถานที่สอบ ควรศึกษาที่ตั้งของสถานที่สอบและการเดินทางไปสถานที่สอบ

2.3 เมื่อเริ่มสอบควรอ่านคำสั่งอย่างรอบคอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ต้องทำข้อสอบตามจำนวนที่ระบุไว้ในคำสั่ง ถ้าต้องเลือกทำบางข้อ ควรอ่านข้อสอบให้หมดแล้วจึงตอบคำถามที่ง่ายที่สุดเสียก่อน และเว้นข้อที่ยังไม่แน่ใจไว้ทำทีหลัง

2.4 ควรตอบคำถามให้ตรงประเด็น และไม่ควรตอบในสิ่งที่ไม่ได้ถาม นอกจากนี้ ควรแบ่งเวลาในการตอบคำถามให้เหมาะสม กล่าวคือ ไม่ควรใช้เวลาในการตอบคำถามแต่ละข้อนานจนเกินไป

2.5 ในบางครั้ง การสอบเป็นช่วงเวลาที่เคร่งเครียดมากถึงแม้ว่าจะได้เตรียมตัวมาอย่างดีแล้ว สถานการณ์เช่นนี้อาจทำให้นักเรียนทำข้อสอบผิดพลาดได้ ดังนั้น จึงควรตรวจทานคำตอบให้รอบคอบอีกครั้งหนึ่งก่อนที่จะส่งข้อสอบ

คริสทีน วอร์ด (Christine Ward 2549 : 124) กล่าวว่า การเรียนนำไปสู่การสอบ ซึ่งนักเรียนควรที่จะได้เรียนรู้ที่จะ

1. ทำให้สมองอยู่ในสภาพพร้อมสมบูรณ์และรักษาสภาวะนั้นไว้
2. เข้าสู่สภาวะที่พร้อมจะทำงาน
3. ใช้รูปแบบการเรียนรู้ของตนเองในการทำงานและการเรียน

4. สร้างและทบทวนหลักช่วยจำส่วนตัว
5. เตรียมพร้อมรับความสำเร็จด้วยการสร้างภาพในใจ
6. ประเมินการทำงานต่างๆของตนเอง และแก้ไขปรับปรุงด้วยตนเอง

ดังนั้น การปฏิบัติตัวในการสอบทำได้โดยการเตรียมความพร้อมก่อนการสอบของนักเรียน ด้วยการอ่านหนังสือศึกษาเพิ่มเติม ฝึกทำข้อสอบ และการปฏิบัติตัวในการสอบ

1.5.6 ด้านการจัดระบบการเรียน

วอลเตอร์ อี วิเอรา (2532 : 11) กล่าวถึง การจัดระบบการเรียน โดยการมีตารางเวลา เฉพาะสำหรับการใช้เวลาแต่ละชั่วโมงนอกเวลาเรียน หรือสำหรับวันหยุดสุดสัปดาห์ เพื่อปฏิบัติตามตารางเวลาซึ่งจะชี้ให้เห็นถึงความจริงจังของการกำหนดเป้าหมาย รวมทั้งการจัดลำดับความสำคัญ โดยศึกษาจากสิ่งใดที่ควรจะให้เวลามากหรือน้อย ซึ่งสอดคล้องกับ ยุค รักไทย และปานจิตต์ โกญจนาวรรณ (2550 : 21) กล่าวถึงการกำหนดเป้าหมายมีประโยชน์ คือ กำหนดสิ่งที่เราสามารถทำสำเร็จได้ง่ายไว้ลำดับต้น เพื่อที่เราจะบรรลุเป้าหมายเหล่านั้น อีกทั้งช่วยเสริมสร้างกำลังใจในการทำงานเรื่องที่ยากขึ้นไปได้เป็นอย่างดี การตั้งเป้าหมายอยากเรียนอยากรู้ จะกลายเป็นสิ่งท้าทายให้อ่านหนังสือล่วงหน้า หมั่นทบทวนบทเรียนเตรียมพร้อมเพื่อเราจะต้องได้เรียนรู้อีกหลายๆอย่างในสิ่งที่เราไม่รู้เพิ่มขึ้นกว่าเดิม

โซติกานต์ เทียงธรรม (2552 : 52) กล่าวว่า สิ่งสำคัญสำหรับการเรียนการอ่านที่ดีนั้น คือ การวางแผนบริหารเวลาให้เป็นด้วยการจัดตารางเวลาอ่านหนังสือ มีการจัดระเบียบวางแผนสำรวจการเรียน และดำเนินการตามแผนที่วางไว้ หรือปฏิบัติตามขั้นตอนที่วางไว้ ซึ่งการปฏิบัติตามแผนจะต้องมีการประเมินผล รวมทั้งปรับแผนตามความจำเป็นเมื่อต้องการเปลี่ยนรูปแบบการเรียน

อลิซ ธอมาส (Alice Thomas , อ้างถึงใน วิทยากร เชียงกุล มปป : 140) เสนอว่าในกระบวนการเรียนรู้ว่ามี 9 อาณาบริเวณที่เกี่ยวข้องกันที่ทำให้การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ กล่าวคือ การให้ความสนใจ ความจำ ภาษา การจัดระบบข้อมูลทางด้านมโนภาพและสถานที่ การจัดระบบข้อมูลทางด้านเวลาและลำดับต่อเนื่อง การคิดในระดับสูง ทักษะในการเขียน อารมณ์ และการตระหนักรู้ว่าเราคิดอย่างไร

การให้ความสนใจ (Attention) การให้ความสนใจเป็นบันไดขั้นแรก ในการเรียนรู้เรื่องใดก็ตาม ดังนั้น ครูจึงต้องพยายามทำให้บทเรียน เป็นเรื่องที่น่าสนใจสำหรับนักเรียน เช่น การเชื่อมโยงเข้ากับชีวิตจริง

ความจำ (Memory) ความจำเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ซึ่งสมองเราใช้ระบบความจำ 3 ระบบ คือ ความจำระยะสั้น ความจำเพื่อการใช้งาน และความจำระยะยาว ในการช่วยให้เรารับใช้ เก็บ และฟื้นฟูกลับคืนข้อมูลต่างๆ ดังนั้น การสอนที่จะช่วยให้นักเรียนจำได้ดี ต้องสอนแบบให้นักเรียนเข้าใจความหมายเชื่อมโยงกับข้อมูลเดิมในสมองของเขาหรือประสบการณ์จริงของเขา

ภาษา (Language) ภาษาซึ่งรวมทั้งการพูด อ่าน เขียน ฟัง เป็นเครื่องมือเบื้องต้นที่เราใช้และรับข้อมูล ดังนั้น การเรียนรู้ภาษาให้ใช้งานได้ดี จึงเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการเรียนรู้ในทุกเรื่อง คนที่รู้ภาษาคิมมักจะเรียนเก่ง

การจัดระบบข้อมูลทางด้านมโนภาพ/สถานที่ (Visual – Spatial Organization) คือ กระบวนการที่สมองของเราใช้ในการจัดระบบข้อมูลทางด้านมโนภาพ/สถานที่ เช่น การเข้าใจเรื่องทิศทางที่ตั้งของสถานที่ต่างๆ การเขียนหนังสือหรือพิมพ์ตัวหนังสือให้มีช่องว่างที่น่าอ่าน การมีมโนภาพในการที่จะต่อภาพแบบจิ๊กซอว์เข้าด้วยกัน นักเรียนบางคนที่เก่งในเรื่องนี้ ควรที่จะได้รับการส่งเสริมให้ทำกิจกรรม เช่น แพนผัง แผนที่

การจัดระบบข้อมูลทางด้านเวลา/ลำดับต่อเนื่อง (Temporal–Sequential Organization) คือ กระบวนการที่สมองใช้การจัดระบบข้อมูลทางด้านเวลา/ลำดับต่อเนื่อง ตัวอย่างเช่น การเข้าใจแนวคิดรวบยอดเรื่องเวลา วันที่ และลำดับต่อเนื่อง นักเรียนที่เก่งในเรื่องนี้ จะรู้จักการจัดการเรื่องเวลา และเขียนรายงานอย่างมีลำดับต่อเนื่องอย่างเป็นเหตุผลและลื่นไหล

การคิดในระดับสูง (Higher Order Thinking Or hot Thinking) การคิดในระดับสูงเกี่ยวกับการเข้าใจข้อเท็จจริงและแนวคิดรวบยอด การจำแนกประเภท และการเชื่อมโยงข้อมูล และสังเคราะห์ขึ้นมาใหม่ให้มีลักษณะต่างออกไป และประยุกต์ใช้เพื่อหาทางแก้ไขปัญหา

ทักษะในการเขียน (Writing Skill) กระบวนการเขียนต้องการประสานงานที่ระหว่างเซลล์ประสาท มโนภาพและกล้ามเนื้อ ครูจึงต้องช่วยเหลือดูแลนักเรียนมีความพร้อมในเรื่องนี้

อารมณ์ (Emotion) การควบคุมอารมณ์ เป็นเหมือนการเริ่มสู่การเรียนรู้ เมื่อเวลาที่เรารู้สึกผ่อนคลาย สงบ กระบวนการเรียนรู้ของเราจะเกิดขึ้น

การรู้จักตนเอง (Metacognition) ประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนแรกคือ การรู้จักความคิดของตัวเอง การเข้าใจเกี่ยวกับวิธีที่เราคิด การรู้จักจุดแข็ง และจุดอ่อนในเรื่องทักษะ หัวข้อกิจกรรมต่างๆของเรา ส่วนที่ 2 คือ การติดตามและควบคุมวิธีที่เราเรียนรู้ คือ สามารถที่จะรับงาน และตัดสินใจว่าจะทำวิธีไหนให้ดีที่สุด รู้จักใช้ยุทธศาสตร์และทักษะของเราอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น การจัดระบบการเรียน จึงประกอบด้วย การวางแผน และการตั้งจุดมุ่งหมาย วางเป้าหมายในการเรียน การปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ ตลอดจนการปรับปรุงและพัฒนาวิธีการเรียนของตนอยู่เสมอ

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนที่ดี จะเห็นได้ว่า การเรียนรู้มีปัจจัยต่างๆ มีส่วนในการส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน ซึ่งได้แก่ ด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน ด้านการปฏิบัติตัวในชั้นเรียน ด้านการทบทวนบทเรียน ด้านการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ด้านการปฏิบัติตัวในการสอบ และด้านการจัดระบบการเรียน ซึ่งถ้านักเรียนทราบถึงวิธีการเรียนรู้ และมียุทธศาสตร์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ นักเรียนจะเรียนดีขึ้นพร้อมทั้งมีพฤติกรรมการเรียนที่ดีตามไปด้วย เพราะการเรียนรู้จะทำให้เราเข้าใจพฤติกรรมการเรียนที่ดีของตนเอง และเป็นประโยชน์ที่นักเรียนสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.6 การพัฒนาพฤติกรรมการเรียน

พฤติกรรมการเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ถ้าผู้เรียนมีพฤติกรรมที่ดีก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ในทางตรงกันข้ามถ้าผู้เรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่ไม่ดี ก็จะมีผลให้การเรียนต่ำ แต่ถึงอย่างไรก็ตาม พฤติกรรมการเรียนสามารถพัฒนาได้ ดังที่มีผู้เสนอแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาให้เกิด พฤติกรรมการเรียน ดังต่อไปนี้

ก่อ สวัสดิ์พานิช (2525 : 2) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน หรือวิธีการเรียนที่ดีนั้นว่า เป็นสิ่งที่ปฏิบัติยากในตอนต้น แต่ถ้าปฏิบัติติดต่อกันเป็นเวลานานพอสมควรแล้ว วิธีเรียนนั้นก็จะติดเป็นนิสัยประจำตัว ซึ่งเป็นพฤติกรรมการเรียนที่ดี ได้แก่ การแบ่งเวลาสำหรับศึกษาไว้เป็นสัดส่วน เมื่อถึงเวลาเรียนก็เรียน ตั้งอกตั้งใจเรียน พยายามรักษาเวลา และทำตารางเวลาที่กำหนดไว้ให้ได้ทุกวัน หาสถานที่ต้องศึกษาให้เหมาะสม บังคับใจให้แน่วแน่ต่อการเรียน และทำงานต้องให้สำเร็จ กำหนดงานที่จะทำให้เหมาะสมกับความสามารถ

ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์ (2526 : 45) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ได้แก่ พฤติกรรมการสอนของครู ซึ่งถือว่าเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนของนักเรียน องค์ประกอบความพร้อมของผู้เรียนพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนหรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน องค์ประกอบเหล่านี้เป็นตัวบังคับหรือชี้้นำในการแสดงออกทางพฤติกรรมการเรียนการสอน เพื่อนร่วมชั้น สิ่งเหล่านี้ย่อมเกี่ยวข้องในการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน

นอกจากนี้ สมิธ (Smith 1970 : 2 - 35) ได้เสนอแนะวิธีในการเรียนที่ดีขึ้น โดยปรับปรุงด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การอ่าน องค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพ คือ ความเร็วและความเข้าใจในเนื้อหาการอ่านที่รวดเร็วทำให้บุคคลสามารถอ่านเนื้อเรื่องได้มากกว่าหรือทบทวนเรื่องราวเดิมซ้ำ ๆ ได้หลายครั้ง ในช่วงเวลาที่จำกัด ส่วนความเข้าใจในเนื้อหาจะต้องพยายามจับจุดมุ่งหมายของเรื่องนั้นให้ได้

2. การขีดเส้นใต้ เพื่อเน้นจุดสำคัญที่อาจเป็นปัญหา ข้อเท็จจริงความคิดเห็นของผู้เรียนเพื่อจำไว้ หรือทำให้เห็นได้ง่ายชัดเจนหรือแสดงจุดอ่อนที่เรายังไม่เข้าใจ

3. การจดโน้ต การจดโน้ตส่วนที่สำคัญที่ได้อ่านหรือรับฟังจะช่วยให้จำได้

4. การทบทวนหลังจากที่ได้เรียนมาแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทบทวนเรื่องที่ได้เรียนมาโดยใช้เวลาหนึ่ง ๆ เพื่อคงความรู้ในเรื่องนั้น ๆ ไว้

5. การเขียน การเขียนรายงานหรือทำการบ้านที่ไม่ดีอาจเนื่องมาจากไม่รู้เรื่องนั้นจริงๆ ซึ่งปรับปรุงได้โดยศึกษาให้เข้าใจ

6. การใช้ห้องสมุด

ทิพาวดี เมฆะวรรณนะ (2529 : 3 - 26) ได้เสนอวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนดังนี้

ขั้นที่ 1 ผู้เรียนมองเห็นปัญหาของตน เมื่อผู้เรียนตระหนักว่าวิธีการเรียนในปัจจุบันของตนยังไม่ดีพอที่จะประสบผลสำเร็จในการเรียนตามที่ตนมุ่งหมายด้วยสาเหตุใดก็ตามก็แสดงว่าผู้เรียนเริ่มมองเห็นปัญหาของตนแล้ว

ขั้นที่ 2 มองวิธีการแก้ปัญหา เมื่อผู้เรียนต้องการปรับปรุงตนเองก็เริ่มต้นหาทางที่จะแก้ปัญหา ซึ่งระยะนี้เป็นระยะเวลาที่เหมาะสมที่ผู้เรียนจะแสวงหาผู้ช่วยเหลือ เช่น ปรึกษากับครูหรือขอรับบริการครูแนะแนว

ขั้นที่ 3 ดำเนินการแก้ปัญหา โดยมีหลักการที่ควรยึด 6 ประการด้วยกันคือ

1. สะสม (Gradualness) คือ การเรียนอย่างค่อยเป็นค่อยไป สะสมวันละนิด ไม่ใช่หักโหมเฉพาะก่อนสอบเพียง 5 - 6 วัน

2. ทำซ้ำ (Repetition) การป้องกันการลืมด้วยการท่องและทำแบบฝึกหัดซ้ำ ๆ

3. ย้ำแรงเสริม (Reinforcement) อาจเป็นการให้รางวัลตนเองชมเชยตนเองเพื่อให้เกิดกำลังใจในการเรียน

4. เพิ่มความกระตือรือร้น (Active Learning) ต้องมีความใส่ใจเรื่องที่อ่านตลอดจนการกระทำสิ่งที่ตนต้องการเสมอ

5. เน้นการปฏิบัติ (Practice) เมื่อศึกษาทฤษฎีแล้วควรลงมือปฏิบัติด้วย เพื่อให้เกิดความชำนาญและทำได้แม่น

6. หาสิ่งเร้าใจ (Stimulus Control) โดยอาศัยการจัดสิ่งแวดลอมเข้าช่วยเป็นตัวกระตุ้นด้วย

ขั้นที่ 4 การปรับปรุงวิธีในการเรียน อาจใช้วิธีการดังนี้

1. การจัดตารางเรียน เป็นการวางแผนล่วงหน้า จัดแบ่งเวลาที่เหมาะสมและเป็นตัวกระตุ้นให้เร่งทำงานโดยบรรลุเป้าหมาย

2. เพิ่มแรงจูงใจในการเรียนให้ตนเองด้วยวิธีเหมาะสมกับตนเอง

3. เรียนจากตำราด้วยการอ่าน คิด สรุป และถามตนเอง

4. ฝึกการบันทึก เช่น การเขียนตัวโน้ต เขียนลดหล่นกัน ใช้ปากกาต่างสีขีด

หรือบันทึกตามลำดับความสำคัญ เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ฝึกเทคนิคการอ่านอย่างรวดเร็ว เช่น อ่านนำ การอ่านเป็นช่วงประโยค การอ่านเฉพาะใจความสำคัญ การอ่านคร่าว ๆ หรืออ่านผ่านตา

เบคอน (Bacon 1989 : 1289 – A) กล่าวว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนที่ดีจะมีคุณลักษณะ 6 ประการ คือ 1.การทำกิจกรรมการเรียน 2. การเชื่อฟังครู 3. การตั้งใจเรียน 4. การเรียนหรือการศึกษาค้นคว้า 5. การพยายามเรียน และ 6. การทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือที่เลือกทำ

จากเอกสารข้างต้นสรุปได้ว่า การพัฒนาพฤติกรรมการเรียนสามารถกระทำด้วยวิธีการที่เหมาะสม เช่น การรู้จักแบ่งเวลาหรือจัดสรรเวลาในการเรียน การตั้งใจเรียนเมื่ออาจารย์กำลังสอน การเตรียมความพร้อมก่อนเรียน ใช้หลักนักปรัชญา คือ ฟัง คิด ถาม เขียน ในการเรียนอย่างสม่ำเสมอ ค้นหาวิธีการเรียนที่ดีและปรับใช้ให้เหมาะสมกับตนเอง และมีวิธีการเพิ่มแรงจูงใจให้กับตนเอง เป็นต้น ด้วยวิธีการเหล่านี้จะสามารถพัฒนาพฤติกรรมการเรียนที่ดีได้

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้

2.1 ความหมายของการเรียนรู้

มีนักวิชาการและนักจิตวิทยาได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

ระพินทร์ ฉายวิมล (2543 : 102) กล่าวว่า การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือความรู้ของบุคคลต่อสถานการณ์หนึ่งที่เกิดจากการที่บุคคลมีประสบการณ์ทางตรงหรือทางอ้อมกับประสบการณ์นั้น โดยไม่รวมการเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลจากวุฒิภาวะหรือแนวโน้มของการสนองตอบของเผ่าพันธุ์

การเรียนรู้เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงความรู้หรือพฤติกรรมเนื่องจากประสบการณ์ซึ่งโดยทั่วไปบุคคลจะมีความเข้าใจว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเรียนใน

โรงเรียนโดยเฉพาะการเรียนวิชาการ หรือทักษะบางอย่าง การเรียนรู้เกิดขึ้นในหลายสถานที่ไม่ได้จำกัดแต่เพียงในโรงเรียน เพราะบุคคลมีการเรียนรู้ตลอดเวลา

การเรียนรู้เป็นกระบวนการเกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับประสบการณ์และมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงความรู้หรือพฤติกรรม การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอาจจะพึงประสงค์หรือไม่พึงประสงค์ก็ได้ ซึ่งคุณภาพของการเรียนรู้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับประสบการณ์ซึ่งเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2541 : 135) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้ของนักเรียน หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์ที่คนเรามีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม หรือจากการฝึกหัดรวมทั้งการเปลี่ยนปริมาณความรู้ของผู้เรียน

สุชา จันทน์เอม (2541 : 78) กล่าวว่า การเรียนรู้ คือ กระบวนการเจริญงอกงามของอินทรีย์หรือพัฒนาการของอินทรีย์ ทำให้อินทรีย์สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ดีขึ้น หรือปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ใหม่ๆ ได้เป็นอย่างดี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 21) กล่าวว่า การเรียนรู้ของนักเรียน หมายถึง การเรียนรู้ในสถานการณ์จริง สถานการณ์จริงของแต่ละคนไม่เหมือนกัน จึงต้องเอาผู้เรียนแต่ละคนเป็นตัวตั้ง ครูจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ กิจกรรม และการทำงาน อันนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนครบทุกด้าน ทั้งทางกาย ทางจิต หรืออารมณ์ ทางสังคม และทางสติปัญญาซึ่งรวมถึงพัฒนาการทางจิตวิญญาณด้วย

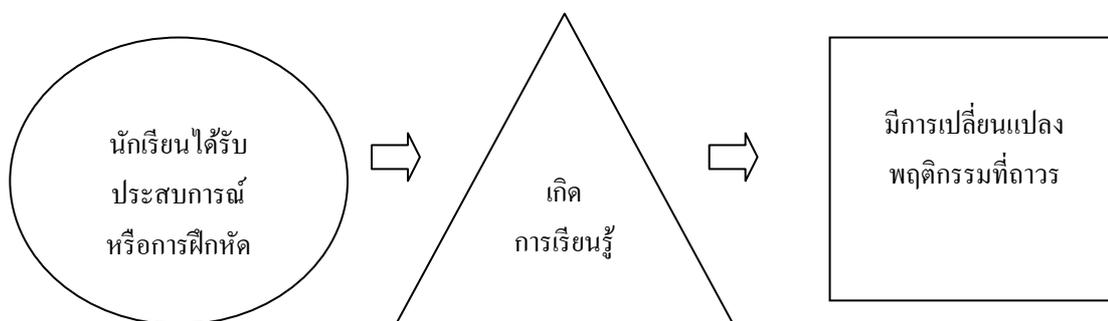
ครอนบาค (Cronbach 1954 , อ้างถึงในพาสนา จุลรัตน์ 2548 : 106) กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นการแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงอันเป็นผลมาจากประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับ

กู๊ด (Good 1973 : 314) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ว่า หมายถึง เปลี่ยนแปลงการตอบสนองหรือการแสดงออกของพฤติกรรมแต่เพียงบางส่วน หรือทั้งหมด อันเป็นผลมาจากประสบการณ์

มอริส (Morris 1990, อ้างถึงในพาสนา จุลรัตน์ 2548 : 106) กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวร ซึ่งมาจากประสบการณ์และการปฏิบัติฝึกฝน

การเรียนรู้ (learning) คือ กระบวนการที่บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวร อันเนื่องมาจากประสบการณ์หรือการฝึกหัด สรุปได้ดังแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 1 ความหมายของการเรียนรู้

ที่มา : มหาวิทยาลัยศิลปากร, เอกสารการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง ระบบการเตรียมความพร้อมและยุทธศาสตร์การเรียนรู้ (นครปฐม : ม.ป.ท., 2541), 19.

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่ทำให้คนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเป็นผลจากการที่บุคคลทำกิจกรรมใดๆ ทำให้เกิดประสบการณ์และเกิดทักษะต่างๆ ขึ้นยังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมค่อนข้างถาวร

2.2. องค์ประกอบของการเรียนรู้

ลินกรีน (Lindgren 1969 : 6 - 7) กล่าวว่า ในการจัดการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษาใดๆ ก็ตามการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ก็ต้องประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. ตัวผู้เรียน ผู้เรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของการเรียนรู้ แม้จะจัดการเรียนรู้ให้ดีสักเพียงใดก็ตาม ถ้าไม่มีผู้เรียนก็จะมีไม่มีการเรียนรู้เกิดขึ้น ดังคำกล่าวที่ว่า “ถ้าไม่มีผู้ซื้อก็จะมีไม่มีการขาย และถ้าไม่มีผู้เรียนก็จะมีไม่มีการเรียนรู้เกิดขึ้น”การที่ผู้เรียนแต่ละคนสามารถเรียนรู้มากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน เช่น ความแตกต่างระหว่างวัย ความแตกต่างระหว่างเพศ ความแตกต่างทางด้านสติปัญญาและความสามารถ ตลอดจนความแตกต่างของความสนใจ เป็นต้น

2. กระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้เรียนในขณะที่กำลังเรียนเพื่อให้มีการเรียนรู้เกิดขึ้น โดยการสัมผัส การรับรู้ การซักถาม การค้นหาเหตุผล หรือการทดลองก็ได้ การกระทำหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ดังกล่าว จะเห็นพฤติกรรมภายในหรือพฤติกรรมภายนอกก็ได้

3. สถานการณ์ในการเรียนรู้ หมายถึง สภาพการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียนในขณะที่กำลังเรียน เช่น ความเหนื่อยอ่อน ความหิว ความกลัว ความร้อนหนาวของอากาศ ความมืด

แสงสว่าง ความเงียบหรือเสียงดัง เป็นต้น สภาพการณ์เหล่านี้ไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับการเรียนรู้ แต่มีผลกระทบต่อผู้เรียนและกระบวนการเรียน เพราะทำให้สมาธิ ความพร้อม และความตั้งใจในการเรียนของผู้เรียนเปลี่ยนแปลงไปได้

จากองค์ประกอบที่ส่งเสริมการเรียนรู้ได้นั้นสรุปได้ว่า การเรียนรู้ต้องอาศัยปัจจัยส่งเสริมหลายด้าน เช่น ตัวผู้เรียน บทเรียน การจัดการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมในการเรียน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการเรียน

2.3 กระบวนการเรียนรู้

คลอสเมียร์ และริปเปิล (Klausmeier and Ripple 1971, อ้างถึงใน อุทุมพร จามรมาน 2540 : 5) ได้ระบุกระบวนการเรียนรู้ว่ามี 5 ขั้นตอน คือ

1. การรู้ว่าม้งานที่จะต้องทำ หรือปัญหาที่จะต้องแก้
2. การตั้งเป้าหมายของงาน
3. การจัดระบบ รวบรวมสาระ และกระบวนการที่เกี่ยวข้อง
4. การฝึกปฏิบัติภายใต้เงื่อนไข หรือสภาพการณ์ที่พึงพอใจและเป็นสุข
5. การพัฒนาความสามารถที่คงที่ และความรู้ที่ชัดเจน

หลุย จำปาเทศ (อ้างถึงใน อุทุมพร จามรมาน 2540 : 5) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการเรียนรู้ว่า แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

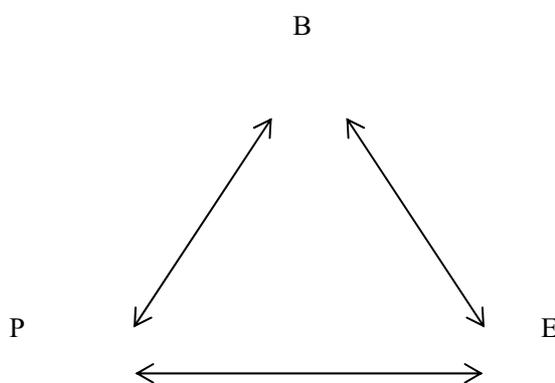
1. ขั้นรับรู้ ผู้เรียนจะรับเอาความรู้เข้ามาโดยทางใดทางหนึ่ง หรือหลายทางจากจากระบบประสาททั้ง 5 ได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น กายใจ (ทัศนคติ)
2. ขั้นขบคิด ผู้เรียนจะคิดถึงรูปพรรณสัณฐาน ลักษณะ ขนาด และจะผสมผสานความคิดไปถึงขั้นเปรียบเทียบประเมิณจนบางครั้งแยกไม่ได้ระหว่างขั้นขบคิดกับขั้นเปรียบเทียบประเมิณ
3. ขั้นเปรียบเทียบประเมิณ เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะใช้การสังเกตเปรียบเทียบกับประสบการณ์เดิมที่เคยเห็นมาก่อน ซึ่งนักเรียนแต่ละคนจะมีประสบการณ์เดิมไม่เหมือนกัน ความสามารถในการสอนของครู หรือการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันและกันของนักเรียนจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้เร็ว กว้างขวาง แม่นยำมากขึ้น แต่ก็ขึ้นอยู่กับเวลาและความลึกของวิชาการนั้นๆด้วย
4. การเรียนรู้ เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะเกิดความเข้าใจในสิ่งที่กำลังศึกษาอยู่ว่าคืออะไร โดยเฉพาะหากได้ผ่านประสาทรับรู้ในหลายๆทาง

พระราชวรมนู (อ้างถึงใน อุทุมพร จามรมาน 2540 : 5) ได้กล่าวถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดปัญญา คือ

1. การฟัง การซักถาม สืบค้น (สวนะ และปริจฉา)
2. การสนทนา ถกเถียง อภิปราย (สากัจฉา)
3. การสังเกตดู ใฝ่ดู ดูอย่างพินิจ (ปัสสนะ หรือนิชฌานะ)
4. การพิจารณาโดยแยก (โยนิโสมนนิการ)
5. การค้นหาเหตุผล (ตลนา)
6. การไตร่ตรอง ตรวจสอบ ทดสอบ สอบสวน ทดลอง เลือกเฟ้น (วิมังสาและวิจย)
7. การเสพค้น ฝึกหัด ทำบ่อย ทำให้มาก (อาเสวนะ ภาวนา และพหุสิทธิ์)

แบนดูรา (Bandura and Men - love 1968, อ้างถึงใน สุราง โคว์ตระกูล 2533 : 169) ได้ให้ความสำคัญของการปฏิสัมพันธ์ของอินทรีย์และสิ่งแวดล้อม และถือว่าการเรียนรู้ก็เป็นผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม โดยผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกันและกัน แบนดูราได้ถือว่าทั้งบุคคลที่ต้องการจะเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเป็นสาเหตุของพฤติกรรมและได้อธิบายการปฏิสัมพันธ์ ดังนี้

แผนภูมิที่ 2 ความสำคัญของการปฏิสัมพันธ์ของอินทรีย์และสิ่งแวดล้อม

ที่มา : สุรางค์ โคว์ตระกูล, จิตวิทยาการศึกษา (กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533), 169.

B = พฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งของบุคคล

P = บุคคล

E = สิ่งแวดล้อม

แบนดูราได้ให้ความสำคัญต่างของการเรียนรู้ และการกระทำ ถือว่า ความแตกต่างนี้สำคัญมากเพราะคนอาจเรียนรู้อะไรหลายอย่างแต่ไม่กระทำ แบนดูราได้สรุปว่าพฤติกรรมของมนุษย์อาจจะแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท

1. พฤติกรรมสนองตอบที่เกิดจากการเรียน ผู้ซึ่งแสดงออกหรือกระทำสม่ำเสมอ
2. พฤติกรรมที่เรียนรู้แต่ไม่เคยแสดงออกหรือกระทำ
3. พฤติกรรมที่ไม่เคยแสดงออกของการกระทำ เพราะไม่เคยเรียนรู้จริงๆ

จากความหมายที่กล่าวมานั้นสรุปได้ว่า การเรียนรู้ของนักเรียน หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเนื่องมาจากการจัดประสบการณ์หรือสิ่งแวดล้อม เนื่องจากทั้งพฤติกรรมและสิ่งแวดล้อมต่างก็มีอิทธิพลต่อกัน ตลอดจนแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจ เหมาะแก่วัยและศักยภาพของผู้เรียน เป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เป็นลักษณะเฉพาะตนแตกต่างกันไป

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียน

พรณี ชูทัย เจนจิต (2523 : 135 - 136) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มทฤษฎีเชื่อมโยง (Stimulus Response Association) มองเห็นว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นเนื่องจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง เน้นเกี่ยวกับสิ่งที่สังเกตได้ในการเรียนรู้ และให้ความสนใจน้อยเกี่ยวกับกระบวนการคิด เพราะยากแก่การสังเกต ซึ่งมักจะเรียกทฤษฎีกลุ่มนี้ว่า กลุ่มพฤติกรรมนิยม

ธอร์นไดค์ (Thorndike, อ้างถึงใน มาลี จุฑา 2544 : 108 - 109) ได้นำผลการทดลองตั้งเป็นกฎแห่งการเรียนรู้ (Law of Learning) ที่สำคัญ 3 กฎ คือ

1. กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) แบ่งเป็น 2 กฎย่อย คือ
 - 1.1 ถ้าบุคคลพร้อมแล้วได้กระทำ มีหลักการว่าเมื่อบุคคลพร้อมแล้วได้กระทำจะเกิดความพอใจ
 - 1.2 ถ้าบุคคลพร้อมแล้วไม่ได้กระทำ มีหลักการว่า เมื่อบุคคลพร้อมจะกระทำแล้วไม่ได้กระทำ ก็จะเกิดความรำคาญใจ
2. กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) มีหลักการอยู่ว่า ถ้าบุคคลได้กระทำ หรือฝึกฝนและทบทวนบ่อยๆ ก็จะกระทำได้ดีและเกิดความชำนาญ แต่มิได้ฝึกฝนหรือทบทวนบ่อยๆก็จะกระทำสิ่งนั้นไม่ได้ดีและไม่เกิดความชำนาญ เช่น นักเรียนที่ยืนยันทำแบบฝึกหัด ย่อมเกิดการเรียนรู้ได้ดี
3. กฎแห่งผล (Law of Effect) มีหลักการว่า ถ้าบุคคลได้กระทำสิ่งใดแล้วได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ก็อยากจะทำสิ่งนั้นอีก แต่ถ้ากระทำแล้วไม่ได้ผลดี ก็ไม่อยากจะทำอีก

การนำทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคค์ ไปใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งนักเรียนควรมีความพร้อมที่จะเรียน และไม่ตกอยู่ในสภาวะบางอย่าง เช่น ป่วย เหนื่อย ง่วง หรือ หิว จะทำให้การเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งให้นักเรียนมีโอกาสฝึกฝนและทบทวนสิ่งที่เรียนไปแล้ว และเมื่อนักเรียนประสบผลสำเร็จในการทำกิจกรรมหรือการเรียน ควรชมเชยหรือให้รางวัล หากมีข้อบกพร่องต้องชี้แจงเพื่อให้นักเรียนปรับปรุงแก้ไข

2. กลุ่มทฤษฎีปัญญาหรือทฤษฎีสนาม (Cognitive-field Theory) เน้นความสำคัญของกระบวนการคิดที่เกิดขึ้นในตัวบุคคลในช่วงการเรียนรู้ ซึ่งหมายถึง การคิด การหยั่งรู้ตามแนวคิด หรือการที่แต่ละบุคคลรับรู้สิ่งแวดล้อมรอบๆตัวว่าแตกต่างกันหรือเหมือนกันอย่างไรโดยการจัดเรียบเรียงความคิดเดิมหรือประสบการณ์เดิมเข้าเป็นความคิดใหม่

เคิร์ท เลวิน (Kurt Lewin, อ้างถึงใน มาลี จุฑา 2544 : 116) เป็นผู้ตั้งทฤษฎี ซึ่งมีหลักการว่า การเรียนรู้เกิดจากการเปลี่ยนแปลงความรู้ความเข้าใจเดิม หรือเกิดจากการกระทำซ้ำๆ หรือได้มีการแก้ปัญหา หรือมีการเปลี่ยนการจูงใจ ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง

การนำทฤษฎีการเรียนรู้ของเคิร์ท เลวินไปใช้ในการเรียนการสอน เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นกันเอง และมีอิสระที่จะให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ทั้งที่ถูกและผิด เพื่อให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับครูจะทำให้เกิดการเรียนรู้ ความเข้าใจ มุ่งนักเรียนเป็นศูนย์กลาง และมีเป้าหมายในการเรียน

ดังนั้น การเรียนรู้จึงเกิดขึ้นจากการความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านความรู้ ทักษะ การฝึกฝน และความรู้สึกรับได้รับการสะท้อนกลับของผลการกระทำพฤติกรรม อันเนื่องมาจากประสบการณ์ที่บุคคลได้รับ พฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีของนักเรียนจึงเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างตัวนักเรียนเอง เกิดจากความพร้อมทางร่างกายและจิตใจ มีการปฏิบัติหรือเรียนรู้ซ้ำๆบ่อยๆในสภาพแวดล้อม ทำให้นักเรียนเกิดความชำนาญและความถูกต้อง ซึ่งจะทำให้นักเรียนเกิดความภูมิใจและพอใจในการเรียนรู้นั้นและทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้มากขึ้น รวมทั้งมีแนวโน้มพฤติกรรมกรรมการเรียนที่ดีต่อไป แต่ในทางตรงกันข้าม หากนักเรียนได้รับผลการเรียนที่ไม่น่าพอใจก็จะทำให้นักเรียนไม่อยากเรียนรู้ หรือเบื่อหน่ายและเป็นผลเสียต่อการเรียนรู้

2.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การจัดการศึกษามีคุณภาพเพียงใดขึ้นอยู่กับตัวชี้วัดหลายประการ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นตัวชี้วัดคุณภาพที่สำคัญอย่างหนึ่ง ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพและคุณภาพของการจัดการศึกษานั้น

กู๊ด (Good 1973 : 7) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง ความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งได้จากการสอบของครูผู้สอนหรือผู้รับผิดชอบในการสอนหรือทั้งสองอย่างรวมกันผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอาจได้มาจากกระบวนการที่อาศัยการทดสอบหรือไม่อาศัยการทดสอบก็ได้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนอกจากจะเป็นตัวชี้วัดถึงความสามารถทางสติปัญญาของนักเรียนแล้ว ยังแสดงคุณค่าของหลักสูตร ผู้บริหาร และครูผู้สอนอีกด้วย

ไพศาล หวังพานิช (2526 : 9) กล่าวถึง ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Learning Achievement) หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกฝนอบรมหรือการสอน การวัดผลสัมฤทธิ์ (Accomplishment Assessment) ของบุคคลว่าเรียนรู้เท่าไร มีความสามารถชนิดใด

อารมณี เพชรชื่น (2527 : 46) กล่าวถึงความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน การฝึกฝน หรือประสบการณ์ต่างๆ ทั้งที่โรงเรียน ที่บ้าน และสิ่งแวดล้อมอื่นๆ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะความสามารถของบุคคลที่พัฒนาขึ้นจากผลของการเรียนการสอน การฝึกฝน อบรมและประสบความสำเร็จในด้านความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพด้านต่างๆ

2.5.1 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มีผู้กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ต่างๆ กัน ดังนี้

บลูม (Bloom 1976 : 139) กล่าวถึงสิ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่ามีอยู่ 3 ตัวแปร คือ

1. พฤติกรรมด้านปัญญา (Cognitive Entry Behavior) เป็นพฤติกรรมด้านความรู้ ความคิด ความเข้าใจ หมายถึง การเรียนรู้ที่จำเป็นต่อการเรียนเรื่องนั้น และมีมาก่อนเรียน ได้แก่ ความถนัด และพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนซึ่งเหมาะสมกับการเรียนรู้ใหม่

2. ลักษณะทางอารมณ์ (Affective Entry Characteristic) เป็นตัวกำหนดด้านอารมณ์ หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความกระตือรือร้นที่มีต่อเนื้อหาที่เรียน รวมทั้งทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อเนื้อหาวิชา ต่อ โรงเรียน และระบบการเรียนและมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง

3. คุณภาพของการสอน (Quality of Instruction) เป็นตัวกำหนดประสิทธิภาพในการเรียนของผู้เรียนซึ่งประกอบด้วยภาระที่แนะ หมายถึง การบอกจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนและงานที่จะต้องทำให้ผู้เรียนทราบอย่างชัดเจน การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การให้การเสริมแรงของครู การใช้ข้อมูลย้อนกลับ หรือการให้ผู้เรียนรู้ผลว่าตนเองกระทำได้ดีถูกต้องหรือไม่ และการแก้ไขข้อบกพร่อง

สุรพล พยอมแย้ม (2540 : 19 - 21) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบทางด้านจิตวิทยาที่มีความสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ

1. ตัวผู้เรียน นักเรียนจะมีความแตกต่างระหว่างบุคคลส่งผลให้รับรู้ทางการเรียนได้ไม่เท่ากัน เพราะมนุษย์มีลักษณะแตกต่างกันมากมายหลายอย่างดังนี้ คือ ความแตกต่างทางร่างกาย ความแตกต่างทางสติปัญญา ระดับสติปัญญาของแต่ละคนมีความสามารถในการแก้ปัญหาชีวิตและปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน ความแตกต่างทางอารมณ์มีความแตกต่างมากน้อยหนักเบาแตกต่างกันไป ความแตกต่างทางสังคม เด็กแต่ละคนมาจากฐานะทางสังคมต่าง ๆ กัน

2. ตัวครู ครูเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ ความรู้ความสามารถในการสอนของครู การถ่ายโยงการเรียนรู้ให้กับนักเรียน การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับระดับความสามารถของผู้เรียน

3. ผู้บริหาร ให้การสนับสนุนในเนื้อหาวิชาที่ผู้เรียนเรียนมากน้อยเพียงใด เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนตามใจชอบหรือไม่ ส่งเสริมกิจกรรมที่นักเรียนได้ปฏิบัติมากน้อยเพียงใดผู้บริหารสนับสนุนนักเรียนก็เกิดกำลังใจ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็สูง

4. บรรยากาศ การจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน ขนาดของห้อง โต๊ะ – เก้าอี้ มีความเหมาะสมกับนักเรียน อากาศถ่ายเทสะดวก และมีพื้นที่สำหรับปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้ดี

5. ผู้ปกครองและชุมชน ในสถานศึกษาทุกแห่ง ถ้าชุมชนให้การสนับสนุนส่งบุตรหลานเข้าเรียน เด็กก็จะเกิดกำลังใจสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของตนเองได้

เพรสคอตท์ (Prescott, อ้างถึงใน ประสงค์ ต่อโชค 2533 : 3) ผู้อำนวยการสถาบันค้นคว้าเรื่องเด็กแห่งมหาวิทยาลัยแมริแลนด์ ได้สรุปถึงองค์ประกอบที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไว้ ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้ได้แก่

1. องค์ประกอบทางด้านร่างกาย ได้แก่ อัตราการเจริญเติบโตของร่างกาย สุขภาพของร่างกาย ข้อบกพร่องของร่างกาย และลักษณะท่าทางของร่างกาย

2. องค์ประกอบทางความรัก ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา ความสัมพันธ์ระหว่างบิดา มารดาและบุตร ความสัมพันธ์ระหว่างบุตรและความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว

3. องค์ประกอบทางด้านวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเป็นอยู่ของครอบครัว สภาพแวดล้อมทางบ้าน การอบรมทางบ้านและพื้นฐานทางบ้าน

4. องค์ประกอบทางด้านความสัมพันธ์ในหมู่เพื่อนวัยเดียวกัน ได้แก่ ความสัมพันธ์ของนักเรียนกับเพื่อนวัยเดียวกันทั้งทางบ้านและทางโรงเรียน เป็นต้น

5. องค์ประกอบทางด้านพัฒนาการแห่งตน ได้แก่ สติปัญญา ความสนใจ เจตคติ แรงจูงใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน

6. องค์ประกอบทางการปรับตัว ได้แก่ ปัญหาการปรับตัวการแสดงออกทางอารมณ์

สรุปได้ว่า การเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต้องคำนึงถึงองค์ประกอบทางด้านจิตวิทยาที่กล่าวข้างต้นนี้ ซึ่งองค์ประกอบที่ส่งผลต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ได้แก่ ผู้เรียน ครู สภาพแวดล้อม และผู้ปกครอง

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพัฒนาการของวัยรุ่น

3.1 ความหมายของวัยรุ่น

คำว่า “วัยรุ่น” ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Adolescence” มีรากศัพท์เดิมมาจากภาษาละตินคือ “Adolescere” ซึ่งหมายถึง การเจริญเติบโตหรือการเจริญเติบโตเพื่อไปสู่วุฒิภาวะ (กุลกนก มณีวงศ์ และวรกัญญา ชมภูมิ่ง 2543 : 89)

สุชา จันทน์เอม (2529 : 2) ให้ความหมาย “วัยรุ่น” คือ วัยที่สิ้นสุดความเป็นเด็ก เป็นวัยที่เป็นสะพานไปหาวัยผู้ใหญ่ ไม่มีเส้นขีดขั้นที่แน่นอนว่าเริ่มเมื่อใด และสิ้นสุดวัยเมื่อใด แต่เรากำหนดเอาความเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและรูปร่างเป็นสำคัญ

สโตน และเชิร์ช (Stone and Church 1968 : 5) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นช่วงวัยที่เด็กจะพัฒนาไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เด็กเริ่มให้ความสนใจตนเอง ค้นหาตนเอง แสวงหาค่านิยมและปรัชญาชีวิต และในเวลาเดียวกันก็จะมีชีวิตที่วิตกกังวลเกี่ยวกับตนเองไปด้วย ส่วนทางด้านจิตใจนั้นเด็กวัยรุ่นจะพัฒนาความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์แตกต่างไปจากวัยเด็ก ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ซึ่งเป็น

สาเหตุให้เกิดความแปรปรวนทางอารมณ์ วัยรุ่นจึงมีการแสดงออกทางด้านอารมณ์ไม่ว่าจะเป็นรัก โกรธ ดีใจ เสียใจ ค่อนข้างจะรุนแรง

สรุปได้ว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กไปสู่ผู้ใหญ่ เป็นวัยที่มีการพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ไปพร้อมๆกัน ได้แก่ จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เป็นวัยที่เต็มไปด้วยพลัง มีความต้องการที่จะเป็นอิสระ อยากลอง อยากเลียนแบบ มีอารมณ์เปลี่ยนแปลงได้ง่าย

3.2 ธรรมชาติของวัยรุ่น

พรพิมล เจียมนาครินทร์ (2539 : 11) ได้กล่าวถึง ธรรมชาติของวัยรุ่นที่แสดงออกมามีลักษณะ ดังนี้

1. เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางบุคลิกลักษณะ นอกจากจะมีรูปร่างลักษณะที่เหมือนกับผู้ใหญ่มากขึ้นแล้ว เด็กยังมีความคิดอยากใกล้ชิดสนิทสนมกับผู้ใหญ่ โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ต้องการแสดงความคิดเห็นของตนเองบ้าง ทั้งนี้เพื่อต้องการให้ผู้ใหญ่ยอมรับว่าตนไม่ใช่เด็กอีก

2. เป็นวัยที่ต้องการอิสรภาพมาก การดิ้นรนเป็นอิสระของเด็ก คือ การปลีกตัวออกจากการเล่นทางบ้าน รวมทั้งจะไม่ชอบให้พ่อแม่พี่น้องมายุ่งเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของเขา อิสรภาพที่เด็กวัยรุ่นต้องการ ได้แก่ อิสรภาพทางการแต่งกาย อิสรภาพทางการคบเพื่อน อิสรภาพทางการเที่ยวเตร่

3. เป็นวัยที่รักความยุติธรรมอย่างรุนแรง เด็กวัยรุ่นมักจะทนไม่ได้และมีปฏิกิริยาทันที ถ้าได้พบเห็นบุคคลไม่ได้รับความเป็นธรรม เด็กจะต้องการเข้าช่วยเหลือ

4. เป็นวัยที่รักและต้องการเพื่อนมาก เด็กวัยรุ่นอยากอยู่กับเพื่อนมากกว่าอยู่บ้านมักจะเชื่อเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ เด็กจะเลียนแบบซึ่งกันและกันทางด้านการแต่งกาย การพูดจา การแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เนื่องจากต้องการให้เพื่อนในกลุ่มยอมรับการเป็นสมาชิกของกลุ่ม

5. เป็นวัยที่เริ่มให้ความสนใจในเพศตรงข้าม ธรรมชาติของวัยรุ่น ทำให้เกิดพฤติกรรมเรียกร้องความสนใจเพศตรงข้ามในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การแต่งกายให้สะดุดตา การแสดงความสนใจด้วยการให้ดอกไม้ ให้รูปถ่าย การพูดคุยทางโทรศัพท์ เป็นต้น

6. เป็นวัยที่ต้องการให้ผู้ใหญ่ยอมรับ เด็กวัยรุ่นจะพยายามเลียนแบบพฤติกรรมของผู้ใหญ่เพื่อแสดงให้เห็นว่าเขาเป็นผู้ใหญ่แล้ว เช่น เด็กชายจะเริ่มสวมกางเกงขาสั้น พิถีพิถันกับทรงผมและรูปร่างหน้าตามากขึ้น หัดสูบบุหรี่ ดื่มเหล้า เที่ยวเตร่ยามวิกาล ส่วนผู้หญิงเริ่มใช้เครื่องสำอาง แต่งกายแบบผู้ใหญ่ ฯลฯ

7. เป็นวัยที่ต้องการค้นพบความถนัด ความสนใจของตนเองอย่างแท้จริง การเจริญเติบโตของสมองอย่างเต็มที่ของวัยรุ่นทำให้วัยรุ่นสามารถใช้ความคิดของตนเองแก้ปัญหาต่างๆ ได้ด้วยตนเอง ตัวอย่างเช่น การพิจารณาตัดสินใจเลือกสายวิชาต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับอาชีพที่ตนเองสนใจในอนาคต เด็กจะมีความพยายามสืบหาติดตามเรื่องราวเกี่ยวกับอาชีพที่ตนสนใจ เพื่อการตัดสินใจที่แน่นอน ความเป็นตัวเองในระยนี้ทำให้บางครั้งผู้ใหญ่อาจเห็นเป็นความดื้อรั้น ทำทายเป็นเหตุทำให้เกิดความไม่เข้าใจกัน

8. เด็กวัยรุ่นไม่ชอบให้ผู้ใหญ่ปฏิบัติต่อเขาอย่างเด็กๆ และเขาต้องการให้ผู้ใหญ่รับฟังความคิดเห็นเขาด้วย รวมทั้งไม่ชอบสภาพที่ผู้ใหญ่คิดว่าตนถูกเสมอไป

9. เด็กวัยรุ่นไม่ต้องการเปิดเผยเรื่องราวของตนเองให้พ่อแม่รู้ทั้งหมด เนื่องจากต้องการเก็บบางสิ่งบางอย่างไว้เป็นความลับบ้าง ในขณะที่เดียวกันก็ไม่ต้องการให้ใครๆ ในบ้านมายุ่งเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของเขา เช่น มารื้อของ เปิดจดหมายส่วนตัวอ่าน แอบฟังการพูดโทรศัพท์ เป็นต้น

10. เด็กวัยรุ่นไม่ชอบให้พ่อแม่ทะเลาะกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทะเลาะวิวาทนั้น มีสาเหตุมาจากตน เด็กจะเกิดความไม่สบายใจและหนีออกจากบ้านเพื่อหาความสุข และระบายอารมณ์ที่อื่น

11. เด็กวัยรุ่นไม่ชอบให้ผู้ใหญ่เปรียบเทียบตนกับคนอื่น ไม่ว่าจะเป็นด้านการเรียน รูปร่างหน้าตาหรือความประพฤติของตน การเปรียบเทียบไม่ช่วยให้เด็กต้องการปรับตัวดีขึ้น แต่ยิ่งทำให้เด็กต่อต้านและมีพฤติกรรมที่ไม่ดีมากขึ้น

12. ชอบแสดงออก เด็กวัยรุ่นมีพฤติกรรมการแสดงออกหลายลักษณะที่แสดงให้เห็นว่าเด็กอยากทำตัวเด่น เพราะอยากเด่นอยากดัง

จากธรรมชาติของวัยรุ่นแล้ว กล่าวได้ว่า วัยรุ่นมักมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เป็นผลจากความพยายามที่จะแสดงถึงความสามารถพึ่งตนเอง และไม่ต้องการพึ่งผู้อื่น บางครั้งอาจเป็นผู้ใหญ่มาก แต่บางทีก็เป็นเด็ก บางครั้งพฤติกรรมที่ก้าวร้าวอาจเป็นผลจากความเครียดทางอารมณ์ เช่น ความรู้สึกในใจที่ไม่แน่ใจตนเอง ความกังวลเกี่ยวกับชีวิตอนาคต และอื่น ๆ เป็นวัยแห่งหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต ผลลัพธ์ของพฤติกรรม จะมีผลระยะยาวในช่วงวัยอื่น ทั้งด้านการเรียน การทำงาน โดยพ่อแม่ผู้ปกครองและครูจึงจำเป็นต้องรู้ และเข้าใจ พัฒนาการของวัยรุ่นและแก้ปัญหาให้ถูกทาง

3.3 พัฒนาการของเด็ก

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2540 : 329) ในการจัดการศึกษาหรือการพัฒนาเด็กนั้น พัฒนาการของเด็กวัยต่างๆ จัดได้ว่าเป็นข้อมูลทางจิตวิทยาที่สำคัญอย่างยิ่งที่ครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในพัฒนาการด้านต่างๆ อันได้แก่ พัฒนาการทางร่างกาย พัฒนาการทางเชาวน์ปัญญา และความสามารถทางการสอน จัดกิจกรรมการสอน และจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ในโรงเรียน ให้สอดคล้องกับพัฒนาการตามวัยและส่งเสริมกระตุ้นให้นักเรียนพัฒนาความสามารถให้ไปถึงจุดสูงสุดตามความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนและในขณะเดียวกันก็ให้ครบตามมาตรฐานของหลักสูตรด้วย

3.3.1 ช่วงระยะของวัยรุ่น

ช่วงความเป็นวัยรุ่น (adolescent) ในทศวรรษที่ผ่านมา คือประมาณตั้งแต่ 12 - 18 ปี แต่ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่า ช่วงความเป็นวัยรุ่นได้ขยายออกไป โดยประมาณอย่างหลวมๆ ตั้งแต่ 12 - 25 ปี เหตุผลเนื่องจากเด็กทุกวันนี้ต้องอยู่ในสถานบันการศึกษานานขึ้น การเป็นผู้ใหญ่ที่พึ่งตัวเองได้ทางเศรษฐกิจต้องยืระยะเวลาออกไป อีกทั้งรูปแบบชีวิตสมัยใหม่ทำให้เด็กมีวุฒิภาวะทางจิตใจ (maturity) ช้ากว่ายุคสมัยที่ผ่านมา ในช่วงยาวของความเป็นวัยรุ่นนั้น อาจแบ่งช่วงวัยรุ่นเป็น 3 ระยะ โดยใช้เกณฑ์ความเป็นเด็ก-ผู้ใหญ่ ตัดสิน คือ

1. วัยรุ่นตอนต้น อายุประมาณ 12 - 15 ปี เป็นช่วงวัยแรกเริ่มยังมีพฤติกรรมค่อนข้างไปทางเด็กอยู่มาก

2. วัยรุ่นตอนกลาง อายุประมาณ 16 - 17 ปี ช่วงวัยรุ่นตอนกลางนี้พฤติกรรมจะก้ำกึ่งระหว่างความเป็นเด็ก-ผู้ใหญ่

3. วัยรุ่นตอนปลาย อายุประมาณ 18 - 25 ปี พฤติกรรมค่อนข้างไปทางเป็นผู้ใหญ่

ช่วงระยะวัยรุ่น โดยทั่วไปเป็นช่วงระยะเวลาคาบเกี่ยวระหว่างความเป็นเด็กต่อเนื่องกับความเป็นผู้ใหญ่ นับเป็นเวลาหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต ถ้าเด็กวัยรุ่นผู้ใดได้ดำเนินชีวิตในช่วงเวลานี้ผ่านพ้นไปอย่างราบรื่น มีปัญหาไม่ซับซ้อนมากนัก เด็กวัยรุ่นคนนั้นย่อมเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่ด้วยดีและมักจัดการกับชีวิตในวัยผู้ใหญ่ได้อย่างราบรื่น แต่ถ้าเป็นไปในทางตรงกันข้าม วัยนี้จะเป็นวัยที่ประสบความยุ่งยากมาก จนนักวิชาการในหลายทศวรรษที่ผ่านมาเรียกว่าเป็น “วัยวิกฤต”

ช่วงเวลาวัยแรกเริ่มคือระยะอายุประมาณ 12 - 15 ปี คำว่า วัยแรกเริ่ม แปรจากศัพท์อังกฤษ Puberty คำนี้มาจากภาษาละติน Puberta แปลว่า การเติบโตเป็นหนุ่มเป็นสาว เปลี่ยนสภาวะทางร่างกายจากความเป็นเด็กชายเด็กหญิง ร่างกายเติบโตเป็นผู้ใหญ่เกือบเต็มที่ทุกส่วน ลักษณะพฤติกรรมทางเพศที่ยังไม่เติบโตเต็มที่ในวัยที่ผ่านมา ก็เจริญสมบูรณ์และทำหน้าที่ของมันได้

ตั้งแต่นี้เป็นต้นไป จึงกล่าวได้ว่า ลักษณะเช่นนี้เป็นช่วงเปลี่ยนวัยของชีวิตทางด้านร่างกาย การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายของเด็กวัยรุ่นเป็นต้นเหตุให้มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านอื่นๆตามมา เช่น ด้านอารมณ์ ลักษณะสัมพันธภาพกับผู้อื่น สมรรถภาพทางสมอง ค่านิยม ทัศนคติ ความนึกคิด เกี่ยวกับตนเอง ฯลฯ

3.3.2 พัฒนาการของเด็กระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

นักเรียนระดับ ม.ต้น มีอายุอยู่ในช่วง 13 – 15 ปี มีลักษณะพัฒนาการทางจิตวิทยาที่น่าสนใจคือ ในแนวคิดของ Psychosocial มีความเห็นว่าเด็กพัฒนาการอยู่ในระยะ identity vs confusion เมื่อความเป็นเด็กยุติลงและเตรียมพร้อมที่จะเป็นผู้ใหญ่ วัยรุ่นก็มีความรู้สึกสับสนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย ความสับสนเกี่ยวกับบทบาทและสถานภาพของตนเอง ความสับสนเกี่ยวกับการที่จะต้องมีการะมากขึ้น เช่น ในเรื่องการเรียน การเตรียมตัวเรื่องอาชีพ การสร้างความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนเพศเดียวกันและกับเพื่อนต่างเพศ ในวัยนี้หากเด็กได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ จะทำให้มีการยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น เด็กก็จะสามารถปรับตัวได้ มีสุขภาพจิตดี มีความชื่นชมพอใจในวัยและลักษณะเพศของตน ในทางตรงกันข้าม หากเด็กไม่สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ได้ ความสับสนต่อสิ่งทั้งหลายก็เกิดขึ้น เป็นการรบกวนสุขภาพจิตและทำให้มีปัญหาด้านการเรียน การปรับตัวกับครอบครัว เป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างปัญหาชีวิต ส่วนในแนวคิดของพัฒนาการทางารรู้คิดนั้น มีความเห็นว่าเด็กวัยนี้อยู่ในช่วงเริ่มต้นของ formal operation คือเริ่มคิดแบบผู้ใหญ่ คิดในเชิงนามธรรมได้มากขึ้น มีความคิดเชิงทดสอบสมมติฐาน ในแนวคิดของพัฒนาการทางจริยธรรมมีความเห็นว่าเด็กวัยนี้อยู่ในวัยที่กำลังเปลี่ยนแปลงมาสู่การให้ความร่วมมือ คิดหาเหตุผลและกฎเกณฑ์ความประพฤติได้ด้วยตัวเองจากเหตุและผล จึงมีความพร้อมและพึงพอใจที่จะทำตามหรือไม่ทำตามจากการตัดสินใจของตนเอง อย่างไรก็ตาม โดยส่วนรวมแล้วเด็กในวัยนี้เต็มใจที่จะทำตามกฎเกณฑ์เพื่อต้องการให้ครูและพ่อแม่รักหรือยอมรับ ต้องการเอาอกเอาใจครูกับพ่อแม่มากกว่ากลัวการถูกลงโทษ (ลิขิต กาญจนารักษ์ 2548 : 35 - 37)

ลักษณะพัฒนาการของเด็กระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

1. ลักษณะพัฒนาการทางร่างกาย

1.1 เด็กผู้หญิงส่วนมากจะเจริญเติบโตเร็วอย่างพรวดพราดในวัยนี้ขณะที่เด็กผู้ชายจะเจริญเติบโตได้หลังมาก

1.2 เด็กผู้หญิงส่วนมากมีพัฒนาการเข้าสู่วัยแตกเนื้อสาวเร็วกว่าเด็กผู้ชาย

1.3 จะมีลักษณะของความซุ่มซ่ามทางกิริยาที่แสดงว่าเริ่มถึงวัยรุ่นแล้ว

1.4 โดยภาพรวมเด็กวัยนี้มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ มีภูมิคุ้มกันโรคดี ไม่ค่อยเจ็บไข้ได้ป่วย

2. ลักษณะพัฒนาการทางสังคม

2.1 กลุ่มเพื่อนมีบทบาทเหนือพฤติกรรมของเด็ก เด็กอยู่ในช่วงที่ติดเพื่อนมาก ยึดกลุ่มเพื่อนเป็นหลักในการตัดสินใจ

2.2 การยินยอมเชื่อฟังผู้ใหญ่ลดลง ส่วนมากจะขัดขืน ชอบฝ่าฝืนกฎระเบียบชอบลองดี

2.3 มักจะกังวลต่อความคิดเห็นของเพื่อนที่มีต่อตน ระมัดระวังในความรู้สึกของเพื่อนมากกว่าความรู้สึกของพ่อแม่และครู

3. ลักษณะพัฒนาการทางอารมณ์

3.1 เป็นวัยที่จิตวิทยาเรียกว่า “วัยพายุบูแคม” หรือ “วัยรุ่น-วัยรุ่น”

3.2 เป็นวัยที่มีการกระทำความผิดสูง ทั้งทางด้านกฎหมายบ้านเมืองและการกระทำความผิดต่อกฎระเบียบของโรงเรียน มีวัยรุ่นจำนวนมากที่ต้องเสียนาคดเพราะอารมณ์วู่วาม

4. ลักษณะพัฒนาการทางการรู้คิด เชาวนปัญญาและความสามารถทางสมอง

4.1 พัฒนาการทางเชาวนปัญญาและความคิดย้ายจากการคิดเชิงรูปธรรมไปสู่การคิดเชิงนามธรรม

4.2 เป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงของแนวคิดว่าจะให้ความร่วมมือดีหรือว่าจะขัดขืนดี

4.3 มีความสนใจในสภาพแวดล้อมรอบตัว สนใจเรื่องการเมือง เรื่องเศรษฐกิจ เรื่องปัญหาสังคมต่างๆ การเรียกร้องสิทธิ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า พัฒนาการของเด็กระดับมัธยมศึกษาตอนต้นส่วนใหญ่จะมีปัญหาพฤติกรรมต่างๆ เช่น เกเร หนีโรงเรียน ดิคาเสพติด ฯลฯ ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้เด็กวัยรุ่นไม่สนใจเรียน การเรียนที่เริ่มยากและต้องใช้ความสามารถมากขึ้น เด็กหลายคนไม่สามารถปรับตัวได้ จึงทำให้เกิดปัญหาการเรียนและมีผลการเรียนตกตามมา นอกจากนี้วัยรุ่นยังเป็นระยะที่มีปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมเกิดขึ้นได้บ่อย และอาจทำให้ความบกพร่องทางการเรียนที่เคยมีอยู่กลายเป็นปัญหารุนแรงได้ การช่วยเหลือวัยรุ่นให้เรียนดีเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก ทั้งนี้เพื่อเป็นการปูพื้นฐานการเรียนขั้นสูงและเป็นการสร้างความมั่นใจในตัวของวัยรุ่นให้กลับคืนมา อีกทั้งเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกและการปรับตัวของวัยรุ่น

4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม

4.1 การสนับสนุนทางสังคม

การสนับสนุนทางสังคมเป็นปรากฏการณ์ที่แสดงถึงความต้องการพื้นฐานของบุคคล สถาบันแรกที่บุคคลต่างๆเกี่ยวข้องกับ คือ สถาบันครอบครัว ที่ให้การดูแลรักษาให้การสนับสนุนทางด้านสังคม อารมณ์ จิตใจ และเศรษฐกิจ ครอบครัวเป็นแหล่งสนับสนุนทางสังคมที่มีความสำคัญและใกล้ชิดกับบุคคลมากที่สุด นอกจากนี้ยังมีกลุ่มเพื่อน โดยเฉพาะวัยรุ่นที่อยู่ในวัยที่ต้องได้รับการศึกษา จะได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากสถาบันการศึกษา โดยครูเป็นผู้สั่งสอน แนะนำและสนับสนุน ให้วัยรุ่นได้เรียนรู้การดำเนินกิจกรรมหรือแสดงพฤติกรรมต่างๆได้ตามต้องการ แนวคิดเกี่ยวกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคม ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายลักษณะ ดังนี้

4.2 ความหมายของการสนับสนุนทางสังคม

แคปแลน คาสเซล และกอร์ (Kaplan, Cassel and Gore 1977 : 50 - 51) ได้ให้ความหมายของการสนับสนุนทางสังคมไว้ 2 แนวคิด คือ แนวคิดแรก หมายถึง ความพอใจต่อความจำเป็นพื้นฐานทางสังคม อันได้แก่ การได้รับการยกย่องนับถือ การยอมรับ การได้รับความเห็นใจ และความช่วยเหลือโดยการติดต่อสัมพันธ์กับคนในกลุ่มสังคม ส่วนแนวคิดที่สอง หมายถึง ความสัมพันธ์ที่มีอยู่หรือขาดหายไป ซึ่งบุคคลสามารถรับรู้ได้จากกลุ่มสังคมที่ให้การสนับสนุน หรือจากบุคคลที่มีความสำคัญต่อบุคคลนั้น

ไวส์ (Weiss 1974 , อ้างถึงใน นราธิป แก้วประสิทธิ์ 2544 : 71) ได้ให้ความหมายของการได้รับการสนับสนุนทางสังคมว่า หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้สึกอึดใจ หรือพึงพอใจต่อความต้องการซึ่งเกิดจากสัมพันธภาพระหว่างบุคคลในสังคม อันประกอบด้วยความรักใคร่ผูกพัน ใกล้ชิดสนิทสนม การรับรู้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม การได้อบรมเลี้ยงดูช่วยเหลือผู้อื่น การได้รับการยอมรับว่ามีคุณค่า และการได้รับความช่วยเหลือ

คาห์น (Kahn 1979 : 85) กล่าวว่า การสนับสนุนทางสังคมเป็นปฏิสัมพันธ์อย่างมีจุดมุ่งหมายระหว่างบุคคล ทำให้เกิดความผูกพันในแง่ดีจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในด้านเงินทองสิ่งของหรืออื่น ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจเกิดขึ้นเพียงอย่างเดียว หรือมากกว่าหนึ่งอย่าง

คอบบ์ (Cobb 1976 : 300) ได้ให้ความหมายว่า การสนับสนุนทางสังคมเป็นการที่บุคคลได้รับข้อมูลหรือข่าวสารที่ทำให้เขาเชื่อว่ามีคนรักและเอาใจใส่ มีคนยกย่องและมองเห็นคุณค่า รวมทั้งรู้สึกว่าคุณเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

กอตต์เลียบ (Gottlieb 1982 : 32 , อ้างถึงใน วันทนาธิ์ วาสิกะสิน 2543 : 98) กล่าวว่า การสนับสนุนทางสังคมว่าเป็นผลที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ของบุคคล ซึ่งอยู่ในเครือข่ายทางสังคมที่มีโครงสร้างแน่ชัดปฏิสัมพันธ์นี้เป็นการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้อง และเป็นการแลกเปลี่ยนทรัพยากรกับบุคคลที่รู้จักคุ้นเคยกันเป็นอย่างดี

ปิลิสุก (Pilisuk 1982 : 20, อ้างถึงใน เกื้อกุล ถนอมกิจ 2543 : 34) กล่าวถึง การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ไม่เฉพาะแต่การช่วยเหลือ ด้านวัตถุ และความมั่นคงทางอารมณ์เท่านั้น แต่รวมถึงการที่บุคคลได้รับการยอมรับและความรู้ว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมด้วย

แมกไควย์ (Maguire 1983 : 51, อ้างถึงใน เฉลิม วงศ์จันทา 2543 : 41) ได้กล่าวถึง การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง ความรู้สึกหรือเจตนาที่รับรู้ถึงความสนใจ เมตตา กรุณา การช่วยเหลือที่ได้รับจากญาติพี่น้อง เพื่อนร่วมงาน เมื่อบุคคลเหล่านี้มารวมกันหรือประสานกัน โดยมีจุดประสงค์ในการช่วยเหลือ ก็จะเกิดเครือข่ายของการสนับสนุนทางสังคม

พิมพ์วัลย์ ปรีดาสวัสดิ์ (2530 : 154) อธิบายว่า สังคมเป็นสิ่งมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ความสัมพันธ์ทางสังคมก็มีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย การศึกษาวิเคราะห์เครือข่ายทางสังคม ก็คือการศึกษาถึงสิ่งแวดล้อมของบุคคล ซึ่งไม่ใช่เพียงการติดต่อสื่อสารแต่เป็นการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน การแลกเปลี่ยนดังกล่าวเป็นการแลกเปลี่ยนผลตอบแทนอันเกิดจากปฏิสัมพันธ์ของคนตั้งแต่สองคนขึ้นไป สิ่งที่แลกเปลี่ยน ได้แก่ ข่าวสาร ข้อมูล สินค้า บริการคำแนะนำ โดยบุคคลทั้งสอง หรือเท่าที่เกี่ยวข้องสวมบทบาททั้งเป็นผู้ให้และผู้รับ

บุญเยี่ยม ตระกูลวงศ์ (2531 : 171) ได้ให้ความหมาย แรงสนับสนุนทางสังคมว่าเป็น สิ่งที่ผู้ได้รับการช่วยเหลือด้านข้อมูล ข่าวสาร วัตถุประสงค์ของ หรือการสนับสนุนทางด้านจิตใจจากผู้ให้ เป็นบุคคลหรือกลุ่ม และมีผลทำให้ผู้รับไปปฏิบัติในทิศทางที่ผู้รับต้องการ

อรอนงค์ ทรงสกุล (2544 : 32) ได้ให้ความหมายว่า แรงสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การรับรู้ถึงความช่วยเหลือจากเครือข่ายทางสังคม ทั้งทางความช่วยเหลือด้านสิ่งของเงินทอง การให้คำแนะนำ และการให้ความรักเอาใจใส่ ทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ และช่วยให้เผชิญการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม

สรุปได้ว่า การสนับสนุนทางสังคม คือ การได้รับความช่วยเหลือจากเครือข่ายทางสังคม เพื่อนบ้าน รัฐ หน่วยงานเอกชน ในทุกด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจอารมณ์ สังคม ในรูปแบบต่างๆ ซึ่งตอบสนองต่อพฤติกรรมในสถานการณ์หนึ่งๆ ได้อย่างเหมาะสม

4.3 ประเภทของการสนับสนุนทางสังคม

แรงสนับสนุนทางสังคมนั้นมีหลายประเภท มีนักวิชาการได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเรื่องแรงสนับสนุนทางสังคมไว้อย่างหลากหลาย ซึ่งพอสรุปได้ ดังนี้

ทอยท์ (Thoits 1986, อ้างถึงใน มธุริน คำวงศ์ปิ่น 2543 : 39) อธิบายถึงความสำคัญของแรงสนับสนุนทางสังคมว่าเป็นแหล่งประโยชน์ในการช่วยปรับแก้ความเครียด (Coping assistance) ได้หลายวิธี คือ

1. ช่วยเปลี่ยนแปลงการให้ค่าความหมายกับสถานการณ์โดยช่วยให้บุคคลประเมินเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่าไม่รุนแรง มีความรู้สึกว่าจะไม่ว่าจะเกิดเหตุการณ์ใดขึ้นจะมีผู้คอยช่วยเหลือหรือบรรเทาความเครียดลงได้

2. ช่วยลดการตอบสนองทางอารมณ์เนื่องจากความเครียด ช่วยให้มีการระบายออก

3. ช่วยเปลี่ยนสถานการณ์โดยการมีส่วนร่วมในการจัดหรือเปลี่ยนแปลงปัญหา เช่น การช่วยเหลือด้านการเงิน แรงงานหรือคำแนะนำในการแก้ปัญหา

คอบบ์ (Cobb 1976 , อ้างถึงใน สังเวียน สีแดงน้อย 2546 : 19) ได้แบ่งการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 3 ชนิดคือ

1. การสนับสนุนทางด้านอารมณ์ (Emotional support) บุคคลเชื่อว่าเขาได้รับความรัก ได้รับการดูแลเอาใจใส่ และมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดมีความผูกพันซึ่งกันและกัน

2. การสนับสนุนด้านการยอมรับและเห็นคุณค่า (Esteem support) เป็นข้อมูลที่ทำให้บุคคลรู้สึกว่าตนเป็นคนมีคุณค่า เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น

3. การสนับสนุนด้านการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม (Socially support or network) เป็นข้อมูลที่ทำให้บุคคลรู้ว่าตนเป็นสมาชิก หรือเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายทางสังคม และมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

แคปแลน (Kaplan 1977, อ้างถึงใน เกื้อกุล ถนอมกิจ 2543 : 36) ได้อธิบายถึงการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 3 ชนิด คือ

1. การสนับสนุนด้านเครื่องมือ (Instrumental aid) หมายถึง การได้รับความช่วยเหลือด้านแรงงาน วัสดุอุปกรณ์ สิ่งของ เงินทอง ที่จะทำให้บุคคลได้รับนั้นสามารถดำรงบทบาทหรือหน้าที่รับผิดชอบได้ตามปกติ

2. การได้รับการสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร (Information aid) หมายถึง การได้รับข้อมูล ข่าวสารรวมทั้งการได้รับคำแนะนำและการป้อนกลับ

3. การได้รับการสนับสนุนด้านอารมณ์และสังคม (Socioemotional aid) หมายถึง การได้รับความรัก การดูแลเอาใจใส่ การได้รับการยอมรับเห็นคุณค่าและรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม (Group Belonging)

คาห์น (Kahn 1979 : 85) แบ่งการสนับสนุนเป็น 3 ชนิด คือ

1. ความผูกพันทางอารมณ์และความคิด (Affection) เป็นการแสดงออกถึงอารมณ์ในทางบวกของบุคคลหนึ่งที่มีต่อบุคคลหนึ่ง ซึ่งแสดงออกในรูปของความผูกพันการยอมรับ การเคารพหรือด้วยความรัก

2. การยืนยันและยอมรับพฤติกรรมของกันและกัน (Affirmation) เป็นการแสดงออกถึงการเห็นด้วย การยอมรับในความถูกต้องเหมาะสม ทั้งในการกระทำและความคิดของบุคคล

3. การให้ความช่วยเหลือ (Aid) เป็นปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อบุคคลอื่น โดยการให้สิ่งของ หรือการช่วยเหลือโดยตรง การช่วยเหลือเหล่านั้น อาจจะเป็นวัตถุ เงินทอง ข้อมูลข่าวสารหรือเวลา

ทิลเดน (Tilden 1985 : 201-211) ได้แบ่งการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. การสนับสนุนด้านอารมณ์ (Emotional support) เป็นความรู้สึกใกล้ชิด ผูกพัน รักใคร่และมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ ตลอดจนรู้สึกไว้น้อยเชื่อใจและไว้วางใจ

2. การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร (Informational support) เป็นการให้คำปรึกษา ด้านข้อมูลข่าวสารในการแก้ปัญหา ให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับพฤติกรรม หรือการกระทำของบุคคล

3. การสนับสนุนด้านสิ่งของ (Tangible support) เป็นการช่วยเหลือด้านการให้สิ่งของ เงินทอง หรือบริการ

นอกจากนี้ จากอบสัน (Jacobson 1986 , อ้างถึงในระพีพรรณ คำหอม 2544 : 98) ได้แบ่งการสนับสนุนทางสังคมเป็น 3 ประเภท

1. การสนับสนุนด้านอารมณ์ (Emotional support) เป็นพฤติกรรมที่ทำให้บุคคลเกิดความสบายใจเชื่อว่าได้รับการยกย่อง เคารพนับถือ และได้รับความรัก รวมทั้งได้รับการเอาใจใส่ และให้ความมั่นใจ

2. การสนับสนุนทางด้านสติปัญญา (Cognitive Support) หมายถึง การให้ข้อมูล ข่าวสาร คำแนะนำที่จะช่วยให้บุคคลเกิดความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ จนสามารถนำไปเป็นประโยชน์ ในการปรับตนต่อการเปลี่ยนแปลงในชีวิตได้

3. การสนับสนุนทางด้านสิ่งของ (Materials Support) หมายถึง การช่วยเหลือด้วยสิ่งของ และบริการที่จะช่วยแก้ปัญหาในขณะนั้นได้

เฮ้าส์ (House 1981, อ้างถึงใน อรอนงค์ ทรงสกุล 2544 : 37 - 38) แบ่งการสนับสนุนทางสังคมเป็น 4 ประเภท คือ

1. การสนับสนุนด้านอารมณ์ หมายถึง การให้ความยกย่อง ความรัก ความผูกพัน ความจริงใจ การดูแลเอาใจใส่ และความรู้สึกเห็นอกเห็นใจ

2. การสนับสนุนด้านการประเมิน หมายถึง การให้การรับรองให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อนำไปใช้ประเมินตนเองและเปรียบเทียบกับคนอื่นในสังคม

3. การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะชี้แจง และการให้ข้อมูลข่าวสารที่จะนำไปแก้ปัญหาได้

4. การสนับสนุนด้านวัตถุสิ่งของ การเงิน และแรงงาน หมายถึง การช่วยเหลือโดยตรงต่อความต้องการของบุคคลในเรื่องเงิน แรงงาน เวลา และการปรับปรุงสภาพแวดล้อม

เชฟเฟอร์และคณะ (Schaefer et al. 1981: 381- 406) แบ่งการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 3 ชนิด คือ

1. การสนับสนุนด้านอารมณ์ (Emotional support) หมายถึง ความรู้สึกเห็นอกเห็นใจ การดูแลเอาใจใส่ ให้กำลังใจ การแสดงความรักความผูกพันต่อกัน การยอมรับนับถือกัน และเห็นคุณค่า

2. การสนับสนุนด้านความรู้ ข้อมูลข่าวสาร (Cognitive support or information support) หมายถึง การให้ความรู้ข้อมูลข่าวสาร คำแนะนำ ที่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหา รวมทั้งการให้ข้อมูลย้อนกลับ เกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคล

3. การสนับสนุนด้านสิ่งของหรือบริการ (Materials support or tangible support) หมายถึง พฤติกรรมการช่วยเหลือโดยตรง ในรูปวัตถุหรือสิ่งของ เวลา เงินหรือการบริการ

ผู้วิจัยแบ่งชนิดของการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 3 ชนิด ตามแนวคิดของทิลเดน (Tilden) ได้แก่ การสนับสนุนด้านอารมณ์ การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร และการสนับสนุนด้านสิ่งของ เพราะการสนับสนุนจากผู้ปกครองในด้านการเรียนทั้ง 3 ด้านนี้ จะทำให้นักเรียนรับรู้ถึงความรัก ความห่วงใย ความเอาใจใส่ การช่วยเหลือด้านข้อมูล ข่าวสาร วัตถุสิ่งของ หรือการสนับสนุนทางด้านจิตใจจากผู้ให้ อีกทั้งชนิดของการสนับสนุนทางสังคมนี้ตรงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา คือ กลุ่มนักเรียน

4.4 แหล่งของแรงสนับสนุนทางสังคม

นักวิชาการส่วนใหญ่มีความเห็นเกี่ยวกับแหล่งความช่วยเหลือที่คล้ายคลึงกัน ไว้ ดังนี้ เพนเดอร์ (Pender 1987, อ้างถึงใน วิราช เกษอุดมทรัพย์ 2542 : 29) ได้แบ่งประเภทของกลุ่มให้การสนับสนุนทางสังคมออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. กลุ่มสนับสนุนตามธรรมชาติ (Natural Support System) ได้แก่ การสนับสนุนจากครอบครัวและญาติพี่น้อง ซึ่งถือว่ามีค่ามากที่สุด เพราะครอบครัวมีบทบาทสำคัญต่อบุคคล ตั้งแต่ในวัยเด็ก เป็นแหล่งถ่ายทอดค่านิยม ความเชื่อ แบบแผนพฤติกรรม และประสบการณ์ต่างๆ บุคคลในครอบครัวจะทราบความต้องการของสมาชิกแต่ละคน

2. กลุ่มสนับสนุนจากเพื่อน (Peer Support) หรือบุคคลใกล้ชิด เป็นการสนับสนุนที่ได้รับจากบุคคลที่ทำหน้าที่อย่างไม่เป็นทางการ ได้แก่ เพื่อน บุคคลสำคัญใกล้ชิด เพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมงาน

3. กลุ่มสนับสนุนจากองค์กรทางศาสนา (Religious Organization) เป็นสถาบันสนับสนุนที่เก่าแก่ในสังคม ช่วยให้ผู้คนได้มีการแลกเปลี่ยนความเชื่อ ค่านิยม คำสอน คำแนะนำ เกี่ยวกับวิถีการดำรงชีวิตและขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ได้แก่ พระ ผู้นำศาสนา หรือบุคคลอื่นในองค์กรศาสนาหรือยึดหลักคำสอนของศาสนาเป็นเป้าหมายในการสนับสนุน

4. กลุ่มสนับสนุนจากบุคลากรทางด้านสุขภาพ (Health Professional Support) เป็นแหล่งช่วยเหลือให้การดูแลและให้บริการแก่ผู้ป่วย ได้แก่ แพทย์ พยาบาล นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา ที่จะช่วยให้บุคคลรู้จักการส่งเสริม ป้องกัน ดูแล และฟื้นฟูสุขภาพของตนเองและผู้ใกล้ชิด

5. กลุ่มสนับสนุนจากกลุ่มวิชาชีพด้านอื่นๆ (Organized Support System not Directed by Health Professionals) เป็นการสนับสนุนจากกลุ่มอาสาสมัคร ในการให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลบางกลุ่มในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ในทางที่ส่งเสริมให้บุคคลนั้นสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงต่างๆในชีวิต

แคปแลน (Caplan 1977 , อ้างถึงใน จุฬาลักษณ์ ศรีคงอยู่ 2546 : 75) ได้จำแนกกลุ่มบุคคลในระบบการสนับสนุนทางสังคมไว้ 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มที่มีความผูกพันกันตามธรรมชาติ (Spontaneous or Natural Supportive System) ประกอบด้วย บุคคลที่อยู่ในครอบครัวสายตรง ได้แก่ ปู่ ย่า ตา ยาย พ่อ แม่ ลูก หลาน และบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด ได้แก่ เพื่อนฝูง เพื่อนบ้าน คนที่ทำงานเดียวกัน คนใกล้ชิด คนรู้จักคุ้นเคย

2. องค์กรหรือสมาคมที่ให้การสนับสนุน (Organized Support) หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มารวมตัวกันเป็นหน่วย เป็นชมรม สมาคม ซึ่งไม่ใช่กลุ่มที่จัดโดยกลุ่มวิชาชีพทางสุขภาพ เช่น สมาคมผู้สูงอายุ สมาคมผู้พิการ เป็นต้น

3. กลุ่มผู้ช่วยเหลือทางวิชาชีพ (Professional Health Care Workers) หมายถึง บุคคลที่อยู่ในวงการส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟูสุขภาพของประชาชนโดยอาชีพ

วิลส์ (Wills 1985, อ้างถึงใน อติรัตน์ วัฒนไพลิน 2539 : 50) กล่าวว่า คู่สมรส เพื่อนสมาชิกในครอบครัว เป็นแหล่งปฐมภูมิที่บุคคลที่อยู่ในภาวะเครียดร้องขอความช่วยเหลือ สิ่งที่บุคคลร้องขอเป็นลำดับแรก คือ การดำรงรักษาความภูมิใจในตนเอง

สตีวาร์ท (Stewart 1989 , อ้างถึงใน รสสุคนธ์ พิไชยแพทย์ 2543 : 36) กล่าวว่า แหล่งการสนับสนุนทางสังคมมีความสำคัญต่อชนิดและปริมาณของการสนับสนุนทางสังคม ที่ได้รับ เนื่องจากชนิดของการสนับสนุนทางสังคมจะเปลี่ยนแปลงไปตามแหล่งที่ให้การสนับสนุนทางสังคม นอกจากนั้นแหล่งของการสนับสนุนทางสังคมยังสามารถบอกถึงขนาดของเครือข่าย (Network size) ทางสังคมซึ่งเป็นตัวกำหนดปริมาณการสนับสนุนทางสังคมที่บุคคลได้รับด้วยซึ่งส่วนใหญ่แล้วการสนับสนุนทางสังคมมีที่มาจาก

1. ครอบครัว เพื่อนสนิทญาติ คู่สมรส
2. กลุ่มสังคมในระดับชุมชน เช่น เพื่อนบ้าน ผู้ร่วมงาน บุคลากรในวิชาชีพอาสาสมัคร เพื่อช่วยเหลือชมรมต่างๆที่ตั้งขึ้นในสังคมนั้นอาศัยอยู่

จากแหล่งของแรงสนับสนุนทางสังคมมีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้แก่ ครอบครัว เพื่อน และครู ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความสนิทสนมและมีสัมพันธภาพระหว่างสมาชิก

4.5 ระดับของการสนับสนุนทางสังคม

กอทท์ลีบ (Gottlieb 1985 , อ้างถึงใน นงลักษณ์ โทบันลือภพ 2539 : 54) ได้แบ่งระดับของการสนับสนุนทางสังคม เป็น 3 ระดับ คือ

1. ระดับมหภาคหรือระดับกว้าง (Macro level) เป็นการพิจารณาถึงการเข้าร่วมในสังคม โดยดูจากลักษณะต่างๆ เช่น ความสัมพันธ์กับสถาบันในสังคม การเข้าร่วมกับกลุ่มต่างๆ ด้วยความสมัครใจ การดำเนินชีวิตแบบไม่เป็นทางการในชุมชน

2. ระดับกลางหรือระดับกลุ่ม (Mazzo level) เป็นความสัมพันธ์ในระดับที่เฉพาะเจาะจงลงไปถึงกลุ่มบุคคลที่มีการติดต่อกัน เช่น กลุ่มเพื่อนที่ใกล้ชิด

3. ระดับจุลภาคหรือระดับเล็ก (Micro) เป็นระดับความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดที่สุดเพราะเชื่อว่า สิ่งสำคัญของการสนับสนุนทางสังคมมาจากการให้การสนับสนุนทางอารมณ์อย่างลึกซึ้งซึ่งผู้ที่ให้การสนับสนุนมีเพียงบางส่วนเท่านั้นที่ทำได้ เช่น สามี ภรรยา หรือคนรัก

สจ๊วต (Stewart 1989 , อ้างถึงใน อรอนงค์ ทรงสกุล 2544 : 39 – 40) กล่าวว่า การสนับสนุนทางสังคมสามารถวัดได้ใน 3 ด้าน คือ

1. ด้านโครงสร้าง ได้แก่ การวัดแหล่งสนับสนุน ซึ่งเป็นที่มาของการสนับสนุนทางสังคมชนิดต่าง ๆ แหล่งที่ใช้ในการวัดที่สำคัญ ได้แก่ ครอบครัว เพื่อน กลุ่มสมรส นอกจากนี้อาจจะวัดขนาดของเครือข่ายทางสังคม ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ในสังคม การวัดระยะเวลาที่บุคคลให้หรือได้รับการสนับสนุนนั้น ๆ

2. ด้านลักษณะของการสนับสนุน

2.1 การวัดการสนับสนุนทางสังคม ในเชิงบวก หรือลบ โดยการสนับสนุนทางสังคมเชิงบวกจะทำให้ผู้รับมีการปฏิบัติหรือสุขภาพอนามัยดีขึ้น ส่วนการได้รับการสนับสนุนทางสังคมเชิงลบ เป็นการสนับสนุนที่ไม่มีประโยชน์ต่อผู้รับและยังอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งในการปฏิบัติ

2.2 การวัดทิศทาง แยกได้เป็น 2 ทาง คือ การให้การสนับสนุน คือ การวัดการสนับสนุนทางสังคมที่ให้แก่บุคคลอื่น และการได้รับการสนับสนุนเป็นการวัดการสนับสนุนที่ได้รับจากบุคคลอื่น

2.3 ด้านหน้าที่ของการสนับสนุนทางสังคม สามารถแบ่งได้ตามประเภทของการสนับสนุนทางสังคม ซึ่งแบ่งได้หลายรูปแบบ เช่น การสนับสนุนด้านอารมณ์ ด้านข้อมูล ข่าวสาร ด้านการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

4.6 กระบวนการของการสนับสนุนทางสังคม

เฮลเลอร์ (Heller 1986 : 466-470) อธิบายถึงกระบวนการของการสนับสนุนทางสังคมว่ามี 2 กระบวนการ ดังนี้

1. กระบวนการประเมินเพื่อให้เกิดการยอมรับและเห็นคุณค่า (esteem-enhancing appraisals) เป็นการสนับสนุนที่ช่วยให้บุคคลเกิดความคิดว่าผู้อื่นมองตนอย่างไร โดยบุคคลจะตีความจากลักษณะปฏิสัมพันธ์ที่เขาได้รับ แล้วนำมาพัฒนาความรู้สึกต่อตนเองในเรื่องของควมมีคุณค่า ค่านิยม ความชอบ หรือความสำคัญของตนต่อผู้อื่น การสนับสนุนทางสังคมรูปแบบนี้จะเกิดขึ้นในสถานการณ์ที่บุคคลมั่นใจว่าการช่วยเหลือนั้นยังคงมีอยู่ และบุคคลพึงพอใจกับสัมพันธภาพที่เขาได้รับจากบุคคลอื่น กระบวนการนี้นำมาใช้กับเครือข่ายทางสังคมได้ตามแนวคิด

เกี่ยวกับการตอบแทนซึ่งกันและกัน จากการมีสัมพันธภาพกับบุคคลในเครือข่ายทางสังคมโดยบุคคลในเครือข่ายจะเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับความนับถือ การดูแลยามเจ็บป่วย ความเชื่อมั่น และการพูดคุยปัญหาต่างๆ

2. กระบวนการจัดการกับความเครียดระหว่างบุคคล (stress-related interpersonal transactions) กระบวนการนี้ได้แนวคิดมาจากการปรับตัวเผชิญความเครียด และผลของการสนับสนุนทางสังคมในการช่วยลดความเครียด ซึ่งลักษณะของการสนับสนุนทางสังคมจะคู่ขนานไปกับวิธีการที่บุคคลใช้ปรับตัวเผชิญความเครียดดังนี้

2.1 การสนับสนุนที่เน้นพฤติกรรมแก้ไขปัญหา (behavioral problem focused support) ผู้ให้ความช่วยเหลือสามารถช่วยให้บุคคลที่ได้รับความทุกข์โศกพ้อจากสภาพแวดล้อมที่มีความยุ่งยากชั่วคราวได้ เช่น ให้ยืมสิ่งของ หรือให้พักผ่อน หรือช่วยให้พ้นจากสภาพแวดล้อมที่มีความยุ่งยากอย่างถาวร เช่น หางานใหม่ให้ทำ บางคนอาจให้ความช่วยเหลือโดยการให้คำแนะนำ หรือให้ข้อมูลข่าวสารสำหรับการใช้ในการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์เครียด ตัวอย่างเช่น การให้คำแนะนำแก่นักศึกษาถึงวิธีการเรียน และหนังสือที่เป็นประโยชน์ในการเรียนให้มีประสิทธิภาพที่ดี เป็นต้น

2.2 การสนับสนุนที่เน้นใช้ปัญญาแก้ไขปัญหาคognitive problem-focused support) ผู้ให้ความช่วยเหลืออาจช่วยให้บุคคลมีการตีความสถานการณ์ใหม่ ดังนั้น เขาจึงรู้สึกว่าคุณค่าความน้อยลง และผู้ให้ความช่วยเหลือยังอาจสนับสนุนให้บุคคลมีการรับรู้ว่าคุณค่าความน้อยลง โดยการให้เขาเลือกสนใจต่อบางสถานการณ์เท่านั้น หรือเล่นิทาน เล่าเรื่องตลกให้เขาฟัง ให้เขาเบี่ยงเบนความสนใจไปจากสถานการณ์ที่ทำให้เขาทุกข์โศก เป็นต้น

2.3 การสนับสนุนที่เน้นพฤติกรรมควบคุมอารมณ์ (behavioral emotion focused support) ผู้ให้ความช่วยเหลืออาจช่วยให้บุคคลเปลี่ยนแปลงความรู้สึกหรืออารมณ์ได้ โดยการจัดหาเหล่า บุหรี่ หรือสิ่งอื่น ๆ ให้หรือดักเตือนเขาว่าอาหารและการพักผ่อนเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เขาเผชิญกับสภาวะทางอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้ดี หรือบางคนอาจช่วยให้เขาลุกขึ้นเผชิญกับปัญหาด้วยการให้กำลังใจและการให้การเสริมแรงโดยตรงต่อทำที่ที่เขาแสดงออก เป็นต้น

2.4 การสนับสนุนที่เน้นปัญญาควบคุมอารมณ์ (cognitive emotion-focused support) ผู้ให้ความช่วยเหลืออาจช่วยให้บุคคลเพ่งความสนใจมายังความรู้สึกที่เขาพึงปรารถนาเท่านั้น ด้วยเทคนิคการฝึกสมาธิ การสะกดจิต เป็นต้น ซึ่งอาจช่วยลดสภาวะทางอารมณ์ที่เขาไม่พึงปรารถนาได้ นอกจากนี้ บุคคลที่มีความทุกข์โศกมาก และไม่สามารถควบคุมหรือเข้าใจปฏิกิริยาทางอารมณ์ของตน มักหวาดกลัวว่าอาจมีสิ่งผิดปกติบางอย่างเกิดขึ้นกับตน ดังนั้นผู้ให้ความ

ช่วยเหลือ จึงควรให้ข้อมูลข่าวสารที่ทำให้เขาเกิดความรู้สึกที่ ความผิดหวังนั้นเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ หรือสถานการณ์นั้นไม่ร้ายแรงมาก ซึ่งจะช่วยให้เขาลดความรู้สึกที่ถูกคุกคามลงได้

จะเห็นได้ว่า การสนับสนุนทางสังคมมีอิทธิพลนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งต่อการเรียนรู้และพฤติกรรมทางด้านกายภาพและสภาพแวดล้อมทางสังคม ซึ่งการสนับสนุนทางสังคมได้รับจากสถาบันต่างๆในสังคมที่สำคัญ คือ บทบาทจากสถาบันครอบครัว และบทบาทของสถาบันโรงเรียน

4.7 การสนับสนุนของครอบครัว

ครอบครัวมีความสำคัญต่อนักเรียน เพราะเป็นสถาบันแรกที่ฝึกอบรม และสนับสนุนนักเรียนโดยทั่วไป อุปนิสัย ทักษะ และความสามารถของนักเรียนเป็นผลจากที่บ้านถ่ายทอดให้ โดยเฉพาะความเป็นอยู่ มีผลต่อความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนมาก ถ้าพ่อแม่ไม่สนับสนุนนักเรียนในการเรียน เนื่องจากยากจน นักเรียนก็อาจจะอยากมีความสุขเช่นเพื่อนๆ ทำให้นักเรียนเกิดปมด้อย รวมทั้งการดูแลเอาใจใส่ ให้กำลังใจ และคอยแจ้งข่าวสารที่เป็นประโยชน์ด้านการเรียนต่อนักเรียน จะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน และมีพฤติกรรมการเรียนที่ดี

4.7.1 ความหมายของครอบครัว

คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ (2537 : 5) ได้ให้ความหมายว่า ครอบครัวเป็นหน่วยพื้นฐานของสังคม ครอบครัว ทำหน้าที่เป็นกรอบธรรมชาติที่ให้ความสนับสนุนด้านวัตถุและจิตใจ ที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตและสวัสดิภาพของสมาชิกในครอบครัว

สายสุรี จุติกุล (2537 : 13-24) ให้ความหมายของครอบครัว คือ กลุ่มบุคคลที่มาอยู่ร่วมกัน มีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กัน โดยการสมรส ทางสายโลหิต การรับเลี้ยงดู แต่ละคนจะมีบทบาทหน้าที่ที่พึงปฏิบัติต่อกันในฐานะเป็นสามีภรรยา พ่อแม่ ลูก พี่น้อง โดยให้ความรักความเอาใจใส่เอื้ออาทร มีความปรารถนาดีต่อกันทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานของสังคม ที่มีบทบาทสำคัญในการเลี้ยงทารกให้อยู่รอด หล่อหลอมความเป็นวัฒนธรรมหนึ่งๆ ตลอดจนสร้างค่านิยม เจตคติ อุปนิสัย และบุคลิกภาพ

เบอร์เกสส์ และ ลอค (Burgess and Locke 1953 , อ้างถึงในสุพัตรา สุภาพ 2535 : 65 - 66) ได้ให้คำจำกัดความของครอบครัวว่าจะต้องมีลักษณะสำคัญ 4 ประการ ดังต่อไปนี้

1. ครอบครัวประกอบด้วยบุคคลที่มาอยู่ร่วมกัน โดยการแต่งงานหรือมีความผูกพันทางสายโลหิต หรือการมีบุตรบุญธรรม การแต่งงานจะแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างสามี

กับภรรยา ส่วนความผูกพันทางสายโลหิต คือ ความผูกพันระหว่าง บิดามารดา และบุตร รวมทั้งบุตรบุญธรรมด้วย

2. สมาชิกของครอบครัวเหล่านี้อยู่รวมกันภายในครัวเรือนเดียวกัน หรือบางครั้งแยกไปอยู่ต่างหาก ในอดีตครอบครัวจะมีสมาชิก 3 – 5 ชั่วอายุคน แต่ในปัจจุบันนี้ครอบครัวจะมีขนาดเล็กลง อาจประกอบด้วยสามี ภรรยาและบุตรหนึ่งหรือสองสามคน หรือ ไม่มีเลย

3. ครอบครัวเป็นหน่วยของการติดต่อ โต้ตอบระหว่างบุคคล เช่น สามี ภรรยา บิดามารดา บุตร พี่ น้อง โดยสังคมแต่ละแห่งจะกำหนดบทบาทของแต่ละครอบครัวไว้ ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับประเพณีของแต่ละแห่ง โดยสมาชิกทุกคนในครอบครัวจะมีปฏิริยาตอบโต้กัน เอาใจใส่ซึ่งกันและกันรวมทั้งมีความผูกพันซึ่งกันและกัน

4. ครอบครัวต้องทำหน้าที่ถ่ายทอดและสืบต่อวัฒนธรรม โดยที่สมาชิกในครอบครัวจะถ่ายทอด และรับแบบของความประพฤติในการปฏิบัติต่อกัน เช่น ระหว่างสามีภรรยา และบุตร

สรุปได้ว่า ครอบครัว หมายถึง กลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปที่มีความผูกพันโดยการสมรส หรือโดยทางสายโลหิต หรือการรับเป็นบุตรบุญธรรม มีความผูกพันและสัมพันธ์กันในการพึ่งพิงอาศัยซึ่งกันและกัน ทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมอื่น โดยความผูกพันดังกล่าวต้องเป็นที่ยอมรับของสังคมได้ว่าถูกต้องทั้งทางสังคมและทางศีลธรรม

4.7.2 หน้าที่ของครอบครัว

คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ (2537: 90 - 91)สรุปภาระหน้าที่หลักของครอบครัว ดังต่อไปนี้

1. สร้างความผูกพันทางด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม และเศรษฐกิจระหว่างคู่สมรส
2. จัดสร้างกรอบสำหรับการให้กำเนิดบุตร และการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างคู่สมรส
3. การแลกเปลี่ยนสิ่งของและการบริการซึ่งกันและกัน
4. จัดหาสิ่งปกป้องทางกายภาพให้กับสมาชิกแต่ละคน
5. ให้การดูแลขั้นพื้นฐานแก่เด็กและในบางสังคมรวมถึงการดูแลผู้สูงอายุและผู้พิการในครอบครัวด้วย

6. การให้การเรียนรู้ทางสังคม และศึกษาแก่บุตร
7. การให้ชื่อและสถานภาพแก่สมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งแก่เด็ก
8. การให้การดูแลทางด้านอารมณ์ และจิตใจ โดยการให้ความรัก การจัดการด้านการพักผ่อนหย่อนใจของสมาชิกในครอบครัว

9. ให้กฎเกณฑ์ และกำหนดพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศแก่บุตรอย่างเหมาะสม ครอบครัวมีบทบาทและหน้าที่พึงปฏิบัติให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกในครอบครัวให้สามารถอยู่ใน

สังคมได้ด้วยดี บทบาทและหน้าที่ต่างๆ ของครอบครัวล้วนมีอิทธิพลต่อสังคมทั้งสิ้น เนื่องจากการกระทำหน้าที่ของสถาบันทางสังคมแต่ละสถาบันย่อมจะส่งผลกระทบต่อถึงหน่วยต่างๆที่อยู่ในระบบสังคมโดยรวม

ฮอร์ตตันและฮันท์ (Horton and Hunt 1965 , อ้างถึงใน ชีระพล คล้ายสิงห์ 2546 : 7 - 8) ได้อธิบายหน้าที่ของครอบครัวไว้ดังนี้

1. บำบัดความต้องการทางเพศ (The Sexual Regulation Function) การสมรสจะช่วยลดปัญหาทางเพศในเรื่องการข่มขืนกระทำชำเรา เนื่องจากการสมรสเป็นวิธีการหนึ่งที่สังคมเข้ามาควบคุมความสัมพันธ์ทางเพศเพื่อให้อยู่ในขอบเขตตามปทัสถานของสังคมนั้น

2. สร้างสรรค์สมาชิกใหม่ (The Reproduction) สังคมจะดำรงอยู่ได้ก็ต้องมีสมาชิกใหม่แทนที่สมาชิกเดิมที่ตายไป และสมาชิกใหม่นั้นก็จะต้องมีความสมดุลกับทรัพยากรของสังคม ถ้ามีสมาชิกมากเกินไปก็จะทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาที่อยู่อาศัย การว่างงาน ความยากจน และอาชญากรรม ฯลฯ หากมีสมาชิกใหม่น้อยเกินไปก็จะทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนกำลังคนในทางตรงกันข้ามถ้าปราศจากสมาชิกใหม่แล้วสังคมนั้น ๆ ก็จะค่อย ๆ สลายตัวไปในที่สุด

3. การอบรมสั่งสอนระเบียบของสังคม (The Socialization Function) ครอบครัวเป็นแหล่งอบรมเบื้องต้นที่มีอิทธิพลต่อเด็กมากที่สุด เพื่อให้เด็กรู้จักค่านิยม ปทัสถาน วัฒนธรรม และการพัฒนาบุคลิกภาพ ซึ่งช่วยทำให้เด็กสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมในสังคมได้ การอบรมสั่งสอนนั้นอาจกระทำได้ทั้งทางตรงและทางอ้อมตั้งแต่เด็กจนโต ในปัจจุบันนี้ การอบรมสั่งสอนระเบียบของสังคมบางสังคมตกเป็นหน้าที่ของสถานรับเลี้ยงเด็กและโรงเรียนเพราะต้องใช้แรงงานของมารดา เช่น กลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์และประเทศเสรีประชาธิปไตยบางประเทศก็เช่นเดียวกัน มารดาต้องออกไปทำงานนอกบ้านเพื่อช่วยเศรษฐกิจของครอบครัว

4. ให้ความรักและความอบอุ่น (The Effectual Function) สมาชิกในครอบครัวทุกคนได้รับความรักและความอบอุ่นใจ ด้วยความบริสุทธิ์ใจจากครอบครัวและเป็นแหล่งประกันว่าจะมีคนรักเราเสมอเป็นความรักในกลุ่มปฐมภูมิ (Primary Group) ถ้าสมาชิกคนใดได้รับความผิดหวังไม่ว่าทางใดครอบครัวจะเป็นแหล่งให้กำลังใจและปลุกปลอบเพื่อให้เกิดความอดทนฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ ไปได้

5. กำหนดสถานภาพ (The Status Function) เด็กที่เกิดมาจะได้รับสถานภาพทางสังคมประเภท Ascribed Status ทันที ไม่ต้องแสดงความสามารถใด ๆ เช่น เพศชาย เพศหญิง ถ้าเป็นคนไทยก็จะได้ชื่อสกุลตามบิดาไม่ว่าจะเป็นลูกคนรวยลูกคนจน ส่วนชายหญิงที่สมรสกันแล้วก็จะได้รับสถานภาพประเภท Achieved Status คือ เป็นสามี ภรรยา พ่อ แม่ เป็นต้น

6. ปกป้องคุ้มครอง (The Protective Function) พ่อแม่ส่วนใหญ่มีความรักลูกมากย่อม ปรารถนาปกป้องเลี้ยงดูลูกของตนเป็นอย่างดีไม่ว่าจะยากลำบากอย่างไรก็ตามครอบครัวจะทำหน้าที่ ปกป้องเลี้ยงดูตั้งแต่แรกเกิดจนเติบโตทั้ง ร่างกาย จิตใจ เศรษฐกิจและการศึกษา

7. ผลผลิตทางเศรษฐกิจ (The Economic Function) สำหรับสังคมดั้งเดิม (Primitive Societies) ครอบครัวเป็นหน่วยผลิตที่สำคัญยิ่งกล่าวคือ สมาชิกทุกคนจะรวมกลุ่มกันทำงานและ แบ่งผลผลิตซึ่งกันและกัน ส่วนในสังคมสมัยใหม่ (Modern Society) ครอบครัวก็ยังคงทำหน้าที่เป็น สถาบันทางเศรษฐกิจโดยพ่อแม่ทำงานหาเงินมาเลี้ยงสมาชิกทุกคนในครอบครัวเกี่ยวกับการ ดำรงชีวิตการศึกษาขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม เมื่อเด็กโตขึ้นก็สามารถออกไปทำงาน ช่วยเหลือครอบครัวต่อไป

พรหมทิพย์ ศิริวรรณบุษย์ (2540 : 21-25) ได้อธิบายถึงหน้าที่ของครอบครัว ไว้ดังนี้

1. หน้าที่ด้านเศรษฐกิจในสมัยโบราณคนในครอบครัวเดียวกันต้องช่วยกันทำมาหากิน ลูกต้องรับภารกิจของพ่อ แต่ยังไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าของจนกว่าพ่อจะตาย ครอบครัวเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภค ในปัจจุบันการผลิตต่าง ๆ ถูกตัวแทนนอกครอบครัวรับไปทำแทนทั้งสิ้น นอกจากนั้นยังมาจากต่างประเทศ อาหารที่เคยทำในบ้านก็มีตัวแทนทำนอกร้าน ในสังคมปัจจุบันสิ่งต่าง ๆ อาจหาซื้อได้ไม่ว่าอาหารหรือเสื้อผ้า นอกจากนั้นยังมีเครื่องมือเครื่องใช้ทุนแรง การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจทำให้แม่บ้านออกทำงานหาเงินนอกร้าน ขณะนี้ถ้าทำงานอย่างเดียวกันผู้หญิงก็ได้ค่าแรง เท่ากับผู้ชายอาชีพแทบทุกอย่างเปิดรับผู้หญิง ฉะนั้นจากสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจผู้หญิงหลายๆ คน จึงจำเป็นต้องทำงานนอกร้านเพื่อหารายได้มาสำหรับการดำรงชีวิตในครอบครัว

2. หน้าที่ในการให้การศึกษาในสมัยก่อนแม่สอนเรื่องการบ้านการเรือนให้ลูก สอนให้อ่าน เขียนหรือทำเลขง่าย ๆ แต่ทุกวันนี้เด็กใช้เวลาในโรงเรียน หรือในการเรียนมากกว่าอยู่บ้านกินข้าวกลางวัน ที่โรงเรียน ถึงบ้านในเวลาเย็น โรงเรียนเล็กก็มีกิจกรรมนอกหลักสูตร แม้แต่วันเสาร์ ทุกวันนี้แต่ละคนมุ่งจะเรียนให้ได้รับปริญญาสูงสุดเท่าที่จะเรียนได้ แม้แต่ผู้ใหญ่ก็เข้าชั้นเรียนได้ในตอนค่ำหรือในโรงเรียนเคลื่อนที่ แต่กระนั้นครอบครัวก็ยังเป็นตัวแทนวัฒนธรรมที่จะถ่ายทอด ขนบธรรมเนียมประเพณีความเชื่อ ค่านิยม งานอดิเรกและกิจกรรมที่จะเรียนได้ในบ้าน เด็กซึ่งจะเรียนจากที่อื่นไม่ได้ เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูจากครอบครัวที่ทำอะไร ๆ ร่วมกันจะต่างจากเด็กที่มาจากบ้านที่ต่างคนต่างอยู่ต่างทำ การปฏิบัติและดำเนินชีวิตในครอบครัวเป็นตัวแทนในการเรียนที่เข้มแข็งกว่าจะเรียนจากหนังสือที่โรงเรียน ถ้าครอบครัวไม่ยอมทำอะไรเลยก็จะสูญเสียหน้าที่ทางการศึกษา และเด็กที่ดีจะขาดความสนับสนุนที่ควรได้จากครอบครัว

3. หน้าที่ในการป้องกันสวัสดิภาพหน้าที่สำคัญอีกประการที่ไม่ควรละเลยของครอบครัว คือ ครอบครัวต้องปกป้องสวัสดิภาพของสมาชิกอาจอาศัยตำรวจหรือหน่วยงานอื่น ๆ เช่น สาธารณสุข ไม่เพียงแต่ช่วยปกป้องเด็กแต่ช่วยครอบครัวให้มีความรู้ที่ครอบคลุมปลอดภัยในการเลี้ยงบุตร

4. หน้าที่ในการสันตนาการ สันตนาการเป็นส่วนสำคัญของชีวิตครอบครัวในปัจจุบัน เช่น การเล่นกีฬา การใช้เวลาสันตนาการร่วมกันนั้นจะทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวดีขึ้น

5. หน้าที่ทางศาสนา การศาสนาในบ้านเรามีน้อยลงไปเรื่อย ๆ เพราะความไม่สะดวก คนหนุ่มสาวไม่สนใจการเข้าวัด ในชนบทเวลาถึงงานวัดก็เข้าไปเพื่อสนุกมากกว่าที่จะสนใจกับพิธีทางศาสนา ความเชื่อพื้นฐานต่าง ๆ เด็กก็มักจะได้จากครอบครัว ครอบครัวควรช่วยให้เขามีปรัชญาชีวิต ศีลธรรมที่เขาได้มาจากครอบครัวของเขาเอง การศึกษาพบว่าหนุ่มสาวเรียกตนเองว่าพุทธศาสนิกชนเพราะเกิดมาในครอบครัวที่นับถือศาสนาพุทธ แต่แท้จริงแล้วครอบครัวส่วนมากไม่สามารถให้คุณค่าทางศาสนาแก่เด็กได้อย่างแท้จริงและได้ผลสำเร็จ

6. หน้าที่ในการให้ความรักในวัยทารกเด็กจะได้รับการอุ้มชูกอดรัดในระหว่างให้นมมารดาจะทำให้เขาเกิดความไว้วางใจ เขาได้รับการเปลี่ยนผ้าที่เปียกและมีคนในครอบครัวมาเล่นด้วย เมื่ออายุได้ 3 เดือนเขาก็จะเริ่มจะเห็นความแตกต่างระหว่างบุคคลแต่ละคนรู้ว่าใครเป็นใครในครอบครัว การอุ้มชูแสดงความรักเด็กจะเกิดความรู้สึกอบอุ่นมั่นคงปลอดภัย ซึ่งจะช่วยให้เขาปรับตัวให้เข้ากับโลกภายนอกได้ การดูแลด้วยความรักความใกล้ชิดของแม่จะช่วยให้เด็กมีบุคลิกภาพที่มีสุขภาพสมบูรณ์ ความรักและการให้กำลังใจจากครอบครัวจะช่วยให้เขาเติบโตเป็นคนมีความสุขและมีความเชื่อมั่นในตนเอง เด็กจะได้ความรักที่ต่อเนื่องไม่ขาดหายนั้นต้องมาจากครอบครัว สาเหตุหนึ่งของการที่เด็กที่ซุกซนมีปัญหาเพราะเขาถูกละเลย เขาจึงอยากได้รับความเอาใจใส่ ความโกรธอิจฉาริษยาเป็นโทษแก่เด็กที่ไม่รู้สึกอบอุ่นหรือไม่เป็นที่ต้องการของครอบครัว ถ้าเด็กไม่แน่ใจในความรู้สึกของพ่อแม่ เขาจะเป็นคนที่อาจหลบหนีคนเดียว ซื่อายหรือก่อความยุ่งยาก คนที่ไม่ได้รับความรักจากครอบครัวก็จะไม่สามารถรักผู้อื่นได้

เมื่อการทำหน้าที่อื่น ๆ ลดลง การทำหน้าที่ให้ความรักมีความสำคัญยิ่งขึ้น ๆ ความรักใคร่ใกล้ชิดในครอบครัวช่วยคุ้มกันในโลกแห่งการแข่งขันชิงชัยในปัจจุบัน บิดา-มารดา ตระหนักถึงความสำคัญของความรักของพ่อแม่ต่อเด็กเพราะเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้พัฒนาการเด็กก้าวหน้าขึ้น

7. หน้าที่ทางชีววิทยาของครอบครัวครอบครัวมีหน้าที่ที่ทำให้เกิดบุตร เมื่อมนุษย์สามารถสืบพันธุ์อยู่ต่อไปได้ เด็กที่เกิดไม่ถูกกฎหมายในครอบครัวที่ไม่ต้องการมักจะเป็นปัญหาและภาระของสังคม ซึ่งมีอยู่มากในสังคมไทย ดังนั้นทุกชีวิตที่เกิดต้องมีสิทธิที่จะได้รับความรักและความเอาใจใส่ การที่พลเมืองไทยเพิ่มปีละ 1 เปอร์เซ็นต์ เป็นภาระหนักของครอบครัวและสังคมจึง

จำเป็นที่ครอบครัวจะต้องวางแผนว่าจะมีความสามารถที่จะรับผิดชอบทางเศรษฐกิจได้ดี มีเวลา มีความรัก ความเอาใจใส่ในการเลี้ยงดูบุตรให้เจริญเติบโตเต็มที่

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าครอบครัวนับว่าเป็นแหล่งให้การเรียนรู้กับสมาชิกในครอบครัว หรือที่เรียกว่าขบวนการเรียนรู้ทางสังคม ซึ่งเป็นแหล่งแรกของเด็กในการที่จะรับความรู้ เด็บโต ขึ้นมาเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เกี่ยวกับบทบาทต่าง ๆ ที่ต้องแสดงในเมื่อโตขึ้นเพื่อจะได้เติบโต ขึ้นมาเป็นสมาชิกที่สังคมนั้นๆ ยอมรับก็คือครอบครัว ปรมาจารย์ของคณเหล่านี้ได้แก่ บิดา มารดา ผู้ปกครอง ปู่ย่าตายาย ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการที่จะประพฤติปฏิบัติตามให้เป็นที่ยอมรับของ สังคมเป็นส่วนหนึ่งของสังคม รู้จักระเบียบวินัย การปรับตัวให้เข้าอยู่ในสังคมนั้น ๆ ได้โดยไม่ เอะเจิน ในปัจจุบันเนื่องจากสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมรัดตัว บิดา-มารดาไม่มีโอกาสได้เลี้ยง ดูลูกหลานเองจำต้องมอบภาระการเลี้ยงดูให้กับ ปู่ย่าตายาย คนเลี้ยง คนใช้ สถานรับเลี้ยงเด็ก จึงทำ ให้เด็กไม่ได้รับรู้ขบวนการเรียนทางสังคมอย่างเต็มที่ จะเห็นได้ว่าเด็กเหล่านี้เมื่อเติบโตขึ้นมาจึงมี ปัญหาด้านการปฏิบัติตนการปรับตนทำให้เกิดปัญหาขึ้น

สรุปได้ว่า การสนับสนุนของครอบครัวมีความสำคัญอย่างยิ่ง ครอบครัวเป็นสถาบัน ที่มีผลเกี่ยวพันต่อมนุษย์มากที่สุดทั้งในด้านการถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ มีอิทธิพลต่ออารมณ์และ จิตใจที่มนุษย์แสดงออกเป็นพฤติกรรม นอกจากนี้ครอบครัวยังรับผิดชอบโดยตรงต่อสมาชิกแต่ละคน รวมถึงการสนับสนุนเรื่องพฤติกรรมกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน ซึ่งได้แก่ การที่นักเรียน ได้รับการส่งเสริม หรือสนับสนุนเพื่อให้มีพฤติกรรมกรรมการเรียนที่ดีจากผู้ปกครอง ได้แก่ การ สนับสนุนด้านอารมณ์ การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียนและการสนับสนุนด้านข้อมูล ข่าวสาร เพื่อให้ นักเรียนมีพฤติกรรมกรรมการเรียนที่ดีตามมา

4.8 การสนับสนุนของเพื่อน

ประนอมศรี ตูลยานนท์ (2533 : 432-66) กล่าวว่า เพื่อนมีอิทธิพลต่อเด็กวัยรุ่นมาก ในครอบครัวเด็กมีบิดามารดา ญาติ พี่น้อง เมื่อเล็ก ๆ จะชอบเล่นหัวกับญาติพี่น้องในครอบครัว เดียวกัน ในครอบครัวมีแบบฉบับความประพฤติในแนวใดเด็กก็จะประพฤติตามอย่างคล้ายคลึงกัน เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นจะชอบคบเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกันที่ห่างไกลออกไป เมื่อใกล้ชิดกับสิ่งใดอยู่เสมอ การเอาอย่างหรือการติดนิสัยในสิ่งที่ใกล้ชิดก็จะเกิดขึ้น โดยไม่รู้ตัว เด็กวัยรุ่นจึงชอบเอาอย่างเพื่อน มากขึ้นทุกที เพราะเขาต้องการให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อนเมื่อเด็กวัยรุ่นคบเพื่อนชนิดใดเขาจะชอบ เลียนแบบกัน ทาง การแต่งตัว การพูด การคิด กิริยาท่าทางมารยาท ตลอดจนแนวความประพฤติ อิทธิพลของเพื่อนมีมาก ทั้งนี้เพราะเด็กวัยรุ่นต้องการให้เพื่อนยอมรับตนให้อยู่ในพวกในหมู่ เดียวกันและเป็นที่รักชอบพอของเพื่อน ปราศจากเพื่อนเขาจะประสบความสำเร็จทางด้าน

อารมณ์มาก จะเห็นได้ว่าความเจริญทางอารมณ์และสังคมแยกกันไม่ออกถ้าสังคมดี อารมณ์และจิตใจก็จะดีตามกัน ชีวิตสังคมเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็กวัยรุ่น ฉะนั้น บางครั้งบางครั้ง เด็กวัยรุ่นอาจไม่เป็นตัวของตัวเอง เด็กวัยรุ่นบางคนกลัวความไม่มีเพื่อน ถึงกับไม่เป็นตัวของตัวเองทำตามเพื่อนไปหมดทุกอย่างลักษณะเช่นนี้นับว่าอยู่ในจิตอันตราย บิดามารดา ครูอาจารย์ ควรเข้าช่วยเหลือแนะนำ ให้เด็กรู้จักเคารพตัวเองและเป็นตัวของตัวเองเสียบ้าง มิฉะนั้น เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในวันหน้าจะกลายเป็นผู้ใหญ่ที่อ่อนแอถูกชักจูงได้ง่าย ซึ่งจะเป็นภัยแก่ตนเองและแก่สังคมอย่างยิ่ง

รวีวรรณ ชุมชัย (2536 : 90) กล่าวว่า นักเรียนวัยรุ่นจะเรียนรู้ ปรัชญาหรือและเชื่อถือเพื่อนมากกว่าผู้ใหญ่และญาติพี่น้อง เมื่อสังคมกลุ่มเพื่อนดี นักเรียนก็จะได้รับอิทธิพลจากเพื่อนไปด้วย หากพฤติกรรมด้านสังคมกลุ่มเพื่อนไม่ดีก็จะส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกาย จิตใจ และการเรียนรู้ของนักเรียน

สมพร พรหมจรรย์ (2540 : 9) กล่าวว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนและเพื่อนปฏิบัติต่อกันด้านการเรียน ทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกันด้านการเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางการเรียน ความห่วงใยใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกันและกัน การกระทำกิจกรรมต่างๆร่วมกันในกลุ่มเพื่อนเพื่อให้เกิดความสำเร็จด้านการเรียน

สรุปได้ว่า การสนับสนุนจากเพื่อนมีอิทธิพลต่อนักเรียน เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียน เนื่องจากวัยรุ่นมักยึดเพื่อนเป็นแนวทางในการแสดงพฤติกรรมต่างๆ โดยเฉพาะเรื่องเรียน ถ้าเพื่อนสนับสนุนเรื่องเรียนไปในทางที่ดี ก็จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีพฤติกรรมเรียนที่ดีไปด้วย

4.8.1 อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

พนม ลีมาเรีย (2529 : 38 – 39) กล่าวถึง อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อสมาชิกไว้หลายประการด้วยกัน คือ

1. กลุ่มที่มีอิทธิพลต่อการศึกษา หรือการเรียนรู้สามารถกำหนด วัตถุประสงค์ในการเรียนและวิชาได้ในบางโอกาส วิธีการที่สมาชิกแก้ปัญหา การจดจำบทเรียน การประพฤติปฏิบัติ การสร้างนิสัย เจตคติ การดำเนินชีวิต การทำงาน ความทะเยอทะยาน ตลอดจนความพยายามที่จะให้บรรลุเป้าหมายของบุคคล ล้วนอยู่ภายใต้อิทธิพลของกลุ่มทั้งสิ้น
2. กลุ่มเป็นเครื่องสนับสนุน และช่วยให้สมาชิกสามารถแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิดอากัปกริยาต่างๆทั้งในทางที่ดีและไม่ดี เช่น นายชุมพรถ้าอยู่ตามลำพังอาจไม่กล้าวิจารณ์อะไร

แต่พอเข้ากลุ่มเขาจะมีกำลังใจดีขึ้นมีสติในการที่จะแสดงออก จะเห็นได้ว่ากลุ่มช่วยให้สมาชิกเกิดกำลังใจและสนับสนุนให้แสดงออกทั้งในทางที่ดีและไม่ดี ก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง

3. กลุ่มช่วยตอบสนองความต้องการของสมาชิก นั่นคือ การที่สมาชิกร่วมกันเป็นกลุ่มนั้นแต่ละคนยังมีความต้องการอยู่ภายใต้จิตใจของตน ซึ่งบุคคลอื่นอาจจะทราบหรือไม่ทราบก็ได้ และโดยธรรมชาติของมนุษย์นั้นย่อมอยู่คนเดียวไม่ได้ เพราะจะเกิดความเบื่อหน่ายบุคคลทุกคนย่อมต้องมีพรรคพวกเพื่อนฝูง ต้องการความรัก ความยอมรับจากกลุ่ม จึงเป็นเหตุให้คนเข้ามาร่วมกลุ่มกับคนอื่นๆมากขึ้น เพราะหวังว่ากลุ่มจะช่วยสนองความต้องการของตนได้ และกลุ่มส่วนใหญ่ก็สามารถบำบัดความต้องการของสมาชิกได้

4. กลุ่มช่วยให้สมาชิกมองเห็นภาพของตนเอง (Perception of Self) ชัดเจนขึ้น คือ ช่วยให้สมาชิกทราบว่าตนเป็นอย่างไร ความสวยงาม ความมั่นใจ ความภาคภูมิใจสิ่งเหล่านี้สมาชิกไม่สามารถรู้เห็นได้ด้วยตนเองอย่างชัดเจน ขึ้นอยู่กับบุคคลอื่นๆ หรือกลุ่มที่จะส่องหรือสะท้อนให้เห็นภาพของสมาชิกแต่ละคนว่าเป็นอย่างไร

5. กลุ่มมีอิทธิพลเหนือผลงานและการทำงานของสมาชิก จะเห็นได้จากการทำงานของบุคคลแต่ละคน การที่บุคคลจะทำงานได้ดีมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับเพื่อนในกลุ่ม ถ้าสมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ก็จะทำให้สมาชิกส่วนน้อยมีความกระตือรือร้นตามไปด้วย

6. กลุ่มมีอิทธิพลในการช่วยตัดสินใจ ในกรณีที่มีปัญหาหรือมีสิ่งที่จะต้องเลือกต้องตัดสินใจ อาจใช้มติในกลุ่มเป็นเครื่องตัดสินใจก็ได้ คือ การเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนได้ออกความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการที่จะแก้ปัญหานั้นๆ ซึ่งจะทำให้ง่ายต่อการตัดสินใจ และยังก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันในหมู่สมาชิกอีกด้วย

7. กลุ่มมีอิทธิพลเหนือความกลัว ความวิตกกังวล ความท้อแท้ ความท้อแท้ของสมาชิก เช่น คนที่มีความกลัวเมื่อเข้าไปอยู่ในกลุ่มเพื่อนๆ

ณรงค์ เส็งประชา (2538 : 166) กล่าวไว้ว่า กลุ่มเพื่อนจะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่อาจไม่ได้รับจากครอบครัว หรือผู้ใหญ่ เช่น เพศศึกษา ความเสมอภาค ความเป็นผู้นำในกลุ่มเพื่อน เด็กจะเป็นตัวของตนเองมากขึ้น เด็กจะเลือกคบเพื่อนที่ถูกต้อง และอาจนำพฤติกรรมต่าง ๆ ของเพื่อนมาใช้เป็นแนวปฏิบัติของตนกลุ่มเพื่อนจะช่วยให้สมาชิกได้เรียนรู้สิ่งต่างๆดังต่อไปนี้

1. ยึดมั่นในประเพณีน้อยลง สร้างค่านิยมและความรู้ใหม่ๆเพิ่มมากขึ้น
2. สอนให้รู้จักแบบแผนของการอยู่ร่วมกันสังคมมากขึ้น เช่น การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์
3. สอนให้มีประสบการณ์เกี่ยวกับความเสมอภาคเท่าเทียมกัน

4. ส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็ก เช่น ความเป็นตัวของตัวเอง แบบของ อารมณ์ เอกลักษณะเฉพาะของตนเอง ความคิดเห็นของตนเอง เป็นต้น

5. สอนให้มีประสบการณ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์กันเป็นส่วนตัวมากกว่าการใช้อำนาจ ปรานี พรณวิเชียร (2544 : 76 – 78) ได้กล่าวว่า การที่จะทำให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตนกับเพื่อนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันควรปฏิบัติดังนี้

1. แสดงกิริยายิ้มแย้มแจ่มใส เพราะรอยยิ้มเป็นการแสดงออกซึ่งความรัก ที่มีความหมายมากที่สุด แต่ลงทุนน้อยที่สุด

2. แสดงความสนใจกับบุคคลอื่น เช่น การทักทาย การไต่ถามทุกข์สุข

3. ตั้งใจฟังบุคคลอื่นพูด หากท่านกำลังทำงาน เมื่อมีบุคคลอื่นมาสนทนาด้วยก็ควรจะเก็บงานที่ท่านเอาไว้ชั่วคราวก่อน อย่าทำงานไปด้วยสนทนาไปด้วย เพราะเป็นกิริยาที่ไม่เหมาะสม อันแสดงถึงการไม่ให้ความสนใจบุคคลนั้น

4. แสดงกิริยารับฟังข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะของบุคคลอื่น

5. ทำตนให้เป็นคนมองโลกในแง่ดี อย่าจ้องจับผิดบุคคลอื่น จะทำให้เกิดความหวาดระแวง ซึ่งกันและกัน หากบุคคลอื่นทำอะไรให้มองในแง่ดีไว้ก่อน อย่าคอยจ้องแต่จะนิทา

6. แสดงความเกรงใจต่อบุคคลอื่น เนื่องจากความสนิทสนมเกินไป อาจทำให้ไม่เกิดความเกรงใจกัน

7. รู้จักระงับอารมณ์ ในการคบหาสมาคมกับบุคคลอื่น ๆ นั้น อาจมีสิ่งทำให้เกิดไม่พอใจขึ้นได้ ดังนั้น หากเราเกิดอารมณ์ก็ควรระงับอารมณ์เอาไว้บ้าง เพราะการเป็นคนเจ้าอารมณ์ ไม่ได้ก่อให้เกิดอะไรดีขึ้นมาเลย นอกจากจะทำลายความสัมพันธ์ที่เคยมีมาก่อน

8. วางตัวอยู่ในฐานะที่เหมาะสม ไม่แสดงกิริยาอาการโอ้อวด ยกตนข่มท่านไม่ว่าบุคคลใดก็ตาม ไม่มีใครชื่นชมคนที่ข่มให้เขาต่ำลง

9. รู้จักปฏิเสธคำขอร้องที่ไม่มีเหตุผลของผู้อื่น ด้วยการแสดงใบหน้าทีปกติน้ำเสียงเรียบดังชัดเจน มองสบสายตาเพื่อน เพื่อแสดงให้เห็นความจริงใจที่ต้องการให้เพื่อนทราบความรู้สึกที่แท้จริง

10. จดจำข้อมูลเล็กๆ น้อย ๆ ของเพื่อนไว้ แสดงความเอาใจใส่ ความสนใจเพื่อแสดงความยินดีในวาระสำคัญ แสดงความห่วงใยเมื่อเพื่อนมีความทุกข์

เจียรนัย ทรงชัยกุล (2532 : 177 - 240) ได้รวบรวมการวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อนักเรียนวัยรุ่น ใน 3 ด้าน คือ ด้านการเรียน ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการครองตนในสังคม สรุปได้ว่า ในด้านการเรียน นักเรียนวัยรุ่นที่คบเพื่อนที่มีลักษณะเรียกกันว่า “พวกคองแก่เรียน” คือมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน เห็นคุณค่าความสำคัญของการเรียน กลุ่มเพื่อนก็ชักนำให้สนใจ

ติดตามวิชาความรู้ที่ครูอบรมสั่งสอน เอาใจใส่ต่อการชวนช่วยหาความรู้เพิ่มเติม ดังนั้น สมาชิกในกลุ่มเพื่อนคงแก่เรียนจึงมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จด้านการเรียน ส่วนนักเรียนที่คบเพื่อนที่มีลักษณะเรียกกันว่า “พวกแก๊งกิจกรรม” คือ เห็นแก่ความสำคัญของความสนุกสนานและความบันเทิงใจมากกว่าความสำคัญของการเรียน กลุ่มเพื่อนก็ชักนำกันให้หลบเลี่ยงการศึกษาเล่าเรียนเพื่อแสวงหาความสนุกสนานเพลิดเพลิน ดังนั้น สมาชิกในกลุ่มนี้จึงมักไม่ประสบผลสำเร็จในด้านการเรียนนัก ด้านการเตรียมตัวประกอบอาชีพ พบว่า วัยรุ่นที่คบเพื่อนที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมระดับกลาง มีความต้องการประกอบอาชีพที่ต้องใช้ทักษะและความสามารถในระดับสูงมากกว่าวัยรุ่นที่คบเพื่อนซึ่งประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำ นอกจากนี้ กลุ่มเพื่อนยังมีอิทธิพลสำคัญต่อเจตคติและค่านิยมต่ออาชีพและประสบการณ์ทางอาชีพของนักเรียนวัยรุ่นอีกด้วย ด้านการครองตนของนักเรียนวัยรุ่น พบว่า นักเรียนที่คบเพื่อนที่ดี สมาชิกในกลุ่มก็ชักนำให้ได้มีประสบการณ์ในทางสร้างสรรค์และพัฒนา หากนักเรียนคบเพื่อนไม่ดี และไม่พร้อมเป็นตัวของตัวเอง ย่อมมีแนวโน้มสูงที่จะพบความล้มเหลวในการครองตนในสังคม

สรุปได้ว่า การสนับสนุนของเพื่อน เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและมีอิทธิพลในกลุ่มวัยรุ่น กลุ่มเพื่อนเป็นแหล่งสนับสนุนทางสังคมที่สำคัญแหล่งหนึ่ง เนื่องจากวัยรุ่นมักยึดเพื่อนเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ชอบมองดูเพื่อนในวัยเดียวกัน ชอบหาพวกเพื่อเลียนแบบอย่างเดียวกัน การเลียนแบบเพื่อนจะมีอิทธิพลต่อการกระทำพฤติกรรมของวัยรุ่น การสนับสนุนของเพื่อน จึงเป็นการที่นักเรียนได้รับการส่งเสริม หรือสนับสนุนเพื่อให้มีพฤติกรรม การเรียนที่ดีจากเพื่อน ได้แก่ การสนับสนุนด้านอารมณ์ การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียน และการสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร

4.9 บรรยากาศทางการเรียน

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษาต่อ หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาได้เร่งขยายและกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ครอบคลุมและทั่วถึงเยาวชนที่ด้อยโอกาสทั้งในเมืองและชนบท รวมทั้งได้เร่งปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานการศึกษาทั่วประเทศ การจัดบรรยากาศทางการเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจึงมีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน เพราะการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ จะทำให้นักเรียนได้เรียนอย่างมีความสุข โรงเรียนที่มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีจะทำให้บุคลากรในโรงเรียนเกิดความรู้สึกรักพอใจ ภูมิใจ อบอุ่น สบายใจ รู้สึกในความเป็นเจ้าของ เรียนและทำงานร่วมกันและมีความสุข

โรงเรียนนับว่าเป็นสังคมย่อย ๆ สังคมหนึ่ง เด็กนักเรียนจะต้องใช้ชีวิตอยู่ในช่วงแรกของชีวิต หากคิดเฉพาะวันที่มาโรงเรียนใน 1 ปี อย่างน้อยก็ไม่ต่ำกว่า 200 วัน แต่ละวันก็เกือบถึง 8 ชั่วโมง ทำให้โรงเรียนเปรียบเสมือนบ้านแห่งที่สองของนักเรียนและเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่า โรงเรียนเป็นสถานที่อบรมบ่มนิสัยนักเรียน ให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของสังคมและประเทศชาติ (จำเลียง วุฒิจันทร์ 2516 : 139-144) ดังนั้น บรรยากาศทางการเรียนจึงเป็นเรื่องที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

สุพิชญา ธีระกุล และคณะ (2524 : 182 - 187) ได้เสนอแนวทางการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนไว้หลายประการ สรุปได้ดังนี้

1. สภาพทางโรงเรียนและห้องเรียน โรงเรียนจัดอาคารสถานที่ถูกหลักวิชา เช่น การวางแผนแนวอาคารถูกทิศทาง ได้รับแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้ดี ไม่ร้อนอบอ้าวจนเกินไป ไม่มีเสียงดังรบกวน ภายในตกแต่งด้วยสิ่งสวยงาม เป็นระเบียบ เพื่อช่วยให้บรรยากาศร่มรื่นน่าเรียน สภาพห้องเรียนควรยืดหยุ่นได้ตลอดเวลา บริเวณควรสะอาดสวยงาม โต๊ะเก้าอี้มีเพียงพอกับจำนวนนักเรียนและขนาดต้องเหมาะสมกับผู้เรียน เพราะสิ่งเหล่านี้มีความจำเป็นที่จะส่งเสริมการเรียนการสอนให้ได้ผลดี

2. หลักสูตร คือ แนวทางที่โรงเรียนจัดประสบการณ์ให้แก่เด็ก เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ หลักสูตรที่ดีจะต้องจัดให้ตรงกับความมุ่งหมายของการศึกษา และตรงกับความต้องการของเด็กแต่ละวัย

3. แบบเรียน และบทเรียนเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้และถือว่าเป็นอุปกรณ์การศึกษาที่โรงเรียนจะขาดเสียมิได้อีกสิ่งหนึ่งที่ครูสามารถจัดให้นักเรียนก็คือการจัดบทเรียนซึ่งครูควรพิจารณาเลือกสรรแต่เฉพาะที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ซึ่งเหมาะสมกับวัย ความรู้ ความสนใจ ความต้องการของเด็กและท้องถิ่น

4. อุปกรณ์การศึกษา เป็นเครื่องช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและง่ายขึ้น การใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนให้ได้ผลดีนั้น ขึ้นอยู่กับทักษะและความสนใจของครูว่าจะใช้อุปกรณ์นั้นๆ ได้เหมาะสมกับเนื้อหา เวลา และใช้ได้ถูกต้องเพียงใด

5. กิจกรรมต่างๆ ในการเรียนการสอน คือ พฤติกรรมที่แสดงออกแล้วทำให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจะดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ทำนั้นตรงกับจุดมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่ กิจกรรมที่ดีควรเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนกระทำแล้วเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองซึ่งมีกิจกรรมมากมายหลายอย่าง ที่ครูสามารถจัดให้เด็กได้ เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับการพูด การเขียน กิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงออกและกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้าง และการประดิษฐ์ เป็นต้น

6. เวลาโอกาส การเรียนจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับเวลาเช่นเดียวกับครู ต้องจัดสรรเวลาให้เหมาะสมกับวิชาหรือเนื้อหาที่จะสอน เวลาควรมีการยืดหยุ่นไปตามเนื้อหาหรือวิชาไม่ควรมิกกฎเกณฑ์ตายตัว

7. สถานที่ที่ใช้ในการเรียนนั้น อาจไม่ได้หมายถึง ห้องเรียนเพียงอย่างเดียว บางครั้งอาจเป็นสนามโรงเรียนหรือสถานที่ไปทัศนศึกษาด้วย สถานที่จึงมีส่วนช่วยสร้างความรู้สึกและบรรยากาศของการศึกษาเล่าเรียน การเปลี่ยนแปลงบรรยากาศในการเรียนช่วยให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่าย ช่วยสังคมของเด็กให้ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม สถานที่ที่จะใช้เรียนต้องไม่มีเสียงรบกวนจนไม่สามารถใช้สมาธิได้และจะต้องไม่วิเวกวังเวงจนรู้สึกกลับน่ากลัว ไม่เสียงภัยหรือใกล้สิ่งที่เป็นอันตรายหรือสกปรก และสถานที่นั้นจะต้องเป็นประโยชน์ต่อการสอนโดยตรง

8. ผู้เรียน การเรียนการสอนจะเกิดขึ้นได้เป็นผลดีก็ต่อเมื่อ ผู้เรียนมีความพร้อมมีความสนใจศึกษาหาความรู้และรับรู้ครูก็ควรจะต้องให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมที่จะเรียน หรือเมื่อผู้เรียนเกิดความพร้อมที่จะเรียนก็ควรให้โอกาสแก่ผู้เรียนทันที ครูผู้สอนจะต้องหมั่นสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน หากแสดงความรู้สึกว่ามีความวิตกกังวล มีความคับข้องใจครูจะต้องช่วยลดความรู้สึกนั้นๆเสียก่อน และพยายามสร้างบรรยากาศที่จะให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่

9. ผู้สอนและวิธีสอน ครูถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดประการหนึ่ง ที่จะช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลดี นักการศึกษาต่างประเทศและการวิจัยการศึกษาได้ระบุไว้แน่ชัดว่ายังไม่มีอุปกรณ์การสอนใดๆในโลกนี้ที่จะใช้แทนครูที่มีความสามารถทางการสอนได้

พรธณี (ชูทัย) เจนจิต (2545 : 190) ได้สรุปเกี่ยวกับองค์ประกอบที่ช่วยพัฒนานักเรียนคือ การคำนึงถึงการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ซึ่งควรมีลักษณะต่างๆ ดังนี้

1. บรรยากาศที่ท้าทาย (Challenge) โดยครูผู้สอนกระตุ้นให้กำลังใจให้เด็กเชื่อกำลังความสามารถของตนที่จะทำงานนั้นๆแม้ว่าจะเป็นงานที่ค่อนข้างยาก

2. บรรยากาศที่อิสระ (Freedom) เป็นบรรยากาศที่เด็กมีโอกาสที่จะเลือกในสิ่งที่มีความหมายและคุณค่า ซึ่งรวมถึงโอกาสที่จะทำผิดพลาดด้วย บรรยากาศนี้จะก่อให้เกิดการเรียนรู้จะทำให้เด็กเกิดความมั่นใจในตนเองที่จะศึกษาค้นคว้า ไม่เกิดความตึงเครียด

3. บรรยากาศซึ่งมีการยอมรับนับถือ (Respect) การที่ครูเห็นคุณค่าในตัวเด็กเป็นสิ่งที่สำคัญในการพัฒนามโนคติเกี่ยวกับตนเอง จะมีผลต่อการทำกิจกรรมต่างๆของเด็กและยังทำให้เด็กรู้สึกว่าคุณค่า และยอมรับนับถือในตนเองด้วย

4. บรรยากาศที่มีความอบอุ่น (Warmth) การที่ครูมีความเข้าใจเป็นมิตร ยอมรับตลอดจนให้ความช่วยเหลือ จะทำให้เด็กเกิดความอบอุ่นสบายใจ อยากเข้าไปติดต่อด้วย

5. บรรยากาศแห่งการควบคุม (Control) เป็นความจำเป็นที่ครูจะต้องฝึกให้เด็กมีวินัย แต่ไม่ได้อยู่ภายใต้การควบคุมลงโทษ แต่ครูต้องมีความสุภาพ มีความหนักแน่น และไม่ให้สิทธิพิเศษกับเด็กบางคน

6. บรรยากาศแห่งความสำเร็จ (Success) เป็นสิ่งที่ครูควรจะทำให้เกิดขึ้นในชั้นเรียน คนเราจะเรียนรู้ว่าตนเองมีความสามารถนั้นมีไ้จากความสำเร็จ แต่จากความสำเร็จ

แอนเดอร์สัน (Anderson 1970 , อ้างถึงใน กิ่งกาญจน์ ปานทอง 2545 : 52 - 53) ได้ระบุถึงลักษณะบรรยากาศที่มีอิทธิพลและส่งเสริมต่อความรู้ ความรู้สึกละและพฤติกรรมกรเรียนของผู้เรียน ไว้ดังนี้

1. ความเป็นกันเอง ความรู้สึกใกล้ชิดสนิทสนม ความคุ้นเคยของสมาชิกในกลุ่มผู้เรียน
2. การแบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมการเรียนต่างๆตามจุดประสงค์ของกลุ่มผู้เรียน
3. การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ กิจกรรมการเรียนที่มีรูปแบบที่สามารถปฏิบัติได้และให้ประโยชน์
4. การดำเนินกิจกรรมการเรียนเป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอน ไม่ล่าช้า และมีความสอดคล้องเหมาะสม
5. การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เครื่องมือวัสดุที่พร้อมจะใช้ได้อย่างตลอดเวลา
6. การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน และมีความพยายามที่จะลดความขัดแย้งระหว่างกัน
7. ผู้สอนและผู้เรียนทราบจุดประสงค์และความคาดหวังในการเรียนอย่างชัดเจน
8. สร้างความเป็นธรรมชาติไม่เลือกที่รักมักที่ชังของครู ซึ่งยังผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมชาติขึ้น
9. ผู้เรียนได้มีโอกาสทำกิจกรรมที่ทำทายความสามารถอยู่เสมอ
10. สร้างความตื่นตัวและขจัดความเฉื่อยชา อันเป็นสาเหตุของความเบื่อหน่ายต่อการเรียนการสอน
11. การตัดสินใจทำกิจกรรมต่างๆมาจากผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่
12. ไม่ส่งเสริมการแบ่งพรรคแบ่งพวก ในหมู่นิสิต นักศึกษา
13. ผู้เรียนมีความพึงพอใจกับกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน

โรมินี (Romine 1970 , อ้างถึงใน กิ่งกาญจน์ ปานทอง 2545 : 52-53) ได้ศึกษาบรรยากาศเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ดีขึ้น พบว่าลักษณะสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ มีดังนี้

1. ด้านบุคลิกภาพของผู้สอน เช่น ผู้สอนเป็นคนกระฉับกระเฉง มีอารมณ์ขันสนใจในวิชาที่สอน ให้ความจริงใจ และเป็นกันเองกับผู้เรียน
2. ด้านการเตรียมการสอน มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ชี้แจงให้ผู้เรียนเข้าใจวัตถุประสงค์ในวิชาที่เรียน รวมทั้งแนะนำหนังสืออ้างอิงต่างๆ
3. ด้านผลการสอนที่ผู้เรียนได้รับ เช่น ผู้สอน ผู้เรียนได้รับประโยชน์สมความตั้งใจ จากวิชาที่ผู้เรียนเลือกผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียน มิใช่เป็นผู้ฟังอย่างเดียว
4. ด้านการสอนเนื้อหา เช่น พูดอธิบายชัดเจน ใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด สามารถใช้วิธีสอนต่างๆที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหา
5. ด้านการประเมินผล การนำข้อมูลย้อนกลับ และการเสริมแรงทางการเรียน เช่น มีการทำรายงาน หรือ สอบ เมื่อตรวจงานเสร็จแล้ว ผู้สอนต้องรีบแจ้งผลให้ผู้เรียนทราบทันที
6. ผู้สอนยอมรับฟังความคิดเห็นตลอดจนผลงานของผู้เรียนอย่างมีเหตุผล บุคลิกภาพของอาจารย์นั้นมีความสำคัญต่อนักศึกษา

สุปรีชา หิรัญโต (2524 : 183) ได้กล่าวถึงหลักการจัดบรรยากาศภายในห้องเรียนที่ดีไว้ดังนี้

- 1.ควรมีแสงสว่างในห้องเรียนในระดับที่มองเห็นได้ คือ มองเห็นได้เร็ว สบายตา และชัดเจน
- 2.ควรไกลจากแหล่งกำเนิดเสียงรบกวนจากบริเวณรอบๆ หรือภายนอกห้องเรียน เพราะเสียงรบกวนจะทำให้รู้สึกรำคาญ เครียด กระวนกระวาย และเหน็ดเหนื่อย นอกจากนี้เสียงรบกวนยังเป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจระหว่างครูกับนักเรียน ฉะนั้นควรมีการควบคุมเสียงรบกวน เลือที่ตั้งโรงเรียนให้ไกลจากเขตจราจรหนาแน่น ทางรถไฟ เป็นต้น

ลัดดา สุขปรีดี (2533 : 62 - 63) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. เพื่อขยายแหล่งการใช้ทรัพยากรในการเรียนรู้ให้กว้างขวางขึ้น การใช้เทคโนโลยีทางการเรียนการสอน ต้องการให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนจากแหล่งความรู้ที่กว้างขวาง ไม่จำเป็นต้องจำกัดอยู่แต่เพียงครู ตำราเรียนแต่ยังคงครอบคลุมถึงคน เครื่องมือวัสดุต่างๆตลอดจนอาคาร สถานที่ กิจกรรม และเวลาที่ใช้ไปเพื่อการเรียนการสอน

2. เน้นการเรียนรู้แบบ เอกัตบุคคล โดยคำนึงถึงความสามารถความแตกต่างระหว่างบุคคล

วาสนา ชาวหา (2533 : 15) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ช่วยให้คุณภาพการเรียนรู้ดีขึ้น เพราะมีความคิดรวบยอดเดียวกัน เกิดความหมายชัดเจนแก่ผู้เรียน

2. ช่วยให้เรียนรู้ได้มากในเวลาจำกัด มีประสบการณ์กว้างขวางขึ้น

3. ช่วยเพิ่มความสนใจในกิจกรรมการเรียน เป็นศูนย์กลางความสนใจ ทำให้นักศึกษามีความอยากรู้ อยากเห็นมากขึ้น และมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างดี

4. ช่วยเพิ่มพูนความจำ จดจำสิ่งที่ควรจำไว้ได้นาน

5. ช่วยส่งเสริมการคิด การแก้ปัญหาในกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน

6. ช่วยขจัดปัญหาในการเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งที่มีข้อจำกัดต่างๆ เช่น การทำสิ่งที่ซับซ้อนให้ชัดเจนง่ายขึ้น

สรุปได้ว่า บรรยากาศทางการเรียนควรเอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ตามวัตถุประสงค์ ห้องเรียนที่มีความอบอุ่นเป็นกันเอง มีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความเป็นกันเอง เข้าใจผู้เรียน มีวิธีการสอนที่ดี ใช้สื่อและโสตทัศนูปกรณ์ที่เหมาะสมทันสมัย ดังนั้น ทั้งนักเรียนและครูจึงมีหน้าที่สร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียนร่วมกัน

5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยทางจิตวิทยา

5.1 ความตระหนักรู้

ความตระหนักรู้เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดพฤติกรรมของบุคคลในการทำกิจกรรมต่างๆ โดยความตระหนักรู้เป็นสภาวะทางจิตที่เกี่ยวกับสภาวะที่บุคคลได้รับความรู้ ได้รับรู้หรือได้ประสบการณ์ต่างๆ แล้วมีการประเมินค่าและตระหนักถึงความสำคัญของตนเองที่มีต่อสิ่งนั้นๆ ซึ่งเป็นเรื่องของสภาวะตื่นตัวทางจิตใจต่อเหตุการณ์หรือสถานการณ์นั้นๆ ซึ่งหมายความว่าระยะเวลาหรือประสบการณ์และสถานการณ์แวดล้อมหรือสิ่งเร้าภายนอกเป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลเกิดความตระหนักรู้ขึ้น และเป็นสิ่งสำคัญของการกระทำของบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.1.1 ความหมายของความตระหนัก

บลูม (Bloom 1971 : 28) ได้ให้ความหมายว่า ความตระหนักเป็นขั้นต่ำสุดของภาคอารมณ์และความรู้สึก ความตระหนักเกือบคล้ายความรู้ตรงที่ความรู้และความตระหนักไม่ปรากฏลักษณะของสิ่งเร้า ความตระหนักไม่จำเป็นต้องใช้ปรากฏการณ์หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใด ความตระหนักจะเกิดขึ้นเมื่อมีสิ่งเร้าให้เกิดความตระหนัก

อีเซนค์ และอาร์โนลด์ (Eysenck and Arnold 1972 : 110) ได้อธิบายความตระหนักในแง่ของจิตวิทยาว่าเป็นความสัมพันธ์ของความสำนึก (Consciousness) และเจตคติ (Attitudes) ความตระหนักเป็นภาวะของจิตใจซึ่งไม่อาจแยกเป็นความรู้สึกหรือความคิดเพียงอย่างเดียว

โวลแมน แบนจามิน วี (Wolman, Benjamin V. 1973 : 38) กล่าวถึงความตระหนักไว้ว่า ความตระหนักเป็นภาวะการณ์ที่บุคคลเข้าใจหรือสำนึกถึงบางอย่างของเหตุการณ์ ประสบการณ์ หรือวัตถุ

กู๊ด (Good 1973 : 156) ได้ให้ความหมายว่าความตระหนัก หมายถึง ความรู้สึกที่แสดงถึงการเกิดความรู้ของบุคคล หรือการที่บุคคลแสดงความรู้สึกรับผิชอบต่อปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น

คราทวูล (Krathwohl 1974, อ้างถึงใน สุภทศิริ พรสุรัตน์ 2543 : 8) ได้ให้ความหมายของความตระหนักไว้ว่า ความตระหนักเป็นพฤติกรรมทางด้านอารมณ์หรือความรู้สึก (affective domain) ความตระหนักเป็นเรื่องของโอกาสการรับสัมผัสจากสิ่งเร้า การใช้จิตไตร่ตรองแล้วเกิดความสำนึกต่อปรากฏการณ์หรือสถานการณ์นั้น ๆ และในเรื่องของความตระหนักนี้จะไม่เกี่ยวข้องกับความจำหรือการรำลึกมากนัก เพียงแต่จะรู้สึกว่ามีสิ่งนั้นอยู่ (conscious of something)

วินัย วีระวัฒนานนท์ (2540 : 36) ได้ให้ความหมายของความตระหนักไว้ว่า หมายถึง ความรู้สึกเห็นคุณค่าหรือเห็นความสำคัญ ได้แก่ การรับรู้ การตอบสนอง การเห็นคุณค่าหรือเห็นความสำคัญ การจัดระบบคุณค่า และการนำเอาคุณค่ามาสร้างเป็นลักษณะเป็นความรู้ที่ประจักษ์

ประพล มลิณฑินดา (2542 : 18) ได้ให้คำนิยามหรือคำจำกัดความของความตระหนัก (Awareness) หมายถึง ความรู้สึกที่แสดงถึงการเกิดความรู้ของบุคคล หรือการที่บุคคลแสดงความรู้รับผิชอบต่อปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2546 : 10) กล่าวว่า ความตระหนัก (Awareness) หมายถึง การที่บุคคลถูกคิดได้ซึ่งเกิดขึ้นในความรู้สึกว่ามีสิ่งหนึ่ง เหตุการณ์หนึ่งหรือสถานการณ์หนึ่งซึ่งความรู้สึกมีการถูกคิดสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นในภาวะของจิตใจ

วิชัย วงใหญ่ (2523 : 133) กล่าวว่า ความตระหนักเป็นพฤติกรรมขั้นต่ำสุดด้านความรู้ (Cognitive Domain) แต่ความตระหนักไม่ได้เกี่ยวข้องกับความจำหรือความสามารถระลึกได้ ความตระหนัก หมายถึง ความสามารถนึกคิด ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในสภาวะจิตใจ

กรมวิชาการ (2539 : 40) กล่าวว่า การตระหนักร หมายถึง การที่ผู้เรียนมีความตระหนักในกระบวนการคิดของตนเอง เช่น การที่ผู้เรียนตระหนักว่าตนเองเกิดความไม่เข้าใจในการเรียน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนต้องค้นหาสาเหตุแห่งความไม่เข้าใจนั้นว่าเป็นเพราะไม่รู้ความหมายของคำศัพท์ หรือไม่มีพื้นฐานความรู้ในเรื่องที่เรียน หรือเป็นเพราะการนำเสนอบทเรียน เพื่อที่จะได้หาวิธีการมาแก้ไขได้อย่างถูกต้อง ความตระหนักนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถควบคุมและปรับกระบวนการคิดของตนเองได้

ศิริวรรณ พิกุลหอม (2548 : 8) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนักสำหรับปัจจัยหรือสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ ความตระหนักนั้น สามารถแบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบใหญ่ คือ ลักษณะของสิ่งเร้า และลักษณะของบุคคลที่รับรู้ โดยลักษณะของสิ่งเร้าหรือคุณสมบัติของสิ่งเร้าจะเป็นปัจจัยภายนอกที่ทำให้บุคคลเกิดความสนใจที่จะรับรู้อันไปสู่ความตระหนักต่อไป ส่วนลักษณะของบุคคลที่รับรู้ นั้น หมายถึง การที่บุคคลจะเกิดความตระหนักต่อปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง มากน้อยแค่ไหน ย่อมจะขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 ด้าน คือ ปัจจัยด้านกายภาพ ได้แก่ สมรรถภาพของอวัยวะรับสัมผัส หู ตา จมูก และปัจจัยทางด้านจิตวิทยา อันได้แก่ ความรู้เดิม การสังเกตพิจารณา ความสนใจความตั้งใจ ความพร้อมที่จะรับรู้ การเห็นคุณค่าซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้จะมีอิทธิพลทำให้บุคคลเกิดความตระหนักแตกต่างกัน

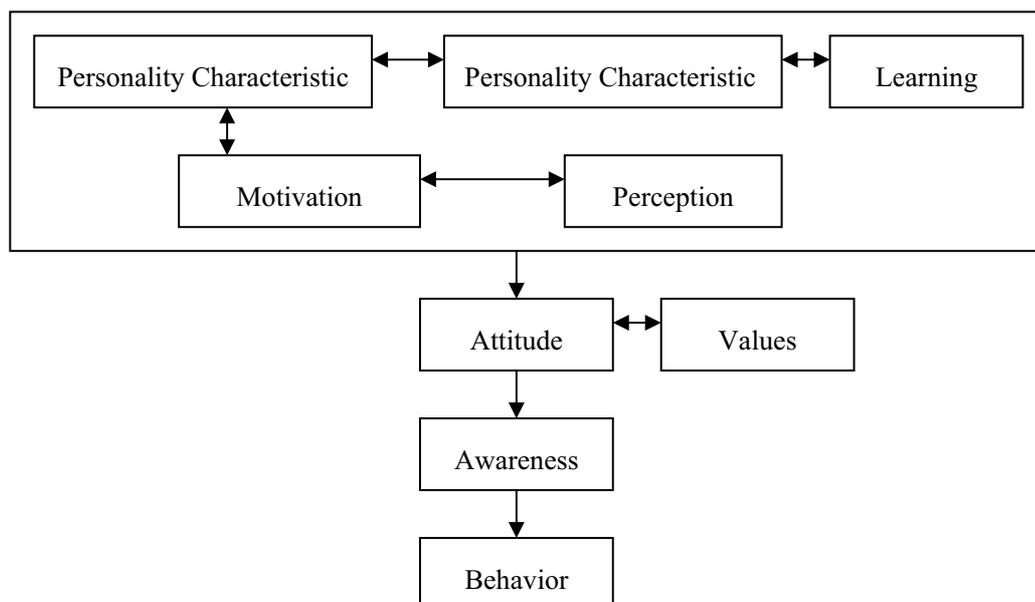
จากความหมายของความตระหนักดังกล่าวข้างต้น จึงพอสรุปได้ว่า ความตระหนัก หมายถึง การแสดงออกซึ่งความรู้สึก ความคิดเห็น ความสำนึก เป็นภาวะที่บุคคลเข้าใจและประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับตนเองได้โดยอาศัยระยะเวลา เหตุการณ์ ประสบการณ์ หรือสภาพแวดล้อม เป็นปัจจัยทำให้เกิดความตระหนัก

5.1.2 ขั้นตอนและกระบวนการเกิดความตระหนัก

ความตระหนักเกิดจากการที่บุคคลยอมรับรู้สิ่งนั้นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับเขาหรือแสดงว่าเขาให้ความสำคัญอย่างใดอย่างหนึ่ง มักใช้คำถามว่า ทศนคติและค่านิยมที่จะนำไปสู่การกระทำ ปฏิกริยาหรือพฤติกรรม โดยที่ทศนคติและค่านิยมนี้เป็นผลของลักษณะท่าทางหรืออุปนิสัย (Personality Characteristics) ที่สืบเนื่องมาจากความต้องการหรือสิ่งจูงใจต่างๆ (Motive) นับตั้งแต่นั้นความต้องการด้านร่างกาย จนถึงความต้องการด้านจิตใจกับข้อมูลที่เก็บสะสมหรือประสบการณ์ในอดีต (Stored information and past experience) ซึ่งเป็นสิ่งที่บุคคลได้เรียนรู้เรื่องราวต่างๆ ที่ผ่านไป โดยอาจจะเป็นในรูปแบบของข่าวสารหรือข้อมูลหรือแม้แต่การได้เคยทำหรือมีประสบการณ์ด้วยตนเอง และได้เก็บเอาไว้เป็นความรู้เพื่อใช้ในการแยกแยะพิจารณา และปฏิบัติต่อตัวกระตุ้น

ต่างๆ มาประกอบเข้าด้วยกัน แองเจิล, คอลแลต และแบลคเวลล์(Engel,Kollat and Backwell 1968 , อ้างถึงใน ขงยุทธ ฐนิทกุล 2546 : 34) สามารถนำมาเขียนแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 3 แสดงองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความตระหนัก

ที่มา : J.F.Engle, D.T.Kollat, and R.D.Backwell, Consumer behavior (New York : Holt, Rinehart and Winston , 1968), 34 - 35.

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2523 : 142) ได้กล่าวถึงรายละเอียดเกี่ยวกับความตระหนักโดยใช้พฤติกรรมทางด้านจิตพิสัยเป็นสิ่งที่แสดงถึงความตระหนัก สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. การรับรู้ เป็นขั้นตอนของการทำความรู้จักและเข้าใจในสิ่งเร้า หรือปรากฏการณ์นั้นๆ
2. การคัดเลือกความสนใจที่มีต่อสิ่งเร้านั้น
3. การตอบสนอง เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความพอใจหรือซาบซึ้งในสิ่งเร้าหรือปรากฏการณ์นั้นๆ
4. การเห็นคุณค่า เป็นการสำนึกในคุณค่า มีความเชื่อและทัศนคติที่ดีทั้งต่อสิ่งเร้าหรือปรากฏการณ์นั้นๆ ซึ่งจะเป็นค่านิยมของสังคม จนสามารถนำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินคุณค่าในสิ่งต่างๆ ได้

5. การจัดระบบคุณค่า คือ การจัดระบบค่านิยมเข้าเป็นระบบและหาความสัมพันธ์ระหว่างคุณค่าเหล่านั้น

6. การนำเอาคุณค่ามาสร้างเป็นลักษณะนิสัยประจำตัว ได้แก่ การเอาคุณค่าต่างๆ มาสร้างเป็นคุณลักษณะของแต่ละคน ซึ่งจะกลายเป็นบุคลิกภาพหรือเอกลักษณ์ของบุคคลนั้น

จะเห็นว่า ความตระหนักเป็นผลของกระบวนการทางปัญญา (cognitive process) กล่าวคือเมื่อบุคคลได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าหรือรับสัมผัสจากสิ่งเร้า แล้วจะเกิดการรับรู้ขึ้น เมื่อเกิดการรับรู้แล้ว ต่อไปก็จะนำไปสู่เกิดความเข้าใจในสิ่งเร้า นั้น คือ เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งเร้า นั้นและนำไปสู่การเรียนรู้เป็นขั้นต่อไป คือ มีความรู้ในสิ่งนั้น และเมื่อบุคคลเกิดความรู้แล้ว ก็มีผลนำไปสู่ความตระหนักในที่สุด และทั้งความรู้และความตระหนักนี้ก็จะนำไปสู่การกระทำหรือพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า นั้น ๆ ต่อไป

5.1.3 การวัดความตระหนัก

เนื่องจากความตระหนัก (Awareness) เป็นพฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นพฤติกรรมเชิงภาวะสันนิษฐาน (Hypothetical construct) ก่อนข้างนามธรรมและมีการเปลี่ยนแปลงได้ เกี่ยวกับความรู้สึกสำนึกว่ามีสิ่งนั้นอยู่ (Conscious of Something) และรับรู้ (Recognition) ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ละเอียดอ่อนเกี่ยวกับด้านความรู้สึก อารมณ์ ดังนั้นการที่จะนำการวัดและการประเมินผลจึงไม่สามารถวัดได้โดยตรง แต่วัดได้จากการสรุปสันนิษฐานจากการแสดงออกหรือจากการสอบถาม จึงจำเป็นต้องมีหลักการและวิธีการตลอดจนเทคนิคเฉพาะจึงจะวัดความรู้และอารมณ์ดังกล่าวออกมาให้เที่ยงตรงและเชื่อมั่น เครื่องมือที่ใช้วัดความรู้สึก อารมณ์นั้นมีหลายประเภทด้วยกัน ดังนี้ (นริศ ทวีสุข 2541 : 39)

1. วิธีการสัมภาษณ์ (Interview) อาจเป็นการสัมภาษณ์แบบที่มีโครงสร้างแน่นอน (Structure interview) ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ที่มีคำถามและคำตอบไว้ให้เลือก หรืออาจเป็นแบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured interview) ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ที่เพียงแต่ป้อนคำถามแก่ผู้สัมภาษณ์เพียงเล็กน้อย โดยการถามตอบเป็นไปแบบอิสระและลำดับการถามตอบอาจเปลี่ยนไปให้สอดคล้องกับสภาพการณ์และตัวผู้ถูกสัมภาษณ์

2. แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบสอบถามอาจเป็นชนิดเปิดหรือปิดหรือผสมระหว่างเปิดหรือปิดก็ได้

3. แบบสอบถามรายการ (Checklist) เป็นเครื่องวัดชนิดที่ให้ตรวจสอบว่าเป็นจริงหรือไม่จริงมีหรือไม่มี สิ่งกำหนดตามรายการอาจอยู่ในรูปของการทำเครื่องหมายตอบ หรือเลือกว่าใช่หรือไม่ใช่ก็ได้

นอกจากนี้สิ่งกำหนดตามรายการอาจแบ่งเป็นข้อคำถาม จอห์น ดับเบิลยู เบส (John W. Best 1981 : 181 – 182) ได้กล่าวถึงข้อคำถามว่าประกอบด้วย คำถามเชิงบวกและคำถามเชิงลบซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนตามวิธีของ ลิกเออร์ท (Likert's scale) คือ

คำถามเชิงบวก ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง 5 คะแนน

เห็นด้วยมาก 4 คะแนน

ไม่แน่ใจ 3 คะแนน

ไม่เห็นด้วย 2 คะแนน

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 คะแนน

คำถามเชิงลบ ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 คะแนน

เห็นด้วยมาก 2 คะแนน

ไม่แน่ใจ 3 คะแนน

ไม่เห็นด้วย 4 คะแนน

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 5 คะแนน

4. มาตรฐานประมาณค่า (Rating scale) เป็นเครื่องมือชนิดที่มีข้อความหรือข้อความเกี่ยวกับเรื่องที่จะให้ผู้ตอบพิจารณาพร้อมกับคำตอบที่แสดงความเข้มเกี่ยวกับเรื่องนั้นเป็นระดับมาก – น้อย สูง – ต่ำ ส่วนใหญ่ใช้ตั้งแต่ 3 ระดับขึ้นไป

5. การใช้ความหมายภาษา (Semantic differential technique หรือ S.D.) เทคนิคการวัดโดยใช้ความหมายของภาษา ออสกูด เป็นเครื่องมือวัดที่ประกอบด้วยข้อให้เลือก 7 ข้อ โดยจะให้กลุ่มบุคคลที่จะศึกษาประเมินค่า (Rate) และการประเมินค่านั้นใช้คุณศัพท์ที่ตรงกันข้ามกันและมีลำดับความมากน้อยทั้งหมด 7 อันดับ อัมพรธม จารุรัตน์ (2539 : 31) กล่าวว่า เทคนิคการวัดโดยใช้ความหมายของภาษาของ ซาลส์ ออสกูด เป็นเครื่องมือที่วัดได้ครอบคลุมมากชนิดหนึ่งเครื่องมือวัดชนิดนี้จะประกอบด้วย “เรื่อง” ซึ่งถือเป็น “สิ่งก้ำกั” และจะมีคุณศัพท์ที่ตรงข้ามกันเป็นคู่ๆ ประกอบสิ่งก้ำกันั้นหลายๆ คู่ แต่ละคู่จะมี 2 ขั้ว ช่วงห่างระหว่าง 2 ขั้วนี้บ่งด้วยตัวเลข ถ้าใกล้ข้างใดมากก็จะมีลักษณะตามคุณศัพท์ของขั้วนั้นมาก

5.1.4 ปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนัก

ปัจจัยหรือสิ่งที่มีอิทธิพลต่อความตระหนักนั้นสามารถแบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบใหญ่ คือ ลักษณะของสิ่งเร้าและลักษณะของบุคคลที่รับรู้ โดยลักษณะของสิ่งเร้าหรือคุณสมบัติของ

สิ่งเร้าจะเป็นปัจจัยภายนอกที่ทำให้บุคคลเกิดความสนใจที่จะรับรู้อันนำไปสู่ความตระหนักต่อไป ส่วนลักษณะบุคคลที่รับรู้ นั้น หมายถึง การที่บุคคลจะเกิดความตระหนักต่อปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งมากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 ด้าน คือ

1. ปัจจัยทางด้านกายภาพ ได้แก่ สมรรถภาพของอวัยวะรับสัมผัส หู ตา จมูก ปาก
2. ปัจจัยทางจิตวิทยา ได้แก่ ความรู้เดิม การสังเกตพิจารณา ความสนใจ ความตั้งใจ

และความที่จะรับรู้ การเห็นคุณค่า เป็นต้น ซึ่งสิ่งต่างๆเหล่านี้จะมีอิทธิพลทำให้บุคคลเกิดความตระหนักแตกต่างกัน (สถิต วงศ์สุวรรณ 2525 : 79 – 105)

ประสาธ อิศรปริดา (2533 : 177) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนักว่า ความตระหนักเป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางด้านอารมณ์ หรือความรู้สึก (affective domain) ซึ่งเกือบคล้ายกับความรู้ (knowledge) และจะมีความสัมพันธ์กับความรู้ ความคิดเสมอ ทั้งนี้ความรู้เป็นสิ่งที่เกิดจากข้อเท็จจริง ประสบการณ์ การสัมผัส การไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล แต่ความตระหนักเป็นเรื่องของการได้สัมผัสจากสิ่งเร้า หรือสิ่งแวดล้อมที่ผ่านการไตร่ตรองแล้ว จึงเกิดความสำนึกต่อปรากฏการณ์ หรือสถานการณ์นั้นๆ

บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ (2535 : 10 – 12) ได้กล่าวถึงความรู้สึกนึกคิดว่าเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกของความรู้สึกที่เกิดจากจิตใจ ซึ่งได้แก่ความสนใจ เจตคติ ความชอบ – ไม่ชอบ ค่านิยม ความเชื่อและการปรับตัวและคุณค่า การจัดเรียงระดับคุณค่า

เบรกเลอร์ (Bleckler 1986 , อ้างถึงใน ภิญญาภรณ์ เพ็ญภินันท์ 2544 : 35) ได้กล่าวไว้ว่า ความตระหนักเกิดจากทัศนคติที่มีต่อสิ่งเร้า อันได้แก่ บุคคล สถานการณ์ กลุ่มสังคม และสิ่งต่างๆ ที่โน้มน้าว หรือที่จะตอบสนองในทางบวกหรือทางลบ เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ และประสบการณ์โดยองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดความตระหนักมีอยู่ 3 ประการ คือ

1. ความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Component) หรือ พุทธิปัญญา หมายถึง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เนื้อหา หรือข้อเท็จจริง ซึ่งจะเริ่มต้นจากระดับง่าย และมีการพัฒนาเพิ่มขึ้นตามลำดับ

2. อารมณ์ความรู้สึก (Affective Component) เป็นลักษณะทางอารมณ์ของแต่ละบุคคล เป็นความรู้สึกด้านทัศนคติ ค่านิยม ความตระหนักชอบหรือไม่ชอบ ดีหรือไม่ดี พอใจหรือไม่พอใจเป็นองค์ประกอบในการประเมินสิ่งเร้าต่างๆ

3. พฤติกรรม (Behavioral Component) หรือแนวโน้มของการกระทำ (Action Tendency) อันเป็นผลมาจากความคิดที่เกิดขึ้น เป็นการแสดงออกทางวาจา ทำทาง และแสดงความรู้สึกออกมาในรูปของพฤติกรรมที่มีต่อสิ่งเร้า ซึ่งการกระทำเหล่านั้นสามารถสังเกตได้

เนื่องจากความตระหนักของแต่ละบุคคลขึ้นอยู่กับ การรับรู้ของแต่ละบุคคล ดังนั้น ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้จึงมีผลต่อความตระหนักด้วย จึงพอสรุปได้ว่าปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนัก (สุภทศิริ พรสุรัตน์ 2543 : 9 - 10) คือ

1. ประสบการณ์ที่มีต่อการรับรู้
2. ความเคยชินต่อสภาพแวดล้อม ถ้าบุคคลมีความเคยชินต่อสภาพแวดล้อมนั้นก็จะทำให้บุคคลนั้นตระหนักต่อสิ่งที่เกิดขึ้น
3. ความเอาใจใส่และการให้คุณค่า ถ้าบุคคลมีความเอาใจใส่ในเรื่องใดมากก็就会有ความตระหนักในเรื่องนั้นมาก
4. ลักษณะและรูปแบบของสิ่งเร้า ถ้าสิ่งเร้านั้นสามารถทำให้ผู้พบเห็นเกิดความสนใจ ย่อมทำให้ผู้พบเห็นเกิดการรับรู้และตระหนักขึ้น

จากแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า การตระหนัก หมายถึง ความรู้สึกหรือลักษณะทางอารมณ์ที่สอดคล้องกับความคิดของบุคคล หากบุคคลใดมีความคิดที่ดีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ย่อมมีความรู้สึกตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งนั้นด้วย การตระหนักเป็นรูปแบบหนึ่งของความรู้สึก

ดังนั้น การตระหนักผู้ดำเนินการเรียน หมายถึง ความรู้สึกในการรับรู้ เข้าใจ จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง รับผิดชอบ และเห็นความสำคัญในเรื่องของพฤติกรรมกรรมการเรียนที่ดี เมื่อนักเรียนสามารถตระหนักผู้ดำเนินการเรียน จะทำให้นักเรียนมีความรู้สึกและความเป็นได้ในเรื่องการเรียน และความพร้อมของนักเรียนในแง่ต่างๆ คือ รู้เท่าทันอารมณ์ สาเหตุที่ทำให้เกิดความรู้สึกนั้นๆ และผลที่จะตามมา ซึ่งถ้านักเรียนมีความตระหนักผู้ดำเนินการเรียนมาก จะทำให้นักเรียนรับรู้ความเป็นจริง จุดเด่น จุดด้อย ในด้านการเรียนของตนเอง และสามารถพัฒนาหรือปรับปรุงพฤติกรรมที่ดีตามมาได้

5.2 ความคาดหวังของผู้ปกครอง

ความคาดหวังเป็นลักษณะทางจิตวิทยา ซึ่งมีได้จำเพาะเจาะจงที่การกระทำอย่างเดียว แต่จะรวมไปถึงแรงจูงใจ ความเชื่อ ความรู้สึก ทศนคติและค่านิยมอีกด้วย จากการศึกษาพบว่า มีผู้ให้ความหมายความคาดหวังไว้หลายท่าน ดังต่อไปนี้

5.2.1 ความหมายของความคาดหวัง

บุคคลที่มีความหวังในหลายสิ่งหลายอย่าง ซึ่งเกิดจากการที่สังคมหรือกลุ่มที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ถ่ายทอดค่านิยมทางสังคม ซึ่งการที่บุคคลตัดสินใจกระทำการใดก็เพื่อให้บรรลุสิ่งที่คาด

ไว้นั้น เช่น พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ความคาดหวังจึงเป็นลักษณะทางจิตวิทยา ซึ่งมีได้จำเพาะเจาะจงที่การกระทำอย่างเดียว แต่จะรวมไปถึงแรงจูงใจ ความเชื่อ ความรู้สึก ทักษะคติและค่านิยมอีกด้วย จากการศึกษาพบว่า มีผู้ให้การแสดงออกจะแตกต่างกันออกไปจากกลุ่มอื่นๆ ซึ่งแต่ละบุคคลถูกคาดหวังให้กระทำในระบบ ความหมายของความคาดหวังไว้มากมาย ดังต่อไปนี้

การ์เดอ (Gardner 1959 : 226) ให้ความหมายของความคาดหวังว่า หมายถึง การคาดหมายสิ่งที่ต้องการไว้มากมาย ซึ่งมี 2 แบบ สิทธิและหน้าที่ สิทธิ คือ ความคาดหวังซึ่งผู้สวามบทบาทคาดหมายการกระทำบางอย่างจากบุคคลที่ตนจะต้องแสดงตอบ ส่วนหน้าที่ คือ ความคาดหวังซึ่งผู้สวามบทบาทคาดหมายการกระทำบางอย่างต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ความคาดหวังทั้ง 2 แบบ คือ ทั้งสิทธิและหน้าที่อาจจะวิเคราะห์ในรูปของการประพฤติปฏิบัติและลักษณะของคุณสมบัติต่างๆ

เมอเรย์ (Murray, อ้างถึงใน สุพัตรา คงจำ 2545 : 10 - 11) ให้ความหมายของความคาดหวังไว้ว่า หมายถึง ระดับผลงานที่บุคคลกำหนดว่าจะทำได้ เพื่อให้บุคคลทำงานที่ตนเองเคยทำ และความคาดหวังนั้น เป็นระดับที่บุคคลปรารถนาจะไปให้ถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ในการทำงานแต่ละครั้งและเขาได้กล่าวถึงบทบาทที่คาดหวัง (Role expectation) ว่าหมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อบุคคลซึ่งอยู่ในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง ทั้งกระทำหรือไม่กระทำ ดังนั้น บทบาทที่คาดหวังนั้นจะออกมาในรูปของการกระทำที่บุคคลคิดว่าควรทำตามสิทธิหรือหน้าที่ในตำแหน่งนั้นๆ ที่ตนครอบครองอยู่

กรอส (Gross, อ้างถึงใน ปิยะสุดา แคว้นนนทรี 2544 : 7) ให้ความหมายของความคาดหวังไว้ว่า หมายถึง การทำนายเหตุการณ์ล่วงหน้าโดยแสดงความรู้สึกหรือความเชื่อมั่นในสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่ามีโอกาสเป็นจริงได้ในอนาคต หรือเป็นเกณฑ์มาตรฐานในการวัดผลการดำเนินบทบาทที่บุคคลนั้นดำรงตำแหน่งอยู่ในสถานการณืปกติหรือในสถานการณืใดสถานการณืหนึ่ง

สุรางค์ จันทน์เอม (2524 : 128) กล่าวว่า ความคาดหวัง คือ อันดับของจุดหมายที่ตั้งไว้เป็นความคาดหวังที่น่าจะเป็นไปได้ ชีวิตของคนเราทุกคนย่อมขึ้นอยู่กับความคาดหวังด้วยกันทั้งสิ้น พฤติกรรมทุกอย่างที่บุคคลแสดงออกในปัจจุบัน เราย่อมคาดหวังผลในอนาคต ฉะนั้นความคาดหวังจึงเป็นผลมาจากประสบการณ์ในอดีตของบุคคล

อานนท์ ผกากรอง (2529 : 16) กล่าวถึงความหมายของความคาดหวังว่าเป็นการคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นอย่างไร และถ้าความคาดหวังนั้นจะมีผลต่อผู้แสดงความคาดหวังแล้วสามารถชี้ถึงความตั้งใจในการปฏิบัติงานจากระดับความคาดหวังได้

มณฑิกา สุจริตกุล (2540 : 13 - 14) ได้ให้ความหมายของความคาดหวังไว้ว่า หมายถึง ความคิดเห็นที่บุคคลมุ่งหวัง หรือคาดคะเนต่อบุคคลอื่นให้กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ตนปรารถนาให้

เป็นไปในอนาคต ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะความแตกต่างของแต่ละบุคคลและสภาพแวดล้อมซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญไม่น้อยที่จะทำให้ความคาดหวังนั้นเป็นจริงขึ้นมา

สมยศ พันธุ์กสิกร (2542 : 6) ได้ความหมายของความคาดหวังว่า คือ การคาดการณ์ล่วงหน้าว่าสิ่งหนึ่งสิ่งใดจะเกิดขึ้น และสิ่งหนึ่งสิ่งใดไม่น่าจะเกิดขึ้น หากสิ่งหนึ่งสิ่งใดเกิดขึ้นตามคาดหวัง จะทำให้บุคคลที่คาดหวังในสิ่งนั้นมีความพึงพอใจ และสิ่งหนึ่งสิ่งใด ไม่เกิดขึ้นตามความคาดหวังจะทำให้บุคคลคาดหวังในสิ่งนั้นไม่มีความพึงพอใจ

สุพัตรา จุณณะปิยะ (2546 : 20) กล่าวว่า ให้ความหมายของความคาดหวัง หมายถึง ความต้องการของความรู้สึก การคิด การคาดคะเน หรือการคาดการณ์ล่วงหน้าในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การคิดในสิ่งที่เป็นไปได้ถึงระดับผลงานที่บุคคลกำหนดหรือคาดหมายว่าจะทำได้ เป็นผลมาจากประสบการณ์เดิมของบุคคลที่มีความต้องการบางอย่างจากบางคน และความต้องการให้บางคนกระทำบางอย่างให้ตน และสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงอาจไม่ตรงกันเสมอไป

ความหมายดังกล่าวข้างต้นอาจสรุปได้ว่า ความคาดหวังเป็นความคิดเห็นที่บุคคลมุ่งหวัง หรือคาดคะเนต่อตนเอง หรือบุคคลอื่นให้กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ถึงเป้าหมายที่ตนปรารถนาหรือต้องการให้เป็นไป

5.2.2 ประเภทของความคาดหวัง

เฮอร์ล็อก (Hurlock 1973 , อ้างถึงใน วิไลวรรณ วิทยารมรช 2543 : 88) กล่าวว่า ความคาดหวังที่บุคคลตั้งไว้ มีทั้งความคาดหวังในระยะสั้น และความคาดหวังในระยะยาว นอกจากนี้ ยังมีความคาดหวังในทางบวกและความคาดหวังในทางลบ ความคาดหวังนี้จะนำไปสู่พฤติกรรมที่แตกต่างกันไป

ไพบุลย์ เทวรักษ์ และสิริวรรณ อัสวกุล (อ้างถึงใน วิไลวรรณ วิทยารมรช 2543 : 89) กล่าวว่า ความคาดหวังทางบวกว่า เมื่อบุคคลต้องอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องทำบางสิ่งให้สำเร็จ ความหวังมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในการทำงานเป็นการยากที่จะกระตุ้นตนเองให้มีความหมายและอดทน ในการกระทำสิ่งที่ตนเชื่อว่าจะประสบความสำเร็จ

สรุปได้ว่า ประเภทของความคาดหวังมีทั้งในทางบวกและทางลบ ในระยะสั้นและระยะยาว ความคาดหวังเป็นตัวกระตุ้นหรือสิ่งเร้าให้เกิดพฤติกรรมต่างๆ ความคาดหวังทางบวกเป็นไปในทางที่ดีมักก่อให้เกิดความพยายาม ความคาดหวังด้านลบนั้นทำให้เกิดความวิตกกังวลขาดความสมดุลชีวิต

5.2.3 ลักษณะของความคาดหวัง

ความคาดหวังของแนดเลอร์ และลอว์เลอร์ (Nadler and Lawler, อ้างถึงใน วิชัย โดสุวรรณจินดา 2535 : 67 – 69) มีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. ความคาดหวังเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้น บุคคลจะมีพฤติกรรมอย่างไร จะขึ้นอยู่กับในใจของเขามีการคาดหวังอย่างไรเกี่ยวกับผลที่ติดตามมา เช่น คนที่คาดหวังว่าถ้าเขามีการผลิตเพิ่มขึ้น เขาจะได้รับการยกย่อง เขาก็จะตัดสินใจทำงานหนักขึ้น แต่ถ้าเขาคาดหวังว่าแม้การผลิตเพิ่มขึ้นเขาก็ไม่ได้รับประโยชน์อะไรเพิ่มขึ้น เขาก็ไม่ทุ่มเทให้กับงานเป็นพิเศษอย่างไร

2. ความพอใจหรือคุณค่าของผลที่เกิดขึ้น ผลที่เขาคาดหวังว่าจะเกิดขึ้นก่อให้เกิดความพอใจหรือมีคุณค่าแก่เขาเพียงใด เช่น คนที่คาดหวังว่าทำงานหนักเขาจะได้ค่าจ้างเพิ่มขึ้น ซึ่งสร้างความพอใจอย่างมาก แต่ถ้าทำงานหนักได้รับค่าชมเชยซึ่งไม่ใช่เงินก็จะทำให้มีความพอใจน้อย

3. ความคาดหวังเกี่ยวกับกำลังความพยายามกับผลการปฏิบัติงาน ความคาดหวังของบุคคลเกี่ยวกับความยุ่งยากในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของบุคคลนั้นว่าจะปฏิบัติงานดังกล่าวหรือไม่

สูบิน (อ้างถึงใน ประภาส ศิลปรัศมี 2530 : 20) ได้ให้ทัศนคติเกี่ยวกับความคาดหวังว่าลักษณะของความคาดหวังเปรียบเหมือนกับ “การเล่นละครบนเวที” กล่าวคือ จะต้องมีส่วนแสดง ผู้ชมและมีบทบาทสำหรับผู้แสดงดังต่อไปนี้

1. ความคาดหวังจาก “บท” หมายถึง ภาวะความเป็นจริงต่าง ๆ ทางสังคม จะสามารถเปรียบเทียบได้เช่นเดียวกับละคร ซึ่งประกอบด้วยตำแหน่งต่างๆ ทางสังคมมากมาย โดยมีบรรทัดฐานเป็นตัวกำหนดว่า บุคคลควรมีพฤติกรรมเช่นใดในสังคม กิจกรรมหรือการกระทำต่างๆ ทางสังคมจะถูกจัดระบบ และควบคุมโดยบรรทัดฐานที่แตกต่างกันไปตามสถานการณ์ และเงื่อนไขของสังคมที่แตกต่างกันออกไป

2. ความคาดหวังจากผู้ร่วมแสดงคนอื่นๆ หมายถึง การที่สังคมมีบรรทัดฐานซึ่งเปรียบเทียบกับสคริปต์ละคร ที่จะกำหนดบทบาทของบุคคลในความสัมพันธ์กันทางสังคม บุคคลในสังคมจึงมีการสวมบทบาทซึ่งกันและกัน เพื่อที่บุคคลจะได้คาดหวังพฤติกรรมของบุคคลอื่นในสังคมที่แสดงออก และสามารถปฏิบัติสัมพันธ์ที่ถูกต้องได้ตามความคาดหวังของสังคมและบุคคลอื่น

3. ความคาดหวังจากผู้ชม หมายถึง เป็นความคาดหวังของบุคคลในสังคมที่อยู่ในสถานการณ์ต่างๆ กัน ซึ่งจะต้องคาดหวังและสวมบทบาทของบุคคลอื่น ที่เป็นเครื่องนำทางไปสู่การปฏิบัติสัมพันธ์ทางสังคมอย่างถูกต้อง และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่เป็นความคาดหวังร่วมกัน

สุพัตรา คงขำ (2545 : 12) ได้สรุปปัจจัยที่กำหนดความคาดหวังไว้ว่า

1. ขึ้นอยู่กับลักษณะความแตกต่างของแต่ละบุคคลและสภาพแวดล้อม ความคาดหวังและการแสดงออกจึงแตกต่างกัน เพราะความคิด ความต้องการของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน
2. ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ผ่านมาและผลตอบแทนหรือความพอใจที่จะได้หรือโอกาสที่จะได้รับผลตอบแทนนั้น
3. ขึ้นอยู่กับการประเมินความเป็นไปได้ เพราะความคาดหวังเป็นความรู้สึกนึกคิดและการคาดการณ์ของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยสิ่งนั้น ๆ อาจเป็นรูปธรรม หรือนามธรรมก็ได้ จะเป็นการประเมินค่า โดยมีมาตรฐานของตนเองเป็นเครื่องวัดของแต่ละบุคคล ซึ่งการประเมินค่าของแต่ละคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งชนิดเดียวกันก็อาจจะแตกต่างกันได้ โดยขึ้นอยู่กับภูมิหลัง ประสบการณ์ ความสนใจ การให้คุณค่าแก่สิ่งนั้น ๆ ของแต่ละบุคคล

ความคาดหวัง (Expectation) ของบุคคลอื่นที่มีต่อการปฏิบัติงานของอีกบุคคลหนึ่ง น่าจะมีผลต่อการทำงานของบุคคลนั้น มีผู้ได้ศึกษาเรื่องความคาดหวัง พอสรุปได้ดังนี้

เก็ทเซลส์ (Getzels, อ้างถึงใน รัชนก โสภพิศ 2542 : 66 - 68) ได้กล่าวไว้ว่า ในสังคมหรือองค์กรนั้น บุคคลต่างก็สังเกตบทบาทซึ่งกันและกัน และเข้าใจว่าตนเองควรแสดงบทบาทหรือพฤติกรรมอย่างไรจึงจะถูกต้องเหมาะสม ในขณะที่เดียวกันก็คาดหวังว่าบุคคลที่อยู่ในตำแหน่งนั้น ควรจะแสดงบทบาท หรือพฤติกรรมเช่นไรด้วย ซึ่งพฤติกรรมในองค์กรดังกล่าวได้รับการวิเคราะห์อย่างละเอียด เพื่อหาเหตุผลว่าทำไมบุคคลในองค์กร จึงแสดงพฤติกรรมแตกต่างกันไปอะไรมีส่วนให้เกิดเหตุการณ์เช่นนั้น เก็ทเซลส์ (Getzels) ได้สรุปเป็น ทฤษฎีพฤติกรรมภายในสังคมทุกชนิดว่า พฤติกรรมหรือการกระทำต่าง ๆ ของสังคมมนุษย์นั้นเป็นผลจากตัวการ 2 ตัวการ ดังนี้

1. ตัวการจากสถาบันหรือที่เรียกว่าสถาบันมิติ (Nomothetic Dimension) ประกอบด้วยสถาบัน (Institution) หรือองค์กร(Organization) บทบาทตามหน้าที่ (Role) ซึ่งบุคลากรที่ดำรงตำแหน่งหนึ่งในสถาบัน หรือองค์กรควรจะทำ และความมุ่งหวัง (Expectation) จากบุคคลภายนอกสถาบันหรือองค์กร ทั้งที่เป็นลูกค้าของสถาบัน และที่เป็นประชาชนทั่วไปที่มองสถาบันนั้นอยู่

2. ตัวการจากตนเองหรือที่เรียกว่า บุคลามิติ (Idiographic Dimension) ซึ่งประกอบด้วยตนเอง (Individual) หรือความเป็นตัวของตัวเอง บุคลิกภาพ (Personality) ประกอบด้วยทัศนคติส่วนตัว การรับรู้ ความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ จิตใจ สภาพร่างกายของตนเอง ความต้องการส่วนตัว (Need - Disposition) ซึ่งตัวเองคิดว่าจำเป็นที่จะต้องสนองความต้องการนั้น หรือทำให้ความขาดแคลนนั่น ๆ หหมดสิ้นไปเพื่อความสุขของตนเองจริง ๆ ตัวการทั้งสองประการดังกล่าว ต่างก็ได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมทั้งนั้น ซึ่งได้แก่ วัฒนธรรมธรรมเนียม และค่านิยม ซึ่งสังคมแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน สถาบันหรือองค์กรที่ตั้งอยู่คนละประเทศหรือคนละที่ ย่อมมีสิ่งแวดล้อมไม่เหมือนกัน ดังนั้น การกระทำของบุคคลจึงได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมนั้นๆ

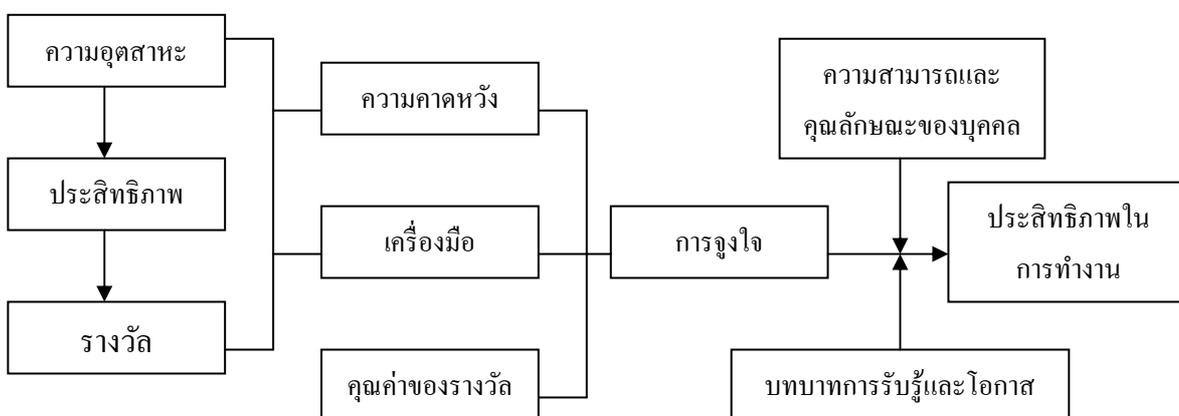
กล่าวโดยสรุปว่า ความคาดหวังของผู้ปกครอง เป็นความคาดหวัง เป็นความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มุ่งหวัง หรือคาดการณ์ต่อตนเอง หรือบุคคลอื่นให้กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ถึงเป้าหมายที่ตนปรารถนาหรือต้องการให้เป็นไปให้ได้ ความคาดหวังของผู้ปกครองในพฤติกรรมการเรียน ก็คือ การคาดหวังเด็กนักเรียนให้มีพฤติกรรมการเรียนไปในทางที่ดี ได้รับการเรียนรู้อย่างเต็มที่ มีความพร้อมในการเรียนระดับต่อไป

5.2.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับความคาดหวัง

วีระศักดิ์ ไกรสิทธิ์ (2538 : 20 - 21) ได้อธิบายทฤษฎีความคาดหวัง (Expectancy Theory) หรือบางครั้งเรียกทฤษฎี V.I.E (V.I.E Theory) ว่าเป็นทฤษฎีพยายามคาดการณ์หรืออธิบายถึงระดับกำลังกายกำลังใจที่บุคคลอุทิศให้กับงาน ทฤษฎีนี้เชื่อว่า แรงจูงใจการทำงานของบุคคลถูกกำหนดโดยความเชื่อของบุคคลในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างความพยายามและผลงาน และการเห็นความสำคัญของผลลัพธ์ต่างๆ ที่ได้จากความพยายามในระดับต่างๆ กัน จิตวิทยาของบุคคลในองค์การที่ Vroom ทำการศึกษาที่เป็นพื้นฐานของการตัดสินใจเลือกปฏิบัติอย่างไร เมื่อเกิดความต้องการพร้อมๆ กันหลายสิ่ง จะพิจารณา 3 องค์ประกอบ คือ

1. Expectancy หมายถึง ความคาดหวังหรือความมั่นใจของบุคคลว่า การออกแรงหรือความพยายามอย่างมาก ๆ จะทำให้ระดับการทำงานสูงขึ้น
2. Instrumentality เป็นค่าความเป็นไปได้ที่บุคคลเห็นว่าระดับผลการปฏิบัติงานจะนำไปสู่ผลตอบแทนอื่น ๆ
3. Valence เป็นคุณค่าหรือความหมายของรางวัลหรือผลตอบแทนที่มีต่อบุคคล

แผนภูมิที่ 4 แสดงทฤษฎีความคาดหวังของวรูม (Vroom)

ที่มา : อำนวย แสงสว่าง, จิตวิทยาอุตสาหกรรม (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด

ทิพย์วิสุทธิ, 2545) , 8

รุ่งทิพย์ สมานรักษ์ (2536 : 24 – 26) ให้ความหมายขององค์ประกอบทั้งสาม ดังนี้

การรับรู้คุณค่า (Valence : V) หมายถึง ความเข้าใจหรือการรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับคุณค่าของผลตอบแทน หรือตามภาวะที่เป็นจริง ตัวอย่างเช่น บุคคลที่มีความต้องการที่จะได้รับการยกย่องนับถือจากคนทั่วไปสูงแล้ว เขาจะเห็นว่า การได้เริ่มต้นทำงานใหม่ๆ หรือ การได้รับการสนับสนุน เป็นสิ่งที่มีคุณค่าสูง สำหรับบุคคลที่ต้องการความเจริญก้าวหน้า หรือ ต้องการทำตามอุดมการณ์ที่แท้จริงของตนสูง จะเห็นว่าความท้าทายของงาน หรือ ได้รับผิดชอบงานเพิ่มขึ้น เป็นสิ่งที่มีคุณค่าสูง ในแง่ของการรับรู้คุณค่าตามภาวะความเป็นจริงนั้น ดังนั้น การรับรู้คุณค่า (V) จึงเป็นสิ่งที่เกิดจากการพิจารณาผลตอบแทนของบุคคล ผลตอบแทนที่จะมีค่าในทางบวกสำหรับบุคคล หากเขาต้องการมัน เช่น การสนับสนุน จะมีค่าในทางบวก

ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผลลัพธ์ (Instrumentality : I) หมายถึง ความเชื่อหรือความเข้าใจของบุคคลเกี่ยวกับ โอกาสความเป็นไปได้ที่ผลตอบแทนอันดับแรกหรือผลสำเร็จของงานจะทำให้ได้รับผลตอบแทนอันดับต่อไป หรือรางวัล ตัวอย่างเช่น บุคคลที่เข้าใจว่าเขาจะได้รับเงินเพิ่มขึ้น หรือ ได้รับสิทธิพิเศษ ถ้าหากเขามีผลผลิตสูง ซึ่งได้มาจากการพยายามทำงานหนัก ผลผลิตจึงมีค่าสัมพันธ์สูง นักเรียนเชื่อว่าหากเขาขยันเรียนอย่างหนักแล้วจะมีผลทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและผลการเรียนที่สูงนี้จะทำให้เขาได้มาซึ่งประกาศนียบัตร หรือ การได้รับเลือกเข้าทำงานในสภาพที่ตลาดแรงงานมีการแข่งขันกันสูง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงมีค่าความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผลลัพธ์สูง ค่าความน่าจะเป็นของความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผลลัพธ์ จะมีค่าตั้งแต่ -1 ถึง 1 หาก $I = 1$ แสดงว่าได้รับผลตอบแทนอันดับต่อไปที่มีคุณค่าในทางลบ ตัวอย่างเช่น พนักงานที่ถูกขู่ว่าหากเขาทำงานหนักแล้วจะให้ออกจากงาน ถ้าหากคืบสุราในระหว่างทำงาน ซึ่งการคืบนี้จะมีผลทำให้ขาดสติในการทำงานอันเป็นสิ่งที่นำไปสู่การถูกไล่ออกจากงาน แต่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผลลัพธ์ในทางลบ ทำให้รูปแบบทฤษฎีนี้ยุ่งยาก จึงทำให้มีการหลีกเลี่ยงในการใช้ความสัมพันธ์ในทางลบ โดยเลือกที่จะกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผลลัพธ์ในทางบวกอย่างเดียว สำหรับ $I = 0$ ไม่มีความสัมพันธ์การได้รับผลตอบแทนแรก กับ ผลตอบแทนอันดับต่อไป

ความคาดหวัง (Expectancy : E) หมายถึง ความเชื่อหรือความเข้าใจของบุคคลเกี่ยวกับโอกาสของความเป็นไป ที่ความพยายามในการปฏิบัติงาน จะส่งผลต่อระดับความสำเร็จของงาน (ผลตอบแทนอันดับแรก) ตัวอย่าง เช่น การที่บุคคลเชื่อว่าหากเขาทำงานหนักแล้ว จะทำให้ผลผลิตสูงด้วย เขาจะมีความคาดหวังอย่างสูงว่าการทำงานหนักทำให้ผลผลิตสูงขึ้น แต่หากเขาเชื่อว่าการทำงานหนักขึ้นไม่ได้ทำให้ผลผลิตสูงขึ้น กล่าวคือ ความพยายามในการปฏิบัติงานไม่มีผลต่อผลผลิต เขาจะมีความคาดหวังต่ำหรือไม่มีมีความคาดหวังเลยว่าการทำงานหนักจะทำให้ผลผลิต

สูงขึ้น นั่นคือ ความพยายามในการปฏิบัติงานไม่มีผลต่อผลผลิต ($E = O$) สำหรับค่าความน่าจะเป็นของความคาดหวังนี้จะอยู่ในช่วง 0 ถึง 1

สม โภชน์ เอี่ยมสุภานิต (2543 : 57) กล่าวว่า งานของแบนดูรา เกี่ยวข้องกับความสามารถของตนนั้น ในระยะแรก แบนดูราเสนอแนวคิดของความคาดหวังความสามารถของตนเอง (Efficacy Expectation) โดยให้ความหมายว่า เป็นความคาดหวังที่เกี่ยวข้องกับความสามารถของตน ในลักษณะที่เฉพาะเจาะจง และความคาดหวังนี้เป็นตัวกำหนดการแสดงออกของพฤติกรรม (Bandura, 1977) แต่ต่อมา Bandura (1986) ได้ใช้คำว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Perceived Self-Efficacy) โดยให้ความจำกัดความว่าเป็นการที่บุคคลตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถที่จะจัดการและดำเนินการกระทำพฤติกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยที่แบนดูรานี้ไม่ได้กล่าวถึงคำว่าคาดหวังอีกเลย

แบนดูรา มีความเชื่อว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองนั้น มีผลต่อการกระทำของบุคคล บุคคล 2 คน อาจมีความสามารถไม่ต่างกัน แต่อาจแสดงออกในคุณภาพที่แตกต่างกันได้ ถ้าพบว่าคน 2 คนนี้ มีการรับรู้ความสามารถของตนเองแตกต่างกัน ในคนคนเดียวก็เช่นกัน ถ้ารับรู้ความสามารถของตนเองในแต่ละสภาพการณ์แตกต่างกัน ก็อาจจะแสดงพฤติกรรมออกมาได้แตกต่างกันเช่นกัน แบนดูรา เห็นว่าความสามารถของคนเรานั้นไม่ตายตัว หากแต่ยืดหยุ่นตามสภาพการณ์ ดังนั้น สิ่งที่จะกำหนดประสิทธิภาพของการแสดงออก จึงขึ้นอยู่กับการรับรู้ความสามารถของตนเองในสภาวะการณ์นั้น ๆ นั่นเอง นั่นคือ ถ้าเรามีความเชื่อว่าเรามีความสามารถ เราก็จะแสดงออกถึงความสามารถนั้นออกมา คนที่เชื่อว่าตนเองมีความสามารถจะมีความอดทน อุตสาหะ ไม่ท้อถอยง่าย และจะประสบความสำเร็จในที่สุด

ซึ่งจากทฤษฎีของแบนดูรา ถ้าบุคคลมีความเชื่อมั่นในสมรรถภาพมากและมีความคาดหวังในผลการกระทำมากก็จะส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการกระทำกิจกรรมมากขึ้น ความเชื่อมั่นในสมรรถภาพของตนจะขึ้นอยู่กับลักษณะของงานและกิจกรรมที่ทำถ้าบุคคลมีการรับรู้สมรรถภาพของตนเองมากก็สามารถทำงานที่ยากได้มากกว่าบุคคลที่มีการรับรู้สมรรถภาพมากของตนเองน้อย ซึ่งการรับรู้สมรรถภาพของตนมีความสัมพันธ์กับสติปัญญา (Cognitive) ด้วยเนื่องจากบุคคลจะต้องมีการประเมินลักษณะงานที่จะทำและประเมินสมรรถภาพของตนเองด้วย

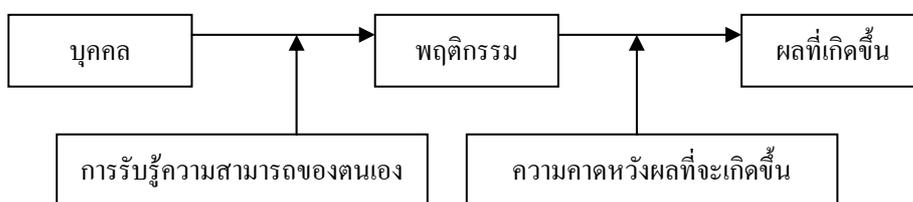
ในเรื่องของการตระหนักในความรู้ความสามารถ (Self - efficacy) ให้ความสำคัญเรื่องอัตมโนทัศน์ของบุคคลที่มีต่อความรู้ความสามารถของตนในสถานการณ์ต่าง ๆ การตระหนักในความรู้ความสามารถของตนจะส่งผลให้เกิดพลังและความพยายามพากเพียร มุมานะ อดทนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและจะประสบความสำเร็จในที่สุด ความสำเร็จใด ๆ ที่บุคคลได้รับเป็นผลมาจาก

บุคคลที่มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนและมีความคาดหวังในผลที่จะเกิดจากความสามารถนั้น

นอกจากการตระหนักรู้ในความรู้ความสามารถแล้วจะเป็นตัวกำหนดให้เกิดความคาดหวังในผลที่จะได้รับจากความสามารถนั้น (outcome expectancy) ก็จะเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งตามทฤษฎีของแบนดูรา ที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคล เพราะว่าบุคคลจะพยายามทำให้ความคาดหวังเป็นจริงเสมอ ซึ่งความคาดหวังในผลของการกระทำ (outcome expectancy) จะเป็นการประเมินของบุคคลว่าพฤติกรรมที่ตนเองกระทำนั้น จะนำไปสู่ผลการกระทำที่ตนเองได้คาดหวังไว้

การรับรู้ความสามารถของตนเอง เกี่ยวข้องหรือแตกต่างอย่างไรกับความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้น (Outcome Expectation) ได้เสนอภาพแสดงความแตกต่างระหว่างการรับรู้เกี่ยวกับความสามารถของตนเอง และความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้น ดังภาพ

แผนภูมิที่ 5 ความแตกต่างระหว่างการรับรู้เกี่ยวกับความสามารถของตนเอง และความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้น

ที่มา : สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม (กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543), 58.

การรับรู้ความสามารถของตนเอง และความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้นนั้นมีความสัมพันธ์กันมาก โดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองนี้มีผลต่อการตัดสินใจ ที่จะกระทำพฤติกรรมของบุคคลนั้น ๆ ซึ่งจะเห็นได้จากภาพ

ความคาดหวังเกี่ยวกับผลที่จะเกิดขึ้นดังกล่าวแน่นอน แต่ถ้ามีเพียงด้านใดสูงหรือต่ำ บุคคลนั้นมีแนวโน้มจะไม่แสดงพฤติกรรม

แผนภูมิที่ 6 การรับรู้เกี่ยวกับความสามารถของตนเอง และความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้น

ความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้น

การรับรู้ความสามารถ ของตนเอง		ความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้น	
		สูง	ต่ำ
สูง	สูง	มีแนวโน้มที่จะทำแน่นอน	มีแนวโน้มที่จะไม่ทำ
	ต่ำ	มีแนวโน้มที่จะไม่ทำ	มีแนวโน้มที่จะไม่ทำแน่นอน

ที่มา : สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม (กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543) , 59.

ในการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองนั้น แบนดูรา (Bandura, 1978) เสนอว่ามีอยู่ด้วยกัน 4 วิธี คือ

1. ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ (Mastery Experiences) ซึ่ง แบนดูรา เชื่อว่าเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ในการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเอง เนื่องจากว่าเป็นประสบการณ์โดยตรง ความสำเร็จทำให้เพิ่มความสามารถของตนเอง บุคคลจะเชื่อว่าเขาสามารถที่จะทำได้ ดังนั้น ในการที่จะพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองนั้น จำเป็นที่จะต้องฝึกให้เขามีทักษะเพียงพอที่จะประสบความสำเร็จได้พร้อม ๆ กับการทำให้เขารับรู้ว่ เขามีความสามารถจะกระทำเช่นนั้น จะทำให้เขาใช้ทักษะที่ได้รับการฝึกได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด บุคคลที่รับรู้ว่าตนเองมีความสามารถนั้น จะไม่ยอมแพ้อะไรง่าย ๆ แต่จะพยายามทำงานต่างๆ เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ต้องการ

2. โดยการใช้ตัวแบบ (Modeling) การที่ได้สังเกตตัวแบบแสดงพฤติกรรมที่มีความซับซ้อน และได้รับผลกรรมที่พึงพอใจ ก็จะทำให้ผู้ที่สังเกตฝึกความรู้สึกว่าเขาจะสามารถที่จะประสบความสำเร็จได้ ถ้าเขาพยายามจริงและไม่ย่อท้อ ลักษณะของการใช้ตัวแบบที่ส่งผลต่อความรู้สึกว่าเขาสามารถที่จะทำได้นั้น ได้แก่ การแก้ปัญหของบุคคลที่มีความกลัวโดยที่ให้ผู้ดูตัวแบบที่มีลักษณะคล้ายกับตนเองก็สมารถทำให้ลดความกลัวต่างๆเหล่านั้นได้

3. การใช้คำพูดชักจูง (Verbal Persuasion) เป็นการบอกว่าบุคคลนั้นมีความสามารถที่จะประสบความสำเร็จได้ วิธีการดังกล่าวนี้ค่อนข้างง่ายและใช้กันทั่วไปซึ่ง แบนดูรา ได้กล่าวว่า การใช้คำพูดชักจูงนั้นไม่ค่อยจะได้ผลนัก ในการที่จะทำให้คนเราสามารถที่จะพัฒนาการรับรู้

ความสามารถของตนเอง ซึ่งถ้าจะให้ได้ดี ควรจะใช้ร่วมกับการทำให้บุคคลมีประสบการณ์ของความสำเร็จ ซึ่งอาจจะต้องค่อย ๆ สร้างความสามารถให้กับบุคคลอย่างค่อยเป็นค่อยไปและให้เกิดความสำเร็จตามลำดับขั้นตอน พร้อมทั้งการใช้คำพูดชักจูงร่วมกัน ก็ย่อมที่จะได้ผลดีในการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตน

4. การกระตุ้นทางอารมณ์ (Emotional Arousal) การกระตุ้นทางอารมณ์มีผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในสภาพที่ถูกข่มขู่ ในการตัดสินใจถึงความวิตกกังวล และความเครียดของคนเรานั้นบางส่วนจะขึ้นอยู่กับการกระตุ้นทางสรีระ การกระตุ้นที่รุนแรงทำให้การกระทำไม่ค่อยได้ผลดี บุคคลจะคาดหวังความสำเร็จเมื่อเขาไม่ได้อยู่ในสภาพการณ์ที่กระตุ้นด้วยสิ่งที่ไม่พึงพอใจ ความกลัวก็จะกระตุ้นให้เกิดความกลัวมากขึ้น บุคคลก็จะเกิดประสบการณ์ของความล้มเหลวอันจะทำให้การรับรู้เกี่ยวกับความสามารถของตนต่ำลง

ถ้านักเรียนรับรู้ความคาดหวังในด้านการเรียนมาก จะทำให้นักเรียนแสดงออกพฤติกรรมกรรมการเรียนที่ดีออกมา โดยการพยายามตั้งใจเรียนเพื่อให้ประสบความสำเร็จ โดยการสังเกตหรือเลียนแบบพฤติกรรมจากตัวแบบ ความสำเร็จด้านการเรียนที่นักเรียนได้รับเป็นผลมาจากการที่นักเรียนมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตน และมีความคาดหวังในด้านการเรียนที่จะเกิดจากความพยายามนั้น ซึ่งถ้านักเรียนคาดหวังในการเรียนมากย่อมสามารถประสบความสำเร็จด้านการเรียนมากกว่านักเรียนที่คาดหวังด้านการเรียนต่ำกว่า

นอกจากนี้ บรูม (Broom 1978, อ้างถึงใน อุษณีย์ เย็นสบาย 2533 : 9) ได้เสนอแนะข้อพิจารณาในการตัดสินใจที่เกี่ยวกับความคาดหวังไว้ 2 ประการ ดังนี้

1. พิจารณาว่าเป้าหมายที่จะนำไปสู่ นั้น จะมีคุณค่ามากน้อยเพียงไร (Value)
2. พิจารณาว่าสิ่งที่กระทำนั้น สามารถคาดหวังให้ไปถึงจุดมุ่งหมายได้เพียงใด

(Expecency)

ความสัมพันธ์ทั้ง 2 ประการ ดังกล่าวนี จะเป็นองค์ประกอบหรือชี้วัดแห่งความสำเร็จ ซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจของแต่ละคนในการเลือกกระทำหรือไม่กระทำในสิ่งที่คาดหวังเอาไว้ ในกระทำต่างๆบุคคลจะมีการตั้งจุดมุ่งหมายหรือคาดหวัง เพื่อจะให้ไปสู่ความสำเร็จตามที่บุคคลคาดหวังเอาไว้ ทั้งนี้ขึ้นกับลักษณะความแตกต่างของแต่ละบุคคลและสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีความสำเร็จไม่น้อยที่จะทำให้ความคาดหวังนั้นเป็นความจริงขึ้นมา

ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน พ่อแม่ผู้ปกครองเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด สายใยความรักความผูกพันระหว่างเด็กกับพ่อแม่เป็นความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งมั่นคงและยาวนาน เป็นพลังยิ่งใหญ่ช่วยผลักดันในการดำเนินชีวิตในด้านต่างๆประสบความสำเร็จได้ ด้านการศึกษาก็เช่นกัน ผลการวิจัยด้านครอบครัวในรอบ 30 ปีที่ผ่านมา

มาพบว่า ความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดระหว่าง พ่อ แม่ ผู้ปกครองและโรงเรียน นอกจากจะทำให้เด็กประสบความสำเร็จในด้านวิชาการแล้ว ยังช่วยให้เด็กมีพัฒนาการที่สมบูรณ์ (จันทรา จันทรสุข สวัสดิ์ 2546 : 13)

ความจำเป็นอย่างยิ่งที่พ่อแม่จะต้องให้ความสนใจใส่ใจต่อการเรียนรู้ของลูก สร้างโอกาสการเรียนรู้แก่ลูกให้เหมาะสมกับวัยของเขา ทุกช่วงวัย พ่อแม่จะต้องช่วยให้เขามีโอกาสได้เห็น ได้ยิน และได้สัมผัส ทำความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ให้มากที่สุด การเรียนรู้เกิดขึ้นได้จากทุกเรื่อง ทุกเวลา ทุกประสบการณ์ ฟังตระหนักไว้เสมอว่า พ่อแม่นั้นคือ ครูคนแรกของลูก ความรู้ที่ได้จากการศึกษาเล่าเรียนมีทั้งการเรียนรู้วิชาการเพื่อเป็นรากฐานของการศึกษาในขั้นต่อไปกับการเรียนรู้เพื่อเป็นรากฐานของการดำรงชีวิตให้เป็นปกติสุข การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทั้งในบ้าน ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เด็กจะต้องเรียนรู้จากสิ่งเหล่านั้นไปพร้อมๆ กัน

พ่อแม่ผู้ปกครองบางคนเข้าใจว่าเมื่อส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนแล้วก็หมดหน้าที่ของตนและยกความรับผิดชอบเลี้ยงดูการอบรมนิสัยให้โรงเรียนเพียงฝ่ายเดียว ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง ระบบโรงเรียนสามารถรับภาระหน้าที่แทนได้เพียงบางส่วนเท่านั้น ครูจะดูแลด้านวิชาการได้มาก ส่วนด้านพฤติกรรมมารยาทการอยู่ร่วมกันในสังคมอาจช่วยได้บ้าง หรือเสริมสร้างประสบการณ์กิจกรรมที่มีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม การฝึกฝนทักษะชีวิต แต่ก็ไม่อาจแทนที่บทบาทของพ่อแม่ได้อย่างแน่นอน ยิ่งในสังคมโลกปัจจุบันมีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การดำรงชีวิตให้อยู่ได้อย่างเข้มแข็งและชาญฉลาดสามารถเผชิญหน้ากับสถานการณ์ที่ยุ่งยากก็เป็นทักษะอีกอย่างหนึ่งที่แน่นอนว่าพ่อแม่ครอบครัวจะมีบทบาทในการให้การเรียนรู้ที่สำคัญที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2545 : 3-6 , อ้างถึงใน นิภา นันทประยูร 2550 : 17)

หากผู้ปกครองคาดหวังประโยชน์สูงสุดอันจะเกิดแก่บุตรหลานในเรื่องพฤติกรรมกรเรียนที่ดีของนักเรียน พ่อแม่ผู้ปกครองและโรงเรียนหรือสถานศึกษาจำเป็นต้องร่วมกันมีจุดหมายไปในทิศทางเดียวกัน มีความเข้าใจเป็นหนึ่งเดียวและสื่อสารกันอย่างใกล้ชิดสม่ำเสมอ

5.2.5 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้

การรับรู้ นับว่าเป็นพื้นฐานของการกระทำ ความเข้าใจสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้นได้ เมื่อมีสิ่งเร้าจากสิ่งแวดล้อมเข้ามากระทบกับอวัยวะรับความรู้สึกซึ่งจะส่งกระแสความรู้สึกนั้นๆ ไปยังสมอง เพื่อให้เกิดการตีความและเกิดการรับรู้ขึ้น นอกจากนี้การรับรู้บุคคลเป็นกระบวนการการสร้างความประทับใจต่อบุคคลอื่นๆ ในด้านต่างๆ อันเนื่องมาจากการสร้างสัมพันธ์ภาพกัน ดังนั้นจะเห็นได้ว่า

การรับรู้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมของมนุษย์ในการดำรงชีวิตที่จะขาดเสียมิได้ (ลักษณะ สรีรวิวัฒน์ 2544 : 47)

5.2.5.1 ความหมายของการรับรู้ (Perception)

โยธิน ศันสนยุท และคณะ (2533 : 43) กล่าวว่า การรับรู้ คือ การตีความหมายการสัมผัสออกเป็นสิ่งหนึ่งที่มีความหมาย ซึ่งการตีความหมายนั้นจะต้องอาศัยประสบการณ์ หรือการเรียนรู้

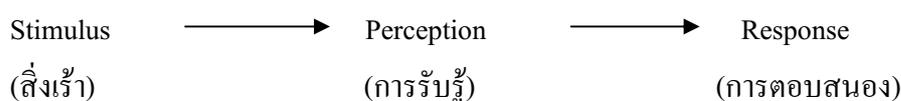
ลักษณะ สรีรวิวัฒน์ (2544 : 48) กล่าวว่า การรับรู้ หมายถึง การเกิดอาการสัมผัสอย่างมีความหมายและเป็นกระบวนการแปลหรือตีความจากประสบการณ์เดิม จะเห็นว่าการรับรู้เป็นกระบวนการ คือ เริ่มจากการใช้ประสาทสัมผัสเกิดอาการสัมผัสขึ้นหรือตีความแห่งการสัมผัสที่ได้รับออกมาเป็นหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมาย อันเป็นสิ่งที่รู้จักและเข้าใจกัน และในการแปลความหมายของการสัมผัสนั้นจำเป็นที่อินทรีย์จะต้องใช้ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิม ดังนั้นหากคนเราไม่มีความรู้เดิมหรือลืมเรื่องนั้นๆ ไปก็จะไม่มีการรับรู้ในสิ่งนั้นๆ แต่จะเกิดเฉพาะการสัมผัสกับสิ่งเร้าเท่านั้น

สุชา จันทรธรม (2541 : 128) กล่าวว่า การรับรู้เป็นกระบวนการที่มีระดับตั้งแต่ง่ายที่สุดถึงซับซ้อนที่สุดจนยากแก่การเข้าใจ นักจิตวิทยาได้ให้ความหมายการรับรู้แตกต่างกันออกไป เช่น

1. การรับรู้ คือ การตีความหมายจากการรับสัมผัส ในการรับรู้ นั้น เราไม่เพียงแต่มองเห็น ได้ยินหรือได้กลิ่นเท่านั้น แต่ต้องรับรู้ได้ว่า วัตถุหรือสิ่งที่เรารับรู้นั้น คือ อะไร มีรูปร่างอย่างไร อยู่ทิศใด ไกลกว่าเรามากน้อยแค่ไหน เป็นต้น ทั้งหมดที่เรารับรู้นี้เป็นการใส่ความหมายให้กับสิ่งต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาในการรับสัมผัส

2. ในแง่ของพฤติกรรม การรับรู้เป็นกระบวนการที่เกิดแทรกอยู่ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองต่อสิ่งเร้า ดังนี้

แผนภูมิที่ 7 แสดงขบวนการรับรู้

ที่มา : สุชา จันทรธรม, จิตวิทยาทั่วไป (กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2541), 119.

ไสว เลียมแก้ว (2548 : 1) กล่าวว่า การรับรู้ คือ การรู้สึกสัมผัสที่ได้รับการตีความให้เกิดความหมายแล้วเช่น ในขณะที่เราอยู่ในภาวะการมีสติ (Conscious) คือลืมตาตื่นอยู่ในทันใดนั้นเรารู้สึกได้ยินเสียงดังปังมาแต่ไกล การรู้สึกสัมผัส (Sensation) แต่ไม่มีความหมาย คือ ไม่รู้ว่าเป็นเสียงอะไร จึงยังไม่เกิดการรับรู้ ต่อมามีคนบอกว่าเป็นเสียงระเบิดของยางรถยนต์ เราจึงเกิดการรับรู้ความหมายของการรู้สึกสัมผัสนั้น ดังนี้ เรียกว่าเราเกิดการรับรู้

สันติชัย จำจิตรจัน (2549 : 1) กล่าวว่า การรับรู้ คือ ขบวนการที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการเลือกสิ่งเร้า (Selection) การประมวลสิ่งเร้า (Organization) การแปลผลที่ความสิ่งเร้า (Interpretation)

ศิริโสภาคย์ บุรพาเดชะ (2529 : 93 - 97) กล่าวว่า การรับรู้ คือ กระบวนการแปลหรือตีความต่อสิ่งเร้าข่าวสารที่ผ่านอวัยวะรับสัมผัสทั้งหลาย ได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น และกาย เข้าไปยังสมองในรูปของไฟฟ้าและเคมี สมองจึงเป็นคลังเก็บข้อมูลมหาศาลที่จะตีความสิ่งเร้าหรือข่าวสารนั้น โดยอาศัยการเทียบเคียงกับข้อมูลที่เคยสะสมไว้ก่อนหรือที่เรียกว่า ประสบการณ์เดิม

กระบวนการรับรู้ข่าวสารของมนุษย์แบ่งเป็น 2 ส่วน

1. กระบวนการรับสัมผัส (Sensation)
2. กระบวนการรับรู้ (Perception)

กระบวนการรับสัมผัสเป็นการรับข่าวสารในระยะแรกระหว่าง อินทรีย์กับสิ่งเร้า โดยอวัยวะรับสัมผัส (Reception) เช่น อวัยวะในการมองเห็น (Vision) การฟัง (Audition) รับความรู้สึกทางผิวหนัง (Skin Senses) เป็นต้น ในระยะนี้แม้ว่าสิ่งเร้าจะยังไม่ถูกตีความ หรือให้ความหมายใดๆ ก็ถือว่ากลไกการรับสัมผัส มีความสำคัญมากที่จะส่งผลถึงการรับรู้ (Perception) และการเรียนรู้ (Learning) ต่อไป

กระบวนการรับรู้ เป็นกระบวนการนำความรู้หรือข้อมูล ข่าวสารเข้าสู่สมอง โดยผ่านอวัยวะสัมผัส (Sensory Organ) สมองจะเก็บรวบรวมและจดจำสิ่งต่างๆเหล่านั้นไว้เป็นประสบการณ์ เพื่อเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดมโนภาพหรือความคิดรวบยอด (Concept) และทัศนคติ (Attitude) เป็นการเปรียบเทียบ หรือถ่ายโยงความหมายกับสิ่งเร้าใหม่ที่จะรับรู้ต่อไป ดังนั้น การรับรู้และการเรียนรู้จึงมีความเกี่ยวข้องกัน ถ้าไม่มีการรับรู้การเรียนรู้ย่อมเกิดขึ้นไม่ได้

สรุปได้ว่า การรับรู้ หมายถึง การแปลหรือตีความหมายจากการที่เราได้สัมผัสโดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 และอาศัยประสบการณ์เดิมเข้ามามีส่วนช่วยในการแปลความหมาย

5.2.5.2 ธรรมชาติของการรับรู้

ศิริโสภาคย์ บุรพาเดชะ (2529 : 93 - 97) การรับรู้เป็นสิ่งที่เรียนรู้ (Perception is learned) ถ้าปราศจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์จะไม่มีกรรับรู้ มีเพียงแต่การรับสัมผัสเท่านั้น การรับรู้เป็นสิ่งเลือกสรร (Perception is selective) เราอยู่ท่ามกลางสิ่งเร้ามากมาย ในขณะที่ใดขณะหนึ่งเราไม่ได้รับรู้ไปหมดทุกอย่างแต่เราเลือกรับรู้สิ่งเร้าเป็นบางอย่าง

อิทธิพลของสิ่งเร้าที่มีต่อการรับรู้

1. สิ่งเร้าภายนอก คุณสมบัติของสิ่งเร้าภายนอกจะมีอิทธิพลของการรับรู้มากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับคุณลักษณะดังนี้

1.1 ความเปลี่ยนแปลงของสิ่งเร้าการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอย่อมดึงดูดความสนใจและเอาใจใส่ต่อสิ่งเร้านั้น

1.2 การเคลื่อนไหวต่อสิ่งเร้า การเคลื่อนไหวจะช่วยกระตุ้นเรตินาในนัยน์ตา ทำให้เกิดพลังงานประสาทสมอง

5.2.5.3 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับรู้

โยธิน ศันสนยุทธ และคณะ (2533 : 43 - 45) องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับรู้ แยกออกเป็น 2 องค์ประกอบใหญ่ๆ คือ

องค์ประกอบอันเนื่องมาจากสิ่งเร้า ประกอบไปด้วย

1. ความเข้มและขนาด (Intensity and size) เสียงดัง แสงสว่าง ขนาดใหญ่ ทำให้เราเลือกรับรู้มากกว่าสิ่งเร้าที่มีขนาดเข้มน้อยกว่าและขนาดเล็กกว่า

2. ความผิดแผกกัน (Contrast) ขณะที่กำลังอ่านหนังสืออยู่ในห้องเงียบๆ แล้วมีคนเปิดวิทยุเราจะหันไปสนใจกับเสียงวิทยุ นั้น แต่เมื่อออกไปสักพักจกนชินกับเสียงวิทยุและเมื่อมีคนปิดวิทยุเราจะหันกลับมาสนใจ

3. การกระทำ (Repetition) การกระทำซ้ำๆจะเป็นสิ่งที่เรียกร้องความสนใจ เราจะเห็นคำที่สะกดผิดในหน้าหนังสือ ถ้าคำผิดปรากฏซ้ำ

4. การเคลื่อนไหว (Movement) สิ่งเร้าที่เคลื่อนไหวจะเรียกร้องความสนใจได้ดีกว่าสิ่งเร้าที่อยู่นิ่ง

องค์ประกอบอันเนื่องมาจากบุคคล การเลือกรับรู้นั้นอาจขึ้นอยู่กับความสนใจหรือความคาดหวังกับบุคคลนั้น

1. ความสนใจ (Interest) คนเราจะเลือกรับรู้ในสิ่งที่เราสนใจ

2. ความคาดหวัง (Expectancy) ถ้าเราคาดหวังสิ่งใดไว้ การรับรู้ของเราจะเป็นไปตามที่คาดหวัง

3. ความต้องการ (Need) เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับรู้

4. การเห็นคุณค่า (Value) การรับรู้ขึ้นกับการเห็นคุณค่าในสิ่งนั้น บรูเนอร์และกูค

แมน (Bruner and Goodman 1947 : 33 - 44)

องค์ประกอบของกระบวนการรับรู้

ศิริ โสภากย์ บุรพาเดช (2529 : 93-37) กล่าวถึงการรับรู้ของมนุษย์จะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ ดังนี้

1. อาการรับสัมผัส หมายถึงอวัยวะรับสัมผัสต่างๆ ได้รับกระตุ้นจากสิ่งเร้าและจะแปลความหมายโดยอาศัยประสบการณ์เข้ามาช่วย

2. การแปลความหมายของอาการสัมผัส การแปลความหมายของสิ่งเร้าที่รับเข้ามาจะถูกต้องเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 ประการ คือ

2.1 ปัจจัยทางด้านสรีระ (Physiological Factor) เป็นขีดจำกัดความสามารถของอวัยวะรับสัมผัสที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้า เช่น ขนาดของสิ่งเร้า ความลึกหรือของอวัยวะรับสัมผัส เป็นต้น

2.2 ปัจจัยทางจิตวิทยา (Psychological Factor) เนื่องจากสิ่งเร้าที่มากระทบกับอวัยวะรับสัมผัสมีมาก มนุษย์จะเลือกรับรู้เฉพาะสิ่งเร้าที่มีความหมาย แต่การรับรู้ดังกล่าวจะเกิดขึ้นหรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านจิตวิทยา เช่น

1. ความตั้งใจ โดยมีสาเหตุหลายประการ เช่น ความเปลี่ยนแปลง ความแปลกใหม่ ขนาดและความเข้ม การกระทำซ้ำเคลื่อนไหว เป็นต้น

2. สติปัญญา ทำให้บุคคลเข้าใจเหตุการณ์หรือสิ่งต่างๆ ได้ช้า หรือรวดเร็วต่างกัน

3. ความระวังระไว เป็นความคล่องแคล่วหรือไวต่อการรับรู้สิ่งเร้าต่างๆ

4. คุณภาพของจิตใจ ความเหนื่อยล้า หรือความแจ่มใสของจิตใจย่อมมีผลกระทบต่อความเข้าใจสิ่งเร้าต่างๆ ได้

5. บุคลิกภาพ ผู้ที่มีบุคลิกภาพเปิดเผยชอบสังคมกับผู้มีบุคลิกภาพเก็บตัวมักจะรับรู้ในสิ่งตรงข้ามเสมอ

3. ประสบการณ์เดิม บุคคลจะรับรู้สิ่งต่างๆ ด้วยการคาดคะเน หรือตั้งสมมติฐานไว้ก่อน เมื่อได้รับสิ่งเร้าที่เกิดขึ้นแล้ว ประสบการณ์เดิมที่เคยมีมาก่อนจะช่วยให้สามารถยืนยันการคาดคะเนได้ หรือทำการแก้ไขการคาดคะเนเสียใหม่กรณีสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่เข้มแข็งกว่าและสามารถพิสูจน์ได้ว่าประสบการณ์นั้นผิดพลาดอย่างแน่นอน

เวทินี สุขมาก (2545 : 27 - 32) กล่าวถึง กระบวนการรับรู้ของบุคคลเป็นที่เข้าใจแล้วว่า การรับรู้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางจิตใจ ซึ่งกระบวนการรับรู้จะเกิดขึ้นได้ต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. การเปิดรับตัวกระตุ้น คือ การกระทำในการนำความรู้สึกที่ได้รับจากกระตุ้นหรือสิ่งที่ได้รับรู้ไปยังสมองโดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 เป็นการนำเอาตัวกระตุ้นจากภายนอกไปยังจิตใจที่อยู่ภายใน

2. การประมวลความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการรับรู้ เป็นขั้นแรกของการรับรู้ที่เกิดขึ้นในจิตใจซึ่งเป็นขั้นที่เกี่ยวกับการจำแนกรายละเอียดของความรู้สึกในจิตใจตามความรู้ และประสบการณ์ของบุคคล ในขั้นนี้บุคคลจะได้รับรู้ถึงความรู้สึกนั้นว่าเป็นอะไร ไม่ว่าจะมีความประทับใจในอดีตมาก่อนหรือไม่ก็ตาม นอกจากนี้ความรู้สึกที่เกิดขึ้นจะเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจของบุคคล ความโน้มเอียงความรู้สึก ทศนคติ และความรู้สึกที่เคยมีมาก่อนด้วย ซึ่งก็คือการจัดการกับข้อมูลที่รับเข้ามาให้เป็นรูปแบบที่จะสื่อความหมายได้ หลักในการจัดการประมวลข้อมูลถูกพัฒนาขึ้นโดยนักจิตวิทยาชาวเยอรมัน ชื่อ เกสตอลต์ ซึ่งได้กำหนดรูปแบบหรือหลักพื้นฐาน 3 ประการของการประมวลการรับรู้ คือ

2.1 รูปร่างลักษณะและพื้นหลัง (Figure and Ground) ซึ่งจะกล่าวถึงความแตกต่างของภาพ (Figure) และพื้นหลัง (Ground) ว่าภาพจะมีความโดดเด่นชัดกว่าพื้นหลัง

2.2 การจัดกลุ่ม (Grouping) เป็นการอธิบายถึงการรับรู้และการมองเห็นของมนุษย์ว่ามักจะมองสิ่งต่างๆ เป็นกลุ่มมากกว่าที่จะมองสิ่งต่างๆ แยกจากกับสิ่งที่สื่อความหมายได้ใจความหรือที่ต้องการ

2.3 หลักการต่อเติมสิ่งที่ไม่สมบูรณ์ให้สมบูรณ์ (Closure) เป็นหลักที่เน้นถึงการจัดระเบียบแบบจิตใต้สำนึกของแต่ละบุคคลและการรับรู้ถึงตัวกระตุ้นที่ไม่สมบูรณ์ให้สมบูรณ์ตามที่บุคคลต้องการ

3. ความเข้าใจที่เกิดขึ้นจากสิ่งที่ได้รับรู้ (Comprehension) จะเป็นขั้นตอนอันหนึ่งซึ่งอยู่ภายใต้ของกระบวนการรับรู้ แต่จะเป็นผลที่เกิดขึ้นมาจากขั้นของการประมวลความรู้สึก ความเข้าใจที่เกิดขึ้นจากสิ่งที่ได้รับรู้ เมื่อความเข้าใจของความรู้สึกที่เกิดขึ้นในจิตใจนั้นคือความรู้สึกได้เริ่มมีการรับรู้แล้วว่าสิ่งที่รับรู้ นั้นมันคืออะไร

ฉะนั้น จะเห็นได้ว่า การเกิดการรับรู้ได้จะต้องผ่านกระบวนการรับรู้ทั้ง 3 ประการ จึงจะทำให้บุคคลได้รับรู้ถึงตัวกระตุ้นต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาทางประสาทสัมผัสทั้งห้า

5.2.5.4 ลำดับขั้นของการรับรู้ (Stages of Perception)

เวทินี สุขมาก (2545 : 33 - 36) ได้กำหนดระดับขั้นต่างๆ ที่ซับซ้อนขึ้นตามลำดับของการรับรู้ไว้ดังนี้

1. Field of Sensations คือ ในการเกิดผัสสะขึ้นแต่ละครั้งจะมีการรับข้อมูลเข้ามามากกว่า 1 อย่าง เช่น ในขณะที่ฟังการบรรยาย เราจะเห็นทั้งผู้บรรยาย ได้ยินเสียงของผู้บรรยาย และเห็นโสตทัศนูปกรณ์ไปพร้อมๆ กันในคราวเดียวกัน

2. Sensory Percept คือ ขั้นตอนที่มีการรับรู้ข้อมูลเพียงรูปร่างลักษณะเท่านั้น โดยยังไม่มีการเทียบเคียงกับสิ่งที่จดจำได้ (Recognition) เป็นขั้นตอนที่ยังไม่ทราบความหมาย เช่น เห็นวัตถุสิ่งหนึ่ง แล้วทราบแต่เพียงว่าเป็นผ้าที่มีรูปร่างเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า โดยที่ยังไม่รู้ว่าเป็นผ้าจริงแล้วสิ่งนั้นคือธงชาติ

3. Meaningful Percept คือ ขั้นตอนที่มีการรับรู้ความหมายของสิ่งเร้า ซึ่งขั้นตอนนี้ต้องอาศัยการเทียบเคียงกับสิ่งที่จดจำได้ (Recognition) ที่อยู่ในความจำ (Memory) เช่น เมื่อเห็นผ้าที่เป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า ที่เป็นแถบสี 5 แถบ โดยมีแถบน้ำเงินใหญ่อยู่ตรงกลาง ถูกประกอบด้วยขาวแดงตามลำดับ ในลักษณะที่เป็นริ้วแนวนอน ก็สามารถรับรู้ได้ว่า คือ ธงชาติไทย

กล่าวโดยสรุป การรับรู้ เป็นการตีความหมายการสัมผัส ออกเป็นหนึ่งสิ่งใดที่อาศัยประสบการณ์ตรงหรือการเรียนรู้ ธรรมชาติของการรับรู้จะมีการรับรู้เป็นสิ่งที่เรียนรู้และการรับรู้เป็นสิ่งที่เลือกสรร ซึ่งมีองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับรู้ แยกออกเป็น 2 องค์ประกอบใหญ่ๆ คือ องค์ประกอบอันเนื่องมาจากสิ่งเร้า และองค์ประกอบอันเนื่องมาจากบุคคล ดังนั้น นักเรียนจึงควรทราบถึงการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครองในพฤติกรรมการณ์การเรียนของนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนประสบความสำเร็จและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในด้านการเรียน

จากข้อความข้างต้น กล่าวได้ว่า การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนถึงความคิด การกระทำของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียนที่จะให้นักเรียนปฏิบัติตามความปรารถนา เป้าหมาย ความมุ่งหวังและความต้องการของผู้ปกครองที่ตั้งใจไว้ในด้านการเรียน การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครองนั้น พ่อแม่ผู้ปกครองต่างก็มีความคาดหวังให้ลูกหลานของตนได้มีพฤติกรรมการณ์การเรียนที่ดี เพื่อเป็นการพัฒนาที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ดังนั้น ถ้านักเรียนสามารถรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครองได้ จะทำให้นักเรียนและผู้ปกครองมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน เพราะผู้ปกครองจะยอมรับในความสามารถด้านการเรียนในตัว of นักเรียนว่ามากน้อยเพียงใด และต้องการให้นักเรียนเรียนไปทิศทางใด ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีการพัฒนาการทางอารมณ์ บุคลิกภาพ และสติปัญญาที่ดี แต่ถ้าผู้ปกครองคาดหวังนักเรียนมากเกินไป จะทำให้นักเรียนกดดัน ผู้ปกครองจะผิดหวังในตัวนักเรียนทำให้นักเรียนมี

อารมณ์ไม่มั่นคง บุคลิกแปรปรวน และทำให้นักเรียนเครียด กลายเป็นเด็กก้าวร้าวอีกทั้งอาจก่อปัญหาให้แก่สังคมได้

6. สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

6.1 การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน

การจัดการศึกษาของประเทศไทยเป็นภาระหน้าที่ของรัฐต่อสังคม ซึ่งเป็นการลงทุนเพื่อผลิตกำลังคนในระดับต่างๆ สนองต่อความต้องการในการพัฒนาประเทศทุกระดับรูปแบบการจัดการศึกษาจึงเป็นงานใหญ่ที่ต้องใช้งบประมาณ และกำลังคนเป็นจำนวนมาก ในภาวะการณ์ของประเทศซึ่งต้องพัฒนาพร้อมๆกันทุกด้าน การจัดสรรทุนและทรัพยากรจึงเป็นไปด้วยความยากลำบาก การพัฒนาประเทศแต่ละด้านมีความสำคัญและจำเป็นในระดับเดียวกัน การให้การศึกษาแก่ประชาชนจึงมีความจำเป็นรีบด่วน ไม่น้อยไปกว่าการพัฒนาประเทศในสาขาอื่นๆ

ในด้านการศึกษา ประเทศไทยกำลังเร่งดำเนินการปฏิรูปการศึกษา โดยให้ภาคเอกชนองค์กรเอกชน และชุมชนเข้ามามีบทบาทในการบริการและจัดการศึกษาของประเทศให้มากขึ้น และเป้าหมายคือให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค โดยรัฐสนับสนุนให้ภาคเอกชนซึ่งมีการบริหารจัดการที่เป็นอิสระและคล่องตัวกว่าภาครัฐเป็นผู้นำในการส่งออกทางการศึกษา โดยมีรัฐเป็นผู้เจรจาต่อรองและสนับสนุนและเพื่อให้ศักยภาพการบริหารและจัดการศึกษาของภาคเอกชนเป็นไปอย่างมีคุณภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2548 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

สำหรับภาคเอกชนในประเทศไทยมีประวัติความเป็นมาอันยาวนาน โรงเรียนของเอกชนมีมาก่อน โรงเรียนของรัฐที่มีการจัดตั้งอย่างเป็นทางการ โรงเรียนเอกชนได้เป็นตัวอย่าง เป็นผู้นำในบางด้านให้กับโรงเรียนของรัฐมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ได้จัดการศึกษาให้กับกุลบุตรกุลธิดาให้มาเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศทั้งภาครัฐ และเอกชนมากมายหลายคน เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในวงการธุรกิจ ราชการ การเมือง การทหาร ฯลฯ นอกจากนี้โรงเรียนเอกชนยังมีส่วนแบ่งเบาภาระในการจัดการศึกษาของรัฐ ทำให้รัฐไม่ต้องลงทุนขยายการศึกษาในบางระดับ บางประเภทมากนัก และนับวันการศึกษาของเอกชนจะมีบทบาทสำคัญเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ (พนม พงษ์ไพบูลย์ 2532 : 7)

จุดเด่นของการศึกษาเอกชน คือ โรงเรียนเอกชนมีความคล่องตัวและรวดเร็วในการตัดสินใจ โดยผู้บริหารมีความรู้พื้นฐาน ทักษะและประสบการณ์การบริหารเชิงธุรกิจและการศึกษาเป็นอย่างดีไม่ยึดติดอยู่กับระเบียบมากนัก การทำงานต้องมุ่งมั่นเพื่อความอยู่รอดของกิจการจึงต้องบริหารอย่างมีประสิทธิภาพให้คุ้มค่าการลงทุน เรียนรู้จากประสบการณ์และสามารถจัดหาบุคลากร

ที่มีคุณภาพเข้ามาทำงาน โดยจ่ายค่าตอบแทนที่เหมาะสมได้ (จรรยาพร ธรณินทร์ 2543 : 3) ดังนั้น โรงเรียนเอกชนจะมีส่วนสำคัญในการจัดการทรัพยากรทางการศึกษาให้เป็นไปได้โดยมีประสิทธิภาพ

6.2 ประวัติความเป็นมาในการจัดตั้งโรงเรียนเอกชน

การจัดการศึกษาเอกชนในประเทศไทยมีมานานนับแต่สมัยล้านนา หรือนานกว่า 600 ปีในสมัยนั้นหรือเวลาต่อมา คือ สมัยสุโขทัย ความรุ่งเรืองของอารยธรรม รวมทั้งความหนาแน่นของประชากรอยู่ในภาคเหนือเป็นส่วนใหญ่ การศึกษาเล่าเรียนส่วนใหญ่เกิดขึ้นในวัดมุ่งเพื่อให้อ่านออก เขียนได้ นอกจากนี้มีการสอนวิชาชีพแก่ผู้เรียน โรงเรียนเอกชนได้เริ่มจัดขึ้นตั้งแต่สมัยของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เมื่อเกือบ 300 ปี กว่ามาแล้ว ก่อนสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงปฏิรูปการจัดการศึกษาจัดการเรียนการสอนในระบบโรงเรียน ให้ขยายการศึกษาไปทั่วประเทศ ได้ทรงทะนุบำรุงโรงเรียนเอกชนในสมัยนั้นด้วย ในปี พ.ศ. 2461 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานกำเนิดพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชนเป็นฉบับแรก และได้ทรงจัดตั้งโรงเรียนวชิราวุธ เมื่อ พ.ศ. 2454 ในสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ได้ทรงจัดตั้งโรงเรียนไกลกังวล วันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2492 โดยสำนักพระราชวังเป็นผู้รับใบอนุญาตและเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2501 ได้ทรงจัดตั้งโรงเรียนจิตรลดา โดยสำนักพระราชวังเป็นผู้รับใบอนุญาต ซึ่งจะเห็นได้ว่าพระเจ้าอยู่หัวทรงได้ให้ความสำคัญแก่โรงเรียนเอกชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2532 : 27-30) มาจนถึงปี พ.ศ. 2476 รัฐบาลได้ประกาศพระราชบัญญัติของกระทรวงศึกษาธิการโดยจัดตั้งกองโรงเรียนราษฎร์ขึ้น ต่อมาคือ สำนักงานการศึกษาเอกชน และในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายเดิมที่ควบคุมให้โรงเรียนเอกชนได้พัฒนาตนเองพร้อมที่จะก้าวเข้าสู่ความมีมาตรฐานการศึกษา เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคมต่อไป (ศรีราชา เจริญพานิช และคณะ 2548 : 14)

โรงเรียนเอกชนในปัจจุบัน ต่างมุ่งมั่นรับใช้ชาติช่วยแบ่งเบาภาระรัฐในด้านการจัดการศึกษา เป็นคุณประโยชน์แก่ชาติอย่างเอนกอนันต์ และเด็กที่อยู่ในโรงเรียนเอกชน ก็คือ เด็กไทยที่จะเติบโตขึ้นรับใช้ชาติเช่นกัน โรงเรียนเอกชนจึงควรได้รับการดูแลส่งเสริมจากภาครัฐอย่างจริงจัง ให้มีความมั่นคงเป็นปึกแผ่น จะเป็นประโยชน์รับใช้ประเทศชาติสืบไป

6.3 โครงสร้างสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2550 : 4) หลังการปฏิรูปราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้เปลี่ยนชื่อหน่วยงานเป็นสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เป็นหน่วยงานสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และได้แบ่งการบริหารภายในเป็น 5 สำนัก คือ สำนักอำนวยการ สำนักส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน สำนักวิชาการและการประกันคุณภาพการศึกษาเอกชน สำนักสนับสนุนการศึกษาเอกชน สำนักประสานเขตพื้นที่และทะเบียนกลาง ซึ่งอำนาจหน้าที่และอัตรากำลังทั้ง 5 สำนักดังกล่าว สำนักงาน ก.พ. กำลังวิเคราะห์ จึงยังไม่มีข้อสรุปในเวลา นี้ ส่วนโรงเรียนเอกชนที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาคนั้น เดิมจะมีศึกษาธิการจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแลติดตาม ปัจจุบันมอบให้เขตการศึกษา 1 ของจังหวัดนั้นเป็นผู้ดำเนินการต่าง ๆ เช่น ออกใบอนุญาตขยายย้าย โอนโรงเรียนเอกชน

6.4 หน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

หน้าที่ความรับผิดชอบ

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2550 : 4) สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริม และดูแลโรงเรียนเอกชนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในมาตราที่ 13 ดังต่อไปนี้

มาตรา 13 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. เสนอนโยบายเกี่ยวกับการศึกษาเอกชน การพัฒนาและสนับสนุนโรงเรียน ครู ผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
2. กำกับดูแลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
3. กำหนดมาตรฐานและแผนพัฒนาหลักสูตรการศึกษาเอกชน
4. กำหนดมาตรการช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนโรงเรียน ครู ผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบตาม (1)
5. ออกระเบียบเกี่ยวกับการเก็บรักษาเอกสารหลักฐานของโรงเรียน
6. เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
7. ออกระเบียบเกี่ยวกับการวินิจฉัยการร้องทุกข์และการคุ้มครองการทำงาน

8. ออกระเบียบเกี่ยวกับการยื่นอุทธรณ์ การรับอุทธรณ์ วิธีพิจารณาอุทธรณ์ และกำหนดเวลาพิจารณาอุทธรณ์
9. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
10. ปฏิบัติงานอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ขอบข่ายความรับผิดชอบของสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2550 : 6) สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนมีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริม และดูแลโรงเรียนเอกชนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550 ซึ่งได้แก่ สถานศึกษาของเอกชนที่จัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนในระบบ หรือโรงเรียนนอกระบบ ที่มีใช้ เป็นสถาบัน อุดมศึกษาของเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ได้กำหนดขอบข่ายความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ตามมาตรา 15 ดังนี้

มาตรา 15 เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาเอกชน ในจังหวัดหนึ่ง นอกจากกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ให้มีกลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชนเป็นส่วนราชการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขตใดเขตหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเอกชนที่อยู่ในจังหวัดนั้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใดในจังหวัดสมควรมีกลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน และจังหวัดที่ถือว่าเป็นเขตปริมณฑลของกรุงเทพมหานครตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่จังหวัดใดมีความจำเป็นต้องมีกลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษามากกว่าหนึ่งเขตพื้นที่การศึกษา ให้กระทำได้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความสะดวก การประหยัด และความเป็นเอกภาพของนโยบายการศึกษาเอกชน

6.5 การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนจังหวัดนครปฐม

โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม ได้จัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนกระจายอยู่ 2 เขตพื้นที่ ได้แก่ เขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 ประกอบด้วย อำเภอเมืองนครปฐม อำเภอกำแพงแสน และอำเภอดอนตูม เขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2

ประกอบด้วยอำเภอนครชัยศรี อำเภอสสามพราน อำเภอบางเลน และอำเภอพุทธมณฑล ปัจจุบันมีโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ในเขตพื้นที่จังหวัดนครปฐม จำนวน 49 โรงเรียน (สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2, รายงานข้อมูลห้องเรียน นักเรียน และบุคลากร [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อวันที่ 4 กันยายน 2552 จาก www.npt1.obec.go.th , www.npt2.obec.go.th)

ดังนั้น การศึกษาการเอกชนได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาของประเทศไทยมาเป็นเวลานาน ซึ่งในระยะเวลาที่ผ่านมา การศึกษาเอกชน มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว มีการแข่งขันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมีระบบ ปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อประสิทธิผลของการเรียนการสอนคือการให้นักเรียนที่จบจากสถานศึกษาเอกชน มีพฤติกรรมกรเรียนที่ดี มีความเป็นเลิศในทางวิชาการและวิชาชีพ สามารถพัฒนาอาชีพและสังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า ผลิตบุคคลชั้นนำของสังคม

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

อัมพร โอตระกูล และคณะ (2530 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อปัญหาส่วนตัวนักเรียนมัธยมต้นในเขตกรุงเทพมหานคร ศึกษาในนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ของโรงเรียนรัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2526 - 2527 จำนวน 520 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนวัยรุ่นกลุ่มที่ศึกษามีปัญหา และมีความผิดปกติในระดับปานกลางอยู่ 3 เรื่อง คือ ปัญหาลักษณะส่วนตัว ปัญหาทางการเงิน การงานและอนาคต และปัญหาด้านโรงเรียน เมื่อวิเคราะห์ดูความสัมพันธ์ระหว่างการเกิดปัญหา กับเพศ พบว่า นักเรียนหญิงมีปัญหาส่วนตัวมากกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เฉพาะด้านสุขภาพ ด้านการเรียน เรื่องบ้านและครอบครัว ส่วนความสัมพันธ์ของภูมิหลังครอบครัวกับปัญหาของนักเรียน พบว่า ตัวแปรด้านสถานภาพสมรสของบิดามารดา สัมพันธภาพระหว่างบิดามารดาอุปนิสัยของบิดามารดาผู้อบรมเลี้ยงดูในวัยเด็กเล็กและระดับการศึกษาของบิดา มีความสัมพันธ์กับปัญหาเด็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กัลยา สกกุลแก้ว (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรเรียน เจตคติต่อครู และผลสัมฤทธิ์การเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า พฤติกรรมกรเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กัน

ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 พฤติกรรมการเรียนและเจตคติต่อครูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ การใช้เวลาในการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน เพศ ทักษะคิดต่อการเรียน และอาชีพของผู้ปกครองรับจ้าง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 จังหวัดปราจีนบุรี ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรเพศหญิง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน การใช้เวลาในการเรียน และลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรเขavnปัญหา ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง สถานภาพสมรสของบิดามารดา ระดับชั้นเรียน และขนาดของโรงเรียน ไม่พบความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ฉวีวัตร ลุณหงส์ (2543 : 87 - 91) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางครอบครัว สังคม และสภาพแวดล้อม กับการควบคุมดูแลตนเองและการมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ศึกษาเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า สัมพันธภาพในครอบครัวของนักเรียนส่วนใหญ่ค่อนข้างดี เป็นครอบครัวที่มีบิดามารดาเป็นผู้อบรมเลี้ยงดูร่วมกัน ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้านเพื่อนในชุมชน สื่อมวลชนและแบบอย่างจากผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีทุกด้าน และปัจจัยทุกด้านมีความสัมพันธ์กัน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักเรียนทั้ง 5 ด้าน ดังนี้คือ พฤติกรรมเกี่ยวกับการเรียน พฤติกรรมเกี่ยวกับครูอาจารย์ พฤติกรรมเกี่ยวกับสุขภาพ พฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมอื่นๆ

กึ่งกาญจน์ ปานทอง (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ตามโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.ปป.) คณะวิทยาการจัดการ โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียน ตามโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.ปป.) คณะวิทยาการจัดการ โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2544 จำนวน 328 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 9

ปัจจัย ได้แก่ เพศหญิง อายุ บุคลิกภาพ การใช้เวลาในการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับสมาชิกในครอบครัว บรรยากาศการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์ และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน องค์ประกอบที่ไม่มี ความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม มี 10 ปัจจัย ได้แก่ เพศชาย อาชีพของนักศึกษา รายได้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา เรียงลำดับ จากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปยังปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุดมี 6 ปัจจัย ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตทางการ เรียน การใช้เวลาในการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน บรรยากาศการเรียนการสอน รายได้สูงและเพศชายตามลำดับ

เชิดชาย ชูช่วยสุวรรณ (2547 : 52 - 55) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยบางประการที่มี ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่ม ตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้าน ความสามารถทางการเรียน เจตคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียน กับเพื่อน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ.713 คำนี้นัก ความสำคัญของปัจจัยความสามารถทางการเรียน เจตคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ส่วนปัจจัยด้านความคาดหวังของบิดามารดาส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อาคม ระดมสุข (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรร มการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2546 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ นักศึกษาที่กู้เงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ การศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 85 คน เครื่องมือที่ใช้ใน การศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียน สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์การ ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 6 ปัจจัยได้แก่ นิสัยทางการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับผู้ปกครอง ลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับเพื่อน และปัจจัยที่ไม่มี ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติมี 14 ปัจจัย ได้แก่ เพศชาย เพศ หญิง หมวดยุติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายได้ของผู้ปกครองของนักศึกษา อาชีพของผู้ปกครอง

ของนักศึกษา สถานภาพสมรสของผู้ปกครองของนักศึกษา ระดับการศึกษาของบิดามารดา และการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา และปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา เรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปยังปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด มี 4 ปัจจัย ได้แก่ นิสัยทางการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน ลักษณะทางกายภาพของการเรียนการสอน การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา ตามลำดับ

ขวัญใจ โพธิ์ทองนาค (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โรงเรียนช่องพระนาวิทยา จังหวัดราชบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 โรงเรียนช่องพระนาวิทยา จังหวัดราชบุรี ที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 ลงมา จำนวน 167 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อยู่ระดับปานกลาง บรรยากาศทางการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน และปัจจัยการรับรู้เกี่ยวกับตนเอง ด้านการเรียน สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นภภรณ์ จันทรสัทพ์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาปัจจัยสาเหตุและระดับความสัมพันธ์ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำของนักศึกษา ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.00 ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 426 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไคว้สแควร์ (Chi-Square) และใช้สัมประสิทธิ์ครามเมอร์วี (Cramer's V) ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำนั้นมีพฤติกรรมการเรียนในทุกๆด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่พฤติกรรมการเรียนที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การเข้าเรียนทุกครั้ง พฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การซักถาม/ตอบคำถามที่อาจารย์ถามในชั้นเรียน

พรพจน์ เพ็ชรทวีพรเดช (2547 : 79 - 85) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ ทำการศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยจำแนกตามสาขาวิชา รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เพื่อค้นหาองค์ประกอบพฤติกรรมการณ์เรียนที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ ภาควิชาคณิตศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ทั้งหมด 9 คณะ คณะละ 100 คน รวม 900 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสำรวจ (LASSI) 10 ด้าน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ F-Test การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของ Tukey การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการณ์เรียนด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทัศนคติในการเรียน นักศึกษาต่างคณะวิชากันจะมีพฤติกรรมการณ์เรียนต่างกัน พฤติกรรมการณ์เรียนทุกด้านสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และพฤติกรรมการณ์เรียนด้านที่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละกลุ่มจะมีจำนวนด้านแตกต่างกันขึ้นกับคณะวิชา คือ พฤติกรรมการณ์เรียนด้านแรงจูงใจในการเรียน

พัทธา คงยุทธ์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษารายกรณีของนักเรียนที่มีพฤติกรรมการณ์เรียนไม่เหมาะสมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัชฎา อำเภอรัชฎา จังหวัดตรัง ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุจากตัวแปรด้านส่วนตัว คือ นักเรียนขาดความรัก ความอบอุ่น การเอาใจใส่จากผู้ปกครอง ด้านสิ่งแวดล้อมที่บ้าน คือ สัมพันธภาพของสมาชิกในครอบครัวไม่ดี บิดามารดาไม่ค่อยมีเวลาในการดูแลเอาใจใส่บุตรอย่างใกล้ชิด ด้านโรงเรียน คือ สัมพันธภาพกับเพื่อนในชั้นเรียนไม่ดีจึงทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการณ์เรียนที่ไม่เหมาะสม จากการศึกษากรณีทำให้นักเรียนเข้าใจและยอมรับความจริง พร้อมทั้งให้ความร่วมมือในการแก้ไขปรับพฤติกรรมของตนเองได้เหมาะสมและถูกต้อง

เสาวนีย์ เพ็ชรนาดี (2548 : 86 - 90) ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการณ์เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีสติปัญญา อัจฉริยะ และลักษณะมุ่งอนาคตแตกต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ซึ่งการศึกษาพฤติกรรมการณ์เรียนของผู้เรียนจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะนำไปสู่การปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอน เป็นการศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการณ์เรียนของนักเรียนที่มีสติปัญญา อัจฉริยะ และลักษณะมุ่งอนาคตแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2547 จำนวน 377 คน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมี 4 ฉบับ สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีสติปัญญา อัจฉริยะ และลักษณะมุ่งอนาคตแตกต่างกันมีพฤติกรรมการณ์เรียนแตกต่างกัน เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการ โดยยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล

วลัยพร ร่มรื่น (2549 : 139 - 142) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมการยอมแพ้และพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี พบว่า ระดับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง โดยเพศ อายุ ระดับชั้น การศึกษา เกรดเฉลี่ย ลำดับการเกิด ระดับการศึกษามารดามีอิทธิพลต่อการแสดงออกพฤติกรรมการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพฤติกรรมการยอมแพ้มີความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัย .05

ภัทรสิริ เสวตไอยาราม (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 197 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์แบบการถดถอยพหุคูณ พบว่า องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน องค์ประกอบที่ไม่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ฐานะเศรษฐกิจ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ได้แก่ ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี และบุคลิกภาพ

ปทุมพร ประสงค์ทรัพย์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การตระหนักรู้ในตนเอง การสนับสนุนทางสังคมกับความเครียดและการจัดการความเครียดของนักศึกษา มหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างคือ นิสิต/นักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ธุรกิจบัณฑิตยและราชภัฏจันทรเกษม จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม ค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test F-test ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเครียดระดับปานกลาง มีการตระหนักรู้ในตนเองในระดับสูง ใช้การจัดการความเครียดแบบมุ่งแก้ปัญหาและมุ่งเน้นอารมณ์ในระดับปานกลาง ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากพ่อแม่และเพื่อนในระดับสูง ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ในระดับปานกลาง

พิมพ์พิกาข์ จันทนะโสถ์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี จำนวน 368 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต และการสนับสนุนทางสังคมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ครูและเพื่อน อยู่ใน

ระดับมาก การเห็นคุณค่าในตนเอง จุดมุ่งหวังในอนาคต สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน ด้านนิสัยการเรียนที่ไม่ดี ได้ร้อยละ 22.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

พระมหาสุชาติ ไหมอ่อน (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของพระนิสิต คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ปัจจัยที่ศึกษาแบ่งเป็น 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน กลุ่มตัวอย่าง เป็นพระนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร จำนวน 342 รูป ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนของพระนิสิต คณะมนุษยศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 7 ปัจจัย ได้แก่ บุคลิกภาพ นิสัยทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน ลักษณะกายภาพทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างพระนิสิตกับอาจารย์ และสัมพันธภาพระหว่างพระนิสิตกับเพื่อน

สุพัตรา ผลรัตน์ไพบูลย์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปัจจัยที่ศึกษาแบ่งเป็น 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยาจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 337 คน ผลการศึกษา พบว่าปัจจัยบุคลิกภาพ ทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง ลักษณะทางกายภาพทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วนิดา กันทาแก้ว (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค เชาว์อารมณ์ และพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนนารีรัตน์ จังหวัดแพร่ ได้ศึกษาถึงระดับความสามารถและเปรียบเทียบ การฟันฝ่าอุปสรรค เชาว์อารมณ์ และพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ตามปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคกับพฤติกรรมการเรียน และการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเชาว์อารมณ์กับพฤติกรรมการเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 (ม.4 - ม.6) โรงเรียนนารีรัตน์ จังหวัดแพร่ จำนวน 324 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test การทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธี LSD และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.05 ผลการวิจัย พบว่า ระดับความสามารถในการฟื้นฟูอุปสรรคและเขาวนอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มนี้อยู่ในระดับสูงและระดับพฤติกรรมการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เพศ อายุ ระดับชั้น การศึกษา เกรดเฉลี่ย ลำดับการเกิด ระดับการศึกษาของบิดา อาชีพบิดา รายได้ของครอบครัว มีอิทธิพลต่อการแสดงออกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสามารถในการฟื้นฟูอุปสรรคมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียน และเขาวนอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียน

ณัฐพล แยมสอาด (2551 : 88 - 91) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาตัวแปรเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเรียนของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษา 2 กรุงเทพมหานคร ได้ศึกษาถึงรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเรียน ซึ่งศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษา 2 กรุงเทพมหานคร จำนวน 859 คน ได้มาจากการสุ่มแบบ 2 ขั้นตอน (Two - Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) ด้วยโปรแกรมลิสเรล 8.30 (LISREL 8.30) ผลการศึกษา ตัวแปรเชิงสาเหตุทั้ง 6 ตัว ได้แก่ เจตคติต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ บรรยากาศทางการเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับกลุ่มเพื่อน และลักษณะมุ่งอนาคตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .509 - .259 รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุสามารถอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมเรียนได้ ประมาณร้อยละ 31

งานวิจัยต่างประเทศ

บราวน์ และ โฮลซ์แมน (Brown and Holzman 1955 : 75 – 84) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนิสัยในการเรียนและทัศนคติในการเรียน โดยสร้างแบบสำรวจนิสัยในการเรียนและทัศนคติในการเรียนขึ้น (The Survey of Study Habits and Attitudes – SSHA) นำไปสอบกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เกรด 12 จำนวน 455 คน แล้วนำคะแนนที่ได้จากแบบสำรวจไปหาค่าสหสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งได้จากคะแนนสอบปลายปี ผลการวิจัยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คะแนนจากแบบสำรวจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชายและหญิงเท่ากับ .48 และ .51 ตามลำดับ และทัศนคติในการเรียน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ฮาซลาม และบราวน์ (Haslam and Brown 1968 : 223) ศึกษาว่าการสอนทักษะการเรียนรู้ที่มีระบบระเบียบจะช่วยให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นประจำในการเรียนและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนดีขึ้นหรือไม่กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 74 คน ที่โรงเรียนไฮแลนด์ แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ให้กลุ่มทดลองเรียนวิชาการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (The Brown – Holtman Effective Study Course) กลุ่มควบคุมไม่ให้เรียนวิชาดังกล่าว ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสำรวจนิสัยในการเรียนและทัศนคติในการเรียน (Brown – Holtman Survey of Study Habits Attitudes) ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน The Brown – Holtman Effective Study Course เพื่อดูว่าในกลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนแปลงทักษะทางการเรียนหรือไม่ ผลจากการเปรียบเทียบนักเรียนในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง โดยคะแนนเรียนและคะแนนจากแบบทดสอบการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (The Effective Study Test) ปรากฏว่ากลุ่มทดลองได้คะแนนเรียนและคะแนนจากแบบทดสอบดังกล่าวสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าการให้ความรู้และฝึกทักษะทางการเรียนนอกจากจะส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนที่มีประสิทธิภาพแล้ว ยังช่วยปรับปรุงพฤติกรรมกรเรียนและเจตคติในการเรียน ตลอดจนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ดีขึ้นด้วย

คาร์เตอร์ (Carter 1961 : 51–56) ได้ศึกษานิสัยทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำกว่าระดับความสามารถกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 7 และ 8 จำนวน 725 คน โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ สแตนฟอร์ด (Stan-ford Achievement Test – SAT) และแบบทดสอบวัดความสามารถทางสมองของ เฮนมอนและเนลสัน (The Henmon – Nelson Test of Mental Ability) เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่ม และใช้แบบสำรวจวิธีทางการเรียนของ คาลิฟอร์เนีย (California Study Methods Survey – CSMS) วัดนิสัยทางการเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าระดับความสามารถ จะมีนิสัยทางการเรียนดีกว่ากลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ

คาน (Khan 1969 : 216 – 221) ได้ศึกษาตัวแปรทางด้านที่มีใช้สถิติปัญญา ได้แก่ นิสัยทางการเรียน ความสนใจในการเรียน ความกังวล แรงจูงใจในการเรียน ทัศนคติต่อครูและองค์ประกอบอื่น ๆ อีก เพื่อหาตัวแปรที่เหมาะสมในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 8 จำนวน 1,038 คน เป็นชาย 509 คน และหญิง 529 คน จากผลการศึกษา พบว่า นิสัยทางการเรียนของนักเรียนหญิง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเฉพาะวิชาวิทยาศาสตร์ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .186

ไดเนอร์ (Diener 1970 : 396 – 400) ได้ศึกษาความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ตัวอย่างประชากรที่ใช้เป็นนิสิตชั้นปีที่ 2 , 3 และ 4 จำนวน 138 คน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีพฤติกรรมการเรียนต่างกันคือ นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีพฤติกรรมในการเรียนดีกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

แอนเดอร์สัน (Anderson 1970 : 135 – 152) ได้ศึกษาผลของบรรยากาศทางสังคมในชั้นเรียนที่มีต่อการเรียนของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า บรรยากาศทางสังคมในชั้นเรียนมีผลต่อการเรียนรู้ การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล และความสำเร็จทางการศึกษาของนักเรียน ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ความเป็นกันเอง ความรู้สึกใกล้ชิดสนิทสนม ความคุ้นเคยของสมาชิกในกลุ่ม ผู้เรียนส่งผลต่อการเรียนของนักเรียน
2. การแบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมการเรียนต่างๆตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้
3. การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีรูปแบบที่สามารถปฏิบัติได้และให้ประโยชน์
4. การดำเนินกิจกรรมการเรียนเป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอน ไม่ล่าช้า และมีความสอดคล้องเหมาะสม
5. การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น หนังสือ เครื่องมือ วัสดุที่พร้อมจะใช้ได้ตลอดเวลา
6. การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน และความพยายามที่จะลดความขัดแย้งระหว่างกัน
7. ผู้สอนและผู้เรียนทราบจุดประสงค์และความคาดหวังในการเรียนอย่างชัดเจน
8. บรรยากาศทางสังคมที่สร้างความเป็นธรรมหรือไม่เลือกที่รักมักที่ชังของครู
9. ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ทำกิจกรรมที่ทำทลายความสามารถอยู่เสมอ
10. สร้างความตื่นตัวและขจัดความเฉื่อยชา อันเป็นสาเหตุของความเบื่อหน่ายต่อการเรียนการสอน
11. การตัดสินใจทำกิจกรรมต่างๆมาจากผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่
12. ไม่ส่งเสริมการแบ่งพรรคแบ่งพวกในหมู่นิสิต นักศึกษา
13. ผู้เรียนมีความพึงพอใจกับกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน
14. เสรีภาพมีขอบเขต ไม่ปล่อยปละละเลยจนขาดระเบียบและขาดความรับผิดชอบ

ไลท์ และอเล็กซาคอส (Light and Alexakos 1970 : 450) ได้ศึกษาว่าการแนะแนวเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มช่วยปรับปรุงพฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นประจำในการเรียนหรือไม่ โดยศึกษากับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 30 คน แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 และ 2 เป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการแนะแนวเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม กลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มควบคุมไม่ห้คำปรึกษาแนะแนว ก่อนและหลังให้คำปรึกษาแนะแนวแต่ละกลุ่มตัวอย่าง ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสำรวจนิสัยในการเรียนของเรนน (Renn's Inventory of Study Habits) แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทดสอบค่า (t - test) แล้ววิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) ผลการศึกษาปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการปรึกษาแนะแนวทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มมีพฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นประจำในการเรียนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ .01

ดีไซเดอร์โต และโคสกินเนน (Desiderato and Koskinen 1969 : 162) ศึกษาว่านักเรียนที่มีความถนัดทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ถ้ามีความวิตกกังวลจะทำให้คะแนนเฉลี่ยสะสมลดลงหรือไม่ และผู้ที่มีความวิตกกังวลต่างกันจะมีพฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นประจำในการเรียนและผลการเรียนต่างกันหรือไม่ ผลปรากฏว่าผู้ที่มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเรียนแตกต่างกันจะได้คะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หญิงที่มีความกังวลใจต่ำ จะได้คะแนนเฉลี่ยและคะแนนที่ปฏิบัติเป็นประจำในการเรียนมีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน

บริกซ์ ไคซี และมอร์เลย์ (Briggs and Morry 1971, อ้างถึงใน มณีรัตน์ นิยมทอง 2535 : 34) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลของการปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมการเรียนที่มีต่อผลการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 จำนวน 20 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยได้ทดลองสร้างขบวนการบางอย่างเพื่อให้นิสิตเกิดความพอใจเกี่ยวกับสถานภาพการเรียนการสอนและวิธีการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพโดยเทคนิคของโรบินสัน (The Robinson SQ 3R) ให้แก่กลุ่มทดลองเป็นเวลา 5 สัปดาห์ ผลการทดลองพบว่า กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม คะแนนของสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นประจำในด้านการเรียนนั้นถ้าได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นแล้วจะมีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นด้วย

เฮร์เกนฮาร์น (Hergenharn, Christian W. 1990 : 5028) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่ไม่ใช้สติปัญญาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากครอบครัวที่ยากจน ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดทำคะแนนแบบทดสอบ CPI (The California Test of Personality) ได้คะแนนน้อย แสดงให้เห็นว่านักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะยากจนมีปัญหาด้านการปรับตัวสูง

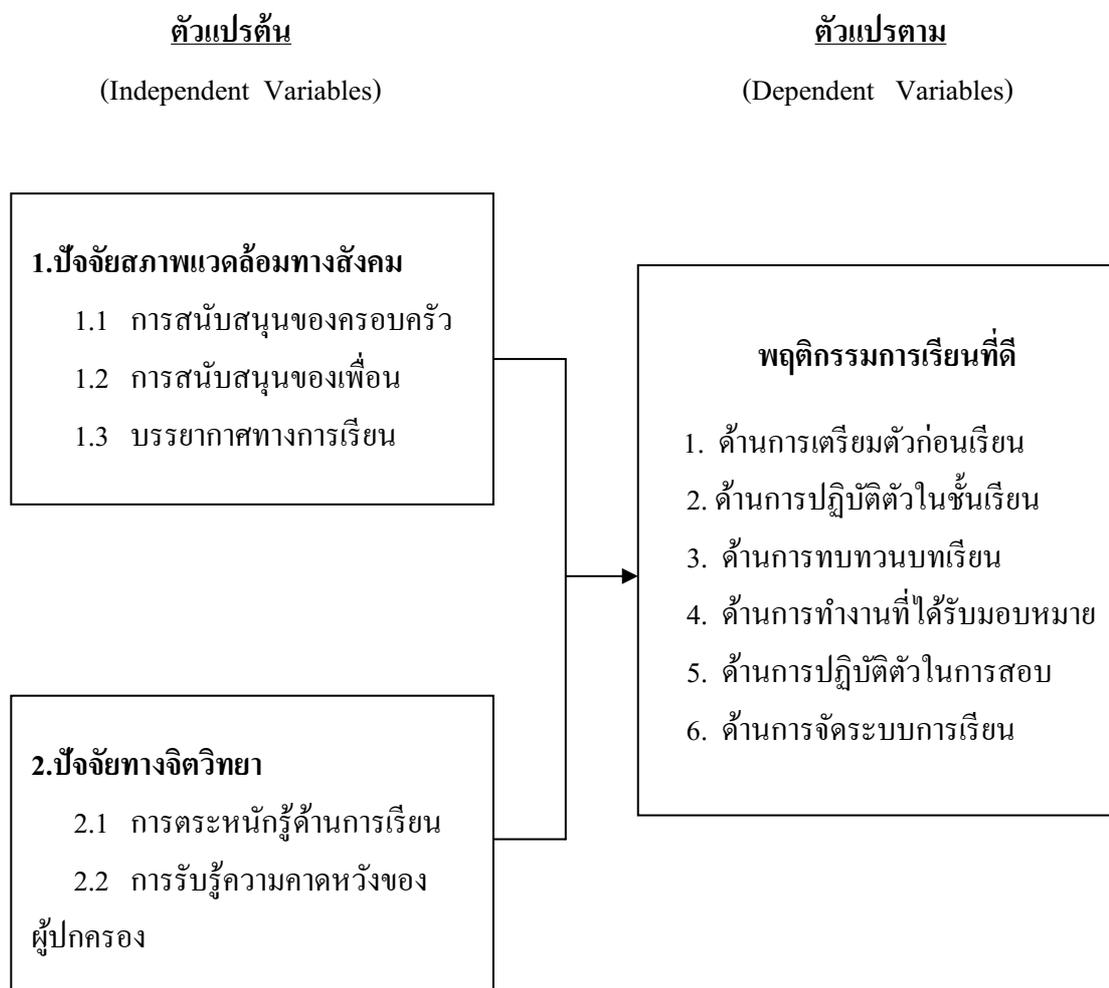
2. เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีปัญหาทางการปรับตัวน้อยกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่ยากจนทั่วไป

3. ครูตั้งความหวังและประมาณค่าไว้ว่า นักเรียนที่มีการปรับตัวดีจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง แต่นักเรียนที่ยากจนในกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาทางด้านปรับตัวสูงทำให้การเรียนต่ำ

เมเยอร์เบิร์ก (Marjoribank 1991 : 103 - 109) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง สภาพแวดล้อม และระดับฐานะทางสังคมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอายุ 11 ปี จำนวน 158 คน โดยใช้แบบทดสอบ Primary Mental Ability จากแบบทดสอบพบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองให้การส่งเสริมการเล่าเรียน จะมีคะแนนจากแบบทดสอบ Primary Mental Ability สูง ซึ่งคะแนนจากแบบทดสอบ Primary Mental Ability ยังมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงด้วย

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง กล่าวได้ว่า เด็กในวัยเรียน โดยเฉพาะเด็กมัธยมศึกษาจะประสบความสำเร็จในด้านการเรียนได้นั้น ต้องมีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงกำหนดตัวแปรที่นำมาใช้ในการวิจัย ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ ขนาดโรงเรียน เกรดเฉลี่ยสะสม ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง และรายได้ต่อวันของนักเรียน ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม ประกอบด้วย การสนับสนุนของครอบครัว การสนับสนุนของเพื่อน และบรรยากาศทางการเรียน ปัจจัยทางจิตวิทยา ประกอบด้วย การตระหนักรู้ด้านการเรียนและการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง พฤติกรรมการเรียนที่ดี ประกอบด้วย ด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน ด้านการปฏิบัติตัวในชั้นเรียน ด้านการทบทวนบทเรียน ด้านการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ด้านการปฏิบัติตัวในการสอบ และด้านการจัดระบบการเรียน เพื่อศึกษาว่าปัจจัยใดส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐมอย่างไร ซึ่งผลจากการศึกษาวิจัยจะทำให้ครูผู้สอนได้ทราบถึงระดับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนเพื่อใช้ในการแก้ไขและพัฒนาพฤติกรรมการเรียน นำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน การวางแผนการจัดชั้นเรียน จัดการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียน และเพื่อเป็นข้อเสนอแนะแนวทางในการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่เหมาะสมต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนต่อไป โดยสรุปเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

8. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภูมิที่ 8 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม 2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3. เพื่อศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขั้นตอนของการดำเนินการวิจัยและระเบียบวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. วิธีการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนจำนวน 16 โรงเรียน นักเรียนจำนวน 2,003 คน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม จำนวน 16 โรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	โรงเรียน	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า 1,500 คน	ฟ้าใสวิทยา	18
	พาณิชย์การและมัธยมศึกษาานครปฐม	10
	สัมมาสิกขาปฐมอโศก	16
	เทพนิมิตวัฒนา	33
	บวรชนวิทย์	79
	ภัทรนุสรณ์	63
	สกลวิทยา	69
	สุคนธ์วิทย์	83
	เจียนหัว	74
	บำรุงวิทยา	34
	สหบำรุงวิทยา	74
โรงเรียนที่มีนักเรียนมากกว่า 1,500 คน	นักบุญเปโตร	208
	นาคประสิทธิ์	360
	ขอแซฟอุปถัมภ์	514
	มารีย์อุปถัมภ์	121
	บอสโกพิทักษ์	247
รวม		2,003

ที่มา : สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 , รายงานข้อมูลห้องเรียน นักเรียน และบุคลากร [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อวันที่ 4 กันยายน 2552 จาก www.npt1.obec.go.th, www.npt2.obec.go.th

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2552

นักเรียนจำนวน 334 คน จากจำนวน 8 โรงเรียน ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโรงเรียน โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane 1988 , อ้างถึงใน : พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2543 : 284 - 285) ในการคำนวณเพื่อกำหนดขนาดตัวอย่างของแต่ละโรงเรียนที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ยอมให้คลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ดังสูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

แทนค่า

$$n = \frac{2003}{1 + 2003(0.05)^2}$$

$$= 334$$

เมื่อ

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05 หรือ 95%

โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน (Two-Stage Random Sampling) จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการจากสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane 1988, อ้างถึงใน : พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2543 : 284 - 285) ประชากรนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2552 นักเรียนจำนวน 2,003 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 334 คน โดยมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

1. สุ่มโรงเรียนจากขนาดของโรงเรียนซึ่งมีทั้งหมด 2 ขนาดโรงเรียน คือ โรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า 1,500 คน จำนวน 11 โรงเรียน และโรงเรียนที่มีนักเรียนมากกว่า 1,500 คน จำนวน 5 โรงเรียน ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก ร้อยละ 50 โดยขนาดโรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า 1,500 คน จำนวน 6 โรงเรียน และโรงเรียนที่มีนักเรียนมากกว่า 1,500 คน จำนวน 2 โรงเรียน รวม 8 โรงเรียน

2. เทียบบัญชีรายชื่อจำนวนนักเรียนในแต่ละโรงเรียนที่สุ่มได้ 8 โรงเรียน แล้วสุ่มเลือกนักเรียนในแต่ละโรงเรียนเท่ากับจำนวนที่เทียบได้ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม จำนวน 8 โรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	โรงเรียน	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนที่มีนักเรียน ต่ำกว่า 1,500 คน	ฟ้าใสวิทยา	7
	สัมมาสิกขาปฐมอโศก	6
	เทพนิมิตวัฒนา	12
	เจียนหัว	27
	สุคนธีรวิทย์	31
	สหบำรุงวิทยา	27
โรงเรียนที่มีนักเรียน มากกว่า 1,500 คน	นาคประสิทธิ์	133
	บอสโกพิทักษ์	91
รวม		334

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาคั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปร 2 ประเภท คือ

2.1 ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัย
สภาพแวดล้อมทางสังคมและปัจจัยทางจิตวิทยา

2.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

2.1.1.1 เพศ

2.1.1.2 ขนาดโรงเรียน

2.1.1.3 เกรดเฉลี่ยสะสม

2.1.1.4 ระดับการศึกษาของบิดา

2.1.1.5 ระดับการศึกษาของมารดา

2.1.1.6 อาชีพของบิดา

2.1.1.7 อาชีพของมารดา

2.1.1.8 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง

2.1.1.9 รายได้ต่อวันของนักเรียน

- 2.1.2 ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม
 - 2.1.2.1 การสนับสนุนของครอบครัว
 - 2.1.2.2 การสนับสนุนของเพื่อน
 - 2.1.2.3 บรรยากาศทางการเรียน
- 2.1.3 ปัจจัยทางจิตวิทยา
 - 2.1.3.1 การตระหนักรู้ด้านการเรียน
 - 2.1.3.2 การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง
- 2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ พฤติกรรมการเรียนที่ดี
 - 2.2.1. พฤติกรรมการเรียนที่ดี
 - 2.2.1.1 ด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน
 - 2.2.1.2 ด้านการปฏิบัติตัวในชั้นเรียน
 - 2.2.1.3 ด้านการทบทวนบทเรียน
 - 2.2.1.4 ด้านการทำงานที่ได้รับมอบหมาย
 - 2.2.1.5 ด้านการปฏิบัติตัวในการสอบ
 - 2.2.1.6 ด้านการจัดระบบการเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ประเภท ดังนี้

1. แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล เพื่อสอบถามลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ขนาดโรงเรียน เกรดเฉลี่ยสะสม ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง รายได้ต่อวันของนักเรียน ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิด เป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ การสนับสนุนของครอบครัว การสนับสนุนของเพื่อนและสภาพแวดล้อมทางสังคม เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน แบ่งเป็น	ทางนิมาน	และ	ทางนิเสธ
มากที่สุด	ได้ 5 คะแนน		ได้ 1 คะแนน
มาก	ได้ 4 คะแนน		ได้ 2 คะแนน
ปานกลาง	ได้ 3 คะแนน		ได้ 3 คะแนน
น้อย	ได้ 2 คะแนน		ได้ 4 คะแนน
น้อยที่สุด	ได้ 1 คะแนน		ได้ 5 คะแนน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปัจจัยทางจิตวิทยา ได้แก่ การตระหนักรู้ด้านการเรียนและการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน แบ่งเป็น	ทางนิมาน	และ	ทางนิเสธ
มากที่สุด	ได้ 5 คะแนน		ได้ 1 คะแนน
มาก	ได้ 4 คะแนน		ได้ 2 คะแนน
ปานกลาง	ได้ 3 คะแนน		ได้ 3 คะแนน
น้อย	ได้ 2 คะแนน		ได้ 4 คะแนน
น้อยที่สุด	ได้ 1 คะแนน		ได้ 5 คะแนน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนที่ดี เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนที่ดี 6 ด้าน คือ ด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน ด้านการปฏิบัติตัวในชั้นเรียน ด้านการทบทวนบทเรียน ด้านการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ด้านการปฏิบัติตัวในการสอบ และด้านการจัดระบบการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน แบ่งเป็น	ทางนิมาน	และ	ทางนิเสธ
มากที่สุด	ได้ 5 คะแนน		ได้ 1 คะแนน
มาก	ได้ 4 คะแนน		ได้ 2 คะแนน
ปานกลาง	ได้ 3 คะแนน		ได้ 3 คะแนน
น้อย	ได้ 2 คะแนน		ได้ 4 คะแนน
น้อยที่สุด	ได้ 1 คะแนน		ได้ 5 คะแนน

ตอนที่ 5 แบบสอบถามปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนที่ดี เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended)

2. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและปัจจัยทางจิตวิทยาและพฤติกรรมการณ์การเรียนที่ดี เป็นแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) โดยสร้างแนวคำถามแบบกว้างๆเพื่อเป็นแนวคำถามไว้ล่วงหน้าซึ่งข้อคำถามต่างๆสามารถยืดหยุ่นได้ ไม่กำหนดตายตัว เพื่อให้ได้ข้อมูลระดับลึกที่เข้าถึงความเป็นจริงมากที่สุด มีทั้งคำถามปลายปิดและคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็น ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาใช้ในการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยเป็นผู้นำแบบสัมภาษณ์เพื่อไปสัมภาษณ์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ได้แก่ โรงเรียนนาครประสิทธิ์ จำนวน 6 คน โรงเรียนเจียนหัว จำนวน 6 คน และโรงเรียนสัมมาสิกขาปฐมอโศก จำนวน 6 คน ด้วยตนเอง โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม และปัจจัยทางจิตวิทยา ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการณ์การเรียนที่ดีของนักเรียน

4. การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. การสร้างแบบสอบถาม

การสร้างแบบสอบถาม เพื่อให้การดำเนินการศึกษาค้นคว้า สามารถตรวจสอบวัดได้ตรงตามกรอบแนวคิดของการศึกษา และบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาจากเอกสาร ตำรา งานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง ปรัชญาผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับข้อมูลในการสร้างเครื่องมือ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขตของเนื้อหา

1.3 สร้างแบบสอบถามตามขอบเขตของเนื้อหา คลอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและตามรายละเอียดของนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปร

1.4 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความครอบคลุมครบถ้วนของเนื้อหาในประเด็นสาระสำคัญตรงตามพฤติกรรมที่ต้องการวัด ความเหมาะสมของสำนวนภาษา พิจารณาปรับปรุงแก้ไข หากค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2543 : 117)

มีความเหมาะสมสอดคล้อง	ให้ + 1 คะแนน
ไม่สอดคล้อง	ให้ - 1 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้ 0 คะแนน

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม
$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยพิจารณาเลือกประเด็นที่มีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แสดงว่าข้อคำถามในแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับลักษณะของกลุ่มพฤติกรรมสามารถนำไปใช้ได้ โดยผลการวิเคราะห์แบบสอบถามการวิจัย ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าระหว่าง 0.67 - 1.00 แสดงว่าข้อคำถามสามารถนำไปใช้ได้

1.5 นำแบบสอบถามที่ได้ไปการหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มทดลอง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนสกลวิทยาและโรงเรียนบำรุงวิทยา จำนวน 30 คน

1.6 นำแบบสอบถามทดสอบวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ในส่วนของปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม ปัจจัยทางจิตวิทยาและพฤติกรรมกรเรียนที่ดี โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbarch's alpha coefficient) โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ซึ่งมีสูตรดังนี้ (ธีรศักดิ์ อุ่นอารมย์เลิศ 2548 : 69 - 70)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_p^2} \right]$$

α	=	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค
K	=	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
s_i^2	=	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
s_p^2	=	ความแปรปรวนของคะแนนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยแยกแบบสอบถามแต่ละส่วน ดังนี้

แบบสอบถามปัจจัยทางจิตวิทยา ได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการสนับสนุนของครอบครัว เท่ากับ .7860

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการสนับสนุนของเพื่อน เท่ากับ .7739

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามบรรยากาศทางการเรียน เท่ากับ .8307

แบบสอบถามปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม ได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการตระหนักรู้ด้านการเรียน เท่ากับ .8468

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง เท่ากับ .8088

แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนที่ดี ได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนที่ดี เท่ากับ .9055

ขั้นที่ 7 จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

2. การสร้างแบบสัมภาษณ์

การสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In – Depth Interview) เพื่อให้การดำเนินการศึกษาค้นคว้า สามารถตรวจสอบวัดได้ตรงตามกรอบแนวคิดของการศึกษา และบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์ โดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการ จากหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยเพื่อเป็นแนวทางการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2 ประมวลข้อมูลที่ได้จากการศึกษา กำหนดเป็นเค้าโครงของการสัมภาษณ์และขอบเขตเนื้อหา โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาควบคุมวิทยานิพนธ์

2.3 นำแบบสัมภาษณ์ไปใช้จริง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลแบบสอบถามจากสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เพื่อใช้ในการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือจากสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ทั้ง 8 แห่ง ขอความอนุเคราะห์การเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ โดยให้นักเรียนดำเนินการตอบแบบสอบถาม

1.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงสถานศึกษา เก็บข้อมูลตามแบบสำรวจการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม โดยผู้วิจัยขอความร่วมมือจากอาจารย์โรงเรียนต่างๆ ในกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ เพื่อให้เก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบถ้วน ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล ตั้งแต่ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2552 ถึง เดือนมกราคม พ.ศ. 2553

1.3 ผู้วิจัยให้สถานศึกษานำแบบสอบถามส่งคืน ติดตามแบบสอบถามและทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จำนวน 334 ชุด

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์เชิงลึกจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เพื่อใช้ในการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือจากสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ทั้ง 3 แห่ง ขอความอนุเคราะห์การเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ โดยให้นักเรียนดำเนินการตอบแบบสัมภาษณ์

2.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เก็บข้อมูลตามแบบสัมภาษณ์ การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม โดยผู้วิจัยได้เลือกพื้นที่ศึกษาแบบเจาะจง (Purposive Selective) โดยขอความร่วมมือจากอาจารย์โรงเรียนนาครประสิทธิ์ โรงเรียนเจ็ญหัว และโรงเรียนสัมมาสิกขาปฐมอโศก เลือกกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนโรงเรียนละ 6 คน โดยเป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนที่ดี จำนวน 3 คน และนักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนที่ไม่ดี จำนวน 3 คน พร้อมทั้งประเด็นสัมภาษณ์ ประสานขอนัดเวลา และสถานที่สัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ในวันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2552

2.3 ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการสัมภาษณ์ ดังนี้

2.3.1 ชั้นเตรียมตัวก่อนสัมภาษณ์

2.3.1.1 เตรียมแบบสัมภาษณ์ที่ได้สร้างขึ้นให้พร้อม

2.3.1.2 เตรียมอุปกรณ์ หรือเครื่องมือในการบันทึกการสัมภาษณ์ ได้แก่ เทป

บันทึกเสียง

2.3.1.3 ผู้วิจัยซักซ้อมการสัมภาษณ์ รวมทั้งวิธีการบันทึกข้อมูล

2.3.2 ชั้นดำเนินการสัมภาษณ์

2.3.2.1 ผู้วิจัยแนะนำตนเองและบอกจุดมุ่งหมายของการสัมภาษณ์

2.3.2.2 ผู้วิจัยสัมภาษณ์โดยการสัมภาษณ์ตามประเด็นในแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัย

สร้างขึ้นมา

2.3.3 ชั้นบันทึกผลการสัมภาษณ์

2.3.3.1 ผู้วิจัยบันทึกผลการสัมภาษณ์ทันทีหลังจากสัมภาษณ์

2.3.3.2 บันทึกผลการสัมภาษณ์ตามข้อมูลที่ได้จากผู้ให้สัมภาษณ์

2.3.4 ชั้นปิดการสัมภาษณ์

เมื่อผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์เรียบร้อยแล้ว กล่าวขอบคุณ พร้อมทั้งกล่าวอำลา

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์แบบสอบถาม

เมื่อได้รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยใช้สถิติ ดังนี้

1.1 วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าความถี่(Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 การวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ การสนับสนุนของครอบครัว การสนับสนุนของเพื่อนและบรรยากาศทางการเรียน โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบส (Best 1981 : 179 - 187) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	เป็นจริงในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	เป็นจริงในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	เป็นจริงในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	เป็นจริงในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	เป็นจริงในระดับน้อยที่สุด

1.3 การวิเคราะห์ปัจจัยทางจิตวิทยา ได้แก่ การตระหนักรู้ด้านการเรียน และการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบส (Best 1981 : 179 - 187) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	เป็นจริงในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	เป็นจริงในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	เป็นจริงในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	เป็นจริงในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	เป็นจริงในระดับน้อยที่สุด

1.4 วิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดี 6 ด้าน คือ ด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน ด้านการปฏิบัติตัวในชั้นเรียน ด้านการทบทวนบทเรียน ด้านการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ด้านการปฏิบัติตัวในการสอบ และด้านการจัดระบบการเรียนรู้ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบส (Best 1981 : 179 - 187) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	เป็นจริงในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	เป็นจริงในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	เป็นจริงในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	เป็นจริงในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	เป็นจริงในระดับน้อยที่สุด

1.5 เปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคล ใช้การทดสอบค่าที่ t-test (Independent samples) แบบอิสระต่อกัน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Least Significant Difference (LSD)

1.6 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและปัจจัยทางจิตวิทยากับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีของนักเรียน โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product - moment Correlation Coefficient)

1.7 วิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดี โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

วิเคราะห์ข้อมูลตามแบบสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ตามประเด็นการสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยนำเสนอในรูปการบรรยายเป็นความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม” ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลการตอบแบบสอบถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2552 จำนวน 334 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 334 ฉบับ และได้คืนกลับมาครบถ้วนร้อยละ 100 นำมาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยายจำนวน 8 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและปัจจัยทางจิตวิทยาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและปัจจัยทางจิตวิทยากับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม

ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม

ตอนที่ 7 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม

ตอนที่ 8 การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัด
 นครปฐม ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัด

สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นนักเรียนชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม
 จำนวน 334 คน โดยจำแนกตาม เพศ ขนาดโรงเรียน เกรดเฉลี่ยสะสม ระดับการศึกษาของบิดา
 ระดับการศึกษาของมารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง
 รายได้ต่อวันของนักเรียน ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
 ซึ่งเสนอผลการวิเคราะห์ปรากฏรายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1.เพศ		
ชาย	146	43.71
หญิง	188	56.29
รวม	334	100.00
2.ขนาดโรงเรียน		
โรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า 1,500 คน	110	32.93
โรงเรียนที่มีนักเรียนมากกว่า 1,500 คน	224	67.07
รวม	334	100.00
3. เกรดเฉลี่ยสะสม		
ต่ำกว่า 2.00	27	8.08
2.01 – 2.50	44	13.18
2.51 – 3.00	102	30.54
3.01 ขึ้นไป	161	48.20
รวม	334	100.00

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
4.ระดับการศึกษาของบิดา		
ประถมศึกษา	83	24.86
มัธยมศึกษาตอนต้น	64	19.16
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	82	24.55
อนุปริญญา/ปวส.	43	12.87
ปริญญาตรีขึ้นไป	62	18.56
รวม	334	100.00
5.ระดับการศึกษาของมารดา		
ประถมศึกษา	114	34.13
มัธยมศึกษาตอนต้น	61	18.26
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	67	20.06
อนุปริญญา/ปวส.	38	11.38
ปริญญาตรีขึ้นไป	54	16.17
รวม	334	100.00
6.อาชีพของบิดา		
เกษตรกรรวม	57	17.07
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	44	13.17
ลูกจ้าง/เอกชน/บริษัท	57	17.07
รับจ้างทั่วไป	39	11.67
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	130	38.92
อื่นๆ ระบุ ไม่ได้ประกอบอาชีพ	7	2.10
รวม	334	100.00
7.อาชีพของมารดา		
เกษตรกรรวม	53	15.87
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	25	7.49
ลูกจ้าง/เอกชน/บริษัท	60	17.96
รับจ้างทั่วไป	36	10.78
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	132	39.52
อื่นๆระบุ ไม่ได้ประกอบอาชีพ	28	8.38
รวม	334	100.00

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
8.รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง		
ต่ำกว่า 10,000 บาท/เดือน	54	16.17
10,001 – 15,000 บาท/เดือน	90	26.95
15,001 – 20,000 บาท/เดือน	58	17.37
20,001 – 25,000 บาท/เดือน	40	11.97
25,001 – 30,000 บาท/เดือน	32	9.58
สูงกว่า 30,000 บาท/เดือน	60	17.96
รวม	334	100.00
9.รายได้ต่อวันของนักเรียน		
เพียงพอ	314	94.01
ไม่เพียงพอ	20	5.99
รวม	334	100.00

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ดังนี้

1. เพศ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 56.29 และเพศชายจำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 43.71

2. ขนาดโรงเรียน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในขนาดโรงเรียนที่มีนักเรียนมากกว่า 1,500 คน จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 67.07 และขนาดโรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า 1,500 คน จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 32.93

3. เกรดเฉลี่ยสะสม พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีเกรดเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 48.20 รองลงมา คือ เกรดเฉลี่ยสะสม 2.51 – 3.00 จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 30.54 ส่วนเกรดเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.00 มีน้อยที่สุด จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 8.08

4. ระดับการศึกษาของบิดา พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ระดับการศึกษาของบิดาอยู่ในระดับ ประถมศึกษา จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 24.86 รองลงมา คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 24.55 ส่วนระดับการศึกษา อนุปริญญา/ปวส. มีน้อยที่สุด จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 12.87

5. ระดับการศึกษาของมารดา พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ระดับการศึกษาของมารดาอยู่ในระดับ ประถมศึกษา จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 34.13 รองลงมา คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 20.06 ส่วนระดับการศึกษา อนุปริญญา/ปวส. มีน้อยที่สุดจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 11.38

6. อาชีพของบิดา พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ บิดาประกอบอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 38.92 รองลงมา คือ เกษตรกรรม จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 17.07 และลูกจ้าง/เอกชน/บริษัท จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 17.07 ส่วนอาชีพของบิดาอื่นๆ ระบุ ไม่ประกอบอาชีพ มีน้อยที่สุดจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.10

7. อาชีพของมารดา พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มารดาประกอบอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 39.52 รองลงมา คือ ลูกจ้าง/เอกชน/บริษัท จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 17.96 ส่วนอาชีพของมารดา รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ มีน้อยที่สุด จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 7.49

8. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท/เดือน จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 26.95 รองลงมา คือ สูงกว่า 30,000 บาท/เดือน จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 17.96 ส่วนรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001 – 30,000 บาท/เดือน มีน้อยที่สุด จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 9.58

9. รายได้ต่อวันของนักเรียน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อวัน เพียงพอ จำนวน 314 คน คิดเป็นร้อยละ 94.01 และมีนักเรียนส่วนหนึ่งที่รายได้ต่อวันไม่เพียงพอ มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.99

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและปัจจัยทางจิตวิทยาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม

การวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและปัจจัยทางจิตวิทยาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม ด้านการสนับสนุนของครอบครัว

ด้านการสนับสนุนของครอบครัว	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
	(\bar{X})	(S.D.)		
1. นักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่เรื่องการเรียนจากผู้ปกครอง	4.30	.724	มาก	1
2. ผู้ปกครองให้การสนับสนุนนักเรียนทุกเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน	4.28	.747	มาก	2
3. ผู้ปกครองคอยแนะนำและให้กำลังใจเมื่อนักเรียนเกิดปัญหาการเรียน	4.13	.850	มาก	4
4. นักเรียนได้รับการสนับสนุนด้านเอกสารตำราเรียน อุปกรณ์การเรียน รวมทั้งเงินเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการเรียนจากผู้ปกครอง	4.25	.807	มาก	3
5. เมื่อนักเรียนสอบได้คะแนนดี ผู้ปกครองจะให้กำลังใจ/คำชม/รางวัล แก่นักเรียน	3.94	.980	มาก	5
6. ผู้ปกครองจัดหาสื่อและแนะนำให้นักเรียนฟังวิทยุ/ดูโทรทัศน์ในเรื่องที่เสริมสร้างความรู้	3.49	1.013	ปานกลาง	6
รวมเฉลี่ย	4.07	.580	มาก	-

จากตารางที่ 4 พบว่า พฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตามปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม ด้านการสนับสนุนของครอบครัว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = .580) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่นักเรียนได้รับการสนับสนุนของครอบครัวมากที่สุด คือ นักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่เรื่องการเรียนรู้จากผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = .724) รองลงมา คือ ผู้ปกครองให้การสนับสนุนนักเรียนทุกเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .747) นักเรียนได้รับการสนับสนุนด้านเอกสารตำราเรียน อุปกรณ์การเรียน รวมทั้งเงินเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการเรียนจากผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = .807) และข้อที่นักเรียนได้รับการสนับสนุนของครอบครัวน้อยที่สุด คือ ผู้ปกครองจัดหาสื่อและแนะนำให้นักเรียนฟังวิทยุ/ดูโทรทัศน์ในเรื่องที่เสริมสร้างความรู้ อยู่ในระดับมาก เป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 1.013)

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม ด้านการสนับสนุนของเพื่อน

ด้านการสนับสนุนของเพื่อน	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
	(\bar{X})	(S.D.)		
1. เมื่อนักเรียนขาดเรียน เพื่อนให้ยืมสมุดจดในวิชาที่เรียนไม่ทัน	3.84	1.007	มาก	3
2. เมื่อนักเรียนไม่เข้าใจในบทเรียน เพื่อนจะช่วยอธิบายนักเรียน	3.72	.942	มาก	5
3. เพื่อนให้กำลังใจนักเรียน แม้ว่านักเรียนจะทำสิ่งนั้นไม่สำเร็จ	3.80	.901	มาก	4
4. นักเรียนได้รับการสนับสนุนและร่วมมือในการทำงานจากเพื่อนด้วยความเต็มใจ	3.93	.781	มาก	2
5. เมื่อนักเรียนลืมอุปกรณ์การเรียน นักเรียนสามารถยืมจากเพื่อนได้	4.17	.793	มาก	1
6. เพื่อนสนับสนุนนักเรียนให้ได้แสดงความสามารถที่มีอยู่ เช่น เล่นกีฬา การแสดงบนเวที แสดงนิทรรศการ เป็นต้น	3.69	.947	มาก	6
7. เพื่อนแนะนำนักเรียนให้ฟังวิทยุ/ดูโทรทัศน์ในเรื่องที่เสริมสร้างความรู้	3.24	1.029	ปานกลาง	7
รวมเฉลี่ย	3.77	.640	มาก	-

จากตารางที่ 5 พบว่า พฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตามปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม ด้านการสนับสนุนของเพื่อน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = .640) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่นักเรียนได้รับการสนับสนุนของเพื่อนมากที่สุด คือ เมื่อนักเรียนลืมนอุปกรณ์การเรียน นักเรียนสามารถยืมจากเพื่อนได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = .793) รองลงมา คือ นักเรียนได้รับการสนับสนุนและร่วมมือในการทำงานจากเพื่อนด้วยความเต็มใจอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = .781) เมื่อนักเรียนขาดเรียน เพื่อนให้ยืมสมุดจดในวิชาที่เรียนไม่ทันอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 1.007) และข้อที่นักเรียนได้รับการสนับสนุนของเพื่อนน้อยที่สุด คือ เพื่อนแนะนำนักเรียนให้ฟังวิทยุ/ดูโทรทัศน์ในเรื่องที่เสริมสร้างความรู้อยู่ในระดับปานกลาง เป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 3.24$, S.D. = 1.029)

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม ด้านบรรยากาศทางการเรียน

ด้านบรรยากาศทางการเรียน	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
	(\bar{X})	(S.D.)		
1. สภาพอากาศในห้องเรียนถ่ายเทได้สะดวก ไม่รู้สึกอึดอัด	3.37	1.085	ปานกลาง	10
2. สภาพห้องเรียนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีการตกแต่งเหมาะสม	3.22	.966	ปานกลาง	14
3. ห้องเรียนมีเสียงดังรบกวน	3.26	1.054	ปานกลาง	12
4. ห้องเรียนสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน	3.32	.847	ปานกลาง	11
5. อุปกรณ์การเรียนการสอนของครูสามารถใช้งานได้ดี	3.54	.829	มาก	5
6. ครูใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้	3.62	.874	มาก	4
7. ครูสอนโดยไม่สนใจว่านักเรียนจะเข้าใจหรือไม่	2.62	1.121	ปานกลาง	15
8. วิธีการสอนของครูกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรียน	3.47	.976	มาก	7
9. ครูเข้มงวดมากทำให้บรรยากาศไม่น่าเรียน	3.25	1.019	ปานกลาง	13
10. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่กำลังสอน	3.80	.911	มาก	2

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ด้านบรรยากาศทางการเรียน	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
	(\bar{X})	(S.D.)		
11. ครูกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนโดยการให้นักเรียนร่วมตอบข้อซักถามของครู	3.85	.776	มาก	1
12. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้ได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วนทั้งดนตรี ศิลปะและกีฬา	3.65	.869	มาก	3
13. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนอย่างหลากหลายที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตามความสามารถที่เหมาะสมกับวัยและความต้องการของนักเรียนอย่างเต็มที่	3.45	.966	ปานกลาง	8
14. ครูจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน	3.44	.962	ปานกลาง	9
15. นักเรียนได้เลือกกิจกรรมการเรียนตามความสามารถและความต้องการของตนเอง	3.54	.960	มาก	6
รวมเฉลี่ย	3.43	.461	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 6 พบว่า พฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตามปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม ด้านบรรยากาศทางการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = .461) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ส่งผลต่อบรรยากาศทางการเรียนมากที่สุด คือ ครูกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนโดยการให้นักเรียนร่วมตอบข้อซักถามของครูอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = .776) รองลงมา คือ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่กำลังสอนอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = .911) ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้ได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วนทั้งดนตรี ศิลปะและกีฬาอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = .869) และข้อที่ส่งผลต่อบรรยากาศทางการเรียนน้อยที่สุด คือ ครูสอนโดยไม่สนใจว่านักเรียนจะเข้าใจหรือไม่อยู่ในระดับปานกลางเป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 2.62$, S.D. = 1.121)

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของปัจจัยทางจิตวิทยา
ด้านการตระหนักรู้ด้านการเรียน

ด้านการตระหนักรู้ด้านการเรียน	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
	(\bar{X})	(S.D.)		
1. นักเรียนจะอดทนต่อการเรียน ไม่ว่าจะยากลำบากเพียงใด เพื่อความสำเร็จในอนาคต	4.08	.771	มาก	3
2. นักเรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ถึงแม้ว่าผลการเรียนในปัจจุบัน จะอยู่ในระดับดีแล้วก็ตาม	4.07	.795	มาก	4
3. เมื่อนักเรียนได้ผลทางการเรียนที่ดี นักเรียนจะมีความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง	4.44	.719	มาก	1
4. นักเรียนยอมรับจุดด้อยในด้านการเรียนและพร้อมที่จะปรับปรุง การเรียนของตนเอง	4.05	.844	มาก	5
5. เมื่อผลการเรียนของนักเรียนตกต่ำ นักเรียนจะมาพิจารณาว่าเกิด สาเหตุใด แล้วดำเนินการแก้ไข	3.90	.888	มาก	7
6. เมื่อนักเรียนได้รับคำตักเตือนจากครู นักเรียนจะน้อมรับฟัง และปฏิบัติตาม	3.94	.807	มาก	6
7. เมื่อได้รับมอบหมายงาน นักเรียนจะตั้งใจทำหน้าที่อย่างเต็ม ความสามารถ	3.86	.820	มาก	8
8. การค้นคว้าหาความรู้จากเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็น สำหรับการเรียนในยุคปัจจุบัน	4.12	.845	มาก	2
รวมเฉลี่ย	4.06	.552	มาก	-

จากตารางที่ 7 พบว่า พฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัด สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตามปัจจัย ทางจิตวิทยา ด้านการตระหนักรู้ด้านการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = .552) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่นักเรียนได้รับการตระหนักรู้ด้านการเรียนมากที่สุด คือ เมื่อนักเรียนได้ผลทางการเรียนที่ดี นักเรียนจะมีความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = .719) รองลงมา คือ การค้นคว้าหาความรู้จากเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่ง ที่จำเป็นสำหรับการเรียนในยุคปัจจุบันอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = .845) นักเรียนจะอดทนต่อการเรียน ไม่ว่าจะยากลำบากเพียงใด เพื่อความสำเร็จในอนาคตอยู่ในระดับ

มาก เป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = .771) และข้อที่นักเรียนได้รับการตระหนักรู้ด้านการเรียนน้อยที่สุด คือ เมื่อได้รับมอบหมายงาน นักเรียนจะตั้งใจทำหน้าที่อย่างเต็มความสามารถอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = .820)

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของปัจจัยทางจิตวิทยาด้านการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง

ด้านการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
	(\bar{X})	(S.D.)		
1. ผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนทำการบ้านและรายงานให้เสร็จตามกำหนด	4.15	.808	มาก	5
2. ผู้ปกครองคาดหวังกับนักเรียนว่าสามารถเผชิญกับอุปสรรคต่างๆได้ด้วยตนเอง	4.13	.825	มาก	6
3. ผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนกระทำสิ่งที่เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน	4.22	.764	มาก	4
4. ผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนเป็นเด็กที่เรียนหนังสือดีและสอบได้เกรดเฉลี่ยสูงๆ	4.09	.944	มาก	7
5. ผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนอ่านหนังสือและทบทวนบทเรียนทุกวัน	4.05	.899	มาก	8
6. ผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนรับผิดชอบในการเรียน	4.28	.778	มาก	1
7. ผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนเรียนต่อให้สูงที่สุด	4.24	.846	มาก	3
8. ผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนแบ่งเวลาในการเรียนให้ถูก	4.28	.829	มาก	2
รวมเฉลี่ย	4.18	.581	มาก	-

จากตารางที่ 8 พบว่า พฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตามปัจจัยทางจิตวิทยา ด้านการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = .581) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่นักเรียนได้รับการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครองมากที่สุด คือ ผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนรับผิดชอบในการเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .778) รองลงมา คือ ผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนแบ่งเวลาในการเรียนให้ถูก อยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .829) ผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนเรียนต่อให้สูงที่สุดอยู่

ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = .846) และข้อที่นักเรียนได้รับการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครองน้อยที่สุด คือ ผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนอ่านหนังสือและทบทวนบทเรียนทุกวันอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = .899)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม

การวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีของนักเรียน ด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน

ด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
	(\bar{X})	(S.D.)		
1. นักเรียนจัดตารางเรียนก่อนมาโรงเรียนทุกวันที่ยเรียน	4.39	.862	มาก	1
2. นักเรียนทบทวนเนื้อหาเดิมก่อนเรียนทุกครั้ง	3.11	.923	ปานกลาง	4
3. นักเรียนเตรียมคำถามไว้ล่วงหน้าเพื่อที่จะถามครูในเรื่องที่จะเรียน	2.85	.992	ปานกลาง	5
4. นักเรียนสนทนาพูดคุยกับครูหรือเพื่อนเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน	3.42	.923	ปานกลาง	3
5. นักเรียนอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนครูสอนทุกครั้ง	2.75	1.072	ปานกลาง	6
6. นักเรียนจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมก่อนที่จะเรียน	3.89	.957	มาก	2
รวมเฉลี่ย	3.40	.667	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 9 พบว่า พฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตามพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีของนักเรียน ด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$, S.D. = .667) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่นักเรียนมีการเตรียมตัวก่อนเรียนมากที่สุด คือ นักเรียนจัดตารางเรียนก่อนมาโรงเรียนทุกวันที่ยเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = .862) รองลงมา คือ นักเรียนจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมก่อนที่จะเรียน อยู่ในระดับ

มาก เป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = .957) นักเรียนสนทนาพูดคุยกับครูหรือเพื่อนเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน อยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 3 และข้อที่นักเรียนมีการเตรียมตัวก่อนเรียนน้อยที่สุด คือ นักเรียนอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนครูสอนทุกครั้งอยู่ในระดับปานกลาง เป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 2.75$, S.D. = 1.072)

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน ด้านการปฏิบัติตัวในชั้นเรียน

ด้านการปฏิบัติตัวในชั้นเรียน	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
	(\bar{X})	(S.D.)		
1. นักเรียนจดหรือบันทึกเนื้อหาที่ครูสอนลงในสมุดตนเอง	3.82	.919	มาก	1
2. นักเรียนไม่พูดแทรกขณะที่ครูกำลังสอน	3.53	.970	มาก	3
3. นักเรียนชอบพูดคุยกับเพื่อนขณะครูอธิบายบทเรียน	3.32	1.973	ปานกลาง	4
4. นักเรียนเข้าห้องเรียนสายเป็นประจำ	2.11	1.212	น้อย	6
5. นักเรียนชอบตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นเวลาครูถาม	2.86	1.046	ปานกลาง	5
6. นักเรียนตั้งใจทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนระหว่างเรียน	3.66	.935	มาก	2
รวมเฉลี่ย	3.22	.630	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 10 พบว่า พฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตามพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน ด้านการปฏิบัติตัวในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = .630) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่นักเรียนปฏิบัติตัวในชั้นเรียนมากที่สุด คือ นักเรียนจดหรือบันทึกเนื้อหาที่ครูสอนลงในสมุดตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = .919) รองลงมา คือ นักเรียนตั้งใจทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนระหว่างเรียน อยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = .935) นักเรียนไม่พูดแทรกขณะที่ครูกำลังสอน อยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = .970) และ ข้อที่นักเรียนปฏิบัติตัวในชั้นเรียนน้อยที่สุด คือ นักเรียนเข้าห้องเรียนสายเป็นประจำอยู่ในระดับน้อย เป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 2.11$, S.D. = 1.212)

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน ด้านการทบทวนบทเรียน

ด้านการทบทวนบทเรียน	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
	(\bar{X})	(S.D.)		
1. นักเรียนใช้วิธีตั้งคำถามกับตนเองเพื่อทบทวนบทเรียนเสมอ	3.17	1.030	มาก	3
2. นักเรียนทบทวนบทเรียนหลังเลิกเรียน	2.89	.980	ปานกลาง	5
3. นักเรียนอ่านหนังสือเพิ่มเติมจากที่ครูสอนในบทเรียน	3.14	.985	ปานกลาง	4
4. นักเรียนจะอ่านหนังสือเพื่อทบทวนเนื้อหาที่เรียนมาแล้ว	3.29	1.018	ปานกลาง	1
5. นักเรียนจะนำแบบฝึกหัดหรือเนื้อหาที่ไม่เข้าใจไปถามครู	3.28	.998	ปานกลาง	2
รวมเฉลี่ย	3.16	.779	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 11 พบว่า พฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตามพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน ด้านการทบทวนบทเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$, S.D. = .779) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่นักเรียนมีการทบทวนบทเรียนมากที่สุดคือ นักเรียนจะอ่านหนังสือเพื่อทบทวนเนื้อหาที่เรียนมาแล้วอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$, S.D. = 1.018) รองลงมา คือ นักเรียนจะนำแบบฝึกหัดหรือเนื้อหาที่ไม่เข้าใจไปถามครูอยู่ในระดับปานกลาง เป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 3.28$, S.D. = .998) นักเรียนใช้วิธีตั้งคำถามกับตนเองเพื่อทบทวนบทเรียนเสมออยู่ในระดับปานกลาง เป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 3.17$, S.D. = 1.030) และข้อที่นักเรียนมีการทบทวนบทเรียนน้อยที่สุดคือ นักเรียนทบทวนบทเรียนหลังเลิกเรียน อยู่ในระดับปานกลาง เป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 2.89$, S.D. = .980)

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของพฤติกรรมการเรียน
ที่ดีของนักเรียน ด้านการทำงานที่ได้รับมอบหมาย

ด้านการงานที่ได้รับมอบหมาย	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
	(\bar{X})	(S.D.)		
1. นักเรียนทำการบ้านและงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตามกำหนดเวลา	3.75	.825	มาก	2
2. นักเรียนทำการบ้านโดยใช้ความสามารถของตนเอง	3.60	.867	มาก	7
3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานหรือกิจกรรมที่ทำเป็นกลุ่ม	3.81	.804	มาก	1
4. นักเรียนชอบลอกการบ้านเพื่อน	3.14	1.083	ปานกลาง	8
5. เมื่อครูมอบหมายงานให้ทำ นักเรียนจะทำอย่างเต็มความสามารถ	3.68	.846	มาก	4
6. เวลาครูมอบหมายงานให้ทำ นักเรียนจะไม่สนใจฟัง	2.66	1.061	ปานกลาง	9
7. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่ครูมอบหมาย	3.65	.797	มาก	6
8. นักเรียนพยายามแก้ไขการบ้านให้ถูกต้องตามคำแนะนำของครู	3.66	.780	มาก	5
9. นักเรียนใช้ความพยายามมากขึ้น ถ้างานที่มอบหมายให้ทำนั้นยาก	3.73	.890	มาก	3
รวมเฉลี่ย	3.52	.460	มาก	-

จากตารางที่ 12 พบว่า พฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตามพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน ด้านการทำงานที่ได้รับมอบหมายโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = .460) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่นักเรียนมีการทำงานที่ได้รับมอบหมายมากที่สุด คือ นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานหรือกิจกรรมที่ทำเป็นกลุ่มอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = .804) รองลงมา คือ นักเรียนทำการบ้านและงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตามกำหนดเวลาอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = .825) นักเรียนใช้ความพยายามมากขึ้น ถ้างานที่มอบหมายให้ทำนั้นยากอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = .890) และข้อที่นักเรียนมีการทำงานที่ได้รับมอบหมายน้อยที่สุด คือ เวลาครูมอบหมายงานให้ทำ นักเรียนจะไม่สนใจฟัง อยู่ในระดับปานกลาง เป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 2.66$, S.D. = 1.061)

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของพฤติกรรมกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน ด้านการปฏิบัติตัวในการสอบ

ด้านการปฏิบัติตัวในการสอบ	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
	(\bar{X})	(S.D.)		
1. นักเรียนทบทวนหรืออ่านหนังสือกับเพื่อนก่อนสอบ	3.99	.885	มาก	2
2. นักเรียนอ่านหนังสือเพียงเพื่อสอบผ่านเท่านั้น	3.34	1.006	ปานกลาง	7
3. นักเรียนจัดตารางสอบและอ่านหนังสือตามตาราง	3.99	.928	มาก	3
4. นักเรียนจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม ก่อนเข้าห้องสอบ	4.15	.896	มาก	1
5. นักเรียนมีสมาธิและตั้งใจในการอ่านวิเคราะห์ข้อสอบ	3.86	.861	มาก	5
6. นักเรียนจะใช้เวลาอย่างคุ้มค่าและเต็มเวลาในการสอบ	3.80	.901	มาก	6
7. ถ้านักเรียนทำข้อสอบข้อใดไม่ได้จะข้ามไปก่อนแล้วค่อยมาคิดทบทวนและพยายามทำข้อนั้นภายหลัง	3.91	.870	มาก	4
รวมเฉลี่ย	3.86	.564	มาก	-

จากตารางที่ 13 พบว่า พฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตามพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน ด้านการปฏิบัติตัวในการสอบโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = .564) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่นักเรียนปฏิบัติตัวในการสอบมากที่สุด คือ นักเรียนจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม ก่อนเข้าห้องสอบอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = .896) รองลงมา คือ นักเรียนทบทวนหรืออ่านหนังสือกับเพื่อนก่อนสอบเป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = .885) นักเรียนจัดตารางสอบและอ่านหนังสือตามตาราง อยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = .928) และข้อที่นักเรียนปฏิบัติตัวในการสอบน้อยที่สุด คือ นักเรียนอ่านหนังสือเพียงเพื่อสอบผ่านเท่านั้น อยู่ในระดับปานกลาง เป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 1.006)

ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของพฤติกรรมการเรียน
ที่ดีของนักเรียน ด้านการจัดระบบการเรียน

ด้านการจัดระบบการเรียน	ค่าสถิติ		ระดับ	ลำดับ
	(\bar{X})	(S.D.)		
1. นักเรียนวางแผนการเรียนล่วงหน้าก่อนเรียนเนื้อหาใหม่ต่อไป	3.32	.937	ปานกลาง	3
2. นักเรียนปฏิบัติตามแผนที่วางไว้อย่างเคร่งครัด	3.29	.969	ปานกลาง	4
3. นักเรียนทำตารางอ่านหนังสือประจำวัน	2.90	1.072	ปานกลาง	7
4. นักเรียนอ่านหนังสือตามตารางที่กำหนด	2.98	1.054	ปานกลาง	6
5. นักเรียนมักจะทำงานที่ได้รับมอบหมาย/การบ้าน เมื่อใกล้ระยะเวลากำหนดส่ง	3.41	1.012	ปานกลาง	2
6. นักเรียนอ่านหนังสือล่วงหน้าสำหรับการเรียนในแต่ละครั้ง	2.99	.997	ปานกลาง	5
7. นักเรียนปรับปรุงพัฒนาวิธีเรียนของตนเองอยู่เสมอ	3.48	.961	ปานกลาง	1
รวมเฉลี่ย	3.19	.700	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 14 พบว่า พฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัด
สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตาม
พฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน ด้านการจัดระบบการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 3.19$, S.D. = .700) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่นักเรียนมีการจัดระบบการเรียนมาก
ที่สุด คือ นักเรียนปรับปรุงพัฒนาวิธีเรียนของตนเองอยู่เสมออยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$,
S.D. = .961) รองลงมา คือ นักเรียนมักจะทำงานที่ได้รับมอบหมาย/การบ้าน เมื่อใกล้ระยะเวลา
กำหนดส่งอยู่ในระดับปานกลาง เป็นลำดับที่ 2 ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 1.012) นักเรียนวางแผนการ
เรียนล่วงหน้าก่อนเรียนเนื้อหาใหม่ต่อไปอยู่ในระดับปานกลาง เป็นลำดับที่ 3 ($\bar{X} = 3.32$,
S.D. = .937) และข้อที่นักเรียนมีการจัดระบบการเรียนน้อยที่สุด คือ นักเรียนทำตารางอ่านหนังสือ
ประจำวันอยู่ในระดับปานกลาง เป็นลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 2.90$, S.D. = 1.072)

**ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อ
จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล**

การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตาม
ปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ ขนาดโรงเรียน เกรดเฉลี่ยสะสม ระดับการศึกษาของบิดา ระดับ
การศึกษาของมารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง และ
รายได้ต่อวันของนักเรียนโดยการทดสอบค่าที (t-test) และ One – way ANOVA ดังตารางที่ 15
ถึงตารางที่ 30

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการเปรียบเทียบตัวแปรเพศกับ
พฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีของนักเรียน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

เพศ	\bar{X}	S.D.	t
ชาย	3.49	.520	3.257*
หญิง	3.32	.442	

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 15 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างตัวแปรเพศกับพฤติกรรมกา
รเรียนรู้ที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา
เอกชน จังหวัดนครปฐม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนเพศชายมี
ระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีมากกว่านักเรียนเพศหญิง ($\bar{X} = 3.49$ และ $\bar{X} = 3.32$ ตามลำดับ)

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการเปรียบเทียบตัวแปรขนาด
ของโรงเรียนกับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีของนักเรียน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

ขนาดโรงเรียน	n	\bar{X}	S.D.	t
โรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า 1,500 คน	110	3.34	.438	-1.405
โรงเรียนที่มีนักเรียนมากกว่า 1,500 คน	224	3.42	.505	

จากตารางที่ 16 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างตัวแปรขนาดโรงเรียนกับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน จำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม

เกรดเฉลี่ยสะสม	n	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ต่ำกว่า 2.00	27	3.43	.599	ปานกลาง
2.01 – 2.50	44	3.43	.493	ปานกลาง
2.51 – 3.00	102	3.31	.481	ปานกลาง
3.01 ขึ้นไป	161	3.43	.460	ปานกลาง

จากตารางที่ 17 แสดงว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนที่ดีโดยจำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เกรดเฉลี่ยสะสม 3.01 ขึ้นไป, เกรดเฉลี่ยสะสม 2.01 – 2.50, เกรดเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.00 และ เกรดเฉลี่ยสะสม 2.51 – 3.00 อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$, $\bar{X} = 3.43$, $\bar{X} = 3.43$ และ 3.31 ตามลำดับ)

ตารางที่ 18 แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน จำแนกตามเกรดเฉลี่ย

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	1.054	.351	1.504
ภายในกลุ่ม	330	77.067	.234	
รวม	333	78.121		

จากตารางที่ 18 พบว่าเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม จำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม พฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

ระดับการศึกษาของบิดา	n	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ประถมศึกษา	83	3.39	.473	ปานกลาง
มัธยมศึกษาตอนต้น	64	3.40	.497	ปานกลาง
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	82	3.33	.443	ปานกลาง
อนุปริญญา/ปวส.	43	3.41	.508	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	62	3.45	.526	ปานกลาง

จากตารางที่ 19 แสดงว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนที่ดีโดยจำแนกตามการศึกษาของบิดา พบว่า การศึกษาของบิดาระดับปริญญาตรีขึ้นไป , อนุปริญญา/ปวส. และ มัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$, $\bar{X} = 3.41$ และ $\bar{X} = 3.40$ ตามลำดับ)

ตารางที่ 20 แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	.573	.143	.607
ภายในกลุ่ม	397	77.549	.236	
รวม	333	78.121		

จากตารางที่ 20 พบว่า เปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา พฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของพฤติกรรม
การเรียนที่ดีของนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา

ระดับการศึกษาของมารดา	n	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ประถมศึกษา	114	3.39	.496	ปานกลาง
มัธยมศึกษาตอนต้น	61	3.40	.467	ปานกลาง
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	67	3.43	.475	ปานกลาง
อนุปริญญา/ปวส.	38	3.29	.559	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	54	3.40	.440	ปานกลาง

จากตารางที่ 21 แสดงว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนที่ดีโดยจำแนกตามการศึกษา
ของมารดา พบว่า การศึกษาของมารดาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.,ปริญญาตรีขึ้นไป. และ
มัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$, $\bar{X} = 3.40$ และ $\bar{X} = 3.40$ ตามลำดับ)

ตารางที่ 22 แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา
ของมารดา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	.528	.132	.559
ภายในกลุ่ม	329	77.593	.236	
รวม	333	78.121		

จากตารางที่ 22 พบว่า เปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม จำแนกตาม
ระดับการศึกษาของมารดา พฤติกรรมเรียนที่ดีของนักเรียนแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 23 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของพฤติกรรมการเรียน
ที่ดีของนักเรียน จำแนกตามอาชีพของบิดา

อาชีพของบิดา	n	\bar{X}	S.D.	ระดับ
เกษตรกรกรรม	57	3.38	.446	ปานกลาง
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	44	3.51	.445	มาก
ลูกจ้าง/เอกชน/บริษัท	57	3.32	.512	ปานกลาง
รับจ้างทั่วไป	39	3.35	.505	ปานกลาง
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	130	3.39	.488	ปานกลาง
อื่นๆ ระบุไม่ได้ประกอบอาชีพ	7	3.53	.603	มาก

จากตารางที่ 23 แสดงว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนที่ดีโดยจำแนกตามอาชีพของ
บิดา พบว่า บิดาอาชีพอื่นๆระบุไม่ได้ประกอบอาชีพ และรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ อยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 3.53$ และ $\bar{X} = 3.51$) และบิดาอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย, เกษตรกรรม อยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 3.39$ และ $\bar{X} = 3.38$ ตามลำดับ)

ตารางที่ 24 แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน จำแนกตามอาชีพของบิดา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	1.018	.255	1.096
ภายในกลุ่ม	322	74.780	.232	
รวม	326	75.798		

จากตารางที่ 24 พบว่า เปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม จำแนกตาม
อาชีพของบิดา พฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05

ตารางที่ 25 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของพฤติกรรม
การเรียนรู้ที่ดีของนักเรียน จำแนกตามอาชีพของมารดา

อาชีพของมารดา	n	\bar{X}	S.D.	ระดับ
เกษตรกรกรรม	53	3.39	.472	ปานกลาง
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	25	3.39	.434	ปานกลาง
ลูกจ้าง/เอกชน/บริษัท	60	3.28	.558	ปานกลาง
รับจ้างทั่วไป	36	3.45	.534	ปานกลาง
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	132	3.42	.443	ปานกลาง
อื่นๆ ระบุไม่ได้ประกอบอาชีพ	28	3.42	.510	ปานกลาง

จากตารางที่ 25 แสดงว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีโดยจำแนกตามอาชีพของมารดา พบว่า มารดาอาชีพรับจ้างทั่วไป , ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย และ อื่นๆระบุ ไม่ได้ประกอบอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$, $\bar{X} = 3.42$ และ $\bar{X} = 3.42$ ตามลำดับ)

ตารางที่ 26 แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีของนักเรียน จำแนกตามอาชีพของมารดา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	.949	.190	.806
ภายในกลุ่ม	328	77.172	.235	
รวม	333	78.121		

จากตารางที่ 26 พบว่า เปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม จำแนกตามอาชีพของมารดา พฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีของนักเรียน แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 27 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยของผู้ปกครอง

รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครอง	n	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ต่ำกว่า 10,000 บาท/เดือน	54	3.37	.468	ปานกลาง
10,001 – 15,000 บาท/เดือน	90	3.31	.472	ปานกลาง
15,001 – 20,000 บาท/เดือน	58	3.46	.494	ปานกลาง
20,001 – 25,000 บาท/เดือน	40	3.22	.498	ปานกลาง
25,001 – 30,000 บาท/เดือน	32	3.46	.455	ปานกลาง
สูงกว่า 30,000 บาท/เดือน	60	3.54	.471	มาก

จากตารางที่ 27 แสดงว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนที่ดีโดยจำแนกตามรายได้เฉลี่ยของผู้ปกครอง พบว่า รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครอง สูงกว่า 30,000 บาท/เดือน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) และรายได้เฉลี่ยของผู้ปกครอง 15,001 – 20,000 บาท/เดือน และ 25,001 – 30,000 บาท/เดือน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$ และ $\bar{X} = 3.46$ ตามลำดับ)

ตารางที่ 28 แสดงการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน จำแนกตามรายได้เฉลี่ยของผู้ปกครอง

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	3.598	.720	3.167*
ภายในกลุ่ม	328	74.523	.227	
รวม	333	78.121		

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 28 พบว่า เปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยของผู้ปกครอง พฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพิจารณาโดยใช้วิธี Least Significant Difference (LSD) ดังตารางที่ 29

ตารางที่ 29 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน จำแนกตาม รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครอง เป็นรายคู่ ด้วยวิธี Least Significant Difference (LSD)

รายได้เฉลี่ย	ต่ำกว่า 10,000 บ./ด. (\bar{X} =3.37)	10,001 – 15,000 บ./ด. (\bar{X} =3.31).	15,001 – 20,000 บ./ด. (\bar{X} =3.46)	20,001 – 25,000 บ./ด. (\bar{X} =3.22)	25,001 – 30,000 บ./ด. (\bar{X} =3.46)	สูงกว่า 30,000 บ./ด. (\bar{X} =3.54)
ต่ำกว่า 10,000 บ./ด.(\bar{X} = 3.37)	-					
10,001 – 15,000 บ./ด.(\bar{X} = 3.31)	.0634	-				
15,001 – 20,000 บ./ด. (\bar{X} = 3.46)	-.0923	-.1557	-			
20,001 – 25,000 บ./ด.(\bar{X} = 3.22)	.1493	.0859	.2416*	-		
25,001 – 30,000 บ./ด.(\bar{X} = 3.46)	-.0851	-.1485	.0072	-.2344*	-	
สูงกว่า 30,000 บ./ด.(\bar{X} = 3.54)	-.1708	-.2343*	-.0786	-.3201*	-.0858	-

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 29 พบว่า รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองของนักเรียนที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเรียนที่ดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ แตกต่างกัน คือ ผู้ปกครองที่มีรายได้ 15,001 – 20,000 บาท/เดือน มีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนมากกว่า 20,001 – 25,000 บาท/เดือน (\bar{X} = 3.46 และ \bar{X} = 3.22 ตามลำดับ) ผู้ปกครองที่มีรายได้สูงกว่า 30,000 บาท/เดือน มีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนมากกว่า 10,001 – 15,000 บาท/เดือน (\bar{X} = 3.54 และ \bar{X} = 3.31 ตามลำดับ) ผู้ปกครองที่มีรายได้ 25,001 – 30,000 บาท/เดือน มีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนมากกว่า 20,001 – 25,000 บาท/เดือน (\bar{X} = 3.46 และ \bar{X} = 3.22 ตามลำดับ) ผู้ปกครองที่มีรายได้สูงกว่า 30,000 บาท/เดือน มีค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนมากกว่า 20,001 – 25,000 บาท/เดือน (\bar{X} = 3.54 และ \bar{X} = 3.22 ตามลำดับ) ส่วนคู่อื่นๆ แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 30 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการเปรียบเทียบตัวแปรรายได้ต่อวันของนักเรียนกับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

รายได้ต่อวัน	\bar{X}	S.D.	t
เพียงพอ	3.39	.485	.263
ไม่เพียงพอ	3.36	.481	

จากตารางที่ 30 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างตัวแปรรายได้ต่อวันของนักเรียนกับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสนับสนุนกับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ การสนับสนุนของครอบครัว (X_1) การสนับสนุนของเพื่อน (X_2) บรรยากาศทางการเรียน (X_3) การตระหนักรู้ด้านการเรียน (X_4) และการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X_5) กับพฤติกรรมการเรียนที่ดี (Y) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product moment Correlation Coefficient) ปรากฏดังตารางที่ 31

ตารางที่ 31 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและปัจจัยทางจิตวิทยากับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน

ตัวแปร (n = 334)	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y
X ₁	1	.369**	.326**	.454**	.364**	.399**
X ₂		1	.314**	.365**	.190**	.332**
X ₃			1	.391**	.248**	.521**
X ₄				1	.484**	.533**
X ₅					1	.286**
Y						1

** ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 31 พบว่า การสนับสนุนของครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .399 การสนับสนุนของเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .332 บรรยากาศทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .521 การตระหนักรู้ด้านการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .533 และการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .286

**ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อ
พฤติกรรมผลการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงาน
คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม**

การวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ การสนับสนุนของครอบครัว (X_1) การสนับสนุนของเพื่อน (X_2) และบรรยากาศทางการเรียน (X_3) และปัจจัยทางจิตวิทยา ได้แก่ การตระหนักรู้ด้านการเรียน (X_4) และการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X_5) ส่งผลต่อพฤติกรรมผลการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ปรากฏดังตารางที่ 32

ตารางที่ 32 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและปัจจัยทางจิตวิทยา เป็นปัจจัยสนับสนุนพฤติกรรมผลการเรียนที่ดีของนักเรียน

ตัวแปรทำนาย	R	R ²	Adj R ²	R ² change	b	B	t
การตระหนักรู้ด้านการเรียน(X_4)	.533	.284	.282	.284	.296	.337	6.826*
บรรยากาศทางการเรียน(X_3)	.632	.400	.396	.116	.364	.346	7.429*
การสนับสนุนของครอบครัว(X_1)	.643	.413	.408	.014	.111	.133	2.757*
Constant(a) = .495		S.E. = .194		Over all F = 77.475*			

* ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 32 แสดงให้เห็นว่า ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้ามาสมการ พบว่า การตระหนักรู้ด้านการเรียน (X_4) เป็นตัวแปรที่มีประสิทธิภาพในการทำนายพฤติกรรมผลการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม โดยการตระหนักรู้ด้านการเรียน (X_4) ได้รับคัดเลือกเข้ามาสมการเป็นลำดับที่ 1 สามารถทำนายพฤติกรรมผลการเรียนที่ดีได้ร้อยละ 28.4 โดยมีค่า t-test เท่ากับ 6.826 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบรรยากาศทางการเรียน (X_3) เป็นตัวแปรที่ได้รับคัดเลือกเข้ามาสมการเป็นลำดับที่ 2 สามารถทำนายพฤติกรรมผลการเรียนที่ดีได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 11.6 โดยมีค่า t-test เท่ากับ 7.429 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการสนับสนุนของครอบครัว (X_1) เป็นตัวแปรที่ได้รับคัดเลือกเข้ามาสมการเป็นลำดับที่ 3 สามารถทำนายพฤติกรรมผลการเรียนที่ดีได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.4 โดยมีค่า t-test เท่ากับ 2.757 อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 โดย การตระหนักรู้ด้านการเรียน บรรยากาศทางการเรียน และการสนับสนุนของครอบครัว มีประสิทธิภาพในการทำนายร่วมกันต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดี ร้อยละ 41.3 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนายเท่ากับ .194 และสามารถเขียนเป็นสมการการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .495 + .296(X_4) + .364(X_3) + .111(X_1)$$

ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .337 Z_{(x4)} + .346 Z_{(x3)} + .133 Z_{(x1)}$$

ตอนที่ 7 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นดังต่อไปนี้ บรรยากาศทางการเรียน สภาพในห้องเรียนมีอากาศ ร้อน และเกิดความอึดอัด ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีของนักเรียน นอกจากนี้ที่โรงเรียนมีสื่อประกอบการเรียนการสอนที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่น้อย ซึ่งทำให้บรรยากาศในการเรียนไม่น่าสนใจ และจะทำให้ขณะที่ครูสอน นักเรียนไม่สนใจ ไม่ตั้งใจเรียน อีกทั้งครูและส่งเสริมดังรบกวนการเรียนของเพื่อน และครูสอนโดยที่มีนักเรียนบางส่วนไม่เข้าใจในเนื้อหา

นอกจากปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับพฤติกรรมเรียนรู้ที่ดีที่โรงเรียนแล้ว ปัญหาอุปสรรคจากครอบครัว คือ การสนับสนุนของครอบครัว ผู้ปกครองสนับสนุนในด้านการเรียนมาก โดยเฉพาะเงินสนับสนุน เพื่อต้องการให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนและตั้งใจเรียน แต่ผู้ปกครองไม่มีเวลาให้กับนักเรียน ทำให้นักเรียนกดดันกับการเรียน

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบรรยากาศทางการเรียน พบว่า นักเรียนต้องการกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ในวิชาการต่างๆ เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย และพลศึกษา และด้านงบประมาณด้านการกีฬา เพื่อให้ให้นักกีฬามีการพัฒนาด้านกีฬา และมีอุปกรณ์ในการฝึกซ้อมเพิ่มเติม

**ตอนที่ 8 การศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา
เอกชน จังหวัดนครปฐม**

ผู้วิจัยได้ดำเนินการการสัมภาษณ์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงาน
คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม โรงเรียนนาครประสิทธิ์ จำนวน 6 คน
โรงเรียนเจ็ยงหัว จำนวน 6 คน และโรงเรียนสัมมาสิกขาปฐมอโศก จำนวน 6 คน ด้วยตนเอง
กลุ่มผู้ให้ข้อมูล 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนที่ดี และกลุ่มนักเรียนที่มี
พฤติกรรมการเรียนที่ไม่ดี ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยนำเสนอในรูปแบบของการ
บรรยายเป็นความเรียง และผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2552 จากการ
สัมภาษณ์ดังกล่าว ผู้วิจัยนำมาสรุปเป็นประเด็นสำคัญตามกรอบแนวทางที่กำหนดไว้ ดังมี
รายละเอียดต่อไปนี้

1. ด้านปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดี

1.1 การตระหนักรู้ด้านการเรียน

การตระหนักรู้ด้านการเรียนส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม
โดยนักเรียนมีความรู้สึกในการรับรู้ เข้าใจ จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง รับผิดชอบ และเห็น
ความสำคัญในเรื่องของพฤติกรรมการเรียนที่ดี ซึ่งกลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนที่ดี นักเรียน
จะมีความตระหนักรู้ด้านการเรียนต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดี จะตั้งใจศึกษาเล่าเรียนเพื่อความสำเร็จ
ในอนาคต และคิดว่าการศึกษามีความสำคัญในชีวิต ดังนักเรียนที่ให้สัมภาษณ์ต่อไปนี้

*...คิดว่าการเรียนเป็นสิ่งที่สำคัญ จะเกิดความภาคภูมิใจมาก เมื่อได้เกรดเฉลี่ยดี ๆ
และจะตั้งใจเรียนเพื่ออนาคต รวมทั้งพยายามปรับปรุงและพัฒนาการเรียน...
(ปู, นามสมมติ 2553)*

*...คิดว่าการเรียนยาก แต่ก็จะอดทนและตั้งใจให้มากขึ้น ภูมิใจกับเกรดเฉลี่ยแต่ก็อยาก
ได้มากกว่านี้อีก ... (ไข่ดาว, นามสมมติ 2553)*

...ถ้าชอบวิชาไหนจะตั้งใจเรียนเป็นพิเศษ แต่ถ้าไม่ชอบก็จะเฉยๆ แต่ก็เรียนได้ คิดว่าถ้าเรียนแล้วสามารถเลือกอาชีพได้ ถ้าไม่เรียนก็ไม่มียานทำ แต่ถ้าเกรดตกลงก็จะพยายามที่จะแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น เพราะเมื่อได้เกรดดีๆจะรู้สึกภูมิใจ แต่ก็อยากได้มากกว่านี้ เลยพยายามที่จะไปหาครูเมื่อไม่เข้าใจเรื่องเรียน... (แนน , นามสมมติ 2553)

ส่วนกลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนที่ไม่ดี นักเรียนจะมีความตระหนักรู้ด้านการเรียนต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีน้อย เพราะคิดว่าการเรียนยาก ไม่ตั้งใจเรียน ไม่อยากเรียนต่อ ดังนั้นนักเรียนที่ให้สัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ไม่ค่อยสนใจเรื่องเรียนเท่าไร จี๋เกียจ ไม่ส่งงาน รักเพื่อน คิดเพื่อน ไม่ตั้งใจเรียน ทำไม่ได้ก็ไม่ทำเลย จะมาลอกเพื่อนที่หลัง และไม่คิดจะเรียนต่อ เพราะเรียนไม่เก่ง หัวไม่ไป... (ยุ่น, นามสมมติ 2553)

...คิดว่าเรียนยาก ไม่ตั้งใจเรียน เรียนไม่ค่อยได้ ท้อ เบื่อ ไม่เข้าใจ ทำไม่ค่อยได้ ไม่เคยอ่านหนังสือ... (แพร, นามสมมติ 2553)

...คิดว่าการเรียนสำคัญ แต่ก็จะทำให้ดีที่สุด เรียนก็ยาก ท้อบ้าง บางครั้งก็ไม่ตั้งใจเรียน งานที่ทำได้ก็จะตั้งใจทำ แต่ถ้าทำไม่ได้ก็ไม่ทำ จะไปลอกเพื่อนแทน ไม่เข้าใจที่ครูสอนด้วย หัวไม่ดีด้วย... (พจ, นามสมมติ 2553)

กล่าวได้ว่า นักเรียนเกิดการตระหนักรู้ด้านการเรียนมากขึ้นแตกต่างกันไปขึ้นกับการรับรู้ของแต่ละคน ดังนั้น ถ้านักเรียนเห็นความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องการเรียนมาก จะทำให้นักเรียนเอาใจใส่ และตระหนักในเรื่องการเรียนมาก รวมทั้งยังทำให้เกิดพฤติกรรมการเรียนที่ดีตามไปด้วย

1.2 การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง

การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครองส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เป็นการรับรู้ของนักเรียนถึงความคิด การกระทำของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียนที่จะทำให้นักเรียนปฏิบัติตามความปรารถนา เป้าหมาย ความมุ่งหวังและความต้องการของผู้ปกครองที่ตั้งใจไว้ในด้านการเรียน ซึ่งกลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนที่ดี รับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครองส่งผลต่อ

พฤติกรรมการณ์เรียนที่ดี พบว่า ผู้ปกครองคาดหวังเรื่องการเรียน โดยต้องการให้นักเรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียนเพื่อความสำเร็จในอนาคต ดั่งนักเรียนที่ให้สัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ไม่ได้คาดหวังมาก แค่หวังให้ได้เรียนตามที่ถนัด ซึ่งส่วนใหญ่ผลการเรียนเป็นที่น่าพอใจอยู่แล้ว... (มอส,นามสมมติ 2553)

...พ่อแม่ไม่ได้คาดหวังอะไรมาก ขอให้เป็นคนดี ตั้งใจเรียน ขยันให้มากๆ... (ไข่มุก,นามสมมติ 2553)

...พ่อแม่ไม่ได้คาดหวัง แต่ถ้าเรียนเก่งได้ก็ดี เพื่ออนาคตที่ดีจึงคอยกระตุ้นและดูแลเราตลอด และสอนเราเสมอว่าทำดีที่สุดแล้ว... (เนม,นามสมมติ 2553)

ส่วนกลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมการณ์เรียนที่ไม่ดี รับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครองส่งผลต่อพฤติกรรมการณ์เรียนที่ดี สอดคล้องกัน คือ ผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน และทบทวนบทเรียน ดั่งนักเรียนที่ให้สัมภาษณ์ต่อไปนี้

...พ่อแม่คาดหวังให้เกรดเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ ไม่ตก อยากให้ตั้งใจเรียนมากกว่านี้และทบทวนบทเรียนทุกครั้ง... (เต้า,นามสมมติ 2553)

...พ่อแม่คาดหวังให้ตั้งใจเรียนโดยต้องการให้เรียนต่อให้สูงที่สุด และให้ได้เกรดเฉลี่ยสูงๆ ต้องการให้ทบทวนบทเรียนและทำการบ้าน... (บัน,นามสมมติ 2553)

...พ่อแม่อยากให้เรียนให้จบ ให้ตั้งใจเรียน จะได้ไม่ตก ได้เกรดเฉลี่ยดีๆ และอยากให้เรียนสูงๆ... (กัน,นามสมมติ 2553)

กล่าวได้ว่า ผู้ปกครองต่างก็มีความคาดหวังให้นักเรียนตั้งใจเรียน มีพฤติกรรมการณ์เรียนที่ดี เพื่อให้ให้นักเรียนประสบความสำเร็จและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในด้านการเรียน ดังจะเห็นได้จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่คาดหวังให้นักเรียนตั้งใจเรียน เพื่อจะได้ผ่านเกณฑ์เรียนให้จบ และได้เรียนต่อในระดับสูงตามความสามารถของนักเรียน ดังนั้น เมื่อนักเรียนรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง ก็ควรที่จะตั้งใจศึกษาเล่าเรียนอย่างเต็มความสามารถ เพราะการศึกษาเป็นพื้นฐานของการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิต

2. ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดี

2.1 การสนับสนุนของครอบครัว

การสนับสนุนของครอบครัวส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดนครปฐม โดยนักเรียนได้รับการส่งเสริม หรือสนับสนุนเพื่อให้มีพฤติกรรมการเรียนที่ดีจากผู้ปกครอง ได้แก่ การสนับสนุนด้านอารมณ์ การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียน และการสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร ซึ่งกลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนที่ดี ผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่นักเรียน เป็นที่ปรึกษา และให้กำลังใจเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ แสวงหาข้อมูล รวมทั้งเป็นผู้สอน และฝึกปฏิบัติพร้อมกับนักเรียน รวมทั้งสนับสนุนเรื่องเอกสารตำราเรียนอุปกรณ์การเรียน รวมทั้งเงินเพิ่มเติม เพื่อใช้ในการเรียนและสื่อการเรียนการสอนอื่นๆ ที่ประโยชน์ต่อการเรียน ดังนักเรียนที่ให้สัมภาษณ์ต่อไปนี้

...พ่อแม่คอยเป็นที่ปรึกษา ดูแลเอาใจใส่เรื่องการเรียนรู้และสนับสนุนด้านหนังสือเรียน อุปกรณ์การเรียน เช่น คอยปลอบใจเมื่อไม่สมหวัง และหาข้อมูลข่าวสารต่างๆ มาให้อ่าน เช่น หนังสือพิมพ์ ทำหน้าที่เป็นผู้สอน และปฏิบัติไปพร้อมๆ กับเรา รวมทั้งแนะนำไปเรียนพิเศษบ้าง แต่ส่วนใหญ่จะค้นคว้าเอง... (ปอ, นามสมมติ 2553)

...ถ้าพ่อแม่เห็นว่าสิ่งไหนดี ก็จะคอยหาซื้อมาให้ และถ้าเราอยากได้สิ่งไหนและท่านเห็นว่าสมควรก็จะสนับสนุนเต็มที่ คอยดูแลและถามเรื่องเรียน... (มินท์, นามสมมติ 2553)

...พ่อแม่จะให้รางวัลเมื่อได้คะแนนดี แต่ก็ต้องทำเกรดให้ได้ด้วย บางครั้งพ่อแม่ก็ให้ไปเรียนพิเศษ แต่บางครั้งก็ไม่ไปเพราะอยากอ่านหนังสือเอง เวลาทำการบ้านไม่ได้จะถามเพื่อนก่อน ถ้าเพื่อนตอบไม่ได้แล้วค่อยไปถามครู... (แอร์, นามสมมติ 2553)

ส่วนกลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนที่ไม่ดี แม้ว่าผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ แต่จะใช้คำพูดที่รุนแรงในบางครั้ง เมื่อนักเรียนไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ปกครอง แล้วทำให้ผลการเรียนตกต่ำ สนับสนุนเรื่องเอกสารตำราเรียนอุปกรณ์การเรียนรวมทั้งเงินเพิ่มเติม เพื่อใช้ในการเรียนพิเศษ แต่นักเรียนไม่ปฏิบัติตามที่ผู้ปกครองแนะนำ ดังนักเรียนที่ให้สัมภาษณ์ต่อไปนี้

...พ่อแม่จะถามถึงการบ้าน แต่ก็บอกพ่อแม่ว่าไม่มี พ่อแม่จะมาถามครูที่โรงเรียน พ่อแม่ไม่ค่อยซื้ออุปกรณ์การเรียนให้ แต่จะเป็นคนอื่นซื้อให้ เช่น ป้า ย่า มีรางวัลมาให้บ้าง ถ้าเรียนวิชาไหนได้เกรด 4 พ่อแม่หาที่เรียนพิเศษให้แต่ไม่ค่อยอยากเรียน...

(เจ็บ, นามสมมติ 2553)

... พ่อแม่จะถามถึงการบ้านว่าทำหรือยัง แก่ศูนย์หรือยัง แต่จะบอกพ่อแม่ว่าไม่มี หรือบอกว่าทำเสร็จแล้ว เมื่อผลการเรียนไม่ดี พ่อแม่ก็จะด่าว่า เช่น ทำไมเรียนไม่ดี จะเรียนอีกรึเปล่า แต่ก็ไม่ค่อยอยากเรียนต่อ พ่อแม่ ซื้ออุปกรณ์การเรียนให้เป็นบางครั้ง และแนะนำให้เรียนพิเศษ ... (ที, นามสมมติ 2553)

... พ่อแม่จะถามถึงเกรดว่าได้เท่าไร เมื่อเกรดตกก็จะให้ไปอ่านหนังสือเยอะๆ หรือแนะนำให้ไปเรียนพิเศษเพิ่มเติม แต่ถ้ายังตกอีกเรื่อยๆ ทุกเทอม ก็จะด่าว่าบ้าง หรือจะให้ออกไปทำสวน เมื่อบอกว่าอยากเรียนต่อเทคนิค ก็ให้พยายามกว่านี้... (เต้, นามสมมติ 2553)

ดังนั้น การสนับสนุนของครอบครัว จึงมีความสำคัญต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน ดังจะเห็นได้จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียน เช่น ดูแลเอาใจใส่เรื่องการเรียน ให้รางวัลเมื่อได้เกรดเฉลี่ยสะสมสูง แต่บางครั้งอาจจะดูว่าใช้คำพูดรุนแรง เนื่องจากนักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ทำให้ผลการเรียนตกต่ำ ผู้ปกครองจึงใช้คำพูดรุนแรง แต่ก็ยังคงเป็นห่วงเรื่องการเรียน สนับสนุนนักเรียนในเรื่องการเรียนพิเศษเพิ่มเติม หรือซื้อสื่อการเรียนการสอนอื่นๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน และสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียน เพื่อให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่ดีตามมา

2.1 การสนับสนุนของเพื่อน

การสนับสนุนของเพื่อนส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม โดยการที่นักเรียนได้รับการส่งเสริม หรือสนับสนุนเพื่อให้มีพฤติกรรมการเรียนที่ดีจากเพื่อน ได้แก่ การสนับสนุนด้านอารมณ์ การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียนและการสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร ซึ่งกลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนที่ดี เพื่อนคอยช่วยเหลือ ให้กำลังใจ ช่วยอธิบายบทเรียนที่นักเรียนไม่เข้าใจ แนะนำที่เรียนพิเศษเพื่อเสริมสร้างความรู้เพิ่มเติมจากในห้องเรียน และให้ยืมอุปกรณ์การเรียนและหนังสือ ดังนั้นนักเรียนที่ให้สัมภาษณ์ต่อไปนี้

... เพื่อนคอยเตือนเมื่อเราทำผิด และจะคอยแนะนำในสิ่งที่ถูกให้เรา คอยช่วยเหลืออยู่
เคียงข้างเราเสมอ ให้กำลังใจในเวลาที่ย่ำแย่ และช่วยสอนการบ้านเวลาไม่เข้าใจ ให้ยืม
อุปกรณ์การเรียนเมื่อลืม หรือไม่ได้นำมา... (ไข่มุก, นามสมมติ 2553)

...เพื่อนทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆ ก็จะนำมาเล่าสู่กันฟัง เวลาที่มีเรื่องอะไรก็จะมาแชร์
ความรู้กัน สอนการบ้านเมื่อเราทำไม่ได้... (มอส, นามสมมติ 2553)

...เพื่อนเป็นคนให้กำลังใจ คนรู้ใจ เมื่อรู้เรื่องอะไรดีก็จะมาบอกเรา เช่น ช่วยสอน
การบ้าน ชวนไปเรียนพิเศษ มีน้ำใจให้ยืมอุปกรณ์การเรียนต่างๆ... (พิ้ง, นามสมมติ
2553)

ส่วนกลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนที่ไม่ดี สอดคล้องกับ กลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมการ
เรียนที่ดี คือ เพื่อนคอยช่วยเหลือ ให้กำลังใจ เรื่องเรียน แนะนำที่เรียนพิเศษเพื่อเสริมสร้าง
ความรู้เพิ่มเติมจากในห้องเรียน และเพื่อนให้ยืมอุปกรณ์การเรียนและหนังสือ ดังนักเรียนที่ให้
สัมภาษณ์ต่อไปนี้

...เพื่อนมีน้ำใจ ให้ยืมอุปกรณ์การเรียน เช่น หนังสือ ปากกา ลิควิด แนะนำที่เรียน
พิเศษบ้าง และชวนไปเล่นกีฬา... (เป้, นามสมมติ 2553)

...เพื่อนคอยให้กำลังใจ แนะนำให้อ่านหนังสือ ไปห้องสมุด อ่านหนังสือพิมพ์ ให้ยืม
อุปกรณ์การเรียนต่างๆ ส่วนการบ้านบางทีก็สอน บางทีก็ลอก...(เปา, นามสมมติ 2553)

...เพื่อนให้กำลังใจ ชักชวนไปแก๊สน้ำต แก๊คนั้นสอบที่สอบตก แต่บางครั้งก็ไม่ค่อยดูแล
ชวนไปเล่นเกม แต่ก็ให้ยืม ปากกา หนังสือ ลิควิด...(เท่, นามสมมติ 2553)

กล่าวได้ว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งจะคบเพื่อนด้วยความพอใจ
มากกว่าใช้เหตุผล จะคบเพื่อนที่มีอายุเท่ากัน ฐานะเท่าเทียมกัน สติปัญญาระดับเดียวกัน อารมณ์
คล้ายๆกัน มีความต้องการและความสนใจตรงกัน ดังจะเห็นได้จากการสัมภาษณ์ ไม่ว่านักเรียนที่
มีพฤติกรรมการเรียนที่ดีหรือนักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนที่ไม่ดีต่างก็คอยช่วยเหลือเพื่อน
ให้กำลังใจ ให้คำแนะนำในเรื่องการเรียน และให้ยืมอุปกรณ์การเรียนกับเพื่อนเป็นอย่างดี

2.2 บรรยากาศการเรียน

บรรยากาศทางการเรียน ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม โดยบรรยากาศทางการเรียนการสอนที่มีผลต่อนักเรียน ได้แก่ วิธีการสอนของครู สถานที่เรียน สื่อและอุปกรณ์ทางการศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนในชั้นเรียน ซึ่งจะส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีและพัฒนาการทางสังคม อารมณ์ และสติปัญญาของนักเรียน ซึ่งกลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนที่ดี กล่าวว่า บรรยากาศทางการเรียน สภาพอากาศในห้องเรียนถ่ายเทได้สะดวก ไม่รู้สึกอึดอัด มีสื่อประกอบการเรียนการสอนจะทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่ดี ดังนักเรียนที่ให้สัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ในห้องเรียนอากาศถ่ายเทได้สะดวก เป็นระเบียบเรียบร้อย มีสื่อประกอบการเรียน มีมุมความรู้ ทำให้นักเรียนเข้าใจมากขึ้น ครูเข้มงวดบ้าง เพราะต้องการให้นักเรียนทำงานและร่วมตอบคำถาม แต่เพื่อนๆหลังห้องมักจะส่งเสียงดัง... (นุ๊ก , นามสมมติ 2553)

...บรรยากาศในห้องเรียนถ่ายเทได้สะดวก ไม่รู้สึกอึดอัด มีสื่อประกอบการเรียนการสอนเรียนสนุกสนาน การสอนเป็นแบบบูรณาการ สามารถมาใช้ในวิถีชีวิตได้ ชอบ เพราะเป็นธรรมชาติดีครับ... (มิก , นามสมมติ 2553)

...บรรยากาศในห้องเรียนดี มีการตกแต่งห้องเรียน สื่อต่างๆครบ แต่ครูเข้มงวดเป็นบางวิชา ถ้าวันไหนเหนื่อยๆก็จะมีเทคนิคแอบหลับ งานที่ครูสั่งก็ตั้งใจทำ ถ้าเป็นงานกลุ่มก็ช่วยกันทำกับเพื่อน แต่การบ้านก็จะเสร็จเกือบทุกครั้ง... (মন , นามสมมติ 2553)

ส่วนกลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนที่ไม่ดี กล่าวว่า บรรยากาศทางการเรียนห้องเรียนที่ถ่ายเทได้สะดวก ไม่รู้สึกอึดอัด และมีสื่อประกอบการเรียนการสอน เช่นเดียวกับนักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนดี แต่บรรยากาศในห้องเรียนจะร้อนและมีเสียงดังรบกวน ครูค่อนข้างเข้มงวดในการเรียนการสอน จนบางครั้งทำให้นักเรียนไม่อยากเรียน ดังนักเรียนที่ให้สัมภาษณ์ต่อไปนี้

...บรรยากาศในห้องเรียนถ่ายเทได้สะดวก ไม่รู้สึกอึดอัด แต่จะร้อนบ้างช่วงบ่าย
ห้องเรียนเสียงดังจากพวกผมเอง คุย เล่น และหลับมากกว่าเรียน คิดว่าครูค่อนข้าง
เข้มงวด เลยไม่ค่อยอยากเรียน ไม่ค่อยตอบคำถามเนื่องจากตอบไม่ได้ แต่ถ้าตอบได้
ก็จะตอบ ชอบเรียนกีฬา ดนตรี มากกว่าเรียนคณิต อังกฤษ ห้องเรียนมีสื่อประกอบ
การเรียนดี...(โชค, นามสมมติ 2553)

...ห้องเรียนร้อนบ้างนิดหน่อย คุย เล่น มีเสียงดังบ้าง สื่อการเรียนการสอน อยากให้
เพิ่มขึ้น จะดีมาก บางครั้งครูสอนเร็วมาก ฟังไม่รู้เรื่อง และเข้มงวดมาก ไม่ชอบเรียน
แต่ชอบไปทัศนศึกษาหรือแหล่งเรียนรู้อื่นๆ เพราะน่าสนใจ...(แจ๊บ, นามสมมติ 2553)

...บรรยากาศในห้องเรียนดี สบายดีครับ ห้องหนึ่งก็มีนักเรียนประมาณ 50 คน ครูก็ดู
เป็นบางวิชา ถ้าคุยกันก็จะโดนเรียกถาม เลยต้องนั่งเฉยๆ เมื่อทำผิดหรือทำไม่ได้ ครู
ก็จะสอนและคอยบอก ...(แท็ค, นามสมมติ 2553)

กล่าวได้ว่า บรรยากาศทางการเรียนที่เหมาะสม มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ย่อม
ทำให้กระบวนการเรียนการสอนเป็นไปด้วยดี สร้างความสนใจแก่ผู้เรียน และก่อให้เกิดพฤติกรรม
การเรียนที่ดีตามมา ดังจะเห็นได้จากการสัมภาษณ์ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าห้องเรียนมี
บรรยากาศทางการเรียนที่เหมาะสม มีสื่อและอุปกรณ์การเรียน ครูผู้สอนก็เข้มงวดเป็นบางวิชา
นักเรียนต่างเรียนด้วยความสนุกสนาน และถ้าสามารถทำกิจกรรมนั้นได้จะเข้าร่วมปฏิบัติ ถ้าทำ
ไม่ได้ครูก็จะเรียกถาม และคอยสอนให้นักเรียนเข้าใจมากขึ้น เพื่อให้ นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น
และสนใจทำกิจกรรมการเรียนร่วมกัน

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ได้แก่ การตระหนัก
รู้ด้านการเรียน นักเรียนที่มีความรู้สึกรับรู้ เข้าใจ จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง รับผิดชอบ และ
เห็นความสำคัญในเรื่องของพฤติกรรมเรียนที่ดี จะได้ประโยชน์มาก เพราะทำให้นักเรียนเกิด
ความสนใจ ตั้งใจ ความพร้อมที่จะรับรู้ การเห็นคุณค่าของพฤติกรรมเรียนที่ดี โดยการตั้งใจ
ศึกษาเล่าเรียนเพื่อความสำเร็จในอนาคต และคิดว่าการศึกษาที่มีความสำคัญในชีวิต ด้านบรรยากาศ
ทางการเรียนควรที่จะเอื้อต่อการเรียนรู้จะทำให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข ซึ่งห้องเรียนถ่ายเทได้
สะดวก ไม่รู้สึกอึดอัด มีสื่อประกอบการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและง่าย
ขึ้น นักเรียนเรียนอย่างสบายใจ เรียนและทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข และการสนับสนุนของ

ครอบครัว ซึ่งผู้ปกครองให้การดูแลขั้นพื้นฐานแก่นักเรียนในการเรียนรู้ และการศึกษาแก่บุตร ผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่นักเรียนเป็นที่ปรึกษา และให้กำลังใจเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ รวมทั้งสนับสนุนเรื่องเอกสารตำราเรียนอุปกรณ์การเรียน เงินเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการเรียน เพื่อให้นักเรียน มีพฤติกรรมการเรียนที่ดี

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม” เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม 2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3. เพื่อศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2552 จำนวนโรงเรียน 8 โรงเรียน นักเรียนจำนวน 334 คน การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน (Two-Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม ปัจจัยทางจิตวิทยาและพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การใช้ทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่ดีอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากและระดับปานกลาง โดยนักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่ดีด้านการปฏิบัติตัวในการสอบ และด้านการทำงานที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน ด้านการปฏิบัติตัวในชั้นเรียน ด้านการจัดระบบการเรียนและด้านการทบทวนบทเรียน อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 , 3.52 , 3.40 , 3.22 , 3.19 และ 3.16 ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ขนาดโรงเรียน เกรดเฉลี่ยสะสม ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา และรายได้ต่อวันของนักเรียนที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หากพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า พฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ที่จำแนกตามเพศของนักเรียน พบว่า เพศที่แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนเพศชายมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนที่ดีมากกว่านักเรียนเพศหญิง

สำหรับรายได้เฉลี่ยของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้ที่แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่มีรายได้ 15,001 – 20,000 บาท/เดือน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีรายได้ 20,001 – 25,000 บาท/เดือน ผู้ปกครองที่มีรายได้สูงกว่า 30,000 บาท/เดือน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท/เดือน ผู้ปกครองที่มีรายได้ 25,001 – 30,000 บาท/เดือน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีรายได้ 20,001 – 25,000 บาท/เดือน และผู้ปกครองที่มีรายได้สูงกว่า 30,000 บาท/เดือน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีรายได้ 20,001 – 25,000 บาท/เดือน

3. การวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและปัจจัยทางจิตวิทยาเป็นปัจจัยสนับสนุนพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน พบว่า การตระหนักรู้ด้านการเรียน มีประสิทธิภาพในการทำนายพฤติกรรมการเรียนที่ดี

ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม โดยสามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีได้ร้อยละ 28.4 โดยมีค่า t-test เท่ากับ 6.826 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบรรยากาศทางการเรียน สามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 11.6 โดยมีค่า t-test เท่ากับ 7.429 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการสนับสนุนของครอบครัว สามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.4 โดยมีค่า t-test เท่ากับ 2.757 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยการตระหนักรู้ด้านการเรียน บรรยากาศทางการเรียน และการสนับสนุนของครอบครัว มีประสิทธิภาพในการทำนายร่วมกันต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีร้อยละ 41.3 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนายเท่ากับ .194 และสามารถเขียนเป็นสมการการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .495 + .296(X_4) + .364(X_3) + .111(X_1)$$

ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .337 Z_{(x4)} + .346 Z_{(x3)} + .133 Z_{(x1)}$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากข้อค้นพบจากการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแยกเป็นประเด็นต่างๆได้ ดังต่อไปนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมเรียนรู้ที่ดีอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมเรียนรู้ที่ดี ด้านการปฏิบัติตัวในการสอบ และด้านการทำงานที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน ด้านการปฏิบัติตัวในชั้นเรียน ด้านการจัดระบบการเรียนและด้านการทบทวนบทเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวนิดา กันทาแก้ว (2550) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคเขาวน้อารมณ์ และพฤติกรรมเรียนรู้ของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนนาวิรัตน์ จังหวัดแพร่ พบว่า ระดับพฤติกรรมเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนนาวิรัตน์ จังหวัดแพร่ อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับวลัยพร ร่มรื่น (2549) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมขอมแพ้และพฤติกรรมเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

พัฒนาการบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี พบว่า พฤติกรรมการเรียนโดยรวมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจาก นักเรียนที่เข้ามาเรียนทุกคนต้องการความสำเร็จ แต่ในการเรียนช่วงวัยรุ่นที่เริ่มยากขึ้นและต้องใช้ความสามารถมาก การปรับตัวมีความยากลำบาก พฤติกรรมการเรียนอาจลดลง ทั้ง ๆ ที่เคยเรียนได้ดี การส่งเสริมให้นักเรียนปรับตัวได้ดีและประสบความสำเร็จนั้นในทางหนึ่งต้องส่งเสริมทักษะความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์ แต่ในทางหนึ่งต้องลดหรือจัดพฤติกรรมที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน

ด้านการงานที่ได้รับมอบหมาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากนักเรียนมีความรับผิดชอบงานที่ครูหรืออาจารย์มอบหมายให้นักเรียนทำให้สำเร็จมาก (คริสทีน วอร์ด Christine Ward 2549) ซึ่งสอดคล้องกับ สัจด์ อุทรานันท์ (2525 : 42) ที่กล่าวว่า นักเรียนต้องการแสดงพฤติกรรมทางการเรียนรู้ออกมา ความต้องการอยากรู้ อยากรู้พัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า มีความพึงพอใจที่จะเรียน มีเจตคติที่ดีต่อบทเรียน ต่อครูผู้สอน จากบทเรียน โดยการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งสอดคล้องจากการสัมภาษณ์ พบว่า นักเรียนจะทำการบ้านที่ได้รับมอบหมาย และส่งการบ้านตรงเวลา เมื่อทำไม่ได้จะปรึกษาเพื่อน ครู หรือผู้ปกครอง หรือลอกเพื่อนเป็นบางครั้ง และด้านการปฏิบัติตัวในการสอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจาก การสอบนำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเป็นตัวชี้วัดถึงความสามารถทางสติปัญญาของนักเรียน กู๊ด (Good 1973 : 7) นักเรียนจึงตั้งใจปฏิบัติตัวในการสอบในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องจากการสัมภาษณ์ พบว่า นักเรียนเห็นความสำคัญของการสอบและจะอ่านหนังสือมากในช่วงใกล้สอบ รวมทั้งตั้งใจทำข้อสอบอย่างเต็มความสามารถ

ส่วนด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน ด้านการปฏิบัติตัวในชั้นเรียน ด้านการจัดระบบการเรียนและด้านการทบทวนบทเรียน อยู่ในระดับปานกลาง จากการสัมภาษณ์ เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่กลับจากโรงเรียนและถึงบ้านเป็นเวลาเย็น นักเรียนมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้ปกครอง ประกอบอาชีพหรือทำงานบ้านแล้วจึงทำการบ้าน ทำให้บางครั้งเหน็ดเหนื่อย มีเพียงบางเวลาเท่านั้นที่จะอ่านหนังสือหรือทบทวนบทเรียนล่วงหน้า เมื่อทำการบ้านเสร็จจึงจัดตารางเรียนในวันต่อมา จึงมีอาการง่วงนอน ไม่อยากเรียนบ้างในบางครั้ง ในด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน พบว่า นักเรียนจัดตารางเรียน อุปกรณ์การเรียน ทบทวนบทเรียน เตรียมหนังสือให้พร้อมก่อนครูเข้าสอน แต่ไม่ค่อยได้อ่านหนังสือล่วงหน้า ด้านการปฏิบัติตัวในชั้นเรียน พบว่า นักเรียนจดบันทึกเนื้อหา และตั้งใจเรียน นอกจากบางครั้งที่ง่วงนอน ก็จะไม่มีความสนใจในการเรียน ด้านการจัดระบบการเรียน พบว่า นักเรียนวางแผนการเรียนล่วงหน้าและปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ไม่ได้ทุกครั้ง แต่จะมีการพัฒนาในวิชาที่ได้คะแนนน้อยและปรับปรุงวิธีการเรียนเพื่อให้ได้ดียิ่งขึ้น และด้านการ

ทบทวนบทเรียน พบว่า นักเรียนทบทวนบทเรียนด้วยการยืมหนังสือจากห้องสมุดไปอ่าน หรือไปเรียนพิเศษ แต่จะใช้เวลาอ่านทบทวนประมาณครึ่งชั่วโมงถึงหนึ่งชั่วโมงต่อวัน หรือบางครั้งไม่อ่านเลย

พฤติกรรมกรเรียนที่ดีรายด้านทั้ง 6 ด้าน เป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพในการเรียนของนักเรียน ถ้านักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนได้ก็จะพบกับความสำเร็จในชีวิตได้ ซึ่งในการเรียนนั้นผู้เรียนทุกคนอยากเรียนเก่ง รวมทั้งเป็นคนดี มีความสุขในการเรียน แต่สภาพที่เป็นจริงนักเรียนที่เรียนไม่เก่งหรือนักเรียนที่เรียนเก่ง มีพฤติกรรมกรเรียนที่ดีปานกลาง โดยเฉพาะนักเรียนวัยรุ่น ยังมีปัญหา ผู้เรียนยังขาดความสนใจไม่ค่อยพัฒนาทักษะที่จำเป็น รวมทั้งสภาพแวดล้อมการเรียนที่มีละเอียดยากและมีเนื้อหาเพิ่มมากขึ้น พฤติกรรมกรเรียนที่ดีทั้ง 6 ด้านนี้จะเสริมสร้างพัฒนาการทางสติปัญญาของวัยรุ่นให้มีการแสดงออกอย่างมีจุดมุ่งหมาย คิดอย่างมีเหตุมีผล และจัดการกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นทักษะที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางสติปัญญาของนักเรียนวัยรุ่น ทักษะที่เป็นความสามารถในการกระทำสิ่งต่างๆ อย่างมีคุณภาพและประสบความสำเร็จเป็นทักษะจากภายในตนเองที่เป็นเรื่องของความพร้อมในการปฏิบัติตนที่พร้อมจะอดทนและมีใจจดจ่อต่อการเรียน มีความสนใจปรารถนาที่จะเรียนให้ได้ ความสนใจที่จะรู้จักทำกิจกรรมให้สมดุลกับวิถีการดำเนินชีวิตอย่างคุ้มค่า มีประโยชน์ได้ด้วยตนเอง ดังนั้น เมื่อพบว่าพฤติกรรมกรเรียนที่ดีส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง มีเพียงสองด้านเท่านั้นที่อยู่ในระดับสูง ผู้ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนตัวของนักเรียนเองจึงควรให้ความสนใจกับการพัฒนาเสริมสร้างทักษะอีก 4 ด้าน ให้เพิ่มขึ้นเพื่อเป็นการปูพื้นฐานไปสู่การเรียนขั้นสูง และเพื่อป้องกันไม่ให้ระดับของทักษะลดน้อยลง

2. การวิเคราะห์การเปรียบเทียบพฤติกรรมกรเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ขนาดโรงเรียน เกรดเฉลี่ยสะสม ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา รายได้ต่อวันของนักเรียน ที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมกรเรียนที่ดีของนักเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ลิจิต กาญจนภรณ์ (2548) ที่กล่าวว่า นักเรียนระดับ ม.ต้น มีอายุอยู่ในช่วง 13 – 15 ปี ในวัยนี้หากเด็กได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ จะทำให้มีการยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น เด็กก็จะสามารถปรับตัวได้ มีความชื่นชมพอใจ ในการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับบทบาทและสถานภาพของตนเอง

การวิเคราะห์การเปรียบเทียบพฤติกรรมกรเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ขนาดโรงเรียน ที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมกรเรียนที่ดีของนักเรียนไม่

แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ขนาดโรงเรียน ไม่พบความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องมาจาก ไม่ว่าโรงเรียนขนาดใหญ่หรือขนาดเล็ก แต่ถ้าสามารถจัดบรรยากาศทางการเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ จะทำให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข ดังที่ สุพิชญา ธีระกุล และคณะ (2524 : 182 - 187) กล่าวว่า สภาพทางโรงเรียนและห้องเรียนควรยืดหยุ่นได้ตลอดเวลา กิจกรรมต่างๆที่ผู้เรียนกระทำแล้วเกิดการเรียนรู้ รวมทั้งครูผู้สอนและวิธีสอน เพราะสิ่งเหล่านี้มีความจำเป็นที่จะช่วยสร้างเสริมการเรียนการสอน และพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องจากการสัมภาษณ์ พบว่า ขนาดโรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า 1,500 คน หรือ ขนาดโรงเรียนที่มีนักเรียนมากกว่า 1,500 คน นักเรียนต่างต้องการบรรยากาศทางการเรียนที่ดี ไม่เครียด สนุกสนาน เรียนแล้วมีความสุข มีสื่อการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ และครูเข้ากับนักเรียนได้ดี ไม่ตึงเครียดเกินไป

การวิเคราะห์การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับอาคม ระดมสุข (2547) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ กรุงเทพมหานคร พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา แสดงว่า นักศึกษาบางคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีพฤติกรรมการเรียนดี ทั้งนี้เพราะนักศึกษามีความมุ่งมั่นพยายามตั้งใจที่จะสำเร็จการศึกษาให้ได้ภายในเวลาที่กำหนดจึงมีพฤติกรรมที่ตั้งใจเรียนมีความกระตือรือร้น มีความรับผิดชอบ รู้จักแบ่งเวลา มีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา และพยายามหาวิธีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น และสุพัตรา ผลรัตน์ไพบูลย์ (2550) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี แสดงว่านักเรียนบางคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีพฤติกรรมในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เหมาะสม ทั้งนี้ เพราะนักเรียนต้องการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น จึงตั้งใจเรียนในห้องเรียน หมั่นทบทวน ฝึกหัดทำโจทย์คณิตศาสตร์ และหมั่นท่องสูตรที่ใช้ในการคิดคำนวณทางคณิตศาสตร์เพิ่มมากขึ้น ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เหมาะสม นักเรียนบางคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีพฤติกรรมในการเรียนวิชา

คณิตศาสตร์ไม่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะนักเรียนบางคนเมื่อมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จึงไม่ตั้งใจเรียน ไม่ขยันเรียน มีการทบทวนบทเรียนและฝึกทำโจทย์ทางคณิตศาสตร์น้อย ทำให้ไม่เข้าใจบทเรียน มีทัศนคติทางลบต่อวิชาคณิตศาสตร์ และไม่เห็นความสำคัญของการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ จึงส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ที่ไม่เหมาะสม และกึ่งกาญจน์ ปานทอง (2545) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาตาม โครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) คณะวิทยาการจัดการ โปรแกรมวิชานิตศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร กรุงเทพมหานคร พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกับ วนิดา กันทาแก้ว (2550) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสามารถในการฟื้นฟูอุปสรรค เซวาน์อารมณ และพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนระดับชั้นที่ 4 โรงเรียนนารีรัตน์ จังหวัดแพร่ พบว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกันมีพฤติกรรมการเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ เทเลอร์ (Taylor 1961) ที่กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีผลดีต่อการปรับตัวทั้งในด้านการเรียน ด้านสังคม อารมณ์ ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้ดีกว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ในทางตรงกันข้ามนักศึกษบางคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีพฤติกรรมการเรียนไม่ดี ทั้งนี้เพราะนักศึกษาไม่สนใจเรียนขาดเรียนไม่ทำรายงานส่งไม่พยายามช่วยเหลือตนเอง โดยให้ความสนใจในกิจกรรมอื่นมากกว่า ทั้งนี้เนื่องมาจาก สุรพล พยอมแย้ม (2540) ที่กล่าวว่านักเรียนจะมีความแตกต่างระหว่างบุคคลส่งผลให้รับรู้ทางการเรียนได้ไม่เท่ากัน เพราะมนุษย์มีลักษณะแตกต่างกันมากมายหลายอย่าง คือ ความแตกต่างทางร่างกาย ความแตกต่างทางสติปัญญา ระดับสติปัญญาของแต่ละคนมีความสามารถในการแก้ปัญหาชีวิตและปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน ความแตกต่างทางอารมณ์มีความแตกต่างมากน้อยหนักเบาแตกต่างกันไป ความแตกต่างทางสังคมเด็กแต่ละคนมาจากฐานะทางสังคมต่าง ๆ กัน อีกทั้ง ครู บรรยายกาศการจัสดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียน และผู้ปกครอง ก็แตกต่างกัน กล่าวได้ว่า นักเรียนบางคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีพฤติกรรมในการเรียนดี ทั้งนี้ เพราะนักเรียนต้องการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น จึงตั้งใจเรียนในห้องเรียน หมั่นทบทวน ฝึกทำแบบฝึกหัด และหมั่นทบทวนบทเรียนเพิ่มมากขึ้น ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมในการเรียนที่ดี นักเรียนบางคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีพฤติกรรมในการเรียนไม่ดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนบางคนเมื่อมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จึงไม่ตั้งใจเรียน ไม่ขยันเรียน มีการทบทวนบทเรียนและฝึกทำแบบฝึกหัดน้อย ทำให้ไม่เข้าใจบทเรียน มีความตระหนักด้านการเรียนน้อย และไม่เห็นความสำคัญของการเรียน จึงส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่ไม่ดี หรือนักเรียนบางคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีพฤติกรรมการเรียนไม่ดี ทั้งนี้ เพราะนักเรียนเห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จึงไม่สนใจเรียน ขาดเรียน ไม่ทำรายงานส่ง

หรือให้ความสนใจในกิจกรรมอื่นๆมากกว่า และนักเรียนบางคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีพฤติกรรมการเรียนที่ดี ทั้งนี้ เพราะนักเรียนต้องการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น เห็นความสำคัญของการเรียน ครูหน้ารู้ด้านการเรียนมาก จึงตั้งใจเรียนในห้องเรียน หมั่นทบทวน ฝึกทำแบบฝึกหัด และหมั่นทบทวนบทเรียนเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมในการเรียนที่ดีมากขึ้น

การวิเคราะห์การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา ที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับอาคม ระดมสุข (2547) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ กรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา เช่นเดียวกับ ภัทรสิริณี เสวตไอยาราม (2549) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ได้แก่ ต่ำกว่า ปริญญาตรี ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน เช่นเดียวกับ วนิตา กันทาแก้ว (2550) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค เชาวนอารมณ์ และพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนระดับช่วง ชั้นที่ 4 โรงเรียนนารีรัตน์ จังหวัดแพร่ พบว่า นักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องมาจาก ครอบครัวมีหน้าที่สนับสนุนด้านการเรียนของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ (2540) กล่าวว่า ครอบครัวเป็นตัวแทนวัฒนธรรมที่จะถ่ายทอดขนบธรรมเนียมประเพณีความเชื่อ ค่านิยม งานอดิเรกและกิจกรรมที่จะเรียนได้ในบ้าน เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูจากครอบครัวที่ทำอะไรๆ ร่วมกันจะต่างจากเด็กที่มาจากบ้านที่ต่างคนต่างอยู่ต่างทำ การปฏิบัติและดำเนินชีวิตในครอบครัว เป็นตัวแทนในการเรียนที่เข้มแข็งกว่าการเรียนหนังสือที่โรงเรียน ถ้าครอบครัวไม่ยอมทำอะไรเลยก็ จะสูญเสียหน้าที่ทางการศึกษา และเด็กที่ดีจะขาดความสนับสนุนที่ควรได้จากครอบครัว ซึ่งสอดคล้องจากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ปกครองของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับการศึกษา ประถมศึกษา – มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ต่างก็สนับสนุนนักเรียนด้านการเรียน ดูแลเอาใจใส่นักเรียน เป็นที่ปรึกษา และให้กำลังใจเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ แสวงหาข้อมูล รวมทั้งสนับสนุนเรื่องเอกสารตำราเรียนอุปกรณ์การเรียน รวมทั้งเงินเพิ่มเติม เพื่อใช้ในการเรียนและสื่อการเรียนการสอนอื่นๆ ที่ประโยชน์ต่อการเรียน เพื่อให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่ดี

การวิเคราะห์การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีของนักเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับอาคม ระดมสุข (2547) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ กรุงเทพมหานคร พบว่า อาชีพของผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การเรียนรู้ของนักศึกษา และสอดคล้องกับทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญ ศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า อาชีพของผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การเรียน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพธุรกิจ ส่วนตัว/ค้าขาย เกษตรกรรม และลูกจ้าง/เอกชน/บริษัท ซึ่งมีรายได้เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตของ ครอบครัว ซึ่งผู้ปกครองต่างก็สนับสนุนนักเรียนด้านการเรียน ดูแลเอาใจใส่นักเรียน เป็นที่ปรึกษา และให้กำลังใจเกี่ยวกับเรื่อง การเรียน แสวงหาข้อมูล รวมทั้งสนับสนุนเรื่องเอกสารตำราเรียน อุปกรณ์การเรียน เพื่อใช้ในการเรียน เพื่อให้นักเรียนมีพฤติกรรม การเรียนที่ดีเช่นเดียวกัน

การวิเคราะห์การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า รายได้ต่อวันของนักเรียน ที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรม การเรียนที่ดีของ นักเรียนไม่แตกต่าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพิกา จันทนะ โสคติ (2550) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี พบว่า นักศึกษาที่มี รายได้เพียงพอและไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนไม่แตกต่างกัน จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า รายได้ต่อวันของนักเรียนมีเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 94.01 แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตของครอบครัว และนักเรียนมีรายได้ที่รับจาก ผู้ปกครองต่อวันมีเพียงพอในการตอบสนองด้านต่างๆ เช่น ด้านการเรียน ทำให้นักเรียนมีความพึง พอใจและเกิดความสุขทางกายและใจ ซึ่งสอดคล้องกับ สุชา จันทร์เอม (2545) ที่กล่าวว่า เศรษฐกิจทางบ้านไม่ดี ทำให้เด็กไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการกลายเป็นเด็กมีปัญหา ดังนั้น ถ้านักเรียนมีรายได้ต่อวันเพียงพอก็จะทำให้ไม่ส่งผลต่อพฤติกรรม การเรียนที่ดีโดยตรง

การเปรียบเทียบพฤติกรรม การเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนัก บริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตามเพศของ นักเรียน พบว่า เพศที่แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การเรียนที่ดีของนักเรียน แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยนักเรียนเพศชายมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การเรียนที่ดีของ

นักเรียนมากกว่านักเรียนเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพร โอตระกูล และคณะ (2530) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อปัญหาส่วนตัวนักเรียนมัธยมต้นในเขต กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนหญิงมีปัญหส่วนตัวมากกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะด้านการเรียน ทั้งเรื่องบ้านและครอบครัวและอาคม ระดมสุข (2547) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ กรุงเทพมหานคร กล่าวไว้ว่า นักศึกษาหญิงบางคนมีพฤติกรรมการเรียนไม่ดี เพราะมีพฤติกรรมการเรียนที่ไม่เหมาะสมในห้องเรียน ได้แก่ การไม่ตั้งใจเรียน ไม่ทำการบ้านด้วยตนเอง ไม่รู้จักค้นคว้าด้วยตนเองทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ไม่รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ดังที่ ระพีพันธ์ ฉายวิมล (2545) กล่าวว่า ผู้ชายมีความสามารถด้านการคำนวณ การกระทำที่ใช้ไหวพริบความรวดเร็วดีกว่าเพศหญิง แต่เพศหญิงจะมีความสามารถทางด้านภาษา ความจำ งานที่ต้องใช้ฝีมือดีกว่าชาย ซึ่งในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นช่วงต่อของการศึกษาต่อในสาขาวิชาที่นักเรียนสนใจ เป็นวัยแห่งการแสวงหาเอกลักษณ์ เพื่อเป็นพื้นฐานผู้ใหญ่ที่มั่นคง เพศชายจึงตั้งใจเรียน และมีพฤติกรรมการเรียนที่ดี และสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการบุคลิกภาพของอีริกสัน (Erikson 1987 อ้างถึงใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล 2548) ซึ่งจะอยู่ในขั้นที่ 5 เด็กในวัยนี้จะรู้สึกตนเองว่า มีความเจริญเติบโต โดยเฉพาะร่างกายเหมือนผู้ใหญ่ ร่างกายเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประกอบกับพัฒนาการทางด้านสติปัญญา เด็กวัยรุ่นจะเริ่มคิดแบบผู้ใหญ่ จะประกอบอาชีพอะไร มีความเป็นห่วงว่าทักษะที่ตนประสบมาตั้งแต่เด็ก จะช่วยให้เขาเรียนหรือประกอบอาชีพที่เขาปรารถนาได้หรือไม่ ถ้าเด็กมีอัตภาพหาอัตลักษณ์ของตนเองได้ จะทำให้เด็กมีความมั่นใจในตนเอง และรู้ว่าตนพร้อมที่จะก้าวไปสู่อนาคตของผู้ใหญ่ เตรียมอาชีพในอนาคต

การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตามรายได้เฉลี่ยของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้ที่แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธวัช วรนุช และคณะ (2546) ที่กล่าวไว้ว่า ส่วนใหญ่ครอบครัวของนักเรียนมีรายได้มากกว่า 10,000 บาทต่อเดือน บิดาประกอบอาชีพรับราชการ และมารดาประกอบอาชีพค้าขาย นักเรียนเดินทางมาเรียนโดยมีผู้ปกครองรับ-ส่ง และจะได้รับเงินมาโรงเรียนมากกว่าวันละ 30 บาท ซึ่งถือว่าสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจของนักเรียนค่อนข้างดี และจากการศึกษาของ สุขมณฑา กบิลพัตร 2540 , อ้างถึงใน มธุรส วงศ์คุณันดร (2547) สรุปว่า ผู้ที่มีรายได้ของครอบครัวเพียงพอ จะเป็นผู้ที่สามารถตอบสนองต่อความจำเป็นพื้นฐานของชีวิต ตลอดจนมีโอกาสใช้แหล่งบริการทางสังคมได้ดีกว่าเศรษฐกิจทางบ้านไม่ดี ทำให้เด็กไม่ได้รับการตอบสนองความต้องการ กลายเป็นเด็กมีปัญหา ทำให้

นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวเพียงพอเป็นส่วนมากมีโอกาสได้รับการดูแลเอาใจใส่ ด้านการศึกษา วัสดุสิ่งของต่างๆ ที่ตนต้องการ สุชา จันทร์เอม (2545) และประยูรศรี มณีสร (2532) พบว่า ครอบครัวที่มีรายได้ระดับปานกลาง (20,001 - 30,000 บาท) เป็นพวกที่เห็นประโยชน์และความสำคัญของการศึกษามากที่สุด เด็กที่มาจากครอบครัวระดับนี้จึงมักได้รับการสนับสนุนผลักดันจากพ่อแม่ให้เรียนดี สำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เพื่อจะได้มีโอกาสประกอบอาชีพชั้นสูง พ่อแม่ที่มีรายได้ระดับปานกลางจะให้ความสนใจกับผลการเรียนของลูกมาก กระตือรือร้น และวางแผนการที่จะสนับสนุนการศึกษาของลูกทุกอย่างให้ดีที่สุด มากกว่าพ่อแม่ที่มีฐานะระดับสูงเสียอีก และสอดคล้องกับ ชนิดา อุรีรักษ์ 2528 , อ้างถึงใน สำนักผู้ตรวจราชการ ประจำเขต ราชการที่ 3 จังหวัด ลพบุรี 2550) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ พบว่า พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เป็นผลมาจากลักษณะ โครงสร้างของครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดู เด็กที่มาจากครอบครัวใหญ่ มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ อยู่ในครอบครัวกรรมกร มีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มากกว่าเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น บิดามารดารู้รักใคร่และมีฐานะเศรษฐกิจปานกลาง ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวจึงแสดงความมั่นคงของครอบครัว ถ้าครอบครัวมั่นคงมีรายได้แน่นอนเพียงพอ สิ่งเหล่านี้จะทำให้สุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจของคนในครอบครัวสมบูรณ์เป็นสุข มีเวลาเอาใจใส่ให้ความรัก ความอบอุ่น และอบรมเลี้ยงดูบุตร ได้เต็มที่ แสดงให้เห็นว่ารายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองที่เพียงพอ นั้นจึงจะสามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานของครอบครัวได้ กล่าวคือ เมื่อผู้ปกครองมีรายได้เพียงพอ พ่อแม่จึงให้ความสนใจดูแลบุตร และสามารถหาสิ่งต่างๆมาตอบสนองความต้องการได้ เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการแล้วก็จะเกิดความพึงพอใจและเกิดความสุขทางกายและใจ จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า รายได้เฉลี่ยของครอบครัวที่มีรายได้ระดับปานกลาง ตั้งแต่ 10,001 – สูงกว่า 30,000 บาท เห็นประโยชน์และความสำคัญของการศึกษา เด็กที่มาจากครอบครัวระดับนี้ จึงมักได้รับการสนับสนุนผลักดันจากพ่อแม่ให้เรียนดี สำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ซึ่งสอดคล้องจากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีรายได้เพียงพอที่จะสนับสนุนนักเรียนด้านการเรียนและคาดหวังให้นักเรียนได้เรียนสูงๆเพื่ออนาคตที่ดี

3. การวิเคราะห์พฤติกรรมกรเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตามปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและปัจจัยทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม พบว่า ปัจจัยทางจิตวิทยา ได้แก่ การตระหนักรู้ด้านการเรียน สามารถทำนายพฤติกรรมกรเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

จังหวัดนครปฐม ได้ร้อยละ 28.4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้งนี้อาจสามารถอธิบายได้ว่า ความตระหนักของแต่ละบุคคลขึ้นอยู่กับความรู้ของแต่ละบุคคล นักเรียนที่มีความรู้ลึกในการรับรู้ เข้าใจ จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง รับผิดชอบ และเห็นความสำคัญในเรื่องการเรียนมากก็จะนำไปสู่ การกระทำหรือพฤติกรรมการเรียนที่ดีมากตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปทุมพร ประสงค์ทรัพย์ (2549) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง การตระหนักรู้ในตนเอง การสนับสนุนทางสังคมกับ ความเครียดและการจัดการความเครียดของนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษามีการตระหนักรู้ในตนเองในระดับสูงต้องหมั่นพัฒนาการตระหนักรู้ในตนเอง มีการสำรวจความรู้สึกนึกคิดของตนเองอย่างสม่ำเสมอ และสังเกตปฏิกิริยาและความคิดเห็นของผู้อื่น และนำมาพัฒนาตนเอง ซึ่งการตระหนักรู้ในตนเองในระดับสูงนั้นจะทำให้นักศึกษาสามารถ ควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ และสามารถเลือกใช้การจัดการความเครียดที่เหมาะสมจะช่วยให้ นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียนและกระตือรือร้นที่จะเผชิญกับปัญหาต่างๆ ในการดำเนิน ชีวิตได้เป็นอย่างดี รวมถึงความสามารถในการปรับตัวปรับใจให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ที่เข้ามา ในชีวิตได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ ขวัญใจ โปธิ์ทองนาค (2547) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กับพฤติกรรมเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โรงเรียนช่องพระนาวิทยาจังหวัดราชบุรี พบว่า การรับรู้เกี่ยวกับตนเองด้านการเรียนมีความสัมพันธ์ เชิงบวกกับพฤติกรรมเรียนของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สถิต วงศ์สุวรรณค์ (2525) กล่าวว่า การที่บุคคลจะเกิดความตระหนักต่อปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งมากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับ ปัจจัยทางด้านกายภาพ และปัจจัยทางจิตวิทยา ได้แก่ ความตั้งใจ ความที่จะรับรู้ การเห็นคุณค่า เป็นต้น ซึ่งจะมีอิทธิพลทำให้บุคคลเกิดความตระหนักแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องจากการสัมภาษณ์ พบว่า นักเรียนให้ความสำคัญกับการเรียน เพราะคิดว่าการศึกษเป็นสิ่งที่สำคัญ จึงตั้งใจเรียน เพื่อให้ได้เรียนต่อในระดับสูง ดังนั้น ถ้านักเรียนเกิดความตระหนักรู้ด้านการเรียนมาก จะทำให้นักเรียนเกิดความตั้งใจเรียน และพยายามเพื่อให้ประสบความสำเร็จในด้านการเรียน จึงเกิด พฤติกรรมเรียนที่ดี

ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ บรรยากาศทางการเรียน สามารถทำนาย พฤติกรรมเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม สามารถทำนายพฤติกรรมเรียนที่ดีได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 11.6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และสอดคล้องกับ สุรพล พยอมแย้ม (2540) กล่าวว่า บรรยากาศทางการเรียนควรเอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้และมีพฤติกรรมเรียนที่ ดี ห้องเรียนที่มีความอบอุ่นเป็นกันเอง ขนาดของห้อง โต๊ะ – เก้าอี้ มีความเหมาะสมกับนักเรียน อากาศถ่ายเทสะดวก และมีพื้นที่สำหรับปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้ดี มีสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างครูกับ

นักเรียน นักเรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความเป็นกันเอง เข้าใจผู้เรียน มีวิธีการสอนที่ดี ใช้สื่อ และโสตทัศนูปกรณ์ที่เหมาะสมทันสมัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรสิริณี เสวตไอยาราม (2549) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ลักษณะทางกายภาพทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับลักษณะทางกายภาพทางการเรียนดีจะมีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม เพราะสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนมีผลต่อนักเรียน ได้แก่ สถานที่เรียนที่อยู่ภายในห้องเรียนและห้องปฏิบัติการมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย อากาศถ่ายเทห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมกับปริมาณของนักเรียน บริเวณห้องเรียนและห้องปฏิบัติการปราศจากสิ่งรบกวนต่างๆ ได้แก่ เสียงและกลิ่น ห้องสมุดมีแหล่งค้นคว้าหาความรู้ที่หลากหลายและเพียงพอต่อการศึกษาและสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน ปริมาณของสื่อ เมื่อเทียบกับจำนวนครูและนักเรียน ความทันสมัย คุณภาพการใช้งาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพล แยมสะอาด (2551) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาตัวแปรเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษา 2 กรุงเทพมหานคร พบว่า บรรยากาศการเรียนการสอน เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับที่ระดับ .01 ทั้งนี้ แสดงว่าบรรยากาศการเรียนการสอนดี ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม มีความสนใจในการเรียน ตั้งใจเรียน ซึ่งบรรยากาศการเรียนการสอนจัดได้ดีเหมาะสมจะทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกหรือร้อนต้องการที่จะเรียน ทั้งนี้เพราะบรรยากาศการเรียนการสอน ได้แก่ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในห้องเรียน ขนาดของห้องเรียน การถ่ายเทอากาศภายในห้องเรียน การใช้สื่ออุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย ครูอาจารย์ผู้สอนมีความเข้าใจนักเรียน ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงออกในการอภิปรายต่าง ๆ วิธีสอน ผู้เรียน การซักถาม และการจัดกิจกรรมการเรียนในชั้นเรียนกระตุ้นให้นักเรียนสนใจการเรียน บรรยากาศการเรียนการสอนที่ดีจึงส่งผลให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนที่ดีได้ เช่นเดียวกับ ลอว์เลนซ์ (Lawrence 1976) กล่าวว่า บรรยากาศในการเรียนการสอนเป็นสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อจิตใจอารมณ์ความรู้สึก ที่จะช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องจากการสัมภาษณ์ พบว่า บรรยากาศในห้องเรียนมีสื่อการเรียนรู้ต่างๆ อากาศในห้องเรียนถ่ายเทสะดวก ไม่ร้อนอบอ้าว ครูเข้มงวดกับนักเรียนบ้างแต่ไม่ถึงเครียดเกินไป ครูเข้ากับนักเรียนได้ดี การเรียนการสอนสนุกสนาน มีกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการและสอดคล้องกับเนื้อหา ดังนั้น การจัดบรรยากาศในห้องเรียนจึงเป็นหัวใจของการเรียนการสอน เพราะโรงเรียนเป็นสถาบันที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อหล่อหลอมและขัดเกลาทางสังคมให้กับเด็ก

ประสบการณ์หรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นย่อมเป็นไปตามผลการเรียนรู้ ตามที่สังคมคาดหวัง ประกอบกับรัฐบาลปฏิรูปการศึกษา โดยออกพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติสาระไว้ในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษาว่า ด้วยการปฏิรูปการเรียนรู้ ซึ่งเป็นเสมือนหัวใจของการปฏิรูปการศึกษาโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำมาดำเนินการให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ โดยมีการประชุม/อบรม/พัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะเพื่อนำไปใช้ในการปรับการเรียนการสอน เปลี่ยนการสอน จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติจริง จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมในชั้นเรียนในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ อันส่งผลให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข สิ่งที่สำคัญคือ ครูและนักเรียนต้องร่วมกันสร้างบรรยากาศของห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม ได้แก่ การสนับสนุนของครอบครัว สามารถทำนายพฤติกรรมการศึกษาที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม สามารถทำนายพฤติกรรมการศึกษาที่ดีได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้งนี้อาจสามารถอธิบายได้ว่า การที่นักเรียนได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนเพื่อให้มีพฤติกรรมการศึกษาที่ดีจากผู้ปกครอง ได้แก่ การสนับสนุนด้านอารมณ์ การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียนและการสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร มีความสำคัญกับนักเรียนและเป็นปัจจัยที่สนับสนุนพฤติกรรมการศึกษาที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ พิมพิกา จันทนะโสทธิ (2550) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี พบว่า นักเรียนที่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ ความรัก ความห่วงใย ความไว้วางใจ คำแนะนำจากครอบครัวเป็นผลให้นักเรียนรู้สึกตัวว่าตนเองเป็นที่รัก เป็นที่ใส่ใจและเป็นสมาชิกคนหนึ่งของครอบครัว ซึ่งเป็นแหล่งสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลในครอบครัวและญาติพี่น้องถือว่ามีค่ามากที่สุด เพราะเป็นบทบาทตั้งแต่วัยเด็กและเป็นแหล่งถ่ายทอดค่านิยม ความเชื่อ แบบแผนพฤติกรรมและประสบการณ์ต่างๆในชีวิต ครอบครัวเป็นแหล่งสนับสนุนทางสังคมที่มีความสำคัญและใกล้ชิดกับบุคคลมากที่สุดและการขอคำแนะนำในการปฏิบัติตนทั้งในด้านการเรียนและด้านส่วนตัว และสอดคล้องกับ สุพัตรา ผลรัตน์ไพบูลย์ (2550) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัด สุราษฎร์ธานี พบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งการปฏิบัติตนของผู้ปกครองต่อนักเรียน ได้แก่ ให้ความรัก ความห่วงใยต่อนักเรียน ให้กำลังใจและไว้วางใจในการทำ

กิจกรรมของนักเรียน เป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำทั้งในด้านการเรียนและด้านส่วนตัวกับนักเรียน ทำให้สัมพันธภาพในครอบครัวดีขึ้น และส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม สัมพันธภาพที่แน่นแฟ้นในครอบครัว จะช่วยให้ความเป็นอยู่ในครอบครัวราบรื่น และทุกคนมีความสุขกายสบายใจ นักเรียนก็เกิดความอบอุ่น เห็นความสำคัญของการเรียน จัดระบบการเรียน พร้อมทั้งจะศึกษาหาความรู้ สอดคล้องกับ ดวงเดือน มูลประดับ (2541) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง แรงสนับสนุนทางสังคมกับการปรับตัวของวัยรุ่นตอนต้น กล่าวว่า การสนับสนุนของผู้ปกครอง ทำให้รายได้ของนักเรียนมีเพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการเรียน นักเรียนได้รับการดูแลในเรื่องวัสดุสิ่งของที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน และอุปกรณ์ต่างๆในการศึกษาเล่าเรียน ดังที่เซียร์ (Zeer 1969 , อ้างถึงใน สำนักผู้ตรวจราชการ ประจำเขตตรวจราชการที่ 3 จังหวัดลพบุรี 2550) กล่าวว่า พฤติกรรมเกิดจากการเรียนรู้ทางสังคมโดยเฉพาะการเรียนรู้พฤติกรรมทางสังคมจากพ่อแม่ พ่อแม่มีหน้าที่ในการฝึกวินัยและให้แรงเสริมแก่พฤติกรรมของเด็ก ซึ่งพฤติกรรมของบุคคลเกิดจากแรงขับภายใน ได้แก่ ความต้องการพื้นฐาน และสิ่งเร้าภายนอก เช่น การให้ความรัก การลงโทษ การเกิดพฤติกรรมจึงเป็นเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องในลักษณะเหตุผล คือ พฤติกรรมหนึ่งจะเป็นสาเหตุของอีกพฤติกรรมหนึ่งในเวลาต่อมา ซึ่งสอดคล้องจากการสัมภาษณ์ พบว่า พ่อแม่เป็นผู้ดูแลเอาใจใส่นักเรียนในเรื่องการเรียน ให้กำลังใจ และสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน รวมทั้งซื้ออุปกรณ์การเรียนให้กับนักเรียน ดังนั้น พ่อแม่และสมาชิกทุกคนในครอบครัวจึงควรให้ความเอาใจใส่และสนับสนุนในด้านการเรียน เพื่อให้เด็กเกิดการพัฒนาการรู้คิดสติปัญญา และเสริมสร้างการเรียนรู้ เนื่องจากนักเรียนยังขาดประสบการณ์ และยังคงต้องได้รับคำแนะนำจากผู้ใหญ่ เพราะการสนับสนุนของครอบครัวเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน

ปัจจัยทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การตระหนักรู้ด้านการเรียน บรรยากาศทางการเรียนและการสนับสนุนของครอบครัว มีประสิทธิภาพในการทำนายร่วมกันต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดี ร้อยละ 41.3 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนายเท่ากับ .194 ซึ่งปัจจัยทั้ง 3 ด้านนี้ เป็นปัจจัยที่เกิดจากผู้เรียน โรงเรียน และครอบครัว ดังที่ สงัด อุทรานันท์ (2525) กล่าวว่า องค์ประกอบของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเรียนนั้น ลักษณะของผู้เรียนก็มีส่วนสำคัญเช่นกัน ถ้านักเรียนมีความพร้อม ความต้องการที่จะเรียนรู้ ความสามารถในการรับรู้ อารมณ์ที่อยากจะเรียนรู้ ความสามารถในการจะทำสิ่งที่เรียนรู้แล้ว จะทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมเรียนที่ดี เมื่อนักเรียนตระหนักรู้ด้านการเรียนมาก ทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียน ดังนั้น นักเรียนจะพยายามตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เพื่อให้เกิดผลการเรียนที่น่าพอใจ และมีพฤติกรรมเรียนที่ดี รวมทั้งสอดคล้องกับ สมพร สุทัศนีย์ (2547) และผดุง อารยะวิญญู (2542) กล่าวถึง สิ่งแวดล้อม

ภายในโรงเรียน ได้แก่ เพื่อนในโรงเรียน ครู การเรียนการสอนและการปกครองของครู กฎระเบียบของโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญ และเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็ก เด็กที่เรียนที่บรรยากาศทางการเรียนดี จะทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนไปในทางที่ดีด้วย เพราะโรงเรียนจัดได้ว่าเป็นบ้านหลังที่สองของเด็ก ซึ่งโรงเรียนมีหน้าที่ในการสร้างพลเมืองที่ดีของชาติ เด็กที่แสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหา เนื่องจากสภาพในโรงเรียนค่อนข้างมีสิ่งที่ไม่พึงพอใจแก่เด็ก นอกจากนี้ยังเกิดจากครอบครัว ดังที่ สุชา จันทร์อม (2545) กล่าวว่า ครอบครัวเป็นสถาบันสำคัญที่จะสร้างให้เด็กเป็นบุคคลที่สามารถดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุขได้มากน้อยเพียงใด เนื่องจากเป็นสิ่งแวดล้อมที่เด็กได้รู้จักใกล้ชิดมากที่สุดและนานที่สุด ฉะนั้นเด็กจะเจริญเติบโตและมีพัฒนาการได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการปฏิบัติของพ่อแม่เป็นสำคัญ ดังนั้น ทั้งผู้เรียน โรงเรียน และครอบครัว จึงเป็นสาเหตุของพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากผลการวิจัย การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัย พบว่า การวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่ดีอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่ดี ด้านการปฏิบัติตัวในการสอบ และด้านการทำงานที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน ด้านการปฏิบัติตัวในชั้นเรียน ด้านการจัดระบบการเรียนและด้านการทบทวนบทเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น นักเรียนควรมีพฤติกรรมการเรียนที่ดีด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน ด้านการปฏิบัติตัวในชั้นเรียน ด้านการจัดระบบการเรียนและด้านการทบทวนบทเรียนมากขึ้น เพื่อเป็นการจัดเตรียมพร้อมที่จะเรียนรู้เนื้อหาสาระที่จะเรียน อีกทั้งเป็นการทบทวนบทเรียน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียน ถ้านักเรียนมีทักษะเหล่านี้มากขึ้นจะเรียนได้ดีและสามารถปูพื้นฐานสู่การเรียนชั้นสูงและยังเป็นการสร้างความมั่นใจในตัวเองรุ่นให้ออกมา พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรบรรณงค์หรือช่วยในการวางแผนส่งเสริมเพิ่มทักษะการปฏิบัติให้สูงขึ้น เช่น การทำตารางเป้าหมายจำแนกเป็นกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องกับการใช้เวลาจริงในแต่ละวัน การแบ่งเวลาในการ

เรียนและสังคม การจัดทำตารางทบทวนบทเรียนและการติดตามผลเป็นต้น รวมทั้งเพื่อจัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม ตลอดจนใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น เพื่อนักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายในการเรียน และเพื่อให้เกิดพฤติกรรมการเรียนที่ดีตามมา

2. จากผลการวิจัย พบว่า การเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม เมื่อจำแนกตามเพศของนักเรียน พบว่า เพศที่แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน โดยนักเรียนเพศชายมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนมากกว่านักเรียนเพศหญิง ดังที่ good enough รายงานว่า โดยรวมแล้ว ผู้ชายมีความสามารถเหนือผู้หญิง โดยเฉพาะความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ความถนัดทางเครื่องยนต์กลไก (จรรยา สุวรรณทัต และคณะ 2522) ซึ่งในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นช่วงต่อของการศึกษาต่อในสาขาวิชาที่นักเรียนสนใจ แต่อย่างไรก็ตาม สุรางค์ โค้วตระกูล (2548) กล่าวว่า ความแตกต่างระหว่างเพศเป็นสิ่งที่สังคมตั้งความหวังไว้แตกต่างกันจริงๆ มีน้อยมาก ครูที่สอนนักเรียนทั้งชายและหญิง ควรคิดว่า นักเรียนทั้งสองเพศมีความสามารถเท่ากัน และไม่ควรถังความคาดหวังว่าเพศใดเพศหนึ่งจะต้องมีความสามารถดีเด่นกว่ากัน เพราะมิฉะนั้นแล้ว เด็กพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมตามความคาดหวังของครู ดังนั้น ครูควรที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น การจัดหลักสูตรการเรียน เพื่อให้นักเรียนแต่ละคนมีประสบการณ์ในสิ่งที่เหมาะสมกับตนเอง วิธีการสอนควรที่จะให้มีการพัฒนาทุกด้านเพื่อให้เหมาะสมกับหลักสูตร เช่น การสอนโดยวิธีการสอนแบบหน่วยงาน แบ่งผู้เรียนออกตามความสามารถ และสอนรายบุคคลควบคู่ไปกับการสอนหมู่ เพื่อส่งเสริมให้แต่ละคนพัฒนาไปจนสุดความสามารถของเขา อีกทั้งการมีอุปกรณ์และสิ่งช่วยสอน เพราะอุปกรณ์บางอย่างช่วยให้นักเรียนเข้าใจง่าย โดยพิจารณาจากความแตกต่างระหว่างบุคคล และการจัดกิจกรรมพิเศษ เช่น ชุมนุม ทักษนาจร เพื่อตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล คือ ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ความสามารถของตนอย่างเต็มที่ แต่ต้องอยู่ในความควบคุมของผู้สอนอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ยังส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มตามความถนัด หรือความสามารถ โดยครูผู้สอนต้องพยายามส่งเสริมให้นักเรียนแสดงลักษณะของตัวเอง ให้เรียนรู้ในเรื่องนั้นมากๆ เพราะนักเรียนมีความสามารถต่างกัน ถนัดต่างกัน ย่อมเลือกเรียนต่างกัน และเหมาะกับการประกอบอาชีพต่างกัน นอกจากนี้ พบว่า รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองแตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียน ควรที่จะนำผลวิจัยไปช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจ เช่น การสนับสนุน

เรื่องอุปกรณ์การเรียน หรือเงินช่วยเหลือให้กับนักเรียนที่เรียนดี หรือนักเรียนที่มีพฤติกรรม การเรียนดี กิจกรรมดีเด่น เป็นต้น เพื่อให้ นักเรียนมีพฤติกรรม การเรียนที่ดีต่อไป

3. จากผลการวิจัย พบว่า การวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและปัจจัยทางจิตวิทยาเป็นปัจจัยสนับสนุนพฤติกรรม การเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม ที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การเรียนที่ดีของนักเรียน พบว่า การตระหนักรู้ด้านการเรียน บรรยากาศทางการเรียน และการสนับสนุนของครอบครัว สามารถทำนายพฤติกรรม การเรียนที่ดีได้ ซึ่งจากผลการวิจัยครั้งนี้สามารถใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองได้ทราบข้อมูลร่วมกัน และนำไปเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนหรือพัฒนาพฤติกรรม การเรียนที่ดีทั้ง 3 ปัจจัย โดยเรียงจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด ดังนี้ การตระหนักรู้ด้านการเรียน บรรยากาศทางการเรียน และการสนับสนุนของครอบครัว เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรม การเรียนที่ดีและเหมาะสมต่อไป รวมทั้งเป็นข้อมูลให้นักเรียนสามารถปรับตัวกับบุคคลและสภาพแวดล้อมทางการเรียนได้เป็นอย่างดี ในด้าน การตระหนักรู้ด้านการเรียน พบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนมีการตระหนักรู้ด้านการเรียนในระดับมาก ดังนั้น นักเรียนควรจะรักษาการตระหนักรู้ด้านการเรียนให้อยู่ในระดับเพิ่มขึ้นต้องหมั่นพัฒนาการตระหนักรู้ในตนเอง มีการสำรวจความรู้สึกนึกคิดของตนเองอย่างสม่ำเสมอ และสังเกต ปฏิกริยาและความคิดเห็นของผู้อื่นและนำมาพัฒนาพฤติกรรม การเรียนที่ดีของตนเอง ซึ่งการตระหนักรู้ในตนเองในระดับมากนั้นจะทำให้ นักเรียนตั้งใจเรียนเห็นความสำคัญของการศึกษาเล่าเรียน และการมีพฤติกรรม การเรียนที่ดีตามมา ด้านบรรยากาศทางการเรียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาควรที่จะจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ จะทำให้นักเรียนได้เรียนอย่างมีความสุข โรงเรียนที่มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ดี จะทำให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนเกิดความรู้สึกพอใจ ภูมิใจ อบอุ่น สบายใจ รู้สึกในความเป็นเจ้าของ เรียนและทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข นอกจากนี้ ด้านการสนับสนุนของครอบครัว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น การแก้ไขปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนจึงควรคำนึงถึงการส่งเสริมบทบาทของครอบครัวให้เข้ามามีส่วนร่วม และหาแนวทางแก้ไขในพฤติกรรม การเรียนที่ดีของนักเรียน โดยควรมีแผนการในการดำเนินการผลักดันให้ครอบครัวคำนึงถึงความสำคัญ ของพฤติกรรม การเรียนที่ดีของนักเรียน หน่วยงาน หรือ สถานศึกษาต้องช่วยผู้ปกครองสนับสนุนเรื่อง การเรียนอย่างถูกต้อง เหมาะสม นอกจากครอบครัวแล้ว กลุ่มเพื่อนถือว่ามี ความสำคัญต่อวัยรุ่นเป็นอย่างมาก การรวมกลุ่ม ย่อมทำให้วัยรุ่นกลุ่มเดียวกันมีค่านิยมที่เหมือนกัน มีทัศนคติที่คล้ายคลึงกัน อิทธิพลของเพื่อนต่อการเรียนในทางบวก คือ การส่งเสริมให้เรียนแบบช่วยเหลือซึ่ง

กันและกัน หรือ Peer Tutoring การที่นักเรียนช่วยเหลือในเรื่องการเรียนมีผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนและยังสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมการเรียนของเพื่อนในกลุ่มได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียน โดยการเก็บข้อมูลแบบเชิงคุณภาพโดยการสนทนากลุ่ม สัมภาษณ์แบบเจาะลึกเป็นรายบุคคล เพื่อให้ทราบปัญหาที่ชัดเจน และสามารถหาแนวทางป้องกัน

2. ควรทำการศึกษาพฤติกรรมการเรียนในกลุ่มต่างๆ อย่างเฉพาะเจาะจง เช่น นักเรียนนักศึกษา ในสถาบันการศึกษาต่างๆ เช่น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสถาบันอุดมศึกษา เพื่อหารูปแบบพฤติกรรมการเรียนของบุคคลในกลุ่มต่างๆ ซึ่งน่าจะมีรูปแบบเฉพาะตัวและมีความแตกต่างกัน

3. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องของผลกระทบจากพฤติกรรมการเรียนในด้านต่างๆ เพื่อเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องผลเสียจากการมีพฤติกรรมการเรียนที่ไม่ดี ให้นักเรียนได้รับทราบและตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาเล่าเรียน

4. ควรศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียน เช่น ความรับผิดชอบด้านการเรียน ปัญหาด้านการเรียน เป็นต้น

5. ควรศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครอง ครู เพื่อนและผู้เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน เพื่อหาแนวทางในการป้องกัน แก้ไข หรือปรับปรุงพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนให้ดีขึ้น

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กรมวิชาการ. คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษาพุทธศาสตร์การเรียนรู้. กรุงเทพฯ : การศาสนาการพิมพ์, 2539.
- กรมสามัญศึกษา. ชุดการเรียนการสอนปลูกฝังและการสร้างค่านิยมพื้นฐานเรื่องความรับผิดชอบ. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2526.
- ก่อ สวัสดิพาณิชย์. คู่มือในการสร้างประสิทธิภาพในการเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา, 2525.
- กัลยา สกุลแก้ว. “ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียน เจตคติต่อครู และผลสัมฤทธิ์การเรียน วิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนสังคมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- กึ่งกาญจน์ ปานทอง. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาตามโครงการจัดการศึกษา สำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) คณะวิทยาการจัดการ โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร กรุงเทพมหานคร.” สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2545.
- กิตติพงษ์ สุวรรณประทีป. “บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังในการบริหารงานวิชาการของผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ตามทัศนะของหัวหน้าหมวดวิชาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต การบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, 2531.
- กุลกนก มณีวงศ์ และวรกัญญา ชมภูมิ่ง. จิตวิทยาพัฒนาการ. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยพายัพ, 2543.
- เกื้อกูล ถนอมกิจ. “ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมและปัจจัยส่วนบุคคลกับความ สม่่าเสมอในการรักษาของผู้ป่วยวัณโรค ณ โรงพยาบาลทรวงอก.” วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสุขศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2543.
- ขวัญใจ โพธิ์ทองนาค. “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โรงเรียนช่องพระนางวิทยาจังหวัดราชบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2547.

คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ. ครอบครัว. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2537.

จรรยา สุวรรณทัต และคณะ. พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 1 พื้นฐานความเข้าใจทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2522.

จรรยาพร ธรณินทร์. “แนวทางในการบริหารงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.”

วารสารการศึกษาเอกชน. 10 , 90 (มกราคม 2543) : 3.

จันทร์ จันทรสุขสวัสดิ์. “ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนอนุบาลจันทร์ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา.” ปริญญานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, 2546.

จุฬาลักษณ์ ศรีคงอยู่. “พฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของเยาวชนในศูนย์เยาวชนตำบล อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2546.

เจียรนัย ทรงชัยกุล. “สังคมโรงเรียนกับนักเรียนวัยรุ่น.” ในเอกสารการสอนเรื่อง พฤติกรรมวัยรุ่น, 8-14. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2532.

เฉลิม วงษ์จันทา. “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การสนับสนุนทางสังคม กับความสามารถของผู้ดูแลในการดูแลเด็กสมองพิการ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2539.

เฉลี่ยว บุษเนียร. “ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนพฤติกรรมการสอนพื้นฐานความรู้ทางคณิตศาสตร์ เจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์กับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เขตการศึกษา 8.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

ชนินทร์ชัย อินทிரารณณ์ และสุวิทย์ หิรัณยกาญจน์. ปทานุกรมศัพท์การศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไร่ไทยเพรส, 2548.

ชม ภูมิภาค. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

ชาดา ศิริล้น. “ความตระหนักถึงผลกระทบของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่อสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาศึกษาศาสตร์-การสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2540.

- ชำเลื่อง วุฒิจันทร์. กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2516.
- เชิดชาย ชูช่วยสุวรรณ. “ปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุพรรณบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2547.
- โชติกานต์ เทียงธรรม. คู่มือเรียนเก่ง และวิธีเรียนอย่างไรให้ได้คะแนนดี. กรุงเทพฯ : บัณฑิต ฑู ยู, 2552.
- ณรงค์ เส็งประชา. มนุษย์กับสังคม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2538.
- ณัฐพล แยมสะอาด. “การศึกษาตัวแปรเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษา 2 กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2551.
- ณัฐวัตร ลุณหงษ์. “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางครอบครัว สังคม และสภาพแวดล้อมกับการควบคุมตนเอง และการมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น : ศึกษาเฉพาะวัยรุ่นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดสมุทรปราการ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโครงการและสวัสดิการสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, 2543.
- ดวงเดือน มุลประดับ. “แรงสนับสนุนทางสังคมกับการปรับตัวของวัยรุ่นตอนต้น.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะสาธารณสุขศาสตร์ สาขาวิชาสุขภาพศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.
- ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ. “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541.
- ทิพาวดี เมฆะวรรณนะ. เรียนให้เก่งในมหาวิทยาลัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไอ เอส พีริ่งเฮาส์, 2529.
- ทิสนา แคมมณี. ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 5 (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.
- ธีรศักดิ์ อุ่นอารมย์เลิศ. เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและการพัฒนา. นครปฐม มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2548.

ธีระพล คล้ายสิงห์. “ลักษณะส่วนบุคคล สภาพครอบครัว สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเสพยาบ้าซ้ำของเยาวชน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2546.

นงลักษณ์ โดบันลือภพ. “การประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจในการป้องกันโรคร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมเพื่อการป้องกันการพึ่งยาแอมเฟตามีนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2539.

นภาพรณัฏ์ จันทร์ศัพท์. รายงานผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, 2547.

นราธิป แก้วประสิทธิ์. “ปัจจัยทางจิตวิทยาและสังคมที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจอุปสมบทเป็นภิกษุของสามเณรในเขตภาคกลาง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2544.

นริศ ทวีสุข. “ความรู้ ความตระหนักต่อปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาทางไกลที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดสมุทรสาคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2541.

นิภา นันทประยูร. “ความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสุรศักดิ์วิทยาคม จังหวัดชลบุรี.” ปริญญาานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, 2550.

บุญชม ศรีสะอาด. “รูปแบบของผลการเรียนในโรงเรียน.” ปริญญาานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. คู่มืออาจารย์: การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บี แอนด์ บี พับลิชชิง, 2535.

บุญเยี่ยม ตระกูลวงศ์. “การสนับสนุนทางสังคม.” ในเอกสารการสอนชุดวิชาสังคมวิทยาการ – แพทย์หน่วย 9-15 สาขาวิชาสังคม มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 28. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2535.

_____. “แรงสนับสนุนทางสังคม มโนทัศน์ และการนำไปใช้.” วารสารพยาบาลศาสตร์. 6 (เมษายน-มิถุนายน 2531) : 96 - 105.

ปทุมพร ประสงค์ทรัพย์. “การตระหนักรู้ในตนเอง การสนับสนุนทางสังคมกับความเครียดและการจัดการความเครียดของนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2549.

ประณม จันทิม. “ปัญหาพฤติกรรมนักเรียนไม่ดี.” แนะแนว. 131 (ตุลาคม – พฤศจิกายน 2533) : 16 – 21.

ประธาน วัฒนวานิชย์. เรื่องไม่ยากถ้าอยากเรียนเก่ง. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ปรกาศพริก, 2540.

ประนอมศรี ตูลยานนท์. “การเข้าใจเด็กวัยรุ่นและอิทธิพลที่มีผลต่อพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่น.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.

ประพล มลินทจินดา. “ความตระหนักในปัญหาสิ่งแวดล้อมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกาญจนบุรี.” วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2542.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. “พฤติกรรมสุขภาพ” ในเอกสารประกอบการสอนชุดวิชาสุขศึกษาหน่วยที่ 1-7, 10. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2546.

ประภาส ศิลปรัศมี. “ความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.

ประยูรศรี มณีสร. จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูจันทระเกษม, 2532.

ประสงค์ ต่อโชค. “การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างองค์ประกอบด้านคุณลักษณะของนักเรียนและครูสภาพแวดล้อมทางบ้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เขตการศึกษา 11.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

ประสาธ อิศรปริดา. จิตวิทยาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : กราฟิการ์ต, 2546 .

_____ . จิตวิทยาการเรียนรู้กับการสอน. กรุงเทพฯ : กราฟิการ์ต, 2533.

ปราณี พรรณวิเชียร. การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. ฉบับพิเศษ : พิธีพระราชทานปริญญาบัตร ครั้งที่ 15. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2544.

- ปรีชา คัมภีร์ปกรณ์. “การพัฒนาพฤติกรรมการสอน.” ในเอกสารการสอนชุดวิชาวิทยาการสอน หน่วยที่ 8 – 15, 45. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์, 2526.
- ปิยะสุดา แคว้นนนทรีย์. “ความคาดหวังของผู้จัดการฝ่ายบริหารงานบุคคลต่อการบริการ ด้านทรัพยากรมนุษย์จากแหล่งธุรกิจภายนอก.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2544.
- ผดุง อารยะวิญญู. เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : แวนแก้ว, 2542.
- พนม ลิมอารีย์. กลุ่มสัมพันธ์ = Group dynamics. พิมพ์ครั้งที่ 3. มหาสารคาม : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2529.
- พนม พงษ์ไพบูลย์. “ทัศนะบางประการเกี่ยวกับการศึกษาเอกชน.” วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 23, 6 (สิงหาคม - กันยายน 2532) : 7.
- พรพจน์ เพ็ชรทวีพรเดช. “ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ.” สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยา พัฒนาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2547.
- พรพิมล เจียมนาครินทร์. พัฒนาการวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : ดันอ้อ แกรมมี่, 2539.
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. จิตวิทยาครอบครัว. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540 .
- พรรณี ชุทัย เจนจิต. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : บริษัทดันอ้อ แกรมมี่ จำกัด, 2523. _____ . จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : เมธีทีปส์, 2545.
- พระมหาสุชาติ ไหมอ่อน. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของพระนิสิต คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร.” ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2543.
- พัทธา คงยุทธ์. “การศึกษารายกรณีของนักเรียนที่มีพฤติกรรมเรียนไม่เหมาะสม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัชฎา อำเภอรัญญา จังหวัดตรัง.” ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2548.
- พาสนา จุรัตน์. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2548.

พิมพ์วัลย์ ปรีดาสวัสดิ์. การดูแลสุขภาพตนเอง ทักษะทางสังคมวัฒนธรรม. นครปฐม : ศูนย์ศึกษา
นโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล, 2530.

พิมพ์ิกา จันทนะโสตร์. “ปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค
ราชบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550.

ไพศาล หวังพานิช. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.

ภัทรสิริณี เสวตไอยาราม. “องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพุดเจริญวิทยาคม อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ.”
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2549.

ภิญญาภรณ์ เพ็ญภินันท์. “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนักรู้ ทักษะคิด และการมีส่วนร่วม
ร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัด
สมุทรปราการ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์
พัฒนาการ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. พระบรมราโชวาทและกระแสพระราชดำรัสของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช. กรุงเทพฯ : กองทุนเงินกู้ยืมเพื่อ
การศึกษา, 2551.

มณฑิกา สุจริตกุล. “ความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน
ระดับก่อนประถมศึกษาในเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2540.

มธุริน คำวงศ์ปิ่น. “ความเครียดวิถีการปรับแก้และแรงสนับสนุนทางสังคมของบุคคลที่เคຍพยายาม
ฆ่าตัวตาย.” วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพจิตและ
การพยาบาลจิตเวช บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.

มหาวิทยาลัยศิลปากร. “การเรียนรู้” ในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องระบบการเตรียมความ
พร้อมและยุทธศาสตร์การเรียนรู้. ม.ป.ท., 2541.

ขงยุทธ ธานีทกุล. “การมีส่วนร่วมในระบบสุขภาพภาคประชาชนของสมาชิกองค์การบริหาร
ส่วนตำบล จังหวัดสมุทรสงคราม.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาจิตวิทยาชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2546.

ยุดา รักไทย และปานจิตต์ โกญจนาวรรณ. คนเก่งเรียน. กรุงเทพฯ : บิสดิต, 2550.

โยธิน ศันสนยุทธ และคณะ. จิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2533.

- รวีวรรณ ชุมชัย. การมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.
- รสสุคนธ์ พิไชยแพทย์. “การรับรู้บทบาทในการเป็นมารดาการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม
ผลลัพธ์ในการตั้งครรถ์กับความสามารถในการดูแลตนเองหลังคลอดและดูแลบุตร
ของหญิงหลังคลอดที่ติดเชื้อเอชไอวี.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543.
- ระพีพันธ์ ฉายวิมล. จิตวิทยาการศึกษา. ชลบุรี : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2543.
- ระพีพรรณ คำหอม. รูปแบบการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ในยุคโลกาภิวัตน์. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.
- รัชนก โสภากิจ. “การมีส่วนร่วมและความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการอาชีวศึกษาของ
โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดนครปฐม.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร,
2542.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ :
อักษรเจริญทัศน์, 2542.
- รุ่งทิพย์ สมานรักษ์. “ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะชีวสังคมและจิตวิทยากับความพึงพอใจในการ
ทำงานของครูประถมที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน ในจังหวัดสุรินทร์.” วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.
- รุ่งทิวา จักรกร. วิธีสอนทั่วไป. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองธรรม , 2527.
- ลักขณา สริวัฒน์. จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์ , 2544.
- ลัดดา สุขปรีดี. หลักการบริหารกิจการนักเรียน นิสิต นักศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2533.
- ลิจิต กาญจนารักษ์. จิตวิทยาประยุกต์เพื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 3. ม.ป.ท., 2548.
- วนิดา กันทาแก้ว. “ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค เขavn อารมณ์ และพฤติกรรมกรเรียนของ
นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนนารีรัตน์ จังหวัดแพร่.” วิทยานิพนธ์ปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2550.
- วลัยพร รมรัตน์. “ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรยอมแพ้และพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการบางใหญ่ จังหวัด
นนทบุรี.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาชุมชน
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2549.

วอร์ด, คริสทีน. คู่มือครูสำหรับเสริมสร้างสมองของเด็กวัยเรียน = Teaching to learn. พิมพ์ครั้งที่ 2.

แปลโดย พีรณา ริกุลสุรگان, สมหญิง สัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ : แสบปี แฟมิลี่, 2549.

วันทนีส์ วาลิกะสิน. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์. พิมพ์ครั้งที่ 4.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.

วาสนา ชาวหา. สื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2533.

วิชัย วงษ์ใหญ่. พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่. กรุงเทพฯ : รุ่งเรือง, 2523.

วิชัย โสสุวรรณจินดา. พฤติกรรมองค์กรสมัยใหม่. กรุงเทพฯ : ชรรมนิติ, 2535.

วิทยากร เชียงกุล. เรียนลึก ู้ไว. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด, ม.ป.ป.

_____. สภาวะการศึกษาไทย ปี 2550/2551 ปัญหาความเสมอภาค และคุณภาพของการจัดการศึกษา. ปทุมธานี : วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต, 2551.

วินัย วีระพัฒนานนท์. กระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษา: แนวคิดพื้นฐานและการนำไปปฏิบัติสำหรับสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2540.

วิรัช เกษอุดมทรัพย์. “การสนับสนุนทางสังคมของครอบครัว การปรับตัว และภาวะสุขภาพของสตรีวัยหมดประจำเดือน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.

วิไลวรรณ วิทยาธรรมรัช. “การศึกษาความคาดหวังของบิดามารดาต่อพฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษาตามการรับรู้ของนักเรียน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2543.

วิสิทธิ์ โรจน์พจนรัตน์. แนววิธีเรียนเก่งและปัญหาเพิ่มเขาวน. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา, 2542.

วิเอรา, วอลเตอร์ อี. กลยุทธ์ในการเตรียมสอบเพื่อเป็นผู้ชนะ. แปลโดย ธัญญลักษณ์ [นามแฝง]. กรุงเทพฯ : วลัยลักษณ์, 2532.

วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. เขาวนอารมณ์ (EQ) : ดัชนีวัดความสุขและความสำเร็จของชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2545.

วีระศักดิ์ ไกรสิทธิ์. “การศึกษาความคิดเห็นพึงพอใจและความคาดหวังผลประโยชน์ตอบแทนจากการทำงานของพนักงานขับรถองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ.” วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538.

เวทีน สุขมาก. “ความเที่ยงตรงของแบบสอบถามการรับรู้”. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย. 47, 1 (มกราคม-มีนาคม 2545): 27 - 32.

ศิริโสภาคย์ บูรพาเดชะ. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

- ศิริวรรณ พิภูลหอม . “ความตระหนักรู้ของกลุ่มต่อสิทธิและเสรีภาพของปัจเจกบุคคลในคดีปกครอง.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2548.
- ศรีราชา เจริญพานิช และคณะ. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา รายงานกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาศักยภาพการจัดการศึกษาของเอกชน. กรุงเทพฯ : สกศ, 2548.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย เล่ม 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2540.
- สังัด อุทรานันท์. การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- สถิต วงษ์สุวรรณค์. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น, 2525.
- สมพร สุทัศน์ีย์. จิตวิทยาการปกครองชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- สมพร พรหมจรรย์. “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2540.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. การปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- _____. ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- _____. ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543 .
- สมยศ พันธุ์กสิกร. “การปฏิบัติตามบทบาทที่เป็นจริงและที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาในทัศนะของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคลำปาง.” การค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.
- สันติชัย นำจิตร์ชื่น. PERCEPTION AND PATHOLOGY OF PERCEPTION. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี , 2549.
- สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 , รายงานข้อมูลห้องเรียน นักเรียน และบุคลากร [Online]. 4 กันยายน 2552. Available from [http : // www.npt1.obec.go.th](http://www.npt1.obec.go.th), www.npt2.obec.go.th

สังเวียน สีแดงน้อย. “การสนับสนุนทางสังคมต่ออาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน(อสม.) ในเขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา สำนักงานบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏเลย, 2546.

สายสุรี จุติกุล. การพัฒนาครอบครัว. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด, 2537.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2. ข้อมูลจำนวนนักเรียนโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2. นครปฐม : สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 , 2552.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. การปฏิรูปการศึกษา:วาระแห่งชาติ จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สู่อุปถัมภ์ ยุทธศาสตร์ที่จะพาประเทศพ้นวิกฤต. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544.

_____ . แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545 – 2559) ฉบับสรุป. กรุงเทพฯ ฯ : พริกหวานกราฟฟิค ,2545.

_____ . พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค จำกัด, 2545.

_____ . มาตรฐานสู่โรงเรียน. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. คู่มือผู้บริหารโรงเรียนเอกชน : การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2532.

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐. ม.ป.ท., 2550 .

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. การประมาณการจำนวนผู้เรียนตามกรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559). กรุงเทพฯ ฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550.

_____ . คู่มือครอบครัว ก้าวแรกสู่บ้านเรียน : หลักคิดและกระบวนการเข้าสู่การศึกษาโดยครอบครัว. กรุงเทพฯ ฯ : พริกหวานกราฟฟิค, 2549.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. รายงานกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาศักยภาพการจัดการศึกษาของเอกชน. กรุงเทพฯ ฯ : สกศ, 2548.

สำนักผู้ตรวจราชการ ประจำเขตตรวจราชการที่ 3 จังหวัดลพบุรี. รายงานการวิจัย : การจัดการ
พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตตรวจราชการที่ 5.
ลพบุรี : สำนักผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่ 3, 2550.

สำนักผู้ตรวจราชการ ประจำเขตตรวจราชการที่ 3 จังหวัดลพบุรี. สภาพพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของ
นักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน : ส่วนที่ 1 ในโครงการวิจัยสภาพการปรับ
พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ.
ลพบุรี : สำนักผู้ตรวจราชการ ประจำเขตตรวจราชการที่ 3 กระทรวงศึกษาธิการ,
2550.

สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาเด็กเกเร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2545.

สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2541

_____ . จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2529.

สุชา และสุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2532 .

_____ . จิตวิทยาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2529 .

สุปรีชา หิรัญโต. “การวางแผนพัฒนาโรงเรียน.” ในเอกสารประกอบการสอนมหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช, 183. นนทบุรี : ม.ป.ท., 2524.

สุพัตรา คงขำ. “ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาเด็กใน
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตจังหวัดนนทบุรี.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตสังคมวิทยาประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2545.

สุพัตรา จุณณะปิยะ. คู่มือการวิจัยทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์. นครปฐม : ศูนย์ส่งเสริม
และฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติ สำนักส่งเสริมและฝึกอบรมกำแพงแสน
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน, 2546.

สุพัตรา ผลรัตน์ไพบูลย์. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้น
ที่ 3 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี.” วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ,
2550.

สุพัตรา สุภาพ. ปัญหาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2535.

_____ . สังคมและวัฒนธรรมไทยค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนา
พานิช จำกัด , 2543.

สุพิชญา วีระกุล และคณะ. การนิเทศการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : วิทยาการ, 2524.

- สุภาศิริ พรสุรัตน์. “ความตระหนักต่อพิษภัยจากสารเคมีป้องกันศัตรูข้าวของเกษตรกร อำเภอเมือง
จังหวัดสุพรรณบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
เกษตรศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2543.
- สุมานัน รุ่งเรืองธรรม. กลวิธีการสอน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- สุรพล พยอมเยี่ยม. “พื้นฐานทางจิตวิทยาเพื่อการศึกษา.” ในเอกสารประกอบการสอนรายวิชา
463 461, 19 - 21. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2540.
- สุรัฐ ศิลปอนันต์. กระบวนการปฏิรูปโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : องค์การค้ำคูณสภา,
2543.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
_____. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
_____. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.
- สุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2524.
- เสาวนีย์ เพ็ชรนาดี. “พฤติกรรมการณ์เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีสไตส์การคิด
อัตโนมัติและลักษณะมุ่งอนาคตแตกต่างกัน สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษา
อุดรธานี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.
- โสภา ชูพิชัยกุล. ความรู้เบื้องต้นทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศ.ส., 2529.
- ไสว เลี่ยมแก้ว. จิต : การรับรู้. กรุงเทพฯ : สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้ เพื่อสังคม, 2548.
- อดิรัตน์ วัฒนไพลิน. “อิทธิพลของการสนับสนุนทางสังคมต่อกระบวนการปรับตัวของผู้ติดเชื้อเอช
ไอวีที่ไม่แสดงอาการ : การศึกษาพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตร.” วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ปริญญาบัณฑิตการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาการวิจัย
และพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.
- อนนกกุล กริแสง. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : พินเนศ, 2520.
- อรพินท์ ชูชม และอัจฉรา สุขารมณ. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบคัดเลือก
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปริญญาโท. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2531.

- อรอนงค์ ทรงสกุล. “ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน มโนภาพ
แห่งตนและการสนับสนุนทางสังคมกับการปรับตัวของเด็กวัยรุ่นตอนต้น.”
วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาคลินิก บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2544.
- อัมพร โอตระกูล และคณะ. “ปัจจัยครอบครัวที่มีอิทธิพลต่อปัญหาส่วนตัวนักเรียนมัธยมต้นในเขต
กรุงเทพมหานคร.” วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย. 32, 2.(2530) : 65 - 71.
- อากม ระดมสุข. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่กู้ยืมเงินกองทุนเงิน
ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2547.
- อานนท์ ผกากรอง. “ความคาดหวังของเกษตรกรในการเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในจังหวัด
นครศรีธรรมราช.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตสังคมวิทยา
ประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529.
- อารมภ์ เพชรชื่น. เทคนิคการวัดและประเมินผลระดับประถมศึกษา. ชลบุรี : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒบางแสน, 2527.
- อำนาจ แสงสว่าง. จิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทิพย์วิสุทธิ, 2545 : 8.
- อำพรธม จารุรัตน์. “ความตระหนักของอาสาสมัครสาธารณสุขในเรื่องมลพิษทางน้ำ แม่น้ำแม่กลอง
: กรณีศึกษาอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ สาขาสังแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2539.
- อุทุมพร จามรمان. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับนิสิต นักศึกษา ครู ในสังคม
เทคโนโลยีสารสนเทศ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- อุษณีย์ เย็นสบาย. จิตวิทยาแนะแนว. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2533.

ภาษาต่างประเทศ

- Anderson, Mary J. “Effects of Classroom Social Climate on individual Aiming.” American
Education Research Journal. 7 (March 1970) : 135 – 152 .
- Bacon, Charles Samuel. “Teacher Goal Structures and Student Responsibility for Learning : A
Student Perspective.” Dissertation Abstracts International, 1989.
- Bandura, Albert. Social Learning Theory. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice Hall, 1977.

- Best, John W. Research in Education. London : Prentice – Hall India, 1981.
- Bloom, Benjamin S. Human Characteristics and School Learning. 5th ed. New York : Kingsport Press, 1976.
- Bloom, Benjamin S, Thomas J. and Madaus George F. Handbook on formative and summative evaluation of student learning. New York : Mc Grow Hill Book Co, 1971.
- Brown, William F. and Wayne H. Holzman. “A Study Attitude Questionnaire for Predicting Academic Success.” The Journal of Educational Psychology. 46 (1955) : 75 – 84.
- Bruner, J.S., and Goodman C.C. “Value and need as organizing factors in perception.” Journal of Abnormal and Social Psychology. 13 (1947) : 33 - 34.
- Carter, Harold D. “Overachiever and Underachiever in the Junior High School.” California Journal of Educational Research. 12(1961) : 51 – 56.
- Cobb, S. Psychosomatic Medicine. New Jersey : Prentice Hall, 1976.
- Cranton, Charles M. and McCort Barclay. “A Learner Analysis Experiment Cocnotive Style Versus Learning Style in undergraduate Nursing Education.” The Journal of Nursing Education. 24 (April 1985) : 136 - 138.
- Cronbach, L.J. Education Phychology. 2nd ed. New York : Harcourt Brace and Company, 1963.
- Diener Charles L. “September Similarities and Difference Between Over Achieving and Under – Achieving Student.” The Personal and Guedance Journal. 38, 63 (1970) : 396 - 400.
- Engle, J.F., Kollat, D.T. and Backwell, R.D. Consumer behavior. New York : Holt , Rinehart and Winston , 1968.
- Eysenck, H.J., Aronld, W. and Meili, R. Encyclopedia of Psychology. London : Search Press, 1972.
- Garder , Lindzey. Handbook of Social Psychology : Theory and Method. Massachusetts : Addisom - Wesley Publishing Co. Inc., 1959.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. Newyork: Mc Graw Hill Book Company, 1973.
- Haslam, Warren L. and Brown, William F. “ Effect of study Skill Instruction For High School Sophomores.” The Journal of Educational Psychology. 59 (1968) : 223-226.

- Heller, K. 1986. "Component Social Support Process : Comment and Integration." Journal of Consultation and Clinical Psychology. 54 (February 1986) : 466 - 470.
- Hergenharn, Christian W. Why Capable High School Students do not Continue their Schooling. Division of Research and Field Services. Indiana University Series : Bulletin of the School of Education, 1990.
- Hildreth , Gertude H . Introduction to the Gifted. New York : Mc Graw – Hill Book Co, 1966.
- Holtzman. W.H and Brown, W.F. Manual of Survey of Study Habits and Attitudes. New York : The Psychological Corporation, 1965.
- Holtzman, Abraham . Interest Groups and Lobbying. New York : Macmillan, 1967.
- Kahn, R.L. "Aging and Social Support." In Aging from Birth to Death : Interdisciplinary perspectives, 85 Edited . Colorado : Westview _press, 1979.
- Kaplan, B.H.,C.J. Cassel, and S.Gore. "Social Support and Health." Med Care 15, 5 (May 1977) : 5 - 51.
- Khan, S. B. "Affective Correlates of Academic Achievement." Journal of Educational Psychology. 60(April 1969) : 216 – 221.
- Lawrence,Frances. " Student Perception of the Classroom Learning Environment in Biology, Chemistry and Physics." The Journal of Research in Science Teaching. 13(1976) : 315 – 323.
- Light , Louise L. and Alexakos,C.E. "Effect of Individual and Group Counseling on Study Habit," The Journal of Education Research. (July – August 1970) 450 – 455.
- Lindgren, H.C. The Psychology of College Success. New York : John Wiley and Sons, 1969.
- Maddox ,Harry. "How to study." The English Language Book Society. London, 1965.
- Marjoribank, Kevin. The Foundations of students' s Learning. Oxford : Pergamon Press, 1991.
- Rogers , Carl. Freedom to Learn. Columbus, Ohio : Charles E. Merrill, 1969.
- Schaefer, C , Coyne JC, Lazarus RS. "The Health – Related Function of Social support." Journal Of Behavioral Medicine. 4 (1981) : 381 - 406.
- Smith. Samuel. Best Method of Style. London : Bern and Nobel Inc, 1970.
- Stone, Lawrence J., and J. Church. Childhood and Adolescence. New York : Mc Graw - Hill Book Company, 1968.

Tilden, V.P. "Issue of conceptualization and Measurement of Social Support in Construction of Nursing Theory Research." Nursing and Health. 18, 8 (June 1985) : 201 - 211.

Withall, Joh. "The Development of A Technique for the Measurement of Social Emotional Climate in Classrooms." The Journal of Experimental Education. March 17 (1997) : 347.

Wolman, Benjamin V. Dictionary of Behavioral Science. London : Litton Education Publishing inc., 1973.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ - ผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ- ผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน มีดังนี้

1. ชื่อผู้เชี่ยวชาญ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นรินทร์ สังข์รักษา
ตำแหน่ง อาจารย์
สังกัด : สาขาวิชาการศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
2. ชื่อผู้เชี่ยวชาญ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม
ตำแหน่ง อาจารย์
สังกัด : สาขาวิชาการศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
3. ชื่อผู้เชี่ยวชาญ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปาริชาติ จันทร์เพ็ญ
ตำแหน่ง อาจารย์
สังกัด : สาขาวิชาการศึกษา ภาควิชาครุศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนายุส ชนธิติ
ตำแหน่ง อาจารย์
สังกัด : คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ภาคผนวก ข

การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

Index of Item Objective Congruence

ตารางที่ 33 ค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม
แบบมาตราส่วนประเมินค่า

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความ หมาย
	1	2	3			
การสนับสนุนของครอบครัว						
1. นักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่เรื่องการเรียนจากผู้ปกครอง	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
2. นักเรียนจะปรึกษาผู้ปกครอง เมื่อมีปัญหาการเรียน	+1	+1	-1	1.00	0.33	ตัดทิ้ง
3. ผู้ปกครองให้การสนับสนุนนักเรียนทุกเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
4. ผู้ปกครองคอยแนะนำและให้กำลังใจเมื่อนักเรียนเกิดปัญหาการเรียน	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
5. นักเรียนได้รับการสนับสนุนด้านเอกสารตำราเรียน อุปกรณ์การเรียน รวมทั้งเงินเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการเรียนจากผู้ปกครอง	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
6. เมื่อนักเรียนสอบได้คะแนนดี ผู้ปกครองจะให้รางวัลแก่นักเรียน	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
7. ผู้ปกครองจัดหาสื่อและแนะนำให้นักเรียนฟังวิทยุ/ดูโทรทัศน์ในเรื่องที่เสริมสร้างความรู้	+1	0	+1	2.00	0.67	ใช้ได้
การสนับสนุนของเพื่อน						
8. เมื่อนักเรียนขาดเรียน เพื่อนให้ยืมสมุดจดในวิชาที่เรียนไม่ทัน	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
9. เมื่อนักเรียนไม่เข้าใจในบทเรียน เพื่อนจะช่วยอธิบายนักเรียน	+1	+1	0	2.00	0.67	ใช้ได้
10. เพื่อนให้กำลังใจนักเรียน เมื่อนักเรียนจะทำสิ่งนั้นไม่สำเร็จ	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 33 (ต่อ)

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความหมาย
	1	2	3			
11. นักเรียนได้รับการสนับสนุนและร่วมมือในการทำงานจากเพื่อนด้วยความเต็มใจ	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
12. เพื่อนไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน	-1	+1	+1	1.00	0.33	ตัดทิ้ง
13. เมื่อนักเรียนลืมนอุปกรณ์การเรียน นักเรียนสามารถยืมจากเพื่อนได้	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
14. เพื่อนสนับสนุนนักเรียนให้ได้แสดงความสามารถที่มีอยู่ เช่น เล่นกีฬา การแสดงบนเวที แสดงนิทรรศการ เป็นต้น	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
15. เพื่อนแนะนำนักเรียนให้ฟังวิทยุ/คู่มือ/โทรทัศน์ในเรื่องที่เสริมสร้างความรู้	+1	+1	0	2.00	0.67	ใช้ได้
บรรยากาศทางการเรียน						
16. สภาพอากาศในห้องเรียนถ่ายเทได้สะดวก ไม้รู้สึกอึดอัด	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
17. สภาพห้องเรียนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีการตกแต่งเหมาะสม	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
18. ห้องเรียนมีเก้าอี้สภาพดีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	-1	+1	+1	1.00	0.33	ตัดทิ้ง
19. ห้องเรียนมีเสียงดังรบกวน	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
20. ห้องเรียนสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
21. โรงเรียนมีสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย	-1	+1	+1	1.00	0.33	ตัดทิ้ง
22. อุปกรณ์การเรียนการสอนของครูสามารถใช้งานได้ดี	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
23. ครูใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
24. ครูสอนโดยไม่สนใจว่านักเรียนจะเข้าใจหรือไม่	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 33 (ต่อ)

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความหมาย
	1	2	3			
25. วิธีการสอนของครูกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรียน	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
26. ครูเข้มงวดมากทำให้บรรยากาศไม่น่าเรียน	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
27. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่กำลังสอน	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
28. ครูกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน โดยการให้นักเรียนร่วมตอบข้อซักถามของครู	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
29. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้ได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วนทั้งดนตรี ศิลปะและกีฬา	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
30. ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน อย่างหลากหลายที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตามความสามารถที่เหมาะสมกับธรรมชาติและความต้องการของนักเรียนอย่างเต็มที่	+1	+1	0	2.00	0.67	ใช้ได้
31. ครูจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
32. นักเรียนเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ได้ตามความสามารถและความต้องการของตนเอง	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 33 ค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามปัจจัยทางจิตวิทยา แบบมาตรา
ส่วนประมาณค่า

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความ หมาย
	1	2	3			
การตระหนักรู้ด้านการเรียน						
1. ความสามารถในการเรียนเป็นสิ่งที่นักเรียนทุกคนสามารถพัฒนาได้	+1	+1	-1	1.00	0.33	ตัดทิ้ง
2. นักเรียนจะอดทนต่อการเรียนไม่ว่าจะยากลำบากเพียงใด เพื่อความสำเร็จในอนาคต	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
3. นักเรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ถึงแม้ว่าผลการเรียนในปัจจุบันจะอยู่ในระดับดีแล้วก็ตาม	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
4. เมื่อนักเรียนได้ผลทางการเรียนที่ดี นักเรียนจะมีความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
5. นักเรียนยอมรับจุดด้อยในด้านการเรียนและพร้อมที่จะปรับปรุงการเรียนของตนเอง	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
6. เมื่อผลการเรียนของนักเรียนตกต่ำ นักเรียนจะมา พิจารณาว่าเกิดสาเหตุใด แล้วดำเนินการแก้ไข	+1	+1	0	2.00	0.67	ใช้ได้
7. คนที่เรียนไม่เก่ง ถึงให้มีความพยายามเท่าใดก็ไม่สามารถสู้คนที่เรียนเก่งได้	0	+1	-1	0.00	0.00	ตัดทิ้ง
8. เมื่อนักเรียนได้รับคำตักเตือนจากครู นักเรียนจะน้อมรับฟังและปฏิบัติตาม	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
9. เมื่อได้รับมอบหมายงาน นักเรียนจะตั้งใจทำหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
10. การค้นคว้าหาความรู้จากเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการเรียนในยุคปัจจุบัน	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
11. การเรียนตามที่ครูสอนในห้องเรียนก็เพียงพอแล้วไม่จำเป็นต้องไปเรียนพิเศษ	-1	+1	+1	1.00	0.33	ตัดทิ้ง

ตารางที่ 33 (ต่อ)

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความหมาย
	1	2	3			
การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง						
12. ผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนทำการบ้านและรายงานให้เสร็จตามกำหนด	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
13. ผู้ปกครองคาดหวังกับนักเรียนว่าสามารถเผชิญกับอุปสรรคต่างๆได้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
14. ผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนกระทำสิ่งที่เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
15. ผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนเป็นเด็กที่เรียนหนังสือดีและสอบได้เกรดเฉลี่ยสูงๆ	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
16. ผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนทุ่มเทเวลาให้กับการเรียน	-1	+1	+1	1.00	0.33	ตัดทิ้ง
17. ผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนอ่านหนังสือและทบทวนบทเรียนทุกวัน	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
18. ผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนรับผิดชอบในการเรียน	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
19. ผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนเรียนต่อให้สูงที่สุด	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
20. ผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนแบ่งเวลาในการเรียนให้ถูก	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 33 ค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามพฤติกรรมนักเรียนที่ดี แบบ
มาตราส่วนประเมินค่า

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความ หมาย
	1	2	3			
ด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน						
1. นักเรียนจัดตารางเรียนก่อนมาโรงเรียนทุกวันที่จะเรียน	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
2. นักเรียนทบทวนเนื้อหาเดิมก่อนเรียนทุกครั้ง	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
3. นักเรียนเตรียมคำถามไว้ล่วงหน้าเพื่อที่จะถามครูในเรื่องที่จะเรียน	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
4. นักเรียนสนทนาพูดคุยกับครูหรือเพื่อนเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
5. นักเรียนอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนครูสอนทุกครั้ง	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
6. นักเรียนจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมก่อนที่จะเรียน	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
ด้านการปฏิบัติตัวในชั้นเรียน						
7. นักเรียนจะจดหรือบันทึกเนื้อหาที่ครูสอนลงในสมุดตนเอง	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
8. นักเรียนจะไม่พูดแทรกขณะที่ครูกำลังสอน	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
9. นักเรียนชอบพูดคุยกับเพื่อนขณะครูอธิบายบทเรียน	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
10. นักเรียนเข้าห้องเรียนสายเป็นประจำ	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
11. นักเรียนชอบตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นเวลาคูถาม	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
12. นักเรียนตั้งใจทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนระหว่างเรียน	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
ด้านการทบทวนบทเรียน						
13. นักเรียนใช้วิธีตั้งคำถามกับตนเองเพื่อทบทวนบทเรียนเสมอ	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
14. นักเรียนทบทวนบทเรียนหลังเลิกเรียน	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
15. นักเรียนอ่านหนังสือเพิ่มเติมจากที่ครูสอนในบทเรียน	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 33 (ต่อ)

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความหมาย
	1	2	3			
16. นักเรียนจะอ่านหนังสือเพื่อทบทวนเนื้อหาที่เรียนมาแล้ว	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
17. นักเรียนจะนำแบบฝึกหัดหรือเนื้อหาที่ไม่เข้าใจไปถามครู	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
18. นักเรียนเข้าห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือเพิ่มเติมความรู้	-1	+1	+1	1.00	0.33	ตัดทิ้ง
ด้านการงานที่ได้รับมอบหมาย						
19. นักเรียนทำการบ้านและงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตามกำหนดเวลา	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
20. นักเรียนทำการบ้านโดยใช้ความสามารถของตนเอง	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
21. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานหรือกิจกรรมที่ทำเป็นกลุ่ม	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
22. นักเรียนชอบลอกการบ้านเพื่อน	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
23. เมื่อครูมอบหมายงานให้ทำ นักเรียนจะทำอย่างเต็มความสามารถ	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
24. เวลาครูมอบหมายงานให้ทำ นักเรียนจะไม่สนใจฟัง	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
25. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่ครูมอบหมาย	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
26. นักเรียนพยายามแก้ไขการบ้านให้ถูกต้องตามคำแนะนำของครู	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
27. นักเรียนใช้ความพยายามมากขึ้น ถ้างานที่มอบหมายให้ทำนั้นยาก	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
ด้านการปฏิบัติตัวในการสอบ						
28. นักเรียนทบทวนหรืออ่านหนังสือกับเพื่อนก่อนสอบ	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
29. นักเรียนอ่านหนังสือเพียงเพื่อสอบผ่านเท่านั้น	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
30. นักเรียนจัดตารางสอบและอ่านหนังสือตามตาราง	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
31. นักเรียนจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม ก่อนเข้าห้องสอบ	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 33 (ต่อ)

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	ความหมาย
	1	2	3			
32. นักเรียนมีสมาธิและตั้งใจในการอ่านวิเคราะห์ข้อสอบ	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
33. นักเรียนจะใช้เวลาอย่างคุ้มค่าและเต็มเวลาในการสอบ	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
34.. ถ้านักเรียนทำข้อสอบข้อใดไม่ได้จะข้ามไปก่อนแล้วค่อยมาคิดทบทวนและพยายามทำข้อนั้นภายหลัง	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
ด้านการจัดระบบการเรียน						
35. นักเรียนวางแผนการเรียนล่วงหน้าก่อนเรียนเนื้อหาใหม่ต่อไป	+1	+1	0	2.00	0.67	ใช้ได้
36. นักเรียนจะปฏิบัติตามแผนที่วางไว้อย่างเคร่งครัด	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
37. นักเรียนทำตารางอ่านหนังสือประจำวัน	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
38. นักเรียนอ่านหนังสือตามตารางที่กำหนด	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
39. นักเรียนมักจะทำงานที่ได้รับมอบหมาย/การบ้าน เมื่อใกล้ระยะเวลาที่กำหนดส่ง	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
40. นักเรียนอ่านหนังสือล่วงหน้าสำหรับการเรียนในแต่ละครั้ง	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้
41. นักเรียนปรับปรุงพัฒนาวิธีเรียนของตนเองอยู่เสมอ	+1	+1	+1	3.00	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ค

แบบสอบถาม — แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ที่ใช้ในงานวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม

.....

คำอธิบาย

1. แบบสอบถามฉบับนี้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม แบ่งเป็น 3 ตอน จำนวน
28 ข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางจิตวิทยา แบ่งเป็น 2 ตอน จำนวน 16 ข้อ

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนที่ดี แบ่งเป็น 5 ตอน จำนวน 40 ข้อ

ส่วนที่ 5 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

3. โปรดพิจารณาข้อความในแต่ละข้อคำถาม และโปรดตอบให้ครบทุกข้อตามความเป็น
จริงตามความคิดเห็นและการปฏิบัติของนักเรียนเพื่อให้การวิจัยนี้มีผลสรุปที่น่าเชื่อถือ และสามารถนำไปใช้ได้จริง ข้อมูลที่ได้มาจากแบบสอบถามจะเป็นความลับและไม่มีผลกระทบ
ต่อผู้ให้ข้อมูล ขอให้นักเรียนตอบอย่างอิสระ

ขอขอบคุณนักเรียนที่ได้ให้ความร่วมมืออย่างดี มา ณ โอกาสนี้ด้วย คำตอบของนักเรียนจะ
เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าวิจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนอย่างแท้จริง

นางสาวทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนศึกษา

ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม

.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ของคำตอบให้ตรงกับความเป็นจริง

1.1 เพศ

 1. ชาย 2. หญิง

1.2 ขนาดโรงเรียน

 1. โรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า 1,500 คน 2. โรงเรียนที่มีนักเรียนมากกว่า 1,500 คน

1.3 เกเรเฉลี่ยสะสม ปัจจุบัน (ตั้งแต่ มัธยมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 2)

 1. ต่ำกว่า 2.00 2. 2.01 – 2.50 3. 2.51 – 3.00 4. 3.01 ขึ้นไป

1.4 ระดับการศึกษาของบิดา

 1. ประถมศึกษา 2. มัธยมศึกษาตอนต้น 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. 4. อนุปริญญา/ปวส. 5. ปริญญาตรีขึ้นไป

1.5 ระดับการศึกษาของมารดา

 1. ประถมศึกษา 2. มัธยมศึกษาตอนต้น 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. 4. อนุปริญญา/ปวส. 5. ปริญญาตรีขึ้นไป

1.6 อาชีพของบิดา

 1. เกษตรกรรม 2. รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ 3. ลูกจ้าง/เอกชน/บริษัท 4. รับจ้างทั่วไป 5. ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย 6. อื่นๆระบุ.....

1.7 อาชีพของมารดา

☐ 1. เกษตรกรรม	☐ 2. รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ
☐ 3. ลูกจ้าง/เอกชน/บริษัท	☐ 4. รับจ้างทั่วไป
☐ 5. ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	☐ 6. อื่นๆระบุ.....

1.8 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง

☐ 1. ต่ำกว่า 10,000 บาท/เดือน	☐ 2. 10,001 – 15,000 บาท/เดือน
☐ 3. 15,001 – 20,000 บาท/เดือน	☐ 4. 20,001 – 25,000 บาท/เดือน
☐ 5. 25,001 – 30,000 บาท/เดือน	☐ 6. สูงกว่า 30,000 บาท/เดือน

1.9 รายได้ต่อวันของนักเรียน

☐ 1. เพียงพอ	☐ 2. ไม่เพียงพอ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคม ประกอบด้วย ข้อความเกี่ยวกับการสนับสนุนของครอบครัว การสนับสนุนของเพื่อนและบรรยากาศทางการเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องตารางที่เป็นจริงมากที่สุดเพียงช่องเดียว ตามลำดับความคิดเห็นของนักเรียน โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

ระดับที่ 5 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ระดับที่ 4 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงมาก

ระดับที่ 3 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงปานกลาง

ระดับที่ 2 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงน้อย

ระดับที่ 1 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
1.	การสนับสนุนของครอบครัว นักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่เรื่องการเรียนจากผู้ปกครอง					
2.	ผู้ปกครองให้การสนับสนุนนักเรียนทุกเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน					
3.	ผู้ปกครองคอยแนะนำและให้กำลังใจเมื่อนักเรียนเกิดปัญหาด้านการเรียน					
4.	นักเรียนได้รับการสนับสนุนด้านเอกสารตำราเรียน อุปกรณ์การเรียน รวมทั้งเงินเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการเรียนจากผู้ปกครอง					
5.	เมื่อนักเรียนสอบได้คะแนนดี ผู้ปกครองจะให้กำลังใจ/คำชม/รางวัล แก่นักเรียน					
6.	ผู้ปกครองจัดหาสื่อและแนะนำให้นักเรียนฟังวิทยุ/ดูโทรทัศน์ในเรื่องที่เสริมสร้างความรู้					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
7.	การสนับสนุนของเพื่อน เมื่อนักเรียนขาดเรียน เพื่อนให้ยืมสมุดจดในวิชา ที่เรียน ไม่ทัน					
8.	เมื่อนักเรียนไม่เข้าใจในบทเรียน เพื่อนจะช่วย อธิบายนักเรียน					
9.	เพื่อนให้กำลังใจนักเรียน แม้ว่านักเรียนจะทำสิ่ง นั้นไม่สำเร็จ					
10.	นักเรียนได้รับการสนับสนุนและร่วมมือในการ ทำงานจากเพื่อนด้วยความเต็มใจ					
11.	เมื่อนักเรียนลืมอุปกรณ์การเรียน นักเรียนสามารถ ยืมจากเพื่อนได้					
12.	เพื่อนสนับสนุนนักเรียนให้ได้แสดงความสามารถ ที่มีอยู่ เช่น เล่นกีฬา การแสดงบนเวที แสดง นิทรรศการ เป็นต้น					
13.	เพื่อนแนะนำนักเรียนให้ฟังวิทยุ/ดูโทรทัศน์ใน เรื่องที่เสริมสร้างความรู้					
14.	บรรยากาศทางการเรียน สภาพอากาศในห้องเรียนถ่ายเทได้สะดวก ไม่รู้สึกร้อนอึดอัด					
15.	สภาพห้องเรียนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีการตกแต่งเหมาะสม					
16.	ห้องเรียนมีเสียงดังรบกวน					
17.	ห้องเรียนสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบให้เหมาะสม กับกิจกรรมการเรียนการสอน					
18.	อุปกรณ์การเรียนการสอนของครูสามารถใช้งาน ได้ดี					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
19.	ครูใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้					
20.	ครูสอนโดยไม่สนใจว่านักเรียนจะเข้าใจหรือไม่					
21.	วิธีการสอนของครูกระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรียน					
22.	ครูเข้มงวดมากทำให้บรรยากาศไม่น่าเรียน					
23.	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่กำลังสอน					
24.	ครูกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนโดยการให้นักเรียนร่วมตอบข้อซักถามของครู					
25.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้ได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วนทั้งดนตรี ศิลปะและกีฬา					
26.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนอย่างหลากหลายที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตามความสามารถที่เหมาะสมกับวัยและความต้องการของนักเรียนอย่างเต็มที่					
27.	ครูจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน					
28.	นักเรียนได้เลือกกิจกรรมการเรียนตามความสามารถและความต้องการของตนเอง					

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางจิตวิทยา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามปัจจัยทางจิตวิทยา ประกอบด้วย ข้อความเกี่ยวกับการตระหนักรู้ด้านการเรียน และการรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องตารางที่เป็นจริงมากที่สุดเพียงช่องเดียว ตามลำดับความคิดเห็นของนักเรียน โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

ระดับที่ 5 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ระดับที่ 4 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงมาก

ระดับที่ 3 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงปานกลาง

ระดับที่ 2 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงน้อย

ระดับที่ 1 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
1.	การตระหนักรู้ด้านการเรียน นักเรียนจะอดทนต่อการเรียนไม่ว่าจะยากลำบากเพียงใด เพื่อความสำเร็จในอนาคต					
2.	นักเรียนตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ถึงแม้ว่าผลการเรียนในปัจจุบันจะอยู่ในระดับดีแล้วก็ตาม					
3.	เมื่อนักเรียนได้ผลทางการเรียนที่ดี นักเรียนจะมีความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง					
4.	นักเรียนยอมรับจุดด้อยในด้านการเรียนและพร้อมที่จะปรับปรุงการเรียนของตนเอง					
5.	เมื่อผลการเรียนของนักเรียนตกต่ำ นักเรียนจะมาพิจารณาว่าเกิดสาเหตุใด แล้วดำเนินการแก้ไข					
6.	เมื่อนักเรียนได้รับคำตักเตือนจากครู นักเรียนจะน้อมรับฟังและปฏิบัติตาม					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
7.	เมื่อได้รับมอบหมายงาน นักเรียนจะตั้งใจทำหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ					
8.	การค้นคว้าหาความรู้จากเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการเรียนในยุคปัจจุบัน					
9.	การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง ผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนทำการบ้านและรายงานให้เสร็จตามกำหนด					
10.	ผู้ปกครองคาดหวังกับนักเรียนว่าสามารถเผชิญกับอุปสรรคต่างๆได้ด้วยตนเอง					
11.	ผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนกระทำสิ่งที่เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน					
12.	ผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนเป็นเด็กที่เรียนหนังสือดีและสอบได้เกรดเฉลี่ยสูงๆ					
13.	ผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนอ่านหนังสือและทบทวนบทเรียนทุกวัน					
14.	ผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนรับผิดชอบในการเรียน					
15.	ผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนเรียนต่อให้สูงที่สุด					
16.	ผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนแบ่งเวลาในการเรียนให้ถูก					

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนที่ดี

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมนักเรียนที่ดี ประกอบด้วย ข้อความเกี่ยวกับด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน ด้านการปฏิบัติตัวในชั้นเรียน ด้านการทบทวนบทเรียน ด้านการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ด้านการปฏิบัติตัวในการสอบ และด้านการจัดระบบการเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องตารางที่เป็นจริงมากที่สุดเพียงช่องเดียว ตามลำดับความคิดเห็นของนักเรียน โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

ระดับที่ 5 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ระดับที่ 4 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงมาก

ระดับที่ 3 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงปานกลาง

ระดับที่ 2 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงน้อย

ระดับที่ 1 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
1.	ด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน นักเรียนจัดตารางเรียนก่อนมาโรงเรียนทุกวัน ที่เรียน					
2.	นักเรียนทบทวนเนื้อหาเดิมก่อนเรียนทุกครั้ง					
3.	นักเรียนเตรียมคำถามไว้ล่วงหน้าเพื่อที่จะถามครู ในเรื่องที่จะเรียน					
4.	นักเรียนสนทนาพูดคุยกับครูหรือเพื่อนเกี่ยวกับ เนื้อหาที่เรียน					
5.	นักเรียนอ่านหนังสือล่วงหน้าก่อนครูสอนทุกครั้ง					
6.	นักเรียนจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมก่อนที่ จะเรียน					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
7.	ด้านการปฏิบัติตัวในชั้นเรียน นักเรียนจดหรือบันทึกเนื้อหาที่ครูสอนลงในสมุดตนเอง					
8.	นักเรียนไม่พูดแทรกขณะที่ครูกำลังสอน					
9.	นักเรียนชอบพูดคุยกับเพื่อนขณะครูอธิบายบทเรียน					
10.	นักเรียนเข้าห้องเรียนสายเป็นประจำ					
11.	นักเรียนชอบตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นเวลาครูถาม					
12.	นักเรียนตั้งใจทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนระหว่างเรียน					
13.	ด้านการทบทวนบทเรียน นักเรียนใช้วิธีตั้งคำถามกับตนเองเพื่อทบทวนบทเรียนเสมอ					
14.	นักเรียนทบทวนบทเรียนหลังเลิกเรียน					
15.	นักเรียนอ่านหนังสือเพิ่มเติมจากที่ครูสอนในบทเรียน					
16.	นักเรียนจะอ่านหนังสือเพื่อทบทวนเนื้อหาที่เรียนมาแล้ว					
17.	นักเรียนจะนำแบบฝึกหัดหรือเนื้อหาที่ไม่เข้าใจไปถามครู					
18.	ด้านการทำงานที่ได้รับมอบหมาย นักเรียนทำการบ้านและงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จและส่งตามกำหนดเวลา					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
19.	นักเรียนทำการบ้านโดยใช้ความสามารถของตนเอง					
20.	นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำงานหรือกิจกรรมที่ทำเป็นกลุ่ม					
21.	นักเรียนชอบลอกการบ้านเพื่อน					
22.	เมื่อครูมอบหมายงานให้ทำ นักเรียนจะทำการอย่างเต็มความสามารถ					
23.	เวลาครูมอบหมายงานให้ทำ นักเรียนจะไม่สนใจฟัง					
24.	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่ครูมอบหมาย					
25.	นักเรียนพยายามแก้ไขการบ้านให้ถูกต้องตามคำแนะนำของครู					
26.	นักเรียนใช้ความพยายามมากขึ้น ถ้างานที่มอบหมายให้ทำนั้นยาก					
27.	ด้านการปฏิบัติตัวในการสอบ นักเรียนทบทวนหรืออ่านหนังสือกับเพื่อนก่อนสอบ					
28.	นักเรียนอ่านหนังสือเพียงเพื่อสอบผ่านเท่านั้น					
29.	นักเรียนจัดตารางสอบและอ่านหนังสือตามตาราง					
30.	นักเรียนจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม ก่อนเข้าห้องสอบ					
31.	นักเรียนมีสมาธิและตั้งใจในการอ่านวิเคราะห์ข้อสอบ					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
32.	นักเรียนจะใช้เวลาอย่างคุ้มค่าและเต็มเวลาในการสอบ					
33.	ถ้านักเรียนทำข้อสอบข้อใดไม่ได้จะข้ามไปก่อนแล้วค่อยมาคิดทบทวนและพยายามทำข้อนั้นภายหลัง					
34.	ด้านการจัดระบบการเรียน นักเรียนวางแผนการเรียนล่วงหน้าก่อนเรียนเนื้อหาใหม่ต่อไป					
35.	นักเรียนปฏิบัติตามแผนที่วางไว้อย่างเคร่งครัด					
36.	นักเรียนทำตารางอ่านหนังสือประจำวัน					
37.	นักเรียนอ่านหนังสือตามตารางที่กำหนด					
38.	นักเรียนมักจะทำงานที่ได้รับมอบหมาย/การบ้านเมื่อใกล้ระยะเวลาที่กำหนดส่ง					
39.	นักเรียนอ่านหนังสือล่วงหน้าสำหรับการเรียนในแต่ละครั้ง					
40.	นักเรียนปรับปรุงพัฒนาวิธีเรียนของตนเองอยู่เสมอ					

ส่วนที่ 5 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (Interview guide)

เรื่อง

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม

ใช้สำหรับเป็นแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลในพื้นที่ศึกษา เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางสภาพแวดล้อมทางสังคม ปัจจัยจิตวิทยา และพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม

1. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม

- ชื่อ-นามสกุล
- เพศ
- ขนาดโรงเรียน
- เกรดเฉลี่ยสะสม ปัจจุบัน (ตั้งแต่ มัธยมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 2)
- ระดับการศึกษาของบิดา
- ระดับการศึกษาของมารดา
- อาชีพของบิดา
- อาชีพของมารดา
- รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง
- รายได้ต่อวันของนักเรียน

2. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม

2.1 การสนับสนุนของครอบครัว

- ผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่ แนะนำ และให้กำลังใจเรื่องการเรียนรู้ต่อนักเรียนอย่างไร
- ผู้ปกครองสนับสนุนด้านเอกสารตำราเรียน อุปกรณ์การเรียน เงินเพิ่มเติม รวมทั้งสนับสนุนทุกเรื่องที่เป็นประโยชน์ด้านการเรียน อย่างไร
- ผู้ปกครองแนะนำข่าวสารที่เสริมสร้างความรู้และเป็นประโยชน์ต่อเรื่องการเรียนรู้ อย่างไร

2.2 การสนับสนุนของเพื่อน

- เพื่อนดูแลเอาใจใส่ แนะนำ ให้กำลังใจ รวมทั้งอธิบายบทเรียน เมื่อนักเรียนไม่เข้าใจ หรือเมื่อนักเรียนขาดเรียนอย่างไร
- เพื่อนให้นักเรียนยืมเอกสารตำราเรียน อุปกรณ์การเรียน เพื่อใช้ในการเรียนหรือไม่ อย่างไร
- เพื่อนแนะนำให้นักเรียนแสดงความสามารถในกิจกรรมที่เสริมสร้างความรู้ต่างๆ รวมถึงแนะนำข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อเรื่องการเรียนรู้ให้นักเรียนอย่างไร

2.3 บรรยากาศทางการเรียน

- สภาพห้องเรียนมีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งมีสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร
- ครูมีวิธีการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร

3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางจิตวิทยาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนัก

บริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม

3.1 การตระหนักรู้ด้านการเรียน

- นักเรียนมีความรู้สึกในการรับรู้เรื่องการเรียนรู้ รับผิดชอบ และเห็นความสำคัญในเรื่องของการเรียนอย่างไร

3.2 การรับรู้ความคาดหวังของผู้ปกครอง

- ผู้ปกครองคาดหวังในเรื่องของการเรียนของนักเรียนอย่างไร

4. ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนัก

บริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม

- นักเรียนมีการเตรียมตัวก่อนเรียนอย่างไร
- นักเรียนมีการปฏิบัติตัวในชั้นเรียนอย่างไร
- นักเรียนมีการทบทวนบทเรียนอย่างไร
- นักเรียนมีการทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างไร
- นักเรียนมีการปฏิบัติตัวในการสอบอย่างไร
- นักเรียนมีการจัดระบบการเรียนอย่างไร

5. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

- นักเรียนมีปัญหาอุปสรรคในเรื่องการเรียนรู้หรือไม่ อย่างไร
- ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
และหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร โทร.ภายใน 22530
 ที่ ศธ 0520.107 (นฐ) / 3710 วันที่ 26 ตุลาคม 2552
 เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม

ด้วย นางสาวทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา นักศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชา
 พัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
 “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนัก
 บริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม” มีความประสงค์จะขอเรียน
 เชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณี
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ตรวจเครื่องมือ
 วิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

๑๗๗ ๑๗๗

(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย ชินะตั้งกูร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0520.107 (นฐ) / 3708

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

26 ตุลาคม 2552

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปาริชาติ จันทร์เพ็ญ

ด้วย นางสาวทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา นักศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชา
พัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนัก
บริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม” มีความประสงค์จะขอเรียน
เชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเป็นผู้ตรวจเครื่องมือ
วิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

๐๗๗ ๑๗๖

(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย ชินะตั้งกูร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร. 0-3421-8788 , 0-3424-3435

ที่ ศธ 0520.107 (นฐ) / ว. 3826

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

4 พฤศจิกายน 2552

เรื่อง ขอตกลงเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วย นางสาวทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต สาขาวิชา
พัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนัก
บริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม” มีความประสงค์ขอตกลง
เครื่องมือวิจัยกับนักเรียนในโรงเรียนของท่าน เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บ
รวบรวมข้อมูลให้แก่ นักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

อนันต์ ฤทธิ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย ชินะตั้งกูร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร. 0-3421-8788 , 0-3424-3435

ที่ ศธ 0520.107 (นฐ) / ว. 3868

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

11 พฤศจิกายน 2552

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วย นางสาวทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา นักศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชา
พัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนัก
บริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนครปฐม” มีความประสงค์จะขอเก็บ
รวบรวมข้อมูลจากนักเรียนในโรงเรียนของท่าน เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บ
รวบรวมข้อมูลให้แก่ศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

๑๗๗ ๑๗๖

(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย ชินะตั้งกูร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร. 0-3421-8788 , 0-3424-3435

ที่ ศธ 0520.107 (นฐ) / ว. 3869

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

11 พฤศจิกายน 2552

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วย นางสาวทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา นักศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชา
พัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนัก
บริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดนครปฐม” มีความประสงค์จะขอ
สัมภาษณ์นักเรียนในโรงเรียนของท่าน เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาต และแจ้งนักเรียนในสังกัดของ
ท่านทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์แก่นักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

๐๗๗ ๑๗๖

(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย ชินะตั้งกูร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร. 0-3421-8788 , 0-3424-3435

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางสาวทิพย์วรัณณ สุขใจรุ่งวัฒนา
ที่อยู่	9/12 หมู่ 6 ต.บางหลวง อ.บางเลน จ.นครปฐม 73190
ประวัติการศึกษา	
ปีพุทธศักราช 2546	ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน คณะศึกษาศาสตร์ สาขาเกษตรและสิ่งแวดล้อมศึกษา
ปีพุทธศักราช 2550	เข้าศึกษาต่อ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ คณะศึกษาศาสตร์ สาขาพัฒนศึกษา
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนเจ็ยन्हัว